

AGATHA CHRISTIE
ENVER GÜNSEL

POİROT
NEDEN KATİLE
MANİ OLMAMIŞTI?

ölümle randevu
"appointment with death"

KİTAP DÜZENİ VE RESİMLER : ORAL ORHON
Dizgi ve Baskı : YENİ MATBAA * Ciltler : TABES CİLTEVİ

SUÇLULAR
SUÇSUZLAR
POLİSLER

Hercule Poirot; (Herkül Puvaro)
Meşhur Belçikalı detektif...

Raymond Boynton
Annesinin hâkimiyetinden bıkmıştı. Sevgisini açıklayamıyordu..

Carol Boynton
Kardeşi ile hemfikirdi ve onun her dediğini yapmağa hazırıldı.

Sarah. King
Genç kız, Raymond'u seviyordu. Fakat ihtiyar kadının, oğluna da, diğerleri gibi göz açtırmadığını çok geçmeden öğrendi.

Dr. Gerard
Aniden hastalanıp geriye dönmesi, diğerlerini şaşırtmıştı.

Mrs. Boynton
Bu neticeyi hak etmiş miydi acaba?

Leydi Westholme
İngiliz politika hayatında isim yapmış olan bu kadının mazisini yalnız bir kişi biliyordu.

Lennox Boynton
Annesine o kadar bağlanmıştı ki, genç karısının başka bir erkeğe kaptırmasına ramak kaldı.

Nadine Boynton
Kocasını, kayınvalidesinin elinden kurtarmak için, elinden gelen herşeyi yaptı.

Ginevra Boynton
Boynton'ların küçük kıza, deliliğin eşiğinden dönmüştü.

Miss Pierce
Saf kadın, herkese olduğu gibi, seyahat arkadaşına da bütün kalbi ile inanıyordu.

Albay Carbury

Bir mektup yazarak, Poirot'yu çağırmağa mecbur kalmıştı.

1

BİR

«Onun muhakkak öldürülmesi lâzım, anlıyorsun bunu değil mi?»

Sual bir müddet gecenin sükûneti içinde yankılar yaptı, sonra Ölü Deniz'in karanlığına doğru duyulmaz oldu.

Hercule Poirot, eli pencerenin kenarında olduğu halde bir an düşünceli bir tavırla durdu. Sonra kaşlarını çatarak kararlı bir hareketle camı kapadı; gecenin serin havası onu üşütmeğe başlamıştı. Hercule Poirot gece havasının kendisi için zararlı olacağına inanır, bunun için geceleri daima penceresini kapardı.

Ağır bir hareketle perdeyi çektikten sonra yatağına doğru yürürken, kendi kendine hafifçe tebessüm etti.

«Onun muhakkak öldürülmesi lâzım, anlıyorsun bunu değil mi?»

Onun gibi bir detektifin, Jerusalem'de geçirdiği ilk gece böyle birşey duyması oldukça enteresandı.

Kendi kendine, «Nereye gidersem gideyim, muhakkak cinayetle ilgili birşeyler duyuyorum!» diye mırıldandı.

Meşhur roman yazarı Anthony Trollope'a ait bir hikâyeyi hatırlayınca tekrar gülümsedi. Trollope bir gün Atlantiği gemi ile geçerken, yanında oturan iki yolcunun, son romanı hakkında münakaşa ettiklerini duymuştu.

Yolculardan bir tanesi, «Çok güzel bir roman.» diyordu, «Fakat yazar, şu can sıkıcı ihtiyar kadını öldürmeli. Belki gelecek sayıda bunu yapar.»

Yazar, hafifçe tebessüm ederek onlara dönmüş ve, «Beyler, ikazınıza çok teşekkür ederim! Şimdi hemen gidip onu öldüreceğim!» demişti.

Hercule Poirot duyduğu kelimelerin ne sebeple söylendiğini merak ediyordu. Acaba birisi yüksek sesle bir roman mı okuyordu? Yoksa bir piyesin provasını mı yapıyorlardı?

Gülümsemeğe devam ederek, «Bir gün bu kelimeleri hatırlayabilir ve onlardan bir mâna çıkarabilirim.» diye düşündü.

Bu acaip cümleyi söyleyen erkek veya çocuğun sesinde garip bir titreyiş, âdeta bir korku ifadesi vardı.

Poirot, baş ucundaki lâmbanın düğmesini çevirirken, 'Bu sesi tekrar duyarsam muhakkak hatırlayabilirim...' diye düşündü.

Raymond ve Carol Boynton, yanyana durmuşlar, dirseklerini pencerenin eşiğine dayamışlar ve gecenin karanlığına seyre dalmışlardı. Raymond, sinirli bir sesle, birkaç dakika evvel söylediği cümleyi tekrarladı:

«Onun muhakkak öldürülmesi lâzım, anlıyorsun bunu değil mi?»

Carol Boynton hafifçe kııldı. Derin ve boğuk bir sesle, «Korkunç bir şey bu...» dedi.

«Bundan daha korkunç değildir herhalde!»

«Evet, haklısınız...»

Raymond öfkeli bir sesle devam etti: «Bu böyle devam edemez, daha fazla tahammül edemeyiz... Bir şeyler yapmalıyız... Bundan başka hiçbir şey de yapamayız...»

Carol hafif bir sele, «Bir çaresini bulup kaçamaz mıyız?» diye sordu. Fakat sesinin tonundan, böyle bir şeyin imkânsız olduğunu bildiği anlaşılıyordu.

«Hayır, bunu yapamayız.»

Genç adamın sesi boş ve ümitsizdi, «Bunu yapamayacağımızı sen de biliyorsun Carol,» diye devam etti.

Carol hafifçe titredi.

«Biliyorum Ray... biliyorum.»

Delikanlı birden kesik, kesik güldü.

«Bu durumdan kaçıp kurtulamadığımız için herkes bize deli diyecek.»

«Kimbilir, belki de deliyiz!» Genç kız bunu kısık bir sesle söylemişti.

«Evet, öyle, belki de deliyiz .Olmasak bile bu durumda bir müddet sonra muhakkak delireceğiz .. Bize deli diyenler de muhakkak haklıdır. İşte şurada durmuş, büyük bir soğukkanlılıkla kendi annemizi öldürmeyi tasarlıyoruz!»

Carol sert bir sesle, «O bizim öz annemiz değil,» dedi.

«Evet, bu sözün doğru.»

Kısa bir müddet ikisi de konuşmadılar. Sonra Raymond tabii bir sesle, «Nasıl, fikrimi kabul ediyor musun, Carol?» diye sordu.

Carol monoton bir sesle cevap verdi: «Evet... zannedersem ölmesi daha iyi olur...»

Bunu söyledikten sonra bir an düşündü ve sonra müthiş bir öfkenin tesiri altındaymış gibi, «Deli bu kadın.» diye söylendi, «Onun deli olduğuna yemin edebilirim... Normal bir insan olsaydı bize bu şekilde işkence

etmeğe kalkmazdı. Senelerden beri, 'Bu böyle devam edemez, bir gün ölecek ve ondan kurtulacağız,' deyip duruyoruz. Fakat bir türlü ölmüyor ve öleceği de yok. Ancak...»

Raymond boğuk bir sesle, «Ancak biz öldürürsek, ondan kurtulabiliriz,» dedi.

«Evet.»

Genç kız, sinirli bir tavırla ellerini kenetledi.

Raymond heyecanına hâkim olmağa çalışarak oldukça sakin bir sesle devam etti:

«Bunu ancak ikimizden biri yapabilir, anlıyorsun, değil mi? Lennox, Nadine'i düşünmek mecburiyetinde. Jinny'i bu işe karıştırmamız ise doğru olmaz.»

Carol hafifçe titredi.

«Zavallı Jinny... O kadar korkuyorum ki...»

«Biliyorum. Durumumuz gün geçtikçe daha berbatlaşıyor, değil mi? Zavallı kızı bir an evvel bu vaziyetten kurtarmak için hemen harekete geçmemiz lâzım. Yoksa hakikaten delirecek.»

Carol birdenbire doğruldu ve alnına düşen kumral saçlarını geriye doğru itti.

«Ray,» dedi, «Bunun yanlış bir şey olduğunu zannetmiyorsun, değil mi?»

Genç adam kendine halcim olmağa gayret ederek ona cevap verdi:

«Hayır. Bu, herkese saldıran ve etrafa zarar veren kuduz bir köpeği öldürmek gibi birşey olacak. Onu yalnız bu şekilde durdurabiliriz.»

Carol, «Ne kadar zararlı bir insan olursa olsun, onu öldürdüğümüz için bizi yine de idam ederler,» diye mırıldandı. «Onun nasıl bir insan olduğunu herkese ispat edemeyiz... Buna kimse inanmaz... Zaten o yalnız bize karşı bu şekilde davranıyor!»

«Bunu kimse bilmeyecek. Ben herşeyi düşündüm ve çok güzel bir plân hazırladım. Hiç kimse bizden şüphelenmeyecek.»

Carol birdenbire ona doğru döndü.

«Ray — sana birşeyler oldu — birdenbire değiştin... Bütün bunlar nereden aklına geldi?»

Genç adam yüzünü onun bakışlarından kaçırarak gözlerini gecenin karanlığına çevirdi.

«Ray — bütün bunlara sebep, şu trendeki kız mı yoksa?»

«Yok canım! Neler söylüyorsun Allah aşkına! Saçma sapan konuşmayı bırak da şeyimize dönelim...»

«Senin plânına mı? Plânının mükemmel olduğundan emin misin?»

«Evet. Öyle zannediyorum... Tabii, harekete geçmek için müsait bir zaman beklememiz lâzım. Muvaffak olursak hepimiz serbest olacağız.»

«Serbest mi?» Carol hafifçe içini çekti ve başını kaldırarak yıldızlara baktı. Sonra birdenbire hıçkıra, hıçkıra ağlamağa başladı.

«Carol, ne oluyorsun?»

Genç kız hıçkırıklarına mâni olmağa çalışarak, «Şu gecenin ve yıldızların güzelliğine bak,» diye kekeledi, «Biz de onların bir parçası olabilsek... Biz de diğer insanlar gibi rahat olabilsek.»

«Fakat o öldüğü zaman bunların hepsi olacak. Biz de diğer insanlar gibi rahat ve serbest olacağız!»

«Emin misin? Çok geç kalmadık mı? Bundan sonra kendimizi düzeltip bu acaip durumdan kurtulabilecek miyiz?»

«Hayır, hayır, henüz geç değil.»

«Acaba...»

«Carol, eğer tereddüt ediyorsan...»

Genç kız onun kolunu iterek, «Hayır, seninle beraberim,» dedi, «Tamamiyle senin yanındayım! Diğerlerini ve bilhassa Jinny'yi kurtarmak için her söylediğini yapacağım. Jinny'yi kurtarmalıyız!»

Raymond bir an duraladı.

«O halde plânımı tatbik edeceğiz, değil mi?»

«Evet!»

«Güzel. Şimdi sana plânımdan bahsedeyim...»

Başını ona yaklaştırarak anlatmağa başladı.

İKİ

Miss Sarah King, Jerusalem'deki Solomon Otell'inin okuma salonunda, masanın yanında durmuş, gazete ve mecmuaları karıştırıyordu. Kaşlarını çatmış ve derin düşüncelere dalmış gibiydi.

Biraz sonra içeri giren orta yaşlı, uzun boylu bir Fransız bir müddet onu tetkik ettikten sonra yavaşça yaklaşarak masanın karşı tarafında durdu. Genç kız onu karşısında görünce hafif bir tebessümle selâmladı. Bu adam, Kahire'den ayrılırlarken ona yardım etmiş etrafta hamal bulunmadığı için bavullarından birini taşımıştı.

Dr. Gerard da onu selâmladıktan sonra. «Jerusalem'i nasıl buldunuz, hoşunuza gitti mi?» diye sordu:

«Bazı bakımlardan hoşuma gitmedi. Her tarafta koyu bir taassup var!»

Bu sözler Fransızın hoşuna gitmiş gibiydi.

«Ne demek istediğinizi anlıyorum,» dedi. Mükemmel bir İngilizce ile konuşuyordu, «Burada her din ve mezhepten insanlar bulunur.»

«İnşa ettikleri binalar da çok garip şeyler!»

«Evet, öyledir.»

Sarah içini çekti.

Acı bir sesle, «Bugün, üzerimde kolsuz bir elbise olduğu için, girdiğim bir yerden dışarı çıkardılar beni,» dedi, «Herhalde Allah, kollarımı yaratmış olmasına rağmen onlardan hoşlanmıyormuş.»

Dr. Gerard güldü. Sonra, «Kahve içmeğe gidiyordum,» dedi, «Benimle bir kahve içer misiniz Miss—?»

«İsmim King'dir. Sarah King.»

«Müsaadenizle ben de kendimi takdim edeyim.» Kartını çıkararak genç kıza uzattı. Sarah karttaki ismi okuyunca birden heyecanlanmış ve sevinmişti.

«Demek siz, Doktor Theodore Gerard'sınız, öyle mi? Oh! Sizinle tanıştığım çok memnun oldum. Bütün çalışmalarınızı takip ederim. Şizofreni hakkındaki görüşleriniz çok enteresan.»

«Öyle mi?» Gerard kaşlarını kaldırmış, soran gözlerle genç kızın yüzüne bakıyordu.

Sarah mahcup bir tavırla izah etti:

«Ben de doktor olmak üzereyim," tıbbiyeden yeni mezun oldum.»

«Ah! Öyle mi?»

Salonun köşesindeki masalardan birine oturdular ve Dr. Gerard kahve ısmarladı. Fransız doktoru, Sarah'ın tababete ait konuşmalarını dinlerken, hayranlıkla siyah, dalgalı saçlarını ve dolgun, kırmızı dudaklarını seyrediyordu. Genç kızın, kendisi ile tanıştığından dolayı heyecanlanması onun hoşuna gidiyordu.

«Burada uzun müddet kalacak mısınız?» diye sordu.

Sarah, «Birkaç gün,» diye cevap verdi, «Ondan sonra Petra'ya gideceğim.»

«Aman, ne tesadüf! Ben de oraya gitmeyi düşünüyordum. Acaba gidip gelmek kaç günümü alır? Fazla vaktim yok, çünkü ayın ondördünde Paris'te olmam lâzım.»

«Zannedersen bir haftanızı alır. İki gün gidiş, iki gün orada kalmak ve iki gün de geriye dönüş yolculuğu.»

«Sabahleyin seyahat acentesine gidip te vaziyeti bir öğreneyim bakayım.»

Bu esnada oldukça kalabalık bir grup salona girdi. Sarah enteresan nazarlarla onları seyrediyordu. Oturmakta olan kalabalığı işaret ederek, hafif bir sesle; «Şu anda içeri girenleri gördünüz mü?» dedi, «Herhalde trende de görmüşsünüzdür onları. Kahire'den bizimle beraber ayrılmışlardı.»

Dr. Gerard, gözlüğünü takarak salonun karşı tarafına baktı.

«Amerikalıları mı demek istiyorsunuz?»

Sarah başını salladı.

«Evet. Amerikalı bir aile, fakat çok garip insanlar.»

«Garip mi? Ne bakımdan garip?»

«Onlara dikkatle bakarsanız anlarsınız. Bilhassa ihtiyar kadın.»

Dr. Gerard meraklı nazarlarla karşı tarafta oturanların yüzlerine baktı. Bakışları ilkönce, otuz yaşlarında uzun boylu bir erkeğe takılmıştı. Oldukça yakışıklı olan genç adamın yüzünde, huzursuzluk içinde olduğunu belli eden bir ifade vardı. Onun yanında yine yakışıklı, güzel iki genç duruyordu. Erkek çocuğun başı, eski Yunan heykellerindeki başlara benziyordu. Dr. Gerard, 'O da birşeylere üzülüyor' diye düşündü, 'Evet, sinirli olduğu belli.' Yanındaki kız muhakkak kardeşi olacaktı, çünkü birbirlerine çok benziyorlardı. Genç kızın da heyecanlı olduğu gözden kaçmıyordu. Onların yanında, hepsinden genç, kızıl saçlı, güzel bir kız oturuyordu. Onun da diğerlerinden farkı yoktu; oturduğu yerde ne yapacağını bilemiyor, elindeki mendili didikleyip duruyordu. Grupta, sakin ve heyecansız görünen yegâne insan, siyah saçlı genç bir kadındı. Grubun tam ortasında şişman, yaşlı ve korkunç görünüşlü bir kadın oturuyordu. Dr. Gerard, elinde olmadan, 'Aman Yarabbi, ne suratsız kadın!' diye düşünmekten kendini alamadı. İhtiyar kadın, ağının ortasında avını bekleyen iri bir örümceğe benziyordu!

Sarah'a dönerek: «İhtiyar anne hiç te güzel değil, değil mi?» dedi ve sonra omuzlarını silkti.

Genç kız, «Meşum, korkunç bir görünüşü var, de%il mi?» diye sordu.

Dr. Gerard bu sefer bir hastasına bakıyormuş gibi gözlerini ihtiyar kadına çevirdi. Sonra, «Bu kadında kalb hastalığı ve Dropsi de var galiba,» dedi.

«Oh, evet, haklısınız galiba.»

«Fakat diğerlerinin duruşlarında ve ona karşı davranışlarında bir acaiplik var gibi, değil mi?»

«Onların kim olduğunu biliyor musunuz?»

«Evet, Boynton ailesi. Anne, evli bir oğlu, gelini, küçük oğlu ve iki de kızı.» Dr. Gerard bunu söylediikten sonra, «Boynton ailesi dünyayı dolaşiyor,» diye mırıldandı.

«Evet, fakat dünyayı oldukça garip bir tarzda görüyorlar. Hiç kimseyle konuşmuyorlar ve gençler, ihtiyar kadının müsaadesini almadan hiçbir şey yapamıyorlar!»

Dr. Gerard düşünceli bir tavırla, «İhtiyar kadın, etrafındakilere hükmetmesini seven bir tip,» dedi.

«Haklısınız, tamamen müstebit ve zalim bir kadına benziyor.»

Dr. Gerard omuzlarını silkti ve Amerikan kadınının dünyayı idare ettiğini, bunun, herkes tarafından bilinen bir hakikat olduğunu söyledi.

Sarah ısrar ediyordu, «Evet, söylediğiniz doğru olabilir. Fakat bu kadında bambaşka birşeyler var. Zavallı çocukları tamamen inhisarı altına almış, onlara hiçbirşey yaptırmıyor. Bu... bu hiç te güzel birşey değil bence!»

Gerard birden başını salladı ve onu tasdik etti.

«Kadınların fazla kudretli olmaları hiç te iyi birşey değildir,» dedi.

«Evet. her kadın elindeki kudreti iyi yönlerde kullanmasını beceremez.»

Dr. Gerard kaçamak bakışlarla Sarah'ı süzdü. Genç kız, Boynton ailesini, daha doğrusu, Boynton ailesinin bir ferdiyi seyreliyordu. Doktor anlayışlı bir tavırla kendi, kendine gülümsedi. Ha! Demek vaziyet bu merkezdeydi!

Bir an düşündükten sonra tabii bir sesle, «Onlarla tanışıp konuştunuz, değil mi?» diye sordu.

«Şey, yalnız birisi ile konuştum.»

«İhtiyarın küçük oğlu ile mi?»

«Evet. Kantara'dan buraya gelirken trende tanıştık onunla. Koridorda duruyordu, onunla konuştum.»

Genç kız bunları gayet tabii bir tarzda söylüyordu. Sabırsız, fakat herkesle arkadaş olmak isteyen ve insanların her yönü ile alâkadar olmaktan hoşlanan bir tabiata sahip olduğu belli oluyordu.

Gerard, «Onunla neden konuştunuz?» diye sordu.

Sarah omuzlarını silkti.

«Neden konuşmayayım? Seyahat ederken herkesle konuşurum ben. İnsanların neler düşündüklerini, neler hissettiklerini ve neler yaptıklarını merak ederim.»

«Yani onları mikroskop altına mı sokarsınız?»

«Eh, öyle de diyebilirsiniz.»

«Pekâlâ, bu seferki intibalarınız nelerdir?»

Genç kız bir an tereddüt etti. Sonra, «Şey...» dedi, «Çok tuhaf birşey müşahede ettim. Kendisine hitap ettiğim zaman, genç adam utancından kıpkırmızı oldu.»

Gerard kuru bir sesle, «Bunda hayret edecek ne var ki?» dedi.

Sarah güldü.

«Yani, kendisine yanaşıp ta, onunla flört etmek istediğimi mi zannetmiştir demek istiyorsunuz? Oh, böyle düşündüğünü hiç zannetmiyorum. Erkekler bir kadından hoşlanmadıkları zaman bunu açıkça söylerler, değil mi?»

Genç kız bunu söyledikten sonra samimî ve soran gözlerle doktorun yüzüne baktı. Dr. Gerard başını sallıyordu.

Sarah kaşlarını hafifçe çatarak, «Bende, nasıl söyleyeyim, korkmuş ve heyecanlanmış bir insan intibası uyandırdı,» diye devam etti, «Çok korkmuş ve müthiş heyecanlanmış görünüyordu. Zannedersem bu hiç te tabii birşey değil! Çünkü Amerikalılar kendilerine daima itimat ederler ve utangaç değillerdir. Yirmi yaşındaki bir Amerikan çocuğu, aynı yaştaki bir İngiliz çocuğundan daha çok şey bilir. Bu delikanlı ise yirmi yaşından da fazla.»

«Zannedersem yirmiüç, yirmidört yaşında var.»

«Yok canım, o kadar var mı doktor?»

«Yanıldığımı zannetmiyorum.»

«Evet... belki de haklısınız... Yalnız çok daha genç görünüyor...»

«Kendi kendisini idare etmesini öğrenmemiş te ondan. Kendisini henüz çocuk zannediyor.»

«O halde söylediklerim doğru. Yani onda, normal olmayan bazı taraflar var.»

Dr. Gerard onun heyecanlı bir şekilde konuşmasına, hafifçe gülümseyerek mukabele etti ve omuzlarını silkti.

«Azizim Miss King, insanların hiçbiri tam mânasiyle normal değildir. Hepimizde muhakkak anormal bir taraf bulunur, bunu unutmayın. Fakat bu çocukta asabî birtakım rahatsızlıklar olduğunu ben de zannediyorum.»

«Bunun, şu ihtiyar kadınla ilgili olduğuna eminim.»

Dr. Gerard meraklı nazarlarla onun yüzüne bakarak, «Ondan hiç hoşlanmıyorsunuz, değil mi?» dedi.

«Evet, hiç hoşlanmıyorum. Gözlerinde bile fenalık ifadesi var!»

Gerard, «Birçok anneler, oğullarının güzel kızlarla ilgilenmelerini istemezler!» diye mırıldandı.

Sarah can sıkıntısı ile omuzunu silkti. Fransızlar her işin içine cinsiyet meselesini karıştırdılar! Mamafih, kendisi de bu gibi vak'aların ekserisinde cinsiyetin rol oynadığını kabul etmek mecburiyetindeydi. İçinde bulunduğu durumu psikolojik yönlerden düşünmeğe başladı.

Bir müddet sonra birdenbire düşüncelerinden sıyrıldı. Raymond Boynton odanın ortasındaki masaya doğru geliyordu. Genç adam masanın önünde durdu ve bir mecmua aldı. Bir an tereddüt ettikten sonra yine geldiği gibi sessizce yerine dönerken, Sarah, onun yüzüne bakarak, «Bugün şehri gezmeğe çıktınız galiba, öyle mi?» diye sordu.

Bunları lâf olsun diye söylediği belli oluyordu. Maksudı, delikanlının ne yapacağı öğrenmekti.

Raymond birdenbire duraklar gibi oldu, yüzü kızardı ve kaçamak nazarlarla ailesinin bulunduğu tarafa baktı. Sonra da, «Oh... evet, şey, tabii. Ben...» diye kekeleydi. Başka birşey söylemeğe muvaffak olamadı; arkasından sivri birşeyle dürtüyorlarmış gibi ileri doğru atıldı ve mecmuayı sıkı, sıkı tutarak annesi ve kardeşlerinin bulunduğu tarafa doğru yürüdü.

Bir Buda heykeli gibi kımıldamadan oturmakta olan ihtiyar kadın bir ara elini ileri doğru uzattı; gözlerini, ipnotize etmek istemiş gibi oğlunun yüzüne dikmişti. Birkaç saniye sonra oğluna bakmaktan vazgeçerek, hiçbirşey anlaşılmayan gözlerini Sarah'a çevirdi. Kırışmış olan yüzü tamamen ifadesizdi. Ne düşündüğünü anlamak tamamen imkânsızdı.

Sarah birden saatine baktı ve sonra bir hayret nidası ile ayağa kalktı.

«Aman Yarabbi, ne kadar da geç olmuş!» dedi, «Kahve için çok teşekkür ederim Doktor Gerard. Yazılacak birkaç mektubum vardı, müsaade ederseniz onları bitireyim.»

Doktor nazik bir tavırla ayağa kalktı ve genç kızın elini sıktı.

«İnşallah tekrar görüşürüz, değil mi Miss King?»

«Oh, evet! Herhalde Petra'ya geleceksiniz.»

«Tabii, gelmeğe gayret edeceğim.»

Genç kız ona hafifçe gülümsedikten sonra kapıya doğru döndü. Odadan çıkarken Boynton ailesinin yanından geçmesi icabediyordu.

Dr. Gerard, Mrs. Boynton'un, tekrar oğlunun yüzüne baktığını gördü. Delikanlı da gözlerini annesinin yüzüne dikmişti. Sarah yanından geçerken Raymond Boynton başını hafifçe aksi istikamete çevirdi; Sarah'ın yüzüne bakamıyordu... Delikanlının, başını isteksiz bir hareketle çevirdiği belli oluyordu; sanki Mrs. Boynton görünmeyen iplerle oğlunu idare ediyordu.

Sarah onun, istemiyerek te olsa yaptığı hareketi görmüş ve canı sıkılmıştı. Yataklı vagonun sallanan koridorunda ne kadar dostça, ne kadar rahat konuşmuşlardı. Mısır hakkında fikir teati etmişler, sokak satıcılarının ve eşeklerini çeken küçük çocukların bağırışlarını hatırlıyarak gülmüşlerdi. Sarah ona, bir devecinin, 'İngiliz misiniz, Amerikalı mı?' diye sorduğunu ve, 'Hayır Çinli'yim,' cevabını alınca ne kadar şaşırıldığını anlatmıştı. Delikanlı biraz sıkılğan olmasına rağmen gayet samimî hareket etmiş, birşeyden çekindiğini belli etmemeğe çalışmıştı. Şimdi ise hiç sebep yokken onun yüzüne bakmağa çekiniyor ve kabaca hareket ediyordu.

Sarah kendi, kendine, «Onunla artık alâkadar olmamam lâzım,» diye söylendi.

Çünkü genç kız oldukça güzel olduğunu ve tanıdığı erkeklerin, kendisi ile arkadaşlık etmek için can attıklarını biliyordu. Böyle kendini beğenmiş kimselerle vakit öldürmesine hiç lüzum yoktu.

Bu çocuğa karşı belki biraz fazla samimî davranmıştı. Çünkü o zaman, sebebini bilmemesine rağmen ona acıdığını hissetmişti.

Fakat şu anda onun, kendini .beğenmiş, can sıkıcı bir Amerikalı olduğunu anlıyordu!

Sarah odasına çıkınca, Dr. Gerard'a bahsettiği mektupları yazmaktan vazgeçti ve tuvalet masasının önüne oturarak bir müddet saçlarını taradı. Aynada üzgün gözlerle kendisini seyrediyor ve içinde bulunduğu durumu düşünüyordu.

Oldukça üzücü bazı günler geçirmiş, bir ay önce, kendisi gibi doktor olan nişanlısından ayrılmıştı. Birbirlerini çok sevmelerine rağmen, ikisi de asabî mizaçlı oldukları için uzun zaman bir arada yaşayamayacaklarını anlamışlardı. Her buluştuklarında münakaşa ve kavga etmeyi âdet haline getirmişlerdi. Birçok kadınlar gibi Sarah ta, kuvvetli ve kendisine hükmedecek erkeklerden hoşlandığını zannederdi. Fakat kendisine hükmedecek kudrette olan erkeği tanıdıktan sonra bundan hoşlanmadığını anlamıştı! Nişanlısından ayrılmak ona oldukça acı gelmişti, fakat yalnız sevginin, iki kişinin bir arada yaşamaları için kâfi gelmeyeceğini anlamış bulunuyordu. Çalışma hayatına atılmadan önce olanları unutan Dilmek için uzun bir seyahate çıkmağa karar vermişti.

Birdenbire maziye düşünmekten vazgeçerek birkaç gün içinde olanları hatırladı.

'Acaba Doktor Gerard bana çalışmalarından bahsedecek mi?' diye düşündü, 'Fevkalâde bir doktor olduğunu biliyorum. Benimle ciddî olarak konuşur mu acaba?... Belki Petra'ya gelirse...'

Sonra tekrar, garip ve sıkıcı genç Amerikalıyı düşündü.

Delikanlının, ailesinin tesiri altında kalarak o şekilde hareket ettiğini biliyordu. Fakat yine de o şekilde kabalık etmemeliydi. O yaşta bir erkek için, aile tesiri altında olmak oldukça gülünç birşeydi!

Fakat bununla beraber...

Birden garip bir hissin benliğini kapladığını hissetti. Delikanlının davranışları hiç te tabii değildi.

Yüksek sesle, kendi, kendine, «Bu çocuk birinin çıkıp ta kendisini kurtarmasını bekliyor,» diye söylendi, «Bunu yapmağa çalışacağım!»

ÜÇ

Sarah salondan ayrıldıktan sonra Dr. Gerard birkaç dakika daha orada oturdu. Sonra masadan Le Matin mecmuasının son sayısını alarak, Boynton'ların birkaç metre uzağındaki bir sandalyeye oturdu. Oldukça meraklanmıştı.

Önceleri, genç İngiliz kızının bu Amerikan ailesi ile ilgilenmesi hoşuna gitmiş, Sarah'ın, bu ilgiyi genç Raymond Boynton için gösterdiğini anlamıştı. Fakat şimdi bu aile fertlerinin garip davranışları onu da meraklandırmış bulunuyordu.

Elindeki mecmuayı okur gibi yaparak, hiç belli etmeden Boynton'ları tetkik etmeğe başladı. Hepsinden önce, şu güzel İngiliz kızının ilgilendiği genç adamı inceledi. Evet, delikanlı, tam Sarah'ın hoşlanacağı bir tipti. Sarah King kuvvetli sinirlere sahip, ne yaptığını bilen bir kızdı. Delikanlının ise, romantik, duygulu, çabuk tesir altında kalan ve utangaç bir insan olduğu hemen belli oluyordu. Raymond'un çok sinirli olduğu, tecrübeli bir hekim olan Dr. Gerard'ın gözünden kaçmamıştı. Acaba neden bu kadar sinirliydi? Onun gibi genç, sıhhatli ve böyle bir seyahatte eğlenmesi icabeden bir erkeğin bu şekilde sinirli olmasını bir türlü anlayamıyordu.

Doktor bir müddet sonra ailenin diğer fertlerini tetkike başladı. Şu kahverengi saçlı kız hiç şüphesiz Raymond'un kızkardeşi olacaktı. İkisi de güzel vücutlu, narin kemikli, aristokrat görünüşlü kimselerdi. Ellerin ve çenelerinin şekilleri bile birbirine benziyordu. Genç kız da Raymond gibi sinirliydi... İrade dışı bazı garip hareketler yapıyordu; gözlerinin altı hafifçe morarmış gibiydi. Konuşurken ne kadar heyecanlı ve sinirli olduğu belli oluyordu.

Dr. Gerard, 'Genç kız bir şey den korkuyor!' diye düşündü, 'Evet, korktuğu açıkça belli oluyor.'

Birden, dikkatle onların konuştuklarını dinlemeğe başladı.

«Hazreti Süleyman'ın Ahırlarını da görmeliyiz, değil mi?» «Acaba annem yorulur mü?» «Yarın sabah ta Ağlama Duvarını ziyaret ederiz, olur mu?» «Sonra şu Ömer Camii dedikleri mabedi de görmeliyiz. Acaba ona neden Ömer camii diyorlar?» «Çünkü müslümanlar onu bir cami haline getirmişler de ondan, Lennox.»

Bütün turistlerin bahsettikleri şeylerden bahsediyorlardı. Buna rağmen Dr. Gerard onların konuştuklarında sun'î ve garip bir hava seziyordu. Sanki aralarında büyük bir sır varmış ta, bu sırrı belli etmekten çekiniyorlarmış gibi konuşuyorlardı... Doktor bunları düşündükten sonra başını hafifçe uzatarak yine onları gözetlemeğe başladı.

Lennox dedikleri diğerlerinin büyüğü olacaktı. O da diğerlerine benzemesine rağmen biraz farklı tarafları vardı. Diğerlerinden daha az sinirli görünüyordu. Fakat onda da bariz bir gayritabiliik olduğu gözden kaçmıyordu. Dr. Gerard hastahanedeki hastaları arasında da onun gibi şaşkın ve ne yapacağını bilmiyormuş gibi oturanları çok görmüştü.

'İstirap çekmekten bıkmış gibi bir hali var,' diye düşündü, 'Gözlerindeki şu bakışlar, yaralı bir köpeğin veya hasta bir atın gözlerindeki bakışlara ne kadar da benziyor... Çok garip bir şey bu... Hiç de hasta gibi görünmüyor, oldukça sıhhatli bir insana benziyor... Bununla beraber son zamanlarda çok acı çekmiş olduğu belli. Şimdi de sabırla büyük fırtınanın kopmasını bekliyor gibi... Acaba beklediği nedir? Yoksa yanlış mı düşünüyorum? Hayır, bu genç adam muhakkak birşey olmasını bekliyor. Anodin iğnesini yedikten sonra, kısa bir müddet de olsa acıdan kurtulduğuna şükreden kanser hastaları gibi bekliyor...»

Lennox Boynton birdenbire ayağa kalkarak ihtiyar kadının yere düşürdüğü yün yumağını aldı ve ona uzattı:

«Al, anne.»

«Teşekkür ederim.»

Bu, heykel gibi kıvıdamadan oturan ihtiyar kadın ne örüyordu acaba? Elinde kalın ve kaba birşey vardı. Doktor «İşçilerin giydiği eldivenlere benzer birşeyler yapıyor galiba,» diye düşündü ve sonra kendi kendine gülümsedi.

Bir müddet sonra nazarlarını, gruptaki en genç kız üzerinde teksif etti. Kızın çok güzel kızıl saçları vardı. Ondokuz yaşlarında kadar görünüyordu. Cildi, ekseri kızıl saçlılarda olduğu gibi adeta şeffaf denecek kadar pürüzsüz ve beyazdı. Güzel olmasına rağmen oldukça zayıf bir yüzü vardı. Boşluğa bakıyor ve ara, sıra kendi kendine gülümsüyordu. Tebessümünde garip birşeyler vardı. Jerusalem'den ve Solomon Otelinden kilometrelerce uzaktaymış gibiydi Bu acaip tebessüm Dr. Gerard'a birşeyler hatırlatıyordu... Evet, bu tebessüm, Akropoldeki heykellerin gülümsemelerine benziyordu.

Doktor birdenbire onun ellerine dikkat etti. Genç kızın elleri masanın altındaydı ve etrafında oturanlar onun ne yaptığını göremiyorlardı. Fakat Dr. Gerard oturduğu yerden bu narin elleri gayet net olarak görebiliyordu, ince parmaklar, genç kızın kucağındaki beyaz bir mendili didikliyor ve parça, parça ediyorlardı.

Dr. Gerard şaşırmişti. Uzaklara bakan gözler, garip bir tebessümle aralanan dudaklar ve durmadan hareket ederek parçalayan eller...

DÖRT

Birdenbire sinirli, hafif bir öksürük duyuldu, sonra heykel gibi kımıldamadan oturan ihtiyar kadın konuştu.

«Ginevra, yorgun görünüyorsun, Gidip yatsan iyi olacak.»

Genç kız birden irkildi. Parmaklar mendili yırtmaktan vazgeçtiler.

«Yorgun değilim, anne.»

Genç kızın, kulağa müzik gibi tatlı gelen, yumuşak bir sesi vardı. Âdeta şarkı söyler gibi konuşuyordu.

«Yorgunsun, biliyorum. Senin yorgun olduğunu hemen anlarım, biliyorsun. Yarın bir yere çıkmayıp dinlenmen daha iyi olacak.»

«Oh! Ben de gezeceğim. Hiçbirşeyim yok benim.»

İhtiyar kadın kalın, boğuk bir sesle, «Hayır diyorum sana!» dedi, «Yarın hasta olacaksın.»

«Olmıyacağım! Olmıyacağım!»

Genç kız birdenbire titremeğe başlamıştı.

Birkaç saniyelik bir sükûttan sonra sakın bir sesin, «Gel seni yukarıya çıkarayım, Jinny,» dediği duyuldu.

Elâ gözlü, muntazam taranmış siyah saçlı ve sakın görünüşlü genç bir kadın ayağa kalkmıştı.

Fakat ihtiyar Mrs. Boynton, «Hayır,» dedi, «Bırak kendisi çıksın.»

Genç kız, «Nadine de benimle beraber gelsin!» diye bağırdı.

«Madem istiyorsun geleyim, canım.» Genç kadın ileri doğru bir adım attı.

İhtiyar kadın gözlerini kızının yüzüne dikmişti.

«Jinny yalnız başına çıkmak istiyor, öyle değil mi Jinny?» dedi.

Genç kız ne yapacağını şaşırmişti. Bir anlık bir tereddüitten sonra hafif bir sesle, «Evet,» dedi. «Yalnız gitsem daha iyi olacak. Teşekkür ederim, Nadine.»

Bunu söyledikten sonra hiç beklemeden merdivenlere doğru yürüdü.

Dr. Gerard elindeki mecmuayı indirdi ve gözlerini ihtiyar Mrs. Boynton'un yüzüne dikti. Kadın, ağır adımlarla uzaklaşmakta olan kızını seyrediyordu ve şişman yüzünde garip bir tebessümün izleri görülüyordu. Bu tebessüm, kısa bir müddet önce genç kızın yüzünde görülen tebessümün âdeta bir karikatürü idi.

İhtiyar kadın bir müddet sonra nazarlarını Nadine'e çevirdi. Genç kadın tekrar yerine oturmuştu. Cesur bir tavırla başını kaldırdı ve kaynanasının bakışlarına mukabele etti. Yüzünden, gayet soğukkanlı ve temkinli olduğu belli oluyordu. Yaşlı kadının bakışlarında ise öfke ve kötülüğün izleri okunuyordu.

Dr. Gerard, 'Ne kadar zalim ve gaddar bir kadın!' diye düşündü.

Birdenbire yaşlı kadının kendisini süzdüğünü görünce mahcup bir tavırla başını çevirdi ve içini çekti. Kadının, için, için yanan simsiyah gözleri vardı ve bu gözlerde büyük bir kudretin izleri görülüyordu. Dr. Gerard insanların ruhî kudretleri hakkında oldukça bilgi sahibiydi. Bu kadının müthiş bir kudrete sahip olduğunu, kaprisleri uğruna herşeyi yapabileceğini anlıyordu. Bakışları âdeta insanı büyülüyor ve Kobra yılanlarının bakışlarını andırıyordu. Mrs. Boynton hastalığın pençesine düşmüş, yaşlı bir kadın olabilirdi; fakat hiç te zavallı ve yardıma muhtaç bir kimse değildi. Bu kadın kudretin mânasını gayet iyi biliyor ve yaşadığı müddetçe karşısındakiler üzerinde tatbik ettiği gücünden emin görünüyordu. Dr. Gerard bir zamanlar çok cesur ve yırtıcı kaplanlarla akıl almaz numaralar yapan bir kadınla tanışmıştı. Canavar hayvanlar homurdanır, kükrer, fakat bu kadının emirlerine itaat ederler ve onun istediği herşeyi yaparlardı. Mrs. Boynton'un gözlerindeki bakışlar da aynen, bu genç ve güzel kaplan terbiyecisinin gözlerindeki bakışlara benziyordu.

Dr. Gerard kendi kendine, «üne dompteuse.» diye mırıldandı.

Şu anda, aile fertlerinin, havadan sudan konuşurlarken, neyi saklamak istediklerini gayet iyi anlıyordu. Evet, zavallı gençler büyük bir gayretle içlerindeki nefreti gizlemeğe çalışıyorlardı.

Doktor, 'Aman Yarabbi! Neler düşünüyorum,' diye düşündü, 'Şu insanlar belki de annelerini çok seven kimseler. Karşımda oturanlar, belki de Filistin'i ziyaret eden ve eğlenceli vakit geçiren normal bir Amerikan ailesinden ibaret. Ben de oturmuş, kendi, kendime neler uyduruyorum!'

Bir müddet sonra yine belli etmemeğe çalışarak, diğerlerinin Nadine diye hitap ettikleri sakın, genç kadına baktı. Genç kadının sol elinde bir alyans yüzük vardı ve diğerlerine belli etmemeğe çalışarak kızgın gözlerle Lennox'a bakıyordu. Birkaç saniye sonra bu bakışlardaki mâna değişti.

Doktor onların karı, koca olduklarını anlamıştı. Genç kadında garip bir hal vardı. Kocasına âdeta acıyormuş, onu bilinmiyen bazı kötülüklerden korumak istiyormuş gibi bakıyordu. Bir müddet önce öfke izleri görünen bu gözlerde şu anda, derin bir şefkat ve sevginin izleri okunuyordu. Doktor, Nadine'in, ihtiyar kadının te şirinde

kalmayan yegâne insan olduğunu da anlamıştı. Genç kadın, diğerleri gibi ürkek ve heyecanlı görünmüyordu. Yaşlı kadının kudreti, onu tesiri altına almağa muvaffak olamamıştı.

Kocasını düşünüyor ve hiç te mesut görünmüyordu, fakat herşeye rağmen serbestti. Diğerleri gibi ihtiyar kadının emirlerine boyun eğmiyordu.

Dr. Gerard kendi, kendine, 'Nekadar enteresan bir durum,' diye mırıldandı.

BES

Birdenbire salona giren bir adam, içerdeki karamsar ve endişeli havayı değiştirdi.

İçeri giren adam ,Boynton'ları görünce onlara doğru ilerledi. Güzel giyinmiş, tıraş olmuş, orta yaşlı ve neşeli tavırları olan bir adamdı. Ağır, monoton fakat hoş bir sesi vardı.

Gülümsüyerek, «Her tarafta sizi arayıp durdum,» dedi.

Şırayla bütün aile fertlerinin ellerini sıktı ve ihtiyar kadına bakarak, «Nasılınsınız, Miss Boynton?» diye sordu, «Ümit ederim ki bu seyahat sizi fazla yormamıştır.»

İhtiyar kadın memnun olmuş görünüyordu. Buna rağmen ciddî bir sesle, «Teşekkür ederim, fazla yorulmuş sayılmam,» diye cevap verdi, «Bildiğiniz gibi sıhhatim hiçbir zaman iyi durumda değil zaten ..»

«Biliyorum, hakikaten üzücü bir vaziyet.»

«Fakat bugünlerde her zamankinden iyiyim.» Mrs. Boynton bir an düşündükten sonra sinsi bir tebessümle ilâve etti: «Nadine bana gayet iyi bakıyor, öğle değil mi, Nadine?»

Genç kadın ifadesiz bir sesle, «Elimden geleni yapıyorum,» dedi.

Yeni gelen yabancı neşeli bir sesle, «Tabîî, senin elinden geleni yaptığına eminim, Nadine,» dedi, «Ee, Lennox, Kral Davud'un şehri hakkında ne düşünüyorsun bakalım?»

«Oh, bilmiyorum.»

Lennox isteksiz bir tavırla konuşuyordu.

«İnsanı sukutu hayale uğratan bir yer değil mi? Bende de aynı tesiri yaptı. Fakat insan etrafı dolaşınca yanıldığını anlamakta gecikmiyor. Siz herhalde şehri henüz gezmediniz.»

Carol Boynton, «Annem rahatsız olduğu için onu pek yalnız bırakamıyoruz,» dedi.

Mrs. Boynton, «Günde ancak bir veya iki saat dolaşabiliyorum,» dedi.

Yabancı hafif bir tebessümle, «Bunu yapabilmemiz bile oldukça büyük birşeydir, Misis Boynton,» diye cevap verdi.

Mrs. Boynton hafif ve garip bir şekilde güldü, karşısındakilere alay ediyormuş gibi bir hali vardı.

«Vücudumun yorgunluğu ve hastalığı, beni yapmak istediğim şeylerden asla vazgeçiremez! Yapmak istediğim şeyleri her ne pahasına olursa olsun yaparım! Evet bütün mesele mantikî düşünebilmekte...»

Bunu söyledikten sonra birdenbire sustu. Dr. Gerard, Raymond Boynton'un garip bir şekilde başını hafifçe salladığı görmüştü. Genç adam, «Ağlama Duvarını ziyaret ettiniz mi, Mister Cope?» diye sordu.

«Tabîî, ilk ziyaret ettiğim yerlerden biri de orası oldu. Birkaç gün içinde Jerusalem'in görülmesi icap eden her yerini görebileceğimi zannediyorum. Bir seyahat acentesine müracaat ettim ve bana bir rehber temin etmelerini söyledim. Böylece Bethlehem, Nazal eth. Tiberiat ve Galilee Denizini de göreceğim. Sonra Jerash denilen yer de çok güzelmüş ve orada Romalılar zamanından kalma bazı harabeler varmış. Petra'yı da görmeyi çok istiyorum. Fakat oraya gidip her tarafını görmek için insanın bir haftayı gözden çıkarması icabediyormuş,»

Carol, «Ben de orayı görmeyi çok ümit ediyorum,» dedi. «Şahane bir yermiş.»

«Şüphesiz, görülmesi icabeden çok güzel yerler var burada.» Mr. Cope birden durdu, mütereddit nazarlarla Mrs. Boynton'un yüzüne baktı ve sonra çekingen bir sesle devam etti:

«Aranızdan birkaç kişinin benimle beraber gelmesini çok isterdim. Tabîî bu sizin için çok yorucu birşey olur, Mrs. Boynton, bunu yapmanızı istemem. Sonra ailenizden bazıları da sizin yanınızda kalmayı arzu eder. Fakat grubunuzu ikiye ayırabilir ve bu şekilde münavebeli olarak görülecek yerleri gezebilirsiniz...»

Bunları söyledikten sonra yine durdu. Kısa bir müddet hiç kimse birşey söylememişti. Salonda yalnız, Mrs. Boynton'un şişlerinin sesi duyuluyordu. İhtiyar kadın bir müddet sonra, «Çocukların birbirlerinden ayrılacaklarını hiç zannetmiyorum,» dedi ve onlara bakarak ilâve etti, «Bu fikre ne dersiniz çocuklar?»

Sesi garip bir şekilde çınlıyormuş gibi çıkıyordu. Gençler hiç beklemeden cevap verdiler: «Hayır, anne bunu yapamayız.» «Oh, hayır, olmaz öyle şey.» «Yok canım!»

Mrs. Boynton onları dinledikten sonra yine o acaip gülümsemesiyle Mr. Cope'un yüzüne baktı ve «Görüyorsunuz ya,» dedi, «Çocuklarım benden ayrılmayı istemezler. Senin fikrin ne, Nadine? Sen birşey söylemedin.»

«Lennox istemezse gayet tabii ben de istemem anne. Ama o böyle birşeyi arzu ediyorsa...»

Yaşlı kadın başını yavaşça oğluna doğru çevirdi.

«Ne dersin Lennox, istersen sen Nadine'i alıp git. O, bu fikrini beğenmiş gibi görünüyor.»

Genç adam şaşırılmış görünüyordu.

«Ben - Şey - hayır,» diye kekeleydi, «Birbirimizden ayrılmasak daha iyi olur.»

Mr. Cope neşeli görünmeğe gayret ederek, «Hakikaten birbirinize çok bağlı bir ailesiniz,» dedi. Fakat canının sıkıldığı belli oluyordu.

Mrs. Boynton, «Evet, öyleyizdir,» dedi. Sonra yün yumağını sarmağa başlayarak «Biraz evvel seninle konuşan genç hanım kimdi, Raymond?» diye sordu.

Raymond sinirli bir tavırla omuzlarını silketti. Yüzü, önce kıpkırmızı sonra da bembeyaz olmuştu.

«Şey, bilmiyorum,» diye cevap verdi, ..(Geçen akşam trende görmüştüm onu.)»

Mrs. Boynton kendini zorlayarak sandalyesinden kalkmağa çalıştı.

«Onunla konuşacak birseyimiz yok bizim,» dedi.

Nadine ayağa kalkmış ve kaynanasının, yerinden kalkmasına yardım etmişti. Genç kadının bu işi büyük bir dikkat ve ihtimamla yapması Dr. Gerard'ın dikkatini çekmişti.

Mrs. Boynton bir an düşündükten sonra, «Yatma zamanı geldi,» dedi, «İyi geceler, Mister Cope.»

«İyi geceler, Misis Boynton. İyi geceler, Misis Lennox.»

Hepsi birden annelerinin arkasından yürümeğe başladılar. Hiçbiri, orada kalmak için en ufak bir teşebbüste bulunmamıştı.

Mr. Cope bulunduğu yerden kıvıldamamış ve onların arkasından bakakalmıştı. Yüzünde garip bir ifade vardı.

Dr. Gerard, Amerikalıların arkadaş canlısı insanlar olduklarını tecrübelerine istinaden biliyordu. Bunun için Mr. Cope ile dostluk kurması hiç de zor olmadı. Genç Amerikalı yapayalnız kalmıştı ve konuşacak birini aradığı belliydi. Doktor, kartını çıkararak kendisini tanıttı.

Mr. Jefferson Cope, doktorla tanıştığına memnun olmuş görünüyordu.

«Çok memnun oldum, Doktor Gerard,» dedi, «Hatırladığıma göre bir müddet önce Amerika'ya da gelmişsiniz, değil mi?»

«Evet, geçen sonbaharda Amerika'ya gittim ve Harvard Üniversitesinde birkaç konferans verdim. v>

«Tıb sahasında oldukça isim yapmış bir kimse olduğunuzu biliyorum. Paris'te sizi tanımayan yokmuş.»

«Yok canım, mübalâğa ediyorsunuz!»

«Hayır, hayır, ciddî konuşuyorum. Sizinle tanıştığıma ne kadar memnun olduğumu bilemezsiniz. Bugünlerde birçok meşhur insan Jerusalem'e geliyor. Meselâ şu anda burada sizden başka Lord Weldon ve Sir Gabriel Steinbaum da bulunuyor. Sonra eski İngiliz arkeolojistlerinden Sir Manders Stone, yine İngiliz Politika hayatında isim yapmış bir kadın olan Leydi Westholme ve meşhur Belçikalı detektif Hercule Poirot da buradalar.»

«Şu küçük Hercule Poirot mu? O da mı. burada?»

«Onun buraya geldiğini mahallî gazetelerden birinde okudum. Zannedersen o da Solomon otelinde kalıyormuş. Hakikaten güzel ve temiz bir otel.»

Mr. Jefferson Cope oldukça neşeli görünüyor ve doktorla konuşmaktan büyük bir zevk aldığını her hareketi ile belli ediyordu. Dr. Gerard istediği zaman gayet şirin görünmesini bilen bir adamdı. Birkaç dakika sonra iki erkek bara doğru yürüdüler.

Dr. Gerard,, içkisinden birkaç yudum aldıktan sonra kayıtsız bir tavırla: «Biraz evvel konuştuğunuz Amerikalı idi herhalde, değil mi?» diye sordu. «Tipik bir Amerikan ailesine benziyorlardı.»

Jefferson Cope düşünceli bir tavırla içkisini yudumladı. Sonra, «Pek tipik olduklarını zannetmiyorum,» dedi.

«Öyle mi? Aile fertlerinin birbirlerine çok bağlı olduklarını zannediyordum.»

Mr. Cope ağır bir sesle, «Yani hepsinin, ihtiyar kadın etrafında toplanmış olduklarını mı söylemek istiyorsunuz? Haklısınız. İhtiyar Misis Boynton oldukça garip bir kadındır.»

«Yok canım! Öyle mi?»

Mr. Jefferson Cope'un, konuşmak için teşvik edilmeye ihtiyacı yoktu. Doktorun meraklandığını görünce kendi, kendine açılmıştı.

«Size şunu söyleyeyim ki Doktor Gerard, bu aile son zamanlarda benim kafamı iyice meşgul etmeğe başladı. Canınızı sıkıyacaksam onlar hakkında size bazı şeyler söyleyebilirim.»

Dr. Gerard, sıkılmıyacağını söyleyince genç adam yüzünde âdeta şaşkın bir ifadeyle konuşmağa başladı :

«Size herşeyden evvel, üzgün ve endişeli olduğumu söyleyeceğim. Misis Boynton çok eski arkadaşlarımdan biridir. Tabii Misis Lennox Boynton'u demek istiyorum, ihtiyar leydiyi değil.»

«Ah, evet. Şu siyah saçlı, genç ve cazibeli hanım, değil mi?»

«Evet. İsmi Nadine'dir, Nadine Boynton. Çok iyi ve güzel bir kadındır. Onu, evlenmeden çok evvel tanırdım. O zamanlar, bir hastahanedeki hemşire stajı görüyordu. Bir yaz tatilinde Boynton'ların yanına gitti ve sonra da Lennox'la evlendi.»

«Evet?»

Mr. Jefferson Cope içkisinden bir yudum daha aldıktan sonra devam etti:

«Doktor Gerard, size Boynton ailesinin tarihinden bahsetmemi ister misiniz?»

«Tabii, oldukça enteresan bir aile. Nasıl insanlar olduklarını bayağı merak ediyorum.»

«O halde dinleyin. Müteveffa Mister Boynton oldukça tanınmış ve sevilen bir adamdı; iki defa evlenmişti. İlk karısı, Carol ve Raymond henüz küçücük birer çocukken öldü. İkinci Misis Boynton, çok genç olmamasına rağmen, duyduğuma göre evlendiği zaman oldukça güzel bir kadıymış. Bugünkü haline bakınca, insan onun, gençliğinde güzel bir kadın olduğuna bir türlü inanamıyor. Fakat onu çok eskiden tanıyanlar böyle söylüyorlar. Her neyse, kocası onun her dediğini yapar, her şeyde onun fikrini almış. Zavallı adamcağz ölmeden önce, uzun müddet yatalak bir hasta olarak yaşadı ve ailenin idaresini Misis Boynton ele aldı. Çok zeki ve idareci bir kadın olduğu için hepsini avucunun içine almakta gecikmedi. Elmer Boynton öldükten sonra, Misis Boynton, çocuklarından başka birşey düşünmez oldu. Şu narin, kızıl saçlı kız, Ginevra, onun kendi kızıdır. Dediğim gibi Misis Boynton, kocasının ölümünden sonra kendini çocuklarına verdi ve onların, dış dünya ile temaslarını tamamiyle kesti. Bu hususta ne düşündüğünüzü bilmiyorum ama, Doktor Gerard, bunun hiç te doğru birşey olmadığı kanaatindeyim.»

«Sizinle tamamiyle hemfikirim, Mister Cope. Dış dünya ile temasları kesilen çocukların zekâları normal olarak tekâmül edemez.»

«Evet, çok güzel söylediniz, Misis Boynton onları âdeta bir çember içine aldı ve evin dışında hiç kimseye konuşmalarını söyledi. Bunun neticesi olarak ta çocuklar, sinirli ve herkesten çekinir birer insan olarak büyüdüler. Her yabancından ürüyor ve kimseye konuşmak istemiyorlar. Ne fena birşey, değil mi?»

«Evet, hakikaten çok fena.»

«Misis Boynton bunu, muhakkak ki çocuklara kötülük olsun diye yapmadı. Fakat onları kötülüklerden koruyayım derken, kötülüğü kendisinin yaptığından haberi yok.»

Doktor, «Hiçbiri evden ayrılmıyorlar mı?» diye sordu.

«Hayır.»

«Çocuklardan hiçbiri çalışmıyor demek, öyle mi?»

«Hayır, çalışmıyorlar. Buna ihtiyaçları da yok zaten. Elmer Boynton çok zengin bir adamdı. Parasının idaresini, olduğu gibi karısına bıraktı. Fakat karısının, çocuklara iyi bakacağını biliyordu.»

«Demek çocuklar, malî bakımdan annelerine bağlı bulunuyorlar.»

«Evet, öyle. İhtiyar kadın, onlara, çalışmaya ihtiyaçları olmadığını, iş aramak zahmetine katlanmamalarını söyledi. Paraya ihtiyaçları olmadığı için, hakikaten çalışmak mecburiyetinde olmayabilirler, fakat bir erkeğin devamlı olarak boş durması hiç te iyi birşey değildir. Hiçbir eğlence veya spor merakları da yok. Ne golf oynarlar, ne bir kulübe gidip otururlar, ne de diğer gençlerle beraber gezip eğlenirler. Şehirden oldukça uzakta, büyük bir evde hep beraber otururlar. Bütün bunlar bana çok garip geliyor, Doktor Gerard.»

Dr. Gerard, «Sizinle hemfikirim,» dedi. «Hakikaten çok acı birşey.»

«Sosyal hayatla hiç ilgileri yok. Hiç kimseye dostluk kurmazlar. Yalnız birbirleriyle konuşurlar.»

«İçlerinden hiçbiri, aileden ayrılmaya teşebbüs etmedi mi acaba?»

«Hiç zannetmiyorum. Böyle birşey olsaydı duyardım. Hiçbiri o evden ayrılmak istemiyorlar.»

«Acaba bunun sorumlusu doğrudan doğruya kendileri mi, yoksa bundan Misis Boynton mu mesul? Ne dersiniz?»

Jefferson Cope sinirlenmiş gibi hafifçe yerinde kııldı.

«Şey, gayet tabii bunda en büyük kabahat Misis Boynton'un. Çocuklarını normal şartlar altında yetiştirdiğini hiç zannetmiyorum. Fakat çocuklarda da kabahat yok değil. İnsan yirmi yaşma geldikten sonra ailesinden ayrılıp, kendi hayatını yaşamağa çalışmalıdır. Hiçbir erkek, ölünceye kadar annesinin emirleri ile hareket edip, ona bağlı kalmaz. İnsan, zamanı gelince serbest olmayı ve kendi kendine yeni bir hayat kurmayı öğrenmelidir.»

Dr. Gerard düşünceli bir tavırla, «Bu her zaman için mümkün olmayabilir,» dedi.

«Neden olmasın?»

«Bir ağacın büyümesine mâni olmak için birçok metodlar vardır, Mister Cope.»

Cope, anlamamış gibi doktorun yüzüne baktı.

«Fakat onların hepsi sıhhatli insanlar, doktor.»

«Sıhhatli olabilirler, fakat dimağları tam mânasiyle gelişmemiş gibi göründüler bana.»

«Yok canım! Hepsi de normal ve zeki çocuklardır.»

Jefferson Cope bunu söyledikten sonra bir an tereddüt etti ve sonra, «Hayır, Doktor Gerard,» diye devam etti. «Bir insan kendi kaderini kendisi tayin eder. Kendi kendine hürmet etmesini bilen bir erkek, hayatta muvaffak olur. Oturduğu yerden kalkmak istemiyen ve can sıkıntısından parmakları ile oynayan bir erkeğe hiçbir kadın hürmet etmez ve sevmez.»

Dr. Gerard bir an meraklı gözlerle ona baktı. Sonra, «Zannederseniz bu sözlerinizle doğrudan doğruya Mister Lennox Boynton'u kastediyorsunuz, değil mi?» diye sordu.

«Evet, haklısınız. Bunları söylerken hakikaten Lennox'u düşünüyordum. Raymond henüz çocuk sayılır. Fakat Lennox neredeyse otuz yaşını bitirecek. Artık varlığını göstermesinin ve birşeyler yapabileceğini ispat etmesinin zamanı gelmiştir.»

«Yaşadıkları bu hayat karısı için de güç olmalı, değil mi?»

«Tabii, hiçbir kadın bu şekilde bir hayata uzun müddet tahammül edemez. Nadine çok iyi bir kızdır, onu çok severim. Herşeye rağmen hiçbir zaman hayatından şikâyet etmez. Fakat onun mesut olmadığını biliyorum, Doktor Gerard. Çok bedbaht zavallı.»

Dr. Gerard başını salladı.

«Evet, bu şekilde bir hayat yaşayan bir kadın hiç şüphesiz mesut olamaz.»

«Bu mesele hakkında neler düşündüğünüzü bilmiyorum, Doktor Gerard. Fakat benim fikrime göre bir kadının tahammülünün de hududu vardır! Ben Nadine'in yerinde olsaydım onunla açıkça konuşur, birşeyler yapmasını isterdim. Ya bunu yapıp karısını bu hayattan kurtarması, veya...»

«Veya, ondan ayrılıp karışım serbest bırakması mı lâzım?»

«Nadine'in de, kendi hayatını yaşamak hakkıdır, Doktor Gerard. Lennox onun kıymetini bilmiyorsa ve bundan sonra da bilmiyecekse, onun için herşeyi yapacak erkekler de vardır.»

«Tabii o erkeklerden biri de sizsiniz, değil mi?»

Genç Amerikalı hafifçe kızardı. Sonra kendini toparlayarak ciddî bir ifadeyle doktorun yüzüne baktı.

«Evet,» dedi, «Ona karşı olan hislerimden dolayı hiç te utanmıyorum. Ondan hoşlanıyorum ve sonsuz hürmetim vardır. Bütün istediğim, onun mesut olması. Lennox'la mesut bir hayat yaşadığından emin olsaydım, hemen ortadan kaybolurdum.»

«Demek onun bedbaht olduğundan eminsiniz.»

«Evet onun için de daima onun yakınlarındayım Yardıma ihtiyacı olduğu an, onun için herşeyi yapabilirim.»

Dr. Gerard, «Siz hakikaten bir parfait gentil şövalyesiniz,» diye mırıldandı.

«Efendim?»

«Azizim, Mister Cope, Amerikalıların centilmen insanlar olduklarını bilirdim. Bunu bugün siz bir kere daha ispat ettiniz. Pekâlâ, eğer ihtiyacı olursa ona ne şekilde bir yardım yapabilirsiniz?»

«Henüz bilmiyorum, fakat yardıma ihtiyacı olduğu an yakınında bulunmak istiyorum.»

«İhtiyar Misis Boynton'un, size karşı olan davranışlarının ne şekilde olduğunu sorabilir miyim?»

Jefferson Cope, «Bu ihtiyarı bir türlü anlayamadım ve hâlâ da anlayamıyorum,» dedi, «Size daha evvel de söylediğim gibi ailenin yabancılarla temasım istemez. Fakat bana karşı nedense samimî davranıyor ve beni âdeta aileden biriymişim gibi seviyor, veya öyle görünüyor.»

«Yâni, Misis Lennox'la konuşmanıza ses çıkarmıyor, öyle mi?»

«Evet, öyle.»

Dr. Gerard omuzlarını silkti.

«Bu, size biraz garip gelmiyor mu?»

Jefferson Cope sinirli bir sesle, «Sizi temin ederim ki, Nadine'le aramızda, yüz kızartıcı hiçbir hâdisе cereyan etmemiştir, Doktor Gerard. Ona karşı olan hislerim, tamamiyle plâtoniktir.»

«Bundan eminim, aziz dostum. Fakat buna rağmen Misis Boynton'un sizi aile arasına sokmasını biraz acıip buluyorum. Misis Boynton'un nasıl bir kadın olduğunu çok merak ediyorum, Mister Cope.»

«Hakikaten garip, fakat takdir edilmesi icabeden bir kadındır. Çok kuvvetli bir karaktere ve şahsiyete sahiptir. Dediğim gibi Elmer Boynton onun fikirlerine her zaman hürmet ederdi.»

«Demek bunun için de parasının idaresini tamamen karısına bıraktı ve çocuklarının bu hale düşeceğini düşünemedi. Benim memleketimde kanunlar, böyle bir şeyin yapılmasına hiçbir zaman müsaade etmezler.»

Mr. Cope ayağa kalkmıştı.

«Biz Amerikalılar hürriyete tam mânasiyle inanırız ve kanunlarımız, bir insana, normal olarak yapmak istediği herşeyi yapmak hakkını verir.»

Dr. Gerard da ayağa kalktı. Genç adamın söyledikleri ona hiç tesir etmemişti, çünkü şimdye kadar tanıdığı çeşitli milletlere mensup pek çok insanın da aynı şekilde konuştuğunu duymuştu. Her millet kendi memleketindeki hürriyet havasından emin görünürdü.

Dr. Gerard hiçbir ırkın, hiçbir memleketin, ve hiçbir insanın tam mânasiyle hür olarak vasıflandırılmıyacağını biliyordu. Fakat aynı zamanda esaretin çeşitli şekillerde olduğunu da biliyordu.

Yeni tanıştığı arkadaşına veda ederek düşünceli bir tarzda odasına çıktı.

ALTI

Sarah King, Haremşşerif camiinin önünde durmuş, etrafı seyrediyordu. Civarda onun gibi sessizce dolaşan pek çok turist vardı. Hiçkimse sesini çıkarmıyor, civarın şark atmosferini bozmamak için herkes elinden geleni yapmağa gayret ediyordu.

Etrafı dolaşırken hayretini gizliyemiyor, şark mimarisinin güzelliği karşısında âdeta kendinden geçiyordu. Acaba Hazreti Süleyman mabedi de şu Cami kadar güzel miydi?

Bir müddet sonra caminin iç kısmında ayak sesleri duyuldu ve küçük bir grup sessizce dışarı çıktı. Genç kız çıkanların, Boynton'lar olduğunu görünce birden şaşırды. Yanlarında bir tercüman vardı, Mrs. Boynton Lennox'la Raymond'un arasında, onların yardımı ile yürüyordu. Nadine ve Mr. Cope daha arkadan geliyorlardı. Carol en arkadaydı. Diğerleri yürüyüp giderlerken Carol, Sarah'a bakarak hafifçe gülümsedi.

Genç kız, bir an tereddüt etmiş ve sonra istikametini değiştirerek koşar adımlarla Sarah'ın yanına gelmişti.

Heyecandan zorlukla nefes alarak, «Affedersiniz,» dedi, «Fakat sizinle konuşmam lâzım.»

«Buyurun, sizi dinliyorum.»

Carol tirtir titriyordu. Yüzü bembeyaz olmuştu.

«Kardeşim hakkında konuşmak istiyordum,» diye devam etti, «Dün akşam sizinle konuşmadığı için onun kaba bir insan olduğunu zannetmeyin sakın. Elinde olmayan bazı sebeplerden dolayı o şekilde hareket etmek mecburiyetinde kaldı. Ne olur inanın bana!»

Sarah, içinde buldukları durumun ne kadar saçma ve gülünç olduğunu düşündü. Dün akşamki hareketi ile kendi kendini küçük düşürmüş, gururunu yaralamıştı. Bu kızcağız da durup dururken onun yanına gelmiş, can sıkıcı bir erkek olan kardeşi için ondan özür diliyordu.

Kıza sert bir cevap vermeyi düşünüyordu. Fakat birdenbire fikrini ve hareket tarzını değiştirdi.

Çok garip bir durumla karşı karşıyaydı. Onunla konuşmak isteyen genç kız çok heyecanlı ve endişeli görünüyordu. Herşeyi bir tarafa bırakarak ona yardım etmesi, bir doktor olarak onunla alâkadar olması lâzımdı. Civarında esrarengiz bir hava olduğunu hissediyordu.

Cesaret verici bir sesle, «Herşeyi anlatın bana,» dedi.

Carol, «Raymond trende sizinle konuşmuştu,, değil mi?» diye başladı.

Sarah başını salladı.

«Evet, daha doğrusu ben onunla konuştum.»

«Oh, haklısınız ,erkek olarak onun konuşması icabederdi. Fakat biliyor musunuz ,dün gece Ray çok korktu...» Genç kız birden susmuştu.

«Korktu mu?»

Carol'un beyaz yüzü şimdi kıpkırmızı olmuştu.

«Oh, sözlerimin size ne kadar saçma geldiğini biliyorum. Şey ,annem pek iyi değildir... yani, şey, yabancılarla arkadaşlık etmemizi istemez. Fakat Ray'in, her şeye rağmen sizinle arkadaş olmak istediğine eminim.»

Sarah iyice meraklanmıştı. Carol onun konuşmasını beklemeden devam etti:

«Söylediklerim belki hiç te normal şeyler değil. Fakat biz oldukça garip bir aileyizdir.» Başını hafifçe çevirerek korkulu gözlerle etrafına bakındı. Sonra, «Fazla kalmamalıyım,» dedi; «Yokluğumu farketmesinler.»

Sarah kararını vermişti.

«İstiyorsanız neden kalmıyorsunuz,» dedi, «Beraberce geriye dönebiliriz.»

«Oh, hayır.» Carol hafifçe geriledi, «Bunu yapamam.»

Sarah, «Neden?» diye sordu.

«Yapamam işte! Sonra annem...»

Sarah sakin ve teskin edici bir sesle konuştu:

«Bazı annelerin, çocuklarının büyüdüklerini kabul etmek istemediklerini biliyorum. Çocukları kaç yaşında olursa olsun, onların gözünde hâlâ bir bebekten farksızdır ve bu tip anneler çocuklarını yanlarından ayırmak istemezler. Fakat çocukların bu durumla mücadele etmesi lâzımdır! İnsan daima hakkını aramalıdır.»

Carol, «Anlamıyorsunuz,» diye mırıldandı, «Hiç anlamıyorsunuz...»

Sinirli bir şekilde elleri ile oynuyordu.

Sarah, «Bazı insanlar münakaşa ve kavga etmekten çekindikleri için mücadele etmek istemezler. Kavga etmek iyi bir şey değildir. Fakat insan hürriyeti için herşeyi göze almalıdır.»

«Hürriyet mi?» Carol boş gözlerle ona bakıyordu. «Hiçbirimiz, hiçbir zaman hür olmadık ve bundan sonra da olamayacağız.»

Sarah net bir sesle, «Saçma!» dedi.

Carol hafifçe ona doğru eğildi ve koluna dokundu.

«Dinleyin. Durumumuzu size anlatmam lâzım! Annem —aslında üvey annemdir— babamla evlenmeden önce bir kadınlar hapisanesinde baş gardiyandı. Aynı hapishanenin müdürü olan babam onunla evlendi. Fakat annem, evlendikten sonra da değişmedi ve bize de birer mahkûm muamelesi yapmaya devam etti. Bunun için daima bir hapisane hayatı yaşıyoruz!»

Tekrar başını çevirdi ve etrafını gözden geçirdi.

«Beni ararlar, gitmem lâzım.»

Sarah hemen onun kolunu yakaladı.

«Bir dakika,» dedi, «Tekrar görüşelim ve konuşalım.»

«İmkânsız. Yapamam bunu.»

«Yaparsın, yapacaksın.» Sarah otoriter bir sesle konuşuyordu, «Herkes yattıktan sonra benim odama gel. Odanın numarası 319 dur. Orada rahatça konuşuruz. Unutma 319.»

Bunu söyledikten sonra kızın kolunu bıraktı. Carol koşarak uzaklaşmış ve annesiyle kardeşlerinin yanına gitmişti.

Sarah bir müddet onun arkasından baktı. Birden Dr. Gerard'ın yanında durduğunu görünce düşüncelerinden sıyrıldı.

«Günaydın, Miss King. Demek Carol Boynton'la konuşmağa muvaffak oldunuz, öyle mi?»

«Evet, fakat çok garip bir konuşma oldu bu. Bakın, size anlatayım.»

Sonra doktora, kızla konuştuklarını anlattı. Doktor bir nokta üzerinde duruyordu.

«Demek şu ihtiyar su aygırı, baş gardiyanmış ha?» dedi, «Evet, bu, durumu biraz izah ediyor.»

Sarah, «Yani çocuklarına karşı bu şekilde zalimane davranmasının sebebi sizce bu mu?» diye sordu, «Eski alışkanlıklarından vazgeçemiyor, öyle mi?»

Dr. Gerard başını hafifçe salladı.

«Hayır, böyle dersek meseleye yanlış yönden bakmış oluruz. Benim fikrime göre o, eskiden gardiyan olduğu için zulmetmeyi seven bir kadın değil de, zulmetmeyi seven bir insan olduğu için gardiyan olmuş bir kimsedir. İçinde, insanlara hükmetme arzusu olan ve bunun için de bu mesleği seçmiş bir kadın o.»

Yüzünde vakur bir ifade vardı.

«Bazı insanların şuur altlarında böyle garip arzular gizlidir. Herkesi idareleri altına almayı, zulmetmeyi, yakıp yıkmayı isterler ve bunlardan zevk alırlar... Böyle insanları cemiyetin dışında bırakmak çok daha iyi olur, Miss King. Fakat bunlar bazan çok kuvvetli olurlar.»

Sarah hafifçe titredi ve, «Biliyorum,» dedi.

Gerard devam etti: «Bunu, bugün de etrafımızda, politika hayatında, milletlerin birbirlerine karşı davranışlarında görebiliriz. Bazı idareler, kuvvet, zulüm ve korku temeli üzerine kurulmuştur. Oh, insanların muvazeneleri o kadar çabuk bozulabilir ki! Çok çabuk ilerlemek te, arkada kalmak kadar korkunç ve öldürücüdür. İnsanlar yaşamak için ellerinden gelen herşeyi yaparlar, kendilerinden daha kuvvetlilere yenilmemek için birtakım kurnazlıklar düşünürler. Bazan kuvveti tanrılaştırırlar bile.»

Bir müddet ikisi de sustular. Sonra Sarah sordu:

«Acaba Misis Boynton bir nevi sadist mi?»

«Öyle olduğunu zannediyorum. İnsanlara acı çektirmekten, onlara her istediğini yaptırmaktan zevk alan, ıstırap çekenleri gördükçe sevinen bir kadın. Bu tip insanlar bazan çok tehlikeli olabilirler.»

Sarah, «Ne kadar korkunç birşey,» dedi.

Dr. Gerard ona, Jefferson Cope ile neler konuştuğunu anlattı.

Genç kız, «Ne olup bittiğinin farkında değil galiba o,» dedi.

«Nasıl olabilir? Psikoloji ilminden haberi yok ki!»

«Doğru, o bizim gibi düşünemez tabii.»

«Evet, hisleriyle hareket eden, normal bir Amerikalı. Fena şeylerden ziyade iyi şeylere inanıyor. Boynton ailesinde bir gariplik olduğunun farkında. Yalnız, Misis Boynton'un, çocuklarım çok sevdiği için o şekilde hareket ettiğini zannediyor.»

Sarah, «Onun bu şekilde düşünmesi de Misis Boynton'un hoşuna gidiyordur her halde,» dedi.

«Tabii, muhakkak.»

Sarah sabırsız bir sesle, «Fakat neden kaçıp kurtulmak istemiyorlar,» dedi, «İsteseler bunu pekâlâ yapabilirler.»

Dr. Gerard başını salladı.

«Hayır, burada yanılıyorsunuz. İsteseler de yapamazlar. Horozla yapılan bir deney vardır, bilir misiniz? Yere tebeşirle bir çizgi çizip, horozun gagasını bu çizginin üzerine koyarsanız, hayvan başını kaldıramaz. Çünkü oraya gagasından bağlandığını zanneder. Bu çocukların durumu da aynı şekilde. Unutmayın ki bu kadın küçüklüklerinden beri onlarla uğraşüyor. Onları o hale getirmiş ki, çocukların aklına itaatsizlik gibi birşey gelmiyor, o ne söylerse aynen yapıyorlar. Onları âdeta hipnotize etmiş. Birçok kimse bunun saçma birşey olduğunu söyleyebilir. Fakat siz ve ben, durumun bu şekilde olduğunu biliyoruz. Çocuklar her mevzuda annelerinin desteğine ihtiyaç hissediyorlar. O kadar uzun zamandan beri hapisane hayatına alışmışlar ki, hapisanenin kapısı açılrsa dahi farkına varmayacaklar! İçlerinden bazıları serbest olmayı bile istemiyorlar ve hürriyetten korkuyorlar.»

Sarah tabii bir sesle, «Pekâlâ, ihtiyar kadın öldüğü zaman ne olacak?» diye sordu.

Dr. Gerard omuzlarını salladı.

«Bu, hâdiselere bağlı birşey. İhtiyarın ölümü gecikirse hepsi için fena olur. Kadın yakın bir zamanda ölürse delikanlı ve genç kız normal bir insan olarak hayata yeniden başlayabilirler. Çünkü henüz ikisi de genç,

Lennox ise, annesinin himayesinde yaşamağa, onun emirlerine harfi, harfine itaat etmeğe fazlasiyle alışmış. Onun kolay kolay normal bir hayata alışabileceğim hiç zannetmiyorum.»

Sarah endişeli bir sesle, «Karısı neden birşeyler yapıp onu bu hayattan kurtarmağa çalışmıyor?» dedi.

«Belki de bunu denedi ve muvaffak olamadı,, kim bilir!»

«Acaba o da ihtiyar kadının tesiri altında mı?»

Gerard başını salladı.

«Hayır. İhtiyar kadının, onu tesiri altına alabildiğini hiç zannetmiyorum. Bunun için de gelininden nefret ediyor. Bunu, gözlerinden anlamak mümkün.»

Sarah kaşlarını çattı.

«Şu genç kıza bir türlü anlayamıyorum. Acaba neler olduğunu bilmiyor mu?»

«Zannedersen bu hususta az da olsa bir fikri vardır.»

Sarah, «Hımm,» dedi, «Bu ihtiyar kadını öldürmek lâzım! Ben olsam ona sabah çayı ile beraber arsenik verirdim!»

Genç kız bunu söyledikten sonra birdenbire, «Ya, en küçüklerine ne dersiniz?» diye devam etti, «Hani şu kızıl saçlı, güzel kız.»

Gerard kaşlarını çattı. «Bilmiyorum,» dedi. «O kızın çok tuhaf bir durumu var. Ginevra Boynton, ihtiyar kadının öz kızymış.»

«Evet, belki de bunun için ona karşı muamele tarzı diğerlerinden değişik. Ne dersiniz?»

Gerard hafif bir sesle, «Bir insan zulmetme hastalığına yakalandı mı, en sevdiği kimselere dahi acı çektirmekten zevk alır,» dedi, «Hiç kimseyi istisna olarak kabul edeceğini zannetmiyorum.»

Doktor bir müddet sustu ve sonra devam etti : «Dini inanışlarınız kuvvetli midir, matmazel?»

Sarah ağır bir sesle, «Bilmiyorum,» dedi. «Bir zamanlar bir hiç olduğumu düşünürdüm. Fakat şimdi emin değilim. Şu anda herşeyi yıkabileceğimi ve İsa'nın, bir eşek üzerinde, Jerusalem'e girişini görebileceğimi zannediyorum. Ona inanıyorum.»

Dr. Gerard vakur bir eda ile, «Hıristiyan dininin belli başlı umdelerinden hiç olmazsa birine inanıyorum,» dedi. «İnsan mütevazî bir yere sahip olduğuna memnun olmalı. Ben bir doktorum ve ihtirasın, insanları nerelere sürüklediğini, kudretli olmak isteğinin nelere maloldüğünü iyi bilirim. Bazı insanlar birşey arzu ettiklerini idrâk edince âdeta küstahlaşır, vahşileşirler. İstekleri inkâr edenlerin neler olduğunu ise, tımarhaneleri dolaşarak görebilirsiniz. Bu gibi yerler, alelade varlıklar olduklarını kabul etmek istemiyen ve realitelerden kaçmak isteyen kimselerle doludur.»

Sarah birdenbire onun sözünü keserek, «Ne yazık ki, şu Misis Boynton denen kadın tımarhanede değil» dedi.

Dr. Gerard başını salladı.

«Hayır, onun yeri, muvaffak olamayanların yanı değildir. O, muvaffak olmuş ve rüyasını hakikat haline getirmiş bir insandır.»

Sarah ürperdiğini hissetti.

Bir an düşündükten sonra, «Böyle kötü insanlar yaşamamalı,» diye bağırdı.

YEDİ

Sarah, Carol Boynton'un, o geceki randevusuna gelip, gelmiyeceğini merak ediyordu. Genç kız o cesareti gösterebilecek miydi acaba?

Onun gelebileceğini hiç zannetmiyordu. Kendisine açıldığı, aile sırlarını ifşa ettiği için, Carol'un pişmanlık içinde olduğuna emindi.

Bununla beraber hazırlıklarını yaptı; ince, mavi bir gecelik giydi, küçük gece lâmbasını yaktı ve çay yapmak için su kaynattı.

Kapı vurulduğu zaman, artık onun gelmiyeceğine kat'î olarak inanmış (çünkü saat, gece yarısından sonra bir olmuştu) ve yatağa girmeğe hazırlanmıştı. Hemen koşarak kapıyı açtı ve Carol'u içeri aldı.

Carol, «Yatmış olmanızdan korkuyordum...» dedi. Çok heyecanlı ve endişeli görünüyordu.

Sarah, sakın görünmeğe gayret ediyordu.

«Oh, hayır,» dedi, «Seni bekliyordum. Bir bardak çay içer misin? Çok güzel bir çay.»

Sonra onun konuşmasını beklemeden bir bardağa çay koyarak genç kıza uzattı. Carol, çaydan bir yudum aldıktan sonra biraz sakinleşmiş görünüyordu.

Sarah, hafifçe gülümseyerek, «Böyle geç vakitlerde çay içerek konuşmak hoşuma gider,» dedi.

Carol şaşırmış görünüyordu.

Şüpheli bir sesle, «Öyle mi?» dedi, «Evet, eğlenceli birşey olmalı.»

«Okuldayken, arkadaşlarla böyle geç vakitler toplanıp sohbet ederdik. Sen okula gitmedin mi?»

«Hayır, biz evden hiç ayrılmadık. Bazan eve öğretmenler gelip bize ders verirdi. Fakat hiçbir öğretmen de uzun müddet kalmazdı.»

«Hiçbir yere gitmediniz mi?»

«Hayır. Hep aynı evde otururduk. İlk defa evden ayrıлып böyle bir seyahate çıktık.»

Sarah, tabii görünmeğe gayret ederek, «Herhalde çok eğlenceli birşey olmalı, değil mi?» dedi.

«Oh, hakikaten öyle. Değişik yerler görmek o kadar hoş birşey ki!»

«Üvey anneniz nasıl oldu da böyle bir seyahate çıkmağa karar verdi?»

Mrs. Boynton'dan bahsedilmesi, Carol'u korkutmuş gibi görünüyordu. Sarah, hemen mevzuu değiştirerek, «Biliyor musun, kısa bir müddet sonra doktor olacağım,» dedi, «Üvey annenin durumu oldukça ilgi çekici. Yani bir doktor olarak bana çok enteresan geliyor. Bana göre onun hali tam bir hasta hali..!»

Carol, boş gözlerle ona bakıyordu. Sarah'ın söyledikleri, hiç şüphesiz onun için tamamen yeni şeylerdi. Sarah, kasten bu şekilde konuşmuş gibi görünüyordu. Mrs. Boynton'un, ailesi için bir felâket olduğunu idrâk ediyordu.

Bir an düşündükten sonra, «Evet,» diye devam etti, «Bazı insanlar bu şekilde büyüklük hastalığına tutulurlar. Söylediklerinin, hiç itirazsız yapılmasını isterler ve yakınlarına zulmetmekten zevk alırlar. Böyle kimselerle uğraşmak hakikaten çok zordur.»

Carol, bardağını masanın üzerine bıraktı.

«Oh, sizinle konuştuğuma çok memnun oldum,» dedi. «Hakikaten son zamanlarda Ray ve ben deli gibi olduk. Bazı şeyler bizi çileden çıkarıyor ve saçma sapan şeyler düşünüyoruz.»

Sarah, «Bir yabancı ile konuşmak her zaman için iyi birşeydir,» dedi. «İnsan aile içinde, daima aynı kimselerle konuşmaktan sıkılır.» Bir an tereddüt ettikten sonra, «Yaşadığınız hayattan memnun olmadığınız belli. Hiç evden kaçmayı düşünmediniz mi?» diye sordu.

Carol korkmuş görünüyordu.

«Oh, hayır,» diye cevap verdi, «Nasıl kaçabiliriz? Annem buna asla müsaade etmez.»

«Fakat size mâni olamaz ki! Sen kaç yaşındasın?»

«Yirmiüç.»

«Rüştünü ispat etmişsin.»

«Evet, ama. Kaçarsam nereye gidebilirim? Ne yapabilirim? Böyle birşeyi hiçbir zaman düşünmedim.»

Sesinden, şaşırılmış olduğu belli oluyordu. Bir an düşündükten sonra, «Şahsen benim beş param yok,» diye devam etti.

«Bir müddet için yanında kalabileceğin hiçbir arkadaşın yok mu?»

«Arkadaş mı?» Carol başını salladı, «Oh, hayır hiçkimseyi tanımıyoruz!»

«İçinizden hiçbiri evden kaçmayı düşünmedi mi?»

«Hayır, zannetmiyorum. Oh - bunu yapamayız.»

Sarah, mevzuu değiştirmek lüzumunu hissetti. Genç kızın şaşkın haline acıyordu.

«Üvey anneni sever misin?» diye sordu.

Carol hafifçe başını salladı. Sonra hafif, korkulu bir sesle, «Ondan nefret ediyorum,» diye fısıldadı,

«Ray da aynen benim hissettiklerimi hissediyor... Bazan onun ölmesini o kadar istiyoruz ki!»

Sarah tekrar mevzuu değiştirdi.

«Bana, büyük ağabeyinin nasıl bir insan olduğunu söyleyebilir misin?»

«Lennox'un mu? Ona ne olduğunu bir türlü anlayamıyorum. Bugünlerde ağzını açıp iki kelime dahi konuşmuyor, oturduğu yerde rüya görüyormuş gibi bir hali var. Nadine onun bu vaziyetine çok üzülüyor.»

«Yengeni seviyorsun galiba, öyle mi?»

«Evet, Nadine diğerlerine hiç benzemez. ,, Her zaman naziktir. Fakat zavallı hiç te mesut değil, çok üzülüyor.»

«Ağabeyinin durumuna mı?»

«Evet.»

«Ne zaman evlendiler?»

«Dört sene önce.»

«Evlendiklerinden beri de sizinle beraber mi yaşıyorlar?»

«Evet.»

Sarah bir an düşündükten sonra, «Yengen bu durumdan hoşlanıyor mu?» diye sordu.'

«Hayır.»

Bir müddet ikisi de hiçbirşey söylemedi. Sonra Carol, «Dört sene kadar önce, evde müthiş bir patırtı olmuştu,» diye devam etti, «Daha önce de söylediğim gibi hiçbirimiz evden dışarıya çıkmayız. Yalnız evin civarında ve bahçede dolaşabiliriz. Fakat bir gece Lennox evden kaçtı ve Fountain Springs denen yerde dansa gitti. Annem müthiş sinirlenmişti, Lennox'u iyice azarladı ve ondan sonra da Nadine'e mektup yazarak bizim yanımıza gelmesini ve bir müddet kalmasını bildirdi. Nadine, babamın uzak bir akrabasıdır. Fakir bir ailenin kazıdır ve o zamanlar bir hastahane de staj görüyordu, hemşire olacaktı. Annemin mektubundan sonra

yanımıza geldi ve bir ay kadar bizimle kaldı. Yanımıza bir arkadaş geldiği için o kadar sevinmiştik ki! Annem, onların birbirlerini sevdiklerini anlayınca evlenmelerini ve yanımızda kalmalarını istedi.»

«Bunu, Nadine de istiyor muydu?»

Carol cevap vermeden önce bir an tereddüt etti.

«Zannedersem pek istekli görünmüyordu, fakat buna rağmen kabul etti. Sonradan bizim yanımızdan ayrılmak istedi... Tabii Lennox'u da beraber götürmek istiyordu...»

«Fakat gidemediler, değil mi?»

«Hayır, annem bunun lâfını bile ettirmedi onlara.»

Carol bir an düşündü. Sonra, «Zannedersem artık Nadine'i eskisi kadar sevmiyor,» diye devam etti, «Ne düşündüğü asla belli olmuyor. Onun, Jinny'ye yardım etmesini bile istemiyor.»

«Jinny en küçük kardeşiniz, değil mi?»

«Evet, asıl adı Ginevra'dır.»

«O da sizin gibi bedbaht mı?»

Carol şüpheli bir tavırla başını salladı.

«Jinny son günlerde çok garip hareketler yapmağa başladı, onu bir türlü anlayamıyorum. Çok hassas bir kız olduğu için annemin bağırıp çağırması onu büsbütün harap ediyor. Bazan onun çıldıracağından korkuyorum. Ne yaptığını bilmiyor gibi bir hali var.»

«Onu bir doktora göstermediniz mi?»

«Hayır, Nadine onu bir doktora götürmek istedi, fakat annem buna müsaade etmedi. Jinny, kendisi de bağırıp ağlamağa başladı ve doktora gitmek istemediğini söyledi. Onun için çok endişe ediyorum.»

Genç kız bunları söyledikten sonra birdenbire ayağa kalktı.

«Sizi fazla meşgul etmiyeyim. Beni çağırıp dinlemek zahmetine katlandığınız için çok teşekkür ederim. Ailemizde, herkesin anormal olduğunu düşünmenizi istemem.»

Sarah hafif bir sesle, «Oh, herkeste bir parça anormallik vardır,» dedi, «Tekrar gel, olur mu? İstersen ağabeyini de getirebilirsin.»

«Hakikaten getirebilir, miyim?»

«Tabii, aramızda bazı şeyler kararlaştırırız. Sizi bir arkadaşım ile tanıştırmak istiyorum. Doktor Gerard çok iyi bir Fransızdır.»

Carol'un yanakları kızarmıştı.

«Oh, size tekrar, tekrar teşekkür ederim, inşallah annem bunları duymaz!»

Sarah sesine, emniyet telkin eden bir ton vererek, «Nereden duyacak canım!» dedi. «İyi geceler. Yarın akşam yine aynı saatte buluşalım mı?»

«Oh, evet. Yarından sonra belki de buradan ayrılırız.»

«O halde yarın gece muhakkak konuşalım. İyi geceler.»

«İyi geceler. Teşekkür ederim.»

Carol odadan çıktı ve bir kedi sessizliği ile koridoru katetti. Odası üst kattaydı. Hiç gürültü etmeden merdivenleri çıktı, odasının kapısını açtı ve kapının eşiğinde birden korku ile duraladı.

Mrs. Boynton koyu kırmızı geceliğini giymiş, şöminenin yanındaki koltukta oturuyordu.

Genç kız gayri ihtiyarı korku ile, «Oh!» dedi.

Yüzüne dikilen simsiyah gözlere bakamıyordu.

«Neredeydin Carol?»

«Ben... şey..»

«Neredeydin, diyorum sana!»

Bu yumuşak ve garip ses, genç kızı korku ile titretmeğe kâfi geliyordu.

«Miss Sarah King isminde bir arkadaşla konuşuyordum.»

«Geçen akşam Raymond'la konuşan kız mı?»

«Evet, anne.»

«Onunla tekrar görüşecek misin?»

Carol'un dudaklarından anlaşılamiyan birtakım kelimeler çıktı. Başını öne doğru salladı. Korkudan ne yapacağını şaşırılmış gibiydi...

«Ne zaman?»

«Yarın gece.»

«Onun yanına gitmiyeceksin. Anlıyorsun, değil mi—»

«Evet, anne.»

«Söz veriyor musun?»

«Evet, evet.»

Genç kız, annesinin koltuktan kalkmağa çalıştığı görünce hemen koşarak yardım etti. Mrs. Boynton bastonuna dayanarak ağır adımlarla kapıya doğru yürüdü. Sonra kapının önünde durarak korkudan yerinden kımıldayamayan kızma baktı.

«Bundan sonra Miss King'le hiçbir şekilde arkadaşlık etmeyecek ve konuşmıyacaksın, anladın mı?»

«Evet, anne.»

«Söylediklerimi tekrarla.»

«Onunla bir daha arkadaşlık etmeyecek ve konuşmıyacağım.»

«Aferin.»

Mrs. Boynton, memnun bir tavırla gülümseyerek dışarı çıktı.

Carol bir an yerinden kımıldamadı. Vücudu kaskatı kesilmişti. Birden yatağının üzerine kapandı ve hıçkıra, hıçkıra ağlamağa başladı.

Kısa bir müddet önce önünde yeni bir dünya belirmiş gibiydi. Şimdi ise simsiyah bulutlar yine etrafını sarmıştı.

SEKİZ

«Bir dakika sizinle konuşabilir miyim?»

Nadine Boynton birden şaşkınlıkla geriye dönmüş, hiç tanımadığı bu esmer, genç kızın yüzüne bakıyordu.

«Tabii, buyurun.»

Fakat bunu söylerken elinde olmadan omuzunun üzerinden geriye doğru bakmıştı.

Diğeri, «İsmim, Sarah King,» diye devam etti.

«Oh, öyle mi?»

«Misis Boynton, size oldukça garip birşey söyleyeceğim. Geçen gece, kocanızın kızkardeşi ile uzun müddet konuştum.»

Nadine Boynton'un yüzünde hafif bir şüphe ifadesi belirmişti.

«Ginerva ile mi konuştunuz?»

«Hayır, Ginevra ile değil. Carol'la.»

Genç kadının yüzündeki şüphe ifadesi kayboldu.

«Oh, demek Carol'la konuştunuz.»

Nadine Boynton şaşkın, fakat memnun görünüyordu.

«Bunu nasıl yapabildiniz?»

Sarah, «Gece, geç vakit benim odama geldi.» dedi.

Nadine'in beyaz alnında, kalemle hafifçe koyultulmuş olan kaşları hafifçe yukarı doğru kalktı. Sarah can sıkıntısı ifade eden bir sesle: «Herhalde onu odama kabul etmemi acıip karşılıyorsunuz,» dedi.

Nadine, «Hayır,» diye cevap verdi, «Bilâkis Carol'un bir arkadaş bulmasına ve aile dışında birisi ile konuşmasına çok memnun oldum, inanın bana.»

«Birbirimizle gayet iyi anlaştık.» Sarah, kelimelerini dikkatle seçmeğe gayret ediyordu. «Ertesi gece tekrar buluşup konuşmak için sözleşmiştik.»

«Evet.»

«Fakat Carol gelmedi.»

«Gelmedi mi?»

Nadine oldukça sakin görünüyordu. Yüzünden hiçbirşey anlaşılıyordu.

«Hayır. Dün onu koridordan geçerken gördüm ve konuşmak istedim, fakat bana cevap bile vermedi. Bir an için yüzüme baktı ve sonra başını çevirerek aceleyle uzaklaştı.»

«Evet, anlıyorum.»

Bir müddet ikisi de konuşmadılar. Sarah ne şekilde devam edeceğini bilemiyordu. Nadine Boynton bir an tereddüt ettikten sonra, «Üzüldüm,» dedi, «Fakat Carol bazan bu şekilde hareket eder, çok sinirli bir kızdır.»

Tekrar sustular. Sarah bütün cesaretini toplayarak onuştu:

«Misis Boynton, ben kısa bir müddet sonra doktor olacağım. Carol'un bu şekilde insanlardan kaçması hiç te iyi birşey değildir. Buna mâni olmağa çalışmalısınız.»

Nadine Boynton düşünceli bir yüzle ona baktı.

«Oh, demek bir doktorsunuz. Bu, herşeyi değiştirir tabii.»

«Ne demek istediğimi anlıyorsunuz, değil mi?»

Nadine, başını hafifçe öne doğru eğdi. Birşeyler düşünür gibiydi.

Bir, iki dakika sonra, «Söylediklerinizde tamamen haklısınız tabii,» dedi. «Fakat bazı güçlükler var. Kayınvalidem biraz rahatsızdır ve yabancıların aile içine karışıp bizlerle arkadaşlık kurmasını istemez.»

Sarah isyan eden bir sesle: «Fakat Carol koskoca bir kız.»

Nadine Boynton başını iki yana salladı.

«Oh, hayır,» dedi, «Yaşça ve bedence büyük olabilir, fakat dimağı, hâlâ küçük bir çocuk dimağından farksızdır. Onunla konuşurken bunu farketmişsinizdir. Müşkül durumlarda kaldığı zaman daima küçük çocuklar gibi korkar ve ne yapacağını şaşırır.»

«Acaba benimle tekrar konuşmağa korktu mu? Ne dersiniz?»

«Bana sorarsanız, kayınvalidem onun, ' sizinle konuştuğunu öğrendi ve bir daha sizi görmemesini istedi.»

«Carol da ona boyun eğdi, öyle mi?»

Nadine Boynton hafif bir sesle, «Onun, annesinin sözünü dinlemekten başka birşey yapabileceğini tahayyül edebiliyor musunuz?» diye sordu.

Bir an için birbirlerinin gözlerine baktılar. Sarah, karşısındaki genç kadını anlıyordu. Onun da kendisini anladığından emindi. Fakat buna rağmen durumu açıkça münakaşa edecek vaziyette değildiler.

Sarah, bütün cesaretinin kaybolduğunu hissediyordu. Geçen gece, Carol'la konuştuktan sonra, harbin yarısını kazandığını hissetmişti. Gizli buluşmalarla Carol'a, hattâ Raymond'a tesir edebilir, onlara hürriyet fikrini aşılabilir. (Hakikatte bütün bunları Raymond için yaptığını, kendi, kendine bile itiraf etmekten çekiniyordu) Fakat daha ilk ravuntta, korkunç gözlü, şekilsiz, ihtiyar bir kadın tarafından çok feci bir şekilde mağlûp edilmişti. Carol hiç itiraz etmeden, onun mağlûp olacağını düşünmeden, hemen teslim olmuştu.

Genç kız, «Bütün bunlar saçma şeyler!» diye haykırdı.

Nadine ona cevap vermiyordu. Genç kadının sükûtu, ona garip şeyler hatırlatıyor, soğuk bir elin kalbini sıkıttığını hissediyordu. Sarah, 'Bu kadın vaziyetin ümitsiz olduğunu, benden çok daha iyi biliyor. O da aynı hayatın içinde yaşıyor', diye düşündü.

Birden, asansörün kapısı açıldı ve ihtiyar Mrs. Boynton bastonuna dayanarak salona çıktı. Raymond annesinin koluna girmiş, ona yardım ediyordu.

Sarah, hafifçe ürperdiğini hissetti. Yaşlı kadın önce ona, sonra Nadine'e bakmış ve gözlerini yine kendisine çevirmişti. Genç kız bu gözlerde, nefret ifadesi göreceğini zannediyordu. Fakat ihtiyar kadının gözlerinde zafer parıltıları vardı. Kuvvetli bir düşman mağlûp etmiş gibi görünüyordu. Sarah hemen oradan ayrıldı. Nadine ise hemen ihtiyar kadınla, Raymond'un yanına gitmişti.

Mrs. Boynton, «Sen burada miydin, Nadine?» diye sordu. «Dışarıya çıkmadan önce biraz dinlensem iyi olacak galiba.»

Raymond'la ikisi onu yüksek arkalı bir koltuğa oturtular. Nadine de onun yanındaki bir sandalyeye oturmuştu.

«Kiminle konuşuyordun öyle, Nadine?»

«Miss King isminde biri.»

«Oh, evet. Geçen akşam Raymond'la konuşan genç kız. Ee, Ray, neden gidip konuşmuyorsun onunla? Bak yazı masasının yanında duruyor.»

Oğlunun yüzüne alay edercesine bakan ihtiyar kadının dudaklarında hain bir tebessüm vardı. Delikanlının yüzü kıpkırmızı olmuştu. Başını aksi istikamete çevirerek bir şeyler mırıldandı.

«Ne söylüyorsun, oğlum?»

«Onunla konuşmak istemiyorum.»

«Ben de öyle düşünüyordum. Onunla konuşmıyacaksın! Bunu istesen bile yapamıyacaksın!»

Birdenbire hırıltılı bir şekilde öksürmeğe başladı.

Bir müddet sonra kendine hâkim olarak, «Bu seyahat hoşuma gitti, Nadine,» dedi, «İyi ki böyle bir seyahate çıktık.»

«Öyle mi? Memnun oldum.»

Nadine, boğuk ve ifadesiz bir sesle konuşuyordu.

«Ray.»

«Evet, anne?»

«Bana bir parça yazı kâğıdı getir. Şu köşedeki masanın üzerinde var galiba.»

Raymond hiç sesini çıkarmadan annesinin dediğini yapmak üzere yanlarından ayrıldı. Nadine başını kaldırarak ihtiyar kadını süzdü. Mrs. Boynton hafifçe ileri doğru eğilmişti, burun delikleri hızlı, hızlı açılıp kapanıyordu. Gördüğü manzaradan müthiş bir zevk alıyormuş gibiydi. Sarah, Ray'in, yanından geçtiğini görünce büyük bir ümitle onun yüzüne bakmıştı. Fakat delikanlı ona aldırmadan masanın üzerinden birkaç kâğıt aldı ve hemen uzaklaştı.

Annesi ile Nadine'in yanına geldiği zaman alını ter içindeydi ve yüzü bembeyaz olmuştu.

Mrs. Boynton oğlunun yüzüne bakarak, yumuşak bir sesle, «Ha...» dedi.

Birdenbire, Nadine'in dikkatle kendisini süzdüğünü farketmişti. Genç kadının gözlerinde gördüğü ifade onu öfkelendirmeğe kâfi gelmişti. Fakat kızgınlığını belli etmemeğe çalışarak, «Mister Cope görünmedi bu sabah,» dedi.

Nadine gözlerini indirdik. Nazik ve ifadesiz bir sesle cevap verdi:

«Bilmiyorum. Görmedim onu.»

Mrs. Boynton, «O genç adam hoşuma gidiyor,» dedi, «Onu sık, sık görüp konuşmalıyız. İyi bir insan, değil mi?»

Nadine, «Evet,» diye cevap verdi, «İyi bir adam. Benim de hoşuma gidiyor.»

«Son günlerde Lennox'a birşeyler oldu. Neden öyle canı sıkılıyormuş gibi hiç konuşmadan oturuyor. Aranızda birşeyler olmadı, değil mi?»

«Oh, hayır. Neden olsun?»

«Aklıma geliverdi işte. Bazı evliler kavga etseler bile başkalarına belli etmezler. Ayrı bir evde yaşamak daha çok hoşunuza giderdi herhalde, değil mi?»

Nadine cevap vermedi.

«Ee, bu fikre ne diyorsun? Böyle birşey hoşuma gitmez mi?»

Nadine başını salladı. Sonra hafif bir tebessümle, «Benim hoşuma gitse bile sizin gitmez, anne,» dedi.

Mrs. Boynton gözlerini kırıştırdı. Sert, zehir gibi bir sesle, «Sen beni hiçbir zaman sevmedin, Nadine,» dedi.

Genç kadın aynı ses tonu ile cevap verdi:

«Böyle düşünmenize üzüldüm, anne,»

Yaşlı kadın bastonunun sapım hırsıyla sıkmağa başladı. Yüzü hafifçe morarmış gibiydi.

Sesinin tonunu değiştirmeye gayret" ederek, «İlacımı unuttum, Nadine,» dedi, «Getiriver bana,»

«Olur, şimdi getiririm.»

Nadine hemen ayağa kalktı ve salonu geçerek asansöre doğru yürüdü. Mrs. Boynton onun arkasından bakıyordu. Raymond ise sandalyesinde hiç kıılmadan oturuyordu ve gözlerinde büyük bir ıstırap ifadesi vardı.

Nadine koridoru katederek, kiraladıkları dairenin oturma odasına girdi. Lennox, pencerenin yanında, bir sandalyede oturuyordu. Elinde bir kitap "vardı, fakat kitabı okumuyor, dalgın gözlerle dışarıya bakıyordu.

Nadine'in içeri girmesiyle birden irkildi. * «Ne arıyorsun, Nadine?»

«Annemin ilâcı için geldim. Aşağıya inerken burada unutmuş.»

Sonra Mrs. Boynton'un yatak odasına girdi, lavabonun üzerindeki camdan ilâcı aldı ve bir bardağa da su doldurdu. Tekrar oturma odasından geçerken durdu.

«Lennox.»

Genç adam bir müddet onu duymamış gibi hiç sesini çıkarmadı. Sanki çok uzaklardaymış gibiydi.

Nihayet daldığı düşüncelerden sıyrıldı ve, «Affedersin, canım,» dedi, «Birşey mi söyledin?»

Nadine Boynton elindeki bardağı büyük bir dikkatle masanın üzerine koydu. Sonra ağır adımlarla giderek kocasının yanında durdu.

«Lennox, dışardaki havanın güzelliğine, şu güneşin parlaklığına bak. Burada pencereden bakacağımıza, dışarıya çıkıp gezmeli, eğlenmeliyiz. Biz de bu tabiatın birer parçasıyız.»

Uzun bir sessizlik oldu. Sonra genç adam, «Affedersin,» dedi, «Gezmek mi istiyorsun?»

Nadine, aceleci bir tavırla, «Evet,» diye cevap verdi, «Seninle beraber gezmek istiyorum. Etrafı seninle beraber görmek, seninle hayatı tanımak istiyorum.»

Genç adam oturduğu yerde âdeta büzülmüştü. Gözlerinde büyük bir ıstırapın izleri okunuyordu.

«Nadine, hayatım - yine başlamayalım, ne olur!»

«Başlamamız lâzım. Buradan kaçalım. Bizim de kendi hayatımızı yaşamak hakkımız değil mi?»

«Evet, ama nasıl yapabiliriz bunu? Hiç paramız yok ki!»

«Para kazanabiliriz.»

«Nasıl kazanabiliriz? Ben hiçbirşey bilmiyorum, hangi işte çalışabilirim? Bugün, binlerce meslek sahibi adam iş ararken bana kim, ne işi verir? Böyle birşey yapamayız.»

«Ben, ikimiz için de kazanabilirim.»

«Sevgilim, sen daha staj mı dahi bitirmedin. Hayır, imkânsız birşey bu.»

«Asıl imkânsız ve ümitsiz olan şey, bugün yaşadığımız hayattır.»

«Sen ne söylediğini bilmiyorsun. Annem bize gayet iyi davranıyor. Her istediğimizi temin ediyor.»

«Evet, hürriyetten başka her istediğimizi temin ediyor. Lennox bir hamle yap. Bugün, hattâ hemen şimdi kaçalım buradan. Gel benimle...»

«Nadine, çıldırdın mı sen?»

«Hayır, ben ne söylediğimi gayet iyi biliyorum. Ben ihtiyar ve etrafındakilere zulmetmekten zevk alan bir kadının yanında değil, senin yanında kendi hayatımı yaşamak, istediğim yere gitmek istiyorum.»

«Evet, annem belki de biraz haşın bir kadın...»

«Senin annen çıldırmış! Deli bir kadın o!»

Lennox sakın bir sesle: «Bunda yanılıyorsun,» dedi, «İş sahasında kafasının nasıl çalıştığını iyi bilirsin.»

«Evet, olabilir. Fakat...»

«Şunu da unutmamalısın ki Nadine, ilelebet yaşayacak değil. Oldukça yaşlandı ve sıhhati de çok bozuldu. O ölünce babamın bütün parası kardeşler arasında müsavi olarak taksim edilecek. Hatırlarsan annem vasiyetnameyi bize okumuştun.»

Nadine, «O öldüğü zaman, vakit çok geç olabilir,» dedi.

«Çok geç mi?»

«Evet, mesut olmamız için çok geç olabilir.»

Lennox, «Mesut olmamız için çok geç,» diye mırıldandı ve hafifçe titredi. Nadine, kocasının yanına gitmiş ve elini onun omuzuna koymuştu.

«Lennox, seni çok seviyorum. Annenle aramızda bir savaş var. Onun tarafını mı, yoksa benim tarafımı mı tutacaksın?»

«Senin tarafını - senin!»

«O halde söylediğimi yap.»

«Fakat bu imkânsız birşey!»

«Hayır, hiç te imkânsız değil. Düşün Lennox, çocuklarımız olur...»

«Annem, çocuğumuz olmasını istiyor. Bunu söylemişti.»

«Biliyorum, fakat çocuklarımın, sizin büyüdüğünüz bu atmosferde büyümelerini istemem. Annen size istediğini yaptırabilir ama, bana yaptıramaz.»

Lennox, «Bazan onu çok kızdırıyorsun, Nadine,» diye mırıldandı, «Bu hiç te akıllıca birşey değil.»

«Beni tesiri altına alamadığı için kızdığını biliyorsun. Ben ona hiçbirşey yapmıyorum.»

«Ona karşı çok nazik davrandığını biliyorum. Çok iyi bir kadınsın. Ben sana lâıyk bir erkek değilim, hiçbir zaman da olamayacağım. Benimle evlenmeyi kabul ettiğin zaman rüya görüyor gibi olmuştum.»

Nadine sakın bir sesle, «Seninle evlendiğime hata etmişim,» dedi.

Lennox ümitsiz bir sesle, «Evet, haklısın hata ettin,» diye cevap verdi.

«Sözlerimi yanlış anlama. Eğer evlenmeden önce kaçsaydım, sen de beni takip edecektin. O zamanlar annenin ne istediğini anlayamamıştım. Ne kadar aptalmışım!» Bir an düşündü ve sonra, «Benimle gelmiyecek misin?» diye sordu, «Pekâlâ, seni zorlayamam tabii. Fakat ben kendimi serbest hissediyorum! Zannedersen artık yanınızda kalmıyacağım...»

Genç adam, inanmıyormuş gibi karısının yüzüne baktı. Dimağının çalışması hızlanmış gibiydi. Çünkü bu sefer beklemeden konuştu.

«Fakat - fakat bunu yapamazsın. Annem - annem bununun lâfını bile ettirmez.»

«Annen bana mâni olamaz.»

«Hiç paran yok.»

«Kazanırım, borç alırım, hattâ icabederse çalarım. Şunu anlamalısın ki Lennox, annen beni asla tesiri altına alamaz! İster gider, ister kalırım. Öyle zannediyorum ki bu hayata lüzumundan fazla tahammül ettim.»

«Nadine -beni bırakma - bırakma beni...»

Genç kadın düşünceli bir tavırla kocasının yüzüne baktı.

«Beni terketme, Nadine.»

Genç adam bir çocuk gibi konuşuyordu. Nadine, gözlerindeki ıstırap ifadesini kocasına göstermemek için başını yana çevirdi.

Bir an düşündükten sonra Lennox'un yanına diz çöktü.

«O halde benimle beraber gel! Gidelim buradan. Eğer istersen yapabilirsin bunu.»

Genç adam geriye doğru çekildi.

«Yapamam. Yapamam. Söylüyorsun sana...Allahım sen bana yardım et! Yapamam, çünkü bunu yapacak cesaretim yok!»

DOKUZ

Dr. Gerard, Castle turist acentesinin ofisine girdiği zaman Sarah King'i orada buldu.

Genç kız başını kaldırıncı doktoru gördü.

«Oh, günaydın. Petra turu için neler yapmam icabettiğini öğrenmeğe geldim. Duyduğuma göre siz de gidiyormuşsunuz.»

«Evet, zannedersen oraya gidip gelmek beni pek geciktirmeyecek.»

«Çok güzel.»

«Beraber gideceğimiz gurup kalabalık olacak mı acaba?»

«Söylediklerine göre iki kadın daha varmış. Sizinle ben de katılınca dört kişi olacağız. Tam bir arabalık insan.»

Gerard hafifçe eğilerek, «Çok güzel eğleneceğimizi ümit ederim,» dedi, ve acenta memuru ile konuşmak için genç kızın yanından ayrıldı.

Bir müddet sonra işini bitirdi ve kapıdan çıkmak üzere olan Sarah'a yetişti. Hava hafifçe serin olmasına rağmen, güneşli ve çok güzeldi.

Dr. Gerard, «Dostumuz Boynton'lardan ne haber?» diye sordu, «Ben birkaç gündür burada değilim. Bethlehem, Nazareth ve diğer bazı yerleri ziyaret ettim.»

Genç kız isteksiz bir tavırla, Boynton ailesinin bazı fertleri ile konuşmak için yaptığı teşebbüsleri ve nasıl mağlûp olduğunu anlattı.

«Nekadar uğraştımsa muvaffak olamadım,» dedi, «Bugün de buradan ayrılıyorlar.»

«Nereye gidiyorlar?»

«Bilmiyorum.» Genç kız bir an düşündükten sonra, «Biliyor musunuz?» diye devam etti, «Onların nazarında kendimi küçük düşürdüm, aptal gibi hareket ettim.»

«Neden?»

«Çünkü onların işlerine burnumu soktum. Bunu yapmıyacaktım.»

Dr. Gerard omuzlarını silktili.

«Bu hususta herkes ayrı şekilde düşünür.»

«Yani, başkalarının işlerine karışıp, karışmama hususunda mı?»

«Evet.»

«Siz nasıl düşünüyorsunuz?»

Fransız doktoru, onun konuşma tarzından hoşlanmış görünüyordu.

«Yani, benim de ara, sıra diğer insanların işlerine karışıp karışmadığımı mı soruyorsunuz? Size açıkça söyleyeyim: Böyle bir âdetim yoktur.»

«O halde onların işine karıştığım için beni hatalı buluyorsunuz.»

«Hayır, hayır. Beni yanlış anladınız.» Dr. Gerard aceleyle ve enerjik bir tavırla konuşuyordu, «Bir insan, hatalı bir iş yapıldığını görünce, onu doğrultmağa çalışmalı mıdır, çalışmamak mıdır? Bir insanın başkalarının işine karışması bazı hallerde iyi birşey olabilir, fakat farkına varılmayan zararlar da yapabilir. Onun için bu mevzuda kati birşey söylenemez. Bazı insanlar başkalarının işlerine karışırken çok zekice hareket ederler. Bazıları ise herşeyi berbat ederler ki, böylelerinin herşeye karışmaması daha doğru olur. Gençler idealleri için herşeyi yapabilecek cesarete sahiptirler, fakat hakikatlerin teorilere uymadığını bilmezler, tecrübesizdirler. Eğer kendinize itimadınız varsa ve yaptığınız şeyin doğru olduğuna inanıyorsanız, muvaffak olamamanız için hiçbir sebep yoktur. Orta yaşlı ve yaşlı insanlar ise tecrübelidirler. Başkalarının işlerine karışmakla bazı hallerde onlara zarar verebileceklerini düşünebilirler ve bu sebeple de karışmamayı tercih ederler. Böylece netice müsavidir aceleci gençler başkalarının işine karışarak onlara hem faydalı, hem de zararlı olabilirler. Yaşlılar ise karışmadıkları için, hiçbir tesirleri olmaz!»

Sarah, «Bütün bunların bana hiçbir yardımı olmuyor,» dedi.

«Ben de yardımı olsun diye söylemedim zaten. Bu, benim değil, sizin probleminiz.»

«Yani, Boynton'lar için hiçbirşey yapmıyacak mısınız?»

«Hayır. Çünkü benim fikrime göre, muvaffakiyet şansı hemen, hemen hiç yok.»

«O halde ben de muvaffak olamayacağım.»

«Öyle düşünmeyin, siz olabilirsiniz.»

«Nasıl?»

«Çünkü sizde, bende olmayan bazı vasıflar var. Gençsiniz ve kadınsınız.»

«Oh, ne demek istediğinizi anlıyorum.»

«İnsan her mevzuda, dönüp dolaşıp yine seks meselesine gelir, değil mi? Carol ile yapmak istediğiniz tecrübeye muvaffak olamadınız, fakat erkek kardeşinde muvaffak olacağınızı zannediyorum. Bana anlattıklarınıza (yâni Carol'un, size anlattıklarına bakılırsa) Misis Boynton da bu seks meselesinden faydalanmış. Oğlunun evden kaçıp, dansa gitmesi onu harekete geçirmiş. Hemen akrabalarından, genç ve parasız bir kızı eve çağırarak, oğlu ile evlenmesini sağlamış. Böylece bir esir daha almış.»

Sarah başını salladı.

«Genç Misis Boynton'un esir olduğunu hiç zannetmiyorum.»

Dr. Gerard başı ile onu tasdik etti.

«Evet, belki de haklısınız. Zannederseniz Misis Boynton, onun sessiz ve uslu bir kız olduğunu görünce, ona her istediğini yaptırabileceğini zannetti; onun kuvvetli bir karaktere sahip olduğunu anlayamadı. Nadine Boynton, evlendiği zaman, durumu kavrayamayacak kadar genç ve tecrübesizdi. Şimdi herşeyi anlamış bulunuyor, fakat artık çok geç.»

«Acaba o da ümidini kesti mi?»

Dr. Gerard şüpheli bir tavırla başını salladı.

«Bazı plânlar kuruyorsa, bunlardan kimsenin haberdar olmasını istemez tabii. Ortada, Mister Cope'u da ilgilendiren bazı ihtimaller mevcut. Erkekler kıskanç mahlûklardır ve kıskançlık ta bir erkeğe herşeyi yaptırabilecek kudrettedir. Lennox Boynton yine de batmakta olduğu bataklıktan çıkabilir.»

Sarah, bir hasta hakkında hocası ile konuşan bir tıp talebesi tavrı ile, «Yani Raymond için birşeyler yapabileceğimi mi zannediyorsunuz?» diye sordu.

«Evet, öyle zannediyorum.»

Sarah içini çekti.

«Keşke onun üzerinde de bir tecrübe yapsaydım. Fakat artık çok geç. Sonra bu, pek hoş birşey de olmazdı zaten.»

Gerard hafifçe tebessüm etti.

«İngiliz olduğunuz için böyle düşünüyorsunuz,» dedi, «İngilizler nedense seks bahislerinde çekingen davranırlar.»

Sarah'ın küskün bakışları ona tesir etmemiş gibiydi. «Evet, evet,» diye devam etti, «Modem olduğunuzu, kalabalık arasında dahi, bazı fena kelimeleri çekinmeden kullanabileceğinizi biliyorum. Buna rağmen siz de anneniz veya büyük anneniz gibi kolayca yüzü kızaran bir İngiliz kızısunuz!»

«Hiç böyle saçma şey duymadım!»

Dr. Gerard'ın gözlerinde hafif bir parlıltı belirip kayboldu ve onu duymamış gibi, «Ve bu da sizi daha cazibeli bir halde getiriyor,» diye devam etti.

Sarah ne söyleyeceğini şaşırılmış gibiydi.

Kısa bir sükûttan sonra Dr. Gerard şapkasını çıkararak onu selâmladı ve, «Müsaadenizle,» dedi, «Bütün düşündüklerinizi yüzüme karşı söylemeğe başlamadan önce buradan uzaklaşayım.» Bunu söyledikten sonra hafifçe gülümseyerek otele girdi.

Genç kız bir an tereddüt ettikten sonra ağır adımlarla onu takip etti.

Otelde büyük bir faaliyet göze çarpıyordu. Kapının önünde bagajlarla yüklü birkaç araba, harekete hazır bekliyorlardı. Lennox, Nadine Boynton ve Mr. Cope büyük arabalardan birinin yanında durmuş, hamalların eşyaları yerleştirmelerine nezaret ediyorlardı. Carol ise, ne söylediği belli olmayan, şişman bir tercümanla konuşuyordu.

Sarah, onların yanından geçerek otele girdi.

Mrs. Boynton, kaim bir mantoya sarınmış, bir koltuğa oturmuştu. Hazırlıkların bitmesini bekliyordu. Genç kız, onu görünce, garip bir hissin benliğini sardığını hissetti. İhtiyar kadın ona, fenalık yapmak için yaratılmış, korkunç bir mahlûk gibi görünüyordu.

Fakat birdenbire fikrini değiştirdi. Bu kadın, belki de büyük bir kütleye hükmetmek için yaratılmıştı. Halbuki yalnız kendi çocuklarına hükmetmekle iktifa ediyordu. Ona acımak lâzımdı. Keşke çocukları da onu, Sarah'ın gördüğü gözle görebilselerdi. Birden, garip bir hissin tesiri altında ihtiyar kadının yanına gitti.

«Güle, güle, Misis Boynton,» dedi, «İyi seyahatler temenni ederim.»

İhtiyar kadın, başını kaldırarak onun yüzüne baktı. Gözlerinde büyük bir kin ve öfkenin izleri görülüyordu.

Sarah, «Bana karşı çok fena hareket ettiniz,» diye devam etti. Bir taraftan da, 'Deli mi oldum ben? Bu şekilde konuşmama sebep olan şey nedir?' diye düşünüyordu. «Kızınızın ve oğlunuzun benimle arkadaş olmalarına mâni olmak istediniz. Bunun, çocukça ve saçma birşey olduğunu idrâk edemiyor musunuz? Kendinizi etrafa zalim ve kudretli bir insan olarak tanıtmak istiyorsunuz, fakat yaptıklarınızla ne kadar gülünç ve acınacak durumlara düştüğünüzün farkında değilsiniz. Sizin yerinizde olsaydım bütün bu saçmalıklara bir son verirdim. Bunları söylediğim için benden nefret edeceğinizi biliyorum, fakat söylediklerim doğrudur. İnsanlarla arkadaş olmağa çalışsanız, çok daha iyi vakit geçirir ve eğlenirsiniz. İstesenez bunu yapabilirsiniz, hiç te zor birşey değildir.»

Birden sustu.

Mrs. Boynton bir heykel gibi yerinden kıılmıyordu. Nihayet dilini, kupkuru dudakları üzerinde gezdirdi ve ağzı açıldı... Buna rağmen birkaç saniye daha, ağzından hiçbirşey çıkmadı.

Sarah, cesaret verici bir tonla, «Devam edin,» dedi, «Söyleyin! Söyleyeceğiniz şeyler benim için hiçbir mâna ifade etmez. Fakat söylediğim şeyleri iyice düşünün.»

İhtiyar kadın nihayet, boğuk bir sesle konuştu. Konuşurken, garip bir şekilde Sarah'ın arka tarafında boşluğa bakıyor ve sanki, Sarah'a değil de görünmeyen başka bir mahlûka hitap ediyordu.

«Hiçbir zaman unutmam,» dedi, «Bunu hatırla. Hiçbir şeyi unutmadım. — Ne hareketleri, ne isimleri, ne de gördüğüm yüzleri unuturum...»

Genç kız bu sözlerden hiçbir şey anlamamıştı. Fakat ihtiyar kadının sesindeki korkunç ifade tarzı, bir adım gerilemesine sebep oldu. Mrs. Boynton bunları söyledikten sonra garip bir şekilde gülmüştü.

Sarah, bir an tereddüt ettikten sonra omuzlarını silkti ve, «Zavallı kadın» diye söylendi.

Asansöre doğru yürürken neredeyse Raymond ile çarpışacaktı. Hiç düşünmeden aceleyle, «Güle, güle,» dedi, «İnşallah iyi vakit geçirirsiniz. Bir gün tekrar görüşeceğimizi ümit ederim.» Sonra dostça bir tebessümle ona baktı ve yürüdü.

Raymond taşlaşmış gibiydi, bir müddet yerinden kıılmıyordu. O kadar dalmıştı ki, asansörden çıkmağa çalışan kısa boylu, bıyıklı bir adam onu birkaç kere ikaz etmek mecburiyetinde kaldı.

«Affedersiniz, geçebilir miyim?»

Raymond nihayet adamın farkına vardı ve kenara çekildi.

«Özür dilerim,» dedi, «Birşeyler düşünüyordum da; dalmışım.»

Carol ona doğru geldi.

«Ray, git de Jinny'yi aşağıya çağırverir. Odasına çıkmıştı. Biraz sonra hareket ediyoruz.»

«Pekâlâ. Şimdi hemen çağırırım.»

Raymond hemen asansöre atladı.

Hercule Poirot, bir müddet kaşlarını çatarak delikanlının arkasından baktı. Başını, bir şey dinliyormuş gibi hafifçe yana eğmişti.

Sonra, kendisine söylenen bir şeyi kabul ediyormuş gibi başını salladı ve salona doğru yürüyerek, annesinin yanına gitmiş olan Carol'u süzdü. Daha sonra yanından geçmekte olan şef garsonu çağırıldı.

«Affedersiniz. Şurada durmakta olan kimselerin isimlerini biliyor musunuz?»

«Evet, mösyö. Bunlar Boynton ailesidir; Amerikalıdırlar.»

Hercule Poirot, «Teşekkür ederim,» dedi.

Dr. Gerard üçüncü katta, odasına giderken, asansöre doğru yürüyen Raymond ve Ginevra'ya rastladı. Tam asansöre binecekleri sırada Ginevra, «Bir dakika, Ray. Beni asansörde bekle,» dedi. Sonra geriye doğru koşarak köşeyi döndü ve doktora yetişti.

«Sizinle bir dakika konuşabilir miyim, efendim?»

Dr. Gerard şaşkınlıkla genç kızın yüzüne baktı.

Ginevra, doktorun yanına iyice sokulmuş ve kolunu yakalamıştı.

«Beni götürüyorlar!» dedi, «Belki de beni öldürecekler... Ben aslında onlardan değilim. Benim hakikî ismim Boynton değildir...»

Müthiş heyecanlı bir sesle konuşuyordu. Kelimeler birbirine karışıyor ve güçlkle anlaşılıyordu.

«Size itimat ediyorum. Sırrımı söyleyebilirim! Ben kraliyet ailesine mensubum. Tahtın yegâne varisi benim! İşte bunun için etrafım düşmanlarla dolu! Beni zehirlemeğe çalışıyorlar!... Eğer kaçmama yardım edebilirsiniz...»

Birden sustu. Ayak sesleri duyulmuştu. «Jinny»

Genç kız, kendisini bir kat daha güzelleştiren bir jestle, parmağını dudağına götürerek Dr. Gerard'a susmasını işaret etti. Sonra onun yüzüne yalvaran bakışlarla bakarak geldiği istikamete koşmağa başladı.

«Geliyorum, Ray.»

Dr. Gerard, hayretle kaşlarını kaldırarak yoluna devam etti. Yavaşça başını salladı, ne yapacağını şaşırılmıştı.

ON

O sabah, Petra'ya hareket edeceklerdi.

Sarah, aşağıya indiği zaman, otelde daha önce de rastladığı iri, yarı bir kadının, kapının önünde araba için münakaşa ettiğini gördü.

«Bu araba çok küçük! Dört yolcu ve bir de tercüman var, nasıl sığarız bunun içine? Bize daha büyük bir araba bulmanız lâzım! Çok rica ediyorum, bunu götürün ve yerine daha büyüğünü verin!»

Castle turist acentasının memuru boşuna sesini yükseltiyor ve turistlere her zaman bu arabayı tahsis ettiklerini anlatmağa çalışıyordu. Bu araba çok rahattı. Daha büyük araba ile çölde rahat ilerleyemezlerdi. Fakat şişman kadın, onun söylediklerini dinlemek bile istemiyordu. Birden kızarak adamın üzerine doğru yürüdü.

Bir ara Sarah'ı görerek ona doğru döndü.

«Siz, Miss King'siniz, değil mi? Ben, Leydi Westholme'um. Herhalde siz de bu arabanın, gurubumuz için çok küçük olduğunda hemfikirsinizdir, değil mi?»

Sarah, dikkatli bir sesle, «Şey,» dedi, «Tabii, daha büyük bir arabada çok daha rahat ederiz.»

Seyahat acentasının memuru, daha büyük bir arabanın, biraz daha pahalı olacağı söyledi.

Leydi Westholme, inatçı .bir tonla, «Fiat hakkında daha önce konuşmuştuk,» dedi, «Daha fazla para veremeyiz. Mukavelenizde, 'rahat bir araba ile seyahat ettireceğimizi' söylüyordunuz. Mukaveleye sadık kalmalısınız.»

Genç memur, bu kadınla başa çıkamayacağını anlayınca birşeyler mırıldandı ve elinden geleni yapacağını söyleyerek oradan ayrıldı.

Leydi Westholme büyük bir memnuniyet içinde Sarah'a döndü. Burun delikleri, koşudan dönmüş bir atın burun delikleri gibi açılıp kapanıyordu.

Leydi Westholme, İngiliz politika hayatında isim yapmış bir kadındı. Hayattaki, yegâne zevkleri avlanmak ve balık tutmak olan orta yaşlı Lord Westholme, Amerika'ya yaptığı bir seyahatten dönerken, Mrs. Vansittart ile tanışmış ve kısa bir müddet sonra onunla evlenmişti. Onların birleşmeleri bazı kimseler tarafından pek beğenilmemiş ve Okyanus yolculuğunun tehlikelerinden biri olarak vasıflandırılmıştı. Yeni Leydi Westholme,

daha ziyade köylülerle ahbaplık ediyor, köpek yetiştiriyor ve kocasını, halk araşma karıştırmağa uğraşıyordu. Fakat Lord Westholme politikadan hoşlanan bir adam değildi. Leydi Westholme nihayet kocasının, kendi işleriyle ve avları ile uğraşmasına göz yumdu. Ve bir müddet sonra da kendisi politika hayatına atıldı. Kısa zamanda kendisini halka sevdirmiş, ve politik hayatta muvaffak olmuştu. Gazetelerde sık, sık karikatürleri çıkıyordu ki, bu, muvaffakiyetin işaretiydi. Partisi iktidara geçtiği zaman muhakkak ki, mühim mevkilerden birini işgal edecekti. Bunda herkes hemfikirdi.

Leydi Westholme, uzaklaşan arabanın arkasından bakarak, «Erkekler, her zaman kadınlara istediklerini yaptırabileceklerini zannederler,» dedi.

Sarah, 'Senin gibi bir kadına istediğini yaptırabilecek erkeğin, çok cesur ve kuvvetli olması lâzım,' diye düşündü. Sonra, o esnada kapıdan çıkmakta olan Dr. Gerard'ı, Leydi Westholme'a tanıştırdı.

Leydi Westholme, doktorun elini sıkarak, «İsminizi birçok defalar duydum, Dr. Gerard,» dedi, «Birkaç gün evvel Paris'te, Profesör Ghantereau ile konuşuyordum. Akıl hastalarını tedavi için bulunan son şekiller çok hoşuma gitti. Hakikaten hastalar için çok tesirli olabilir. Daha iyi bir araba göndereceklerdi. İsterseniz o gelene kadar içeri girelim.»

Onların yakınlarında dolaşıp duran, ufak, tefek, orta yaşlı bir kadın da kendisini tanıttı. İsmi, Miss Ambel Pierce'di ve grubun dördüncü ferdiydi. O da, Leydi Westholme'un koruyucu kanatları altında salona girdi.

«Ne işle meşgulsünüz, Miss King?»

«Yakında doktor olacağım. Tıbbiyeyi henüz bitirdim.»

Leydi Westholme, duyduğundan hoşlanmış gibi, «Çok güzel,» dedi, «Bundan sonra kadınlar bütün iş sahalarında muvaffak olacaklardır. Bu sözlerime dikkat edin.»

Sarah, bir .kadın olduğunu ilk defa hatırlıyormuş gibi dalgın bir tavırla Leydi Westholme'u takip etti ve bir sandalyeye oturdu.

Oturdukları yerde, arabanın gelmesini beklerlerken, Leydi Westholme, onlara Jerusalem valisinin davetini reddettiğini anlattı.

«Resmî kimselerle vaktimi ziyan etmek istemedim. Herşeyi kendi başıma görmek ve halletmek istedim.»

Sarah, 'Acaba neleri görüp halledecek?' diye düşündü.

Leydi Westholme daha sonra, kimse tarafından rahatsız edilmemek için Solomon Otelinde kaldığını söyledi. Otelde gördüğü bazı şeyler hoşuna gitmemiş ve otelin müdürü ile konuşarak, daha iyi bir idare tarzı için tavsiyelerde bulunmuş, aksaklıkların ne şekilde giderilebileceğini anlatmıştı.

«İnsanın yaptığı şeyler tesirini göstermeli, faydalı olmalıdır.» dedi.

Bu kadının yaptıkları hakikaten tesirini gösteriyordu! Onbeş dakika kadar sonra, oldukça büyük ve rahat bir araba kapının önünde durmuştu. Leydi Westholme, bavulların ne şekilde yerleştirileceğini arabacıya söyledi ve küçük grup kısa bir müddet sonra yola çıktı.

İlk duraklan Ölü Deniz'di. Jericho'da yemeklerini yediler ve bir müddet istirahat ettiler. Daha sonra, Leydi Westholme ve Miss Pierce, yanlarına bir tercüman alarak etrafı dolaşmağa çıktılar. Doktor da şişman tercümanla Jericho'yu görmeğe çıktığı için Sarah, otelin bahçesinde yalnız başına kalmıştı.

Baş hafifçe ağrıdığı için bir müddet yalnız kalmak istiyordu. İçinde, sebebini anlayamadığı garip bir sıkıntı vardı, hiçbir tarafa gitmek istemiyor, arkadaşlarının varlığı dahi canını sıkıyordu. O anda, şu Petra turuna çıktığına pişman olmuştu. Bu gezi oldukça pahalıya malolacaktı ve eğleneceğini de zannetmiyordu. Leydi Westholme'un kaba sesi, Miss Pierce'in mızımlığı ve şişman tercümanın gevezeliği daha şimdiden içine sıkıntı vermeğe başlamıştı. Dr. Gerard da onun, neler hissettiğini biliyormuş gibi yüzüne bakıp gülümsüyor, büsbütün canını sıkıyordu.

Acaba şu anda Boynton'lar neredeydiler? Belki Suriye'ye geçmişlerdir -Baalbek'te veya Damascus'ta olabilirlerdi. Raymond ne yapıyordu acaba,? Onun yüzünü ne kadar net hatırlıyordu, endişeli ve utangaç tavırları, sinirli hareketleri elan gözünün önündeydi...

Allah kahretsin! Durup dururken, bir daha asla göremeyeceği insanları ne diye düşünüp duruyordu sanki? Geçen günkü sahneyi hatırladı. Nasıl bir kuvvet onu, ihtiyar kadının yanına atmıştı da o saçma sapan lâfları söyletmişti? Herhalde söylediklerini, diğerleri de duymuşlardı. O anda Leydi Westholme'un da yakınlarda olduğunu hatırlar gibi oluyordu. Yaşlı kadının söylediği sözleri hatırlamağa çalıştı. Mrs. Boynton'un söyledikleri tamamen saçma şeylerdi. Aman Yarabbi herkesin önünde nasıl da aptalca hareket etmişti! Fakat kabahat kendisinde değildi. Kabahatli olan Mrs. Boynton'du. Onun duruşundaki acailik, genç kızı kızdırmış ve çileden çıkarmıştı.

Bir müddet sonra Dr. Gerard içeri girdi ve alınıdaki terleri silerek bir sandalyeye çöktü.

«Of! Şu kadını zehirlemeli...» dedi.

Sarah birden irkildi.

«Misis Boynton'u mu?»

«Yok canım! Şu Leydi Westholme'u demek istiyorum! Kocasının, bu kadına nasıl tahammül ettiğine ve onu öldürmediğine şaşırıyorum doğrusu. Ne biçim bir adam acaba?»

Sarah gülmeğe başladı. Sonra da, «Oh, kocası onunla pek meşgul olmuyor herhalde,» diye izah etti, «Durmadan ava gider, balık avlar.»

«Psikolojik olarak ta bunlardan başka birşey yapamaz zaten! Demek ki ancak kendisinden daha zayıf mahlûkları öldürebiliyor!»

«Zannedersen karısının faaliyetlerinden çok memnunmuş.»

Dr. Gerard, «Memnun olur tabî. Çünkü karısı, bu faaliyetler dolayısıyla eve pek uğrayamıyor galiba,» dedi. «Biraz evvel ne dediniz? Misis Boynton mu? Hiç şüphesiz onu zehirlemek te fena bir fikir değil. O aileyi kurtarmak için yapılacak yegâne şey bu! Zaten bu gibi kadınların çoğunu zehirlemeli. Bütün ihtiyar ve çirkin kadınları öldürmeli!»

Bunları söyledikten sonra hafifçe yüzünü buruşturdu.

Sarah tekrar gülmeğe başlamıştı.

«Oh, siz Fransızlar!» dedi, «Genç ve güzel olmayan kadınları asla çekemezsiniz.»

Dr. Gerard omuzlarını silkti.

«Biz bu konuda daha realist düşünürüz de ondan,» diye cevap verdi, «İngilizler ise böyle birşeyi akıllarına dahi getirmezl.»

Sarah, içini çekerek, «Hayat ne kadar sıkıcı,» dedi.

«Sizin, iç çekmeniz için hiçbir sebep yok, matmazel.»

«Bugün, nedense çok canım sıkılıyor.»

«Tabî sıkılır.»

Sarah şaşkın bir tavırla, «Tabî mi?» diye sordu, «Neden?»

«Biraz düşünürseniz, can sıkıntınızın sebebini kolayca bulabilirsiniz.»

Sarah, «Zannedersen, beraber seyahat ettiğimiz kadınlar canımı sıkıyor,» dedi. «Ne fena birşey, değil mi? Fakat elimde değil, kadınlardan nefret ediyorum. Bir kadın Miss Pierce gibi beceriksiz ve mızumsuz oldu mu çok canımı sıkıyor. İşin garip tarafı, Leydi Westholme gibi zeki ve kabiliyetli kadınlardan da hoşlanmıyorum.»

«Bu iki kadının sıkıcılığına tahammül etmek mecburiyetindediniz. Leydi Westholme, yaşadığı hayata tamamen uyan bir tip ve kendi sahasında oldukça mesut. Miss Pierce ise senelerden beri bir Çocuk bakımevi müdürü olarak çalışmış ve küçük bir mirasa konunca, kendini bildiğinden beri hasretini çektiği bir seyahate çıkmağa karar vermiş. Siz ise hayata henüz atılmağa hazırlanıyorsunuz ve hayatta muvaffak olmuş bu tip kadınlardan hoşlanmıyorsunuz!»

Sarah, kederli bir sesle, «Zannedersen haklısınız,» dedi, «İnsanların düşüncelerini ne kadar da güzel okuyabiliyorsunuz. Ben kendi, kendimi kandırmağa çalışıyorum, fakat siz buna mâni oluyorsunuz.»

Bu anda diğerleri döndüler. Tercüman, diğerlerinden daha fazla yorulmuşu benziyordu. Ağzını açıp konuşacak hali bile kalmamıştı. Amman'a doğru giderlerken hiçbirşey söylemedi. Yahudilerden dahi bahsetmedi. Hepsisi de onun sükûtundan memnun görünüyorlardı. Jerusalem'den gelirlerken hiç durmadan konuşup izahat vermeğe çalışması hepsine bıkkınlık getirmişti.

Yol, Ürdün'den sonra kıvrılarak yükselmeğe başlamıştı. Etrafta yemyeşil çalılar ve pembe çiçekler görülüyordu.

Akşama doğru Amman'a vardılar ve Greco-Romen kilisesini ziyaret ettikten sonra erkenden yattılar. Ertesi sabah erkenden kalkacaklar ve otomobille yola çıkacaklardı. Bütün gün yol almaları icabediyordu. Ancak ertesi akşam çölü geçerek, Ma'an'a varabileceklerdi.

Sabahleyin saat sekizde oradan ayrıldılar. Hiçbiri konuşmak istemiyordu. Hava oldukça durgun ve çok sıcaktı; öğle zamanı yemek için durduklarında sıcak, tahammül edilemeyecek bir hal almıştı. Sıcaklığın tesiriyle hepsi sinirli olmuşlardı.

Yemekten sonra dinlenirlerken Dr. Gerard'la, Leydi Westholme politik mevzular hakkında konuşmağa başladılar. Leydi Westholme, Birleşmiş Milletlerin hararetli bir taraftarıydı. Dr. Gerard ise pek onun gibi düşünmüyordu. Leydi Westholme Kurul'un, birçok milletler için faydalı işler yapmış olduğundan bahsetti ve son olarak ta beyaz zehir kaçakçılarının ortadan kaldırılması için girişilen faaliyetleri anlattı.

«Şunu kabul etmelisiniz ki, fevkalâde işler yaptılar!» dedi.

Dr. Gerard omuzlarını silkti.

«Olabilir, fakat bu mesele için çok fazla masraf ettiler!»

«Bu gibi problemleri çözmek için paradan kaçınmamak lâzımdır...» Münakaşaları gittikçe uzuyordu.

Miss Pierce, hafifçe Sarah'a doğru eğilerek, «Leydi Westholme ile seyahat etmek çok enteresan birşey,» dedi.

Sarah, soğuk bir sesle, «Öyle mi?» diye sordu. Fakat Miss Pierce onun sesindeki alaycı ifadeyi farketmemiş, tekrar Leydi Westholme'u dinlemeğe başlamıştı. Bir müddet sonra tekrar Sarah'a dönerek: «Onun ismine gazetelerde sık, sık rastlardım,» dedi, «Kadınların politika hayatında muvaffak olmaları ne kadar güzel bir şeyler değil mi? Bir kadın birşeyler yapıp, muvaffak olduğu zaman o kadar memnun oluyorum ki!»

Sarah, elinde olmadan kızdığını hissediyordu. Öfkeli bir sesle: «Neden?» diye sordu.

Miss Pierce birden şaşırmişti. Birşeyler söylemek istedi, fakat beceremedi.

«Oh, şey » diye kekeleydi, «Yani-çünkü-bir kadının böyle bir sahada muvaffak olması güzel birşeydir!»

Sarah, «Sizinle aynı fikirde değilim,» dedi, «Aslında, herhangi bir insanın herhangi bir sahada muvaffak olması güzel birşeydir! Muvaffak olan bu insanın, kadın veya erkek olması hiçbirşeyi değiştirmez!»

Miss Pierce, «Tabii, şüphesiz» dedi, «Meseleye bu yönden bakarsanız...»

Kırılmış görünüyordu. Sarah, onun gönlünü almak için daha yumuşak bir sesle, «Affedersiniz,» dedi, «Fakat ben cinsiyetler arasındaki farktan nefret ediyorum. 'Modern kızlar hayata yalnız, bir iş sahası olarak bakıyorlar' deniyor ki, bu da doğru birşey değildir. Bazı kızlar bu tip olabilir, fakat hepsi değildir. Bazı erkekler hassas olur ve kalbinin sesini dinler, diğer bazıları ise mantığı ile hareket eder. Beyinler çeşit, çeşittir. Cinsiyet ancak, kendisini direkt olarak ilgilendiren yerlerde mühimdir.»

Miss Pierce hafifçe kızardı ve mevzuu değiştirmek istedi. Utanmış görünüyordu.

«İnsan bazan elinde olmadan böyle şeyler düşünüyor işte,» diye mırıldandı. «Her neyse, şu civarın boşluğu ne kadar fevkalâde birşey, değil mi?»

Sarah başını salladı.

'Evet,' diye düşündü, 'Etraftaki sessizlik ve boşluk ne kadar şahane... İnsanın dertlerini dindiriyor... Sükûnet dolu... Burada hiçkimse birbirini rahatsız edemez. .. Hiçbir dert, hiçbir üzüntü yok! Evet, nihayet Boynton'lardan kurtulmuştu. Artık, yaşayışları kendisini alâkalandırmayan insanların işlerine karışma hissinden kurtulmuştu. Kendisini rahatlamış ve sakin hissediyordu... Evet, burada sükûnet ve barış vardı...'

Fakat insan burada da bu sessizliğin tadını çıkarmak için yalnız kalamıyordu. Dr. Gerard ve Leydi Westholme, beyaz zehir kaçakçıları hakkında konuşmayı bırakmışlar, aldatılarak Arjantin kabarelerine satılan genç kızlardan bahsetmeğe başlamışlardı. Dr. Gerard, bu mevzuda kaygısız görünmesine rağmen, hakikî bir politikacı olan Leydi Westholme, bunun, üzerinde düşünülmesi gereken ciddi bir mesele olduğunda ısrar ediyordu.

Bir müddet sonra kılavuzları, «Artık devam edebiliriz, değil mi?» diye sordu ve tekrar Yahudilerin insafsızlıklarından bahsetmeğe başladı.

Güneşin batışından bir saat kadar önce Ma'an'a vasil oldular. Vahşi yüzlü, acaip birtakım adamlar arabanın etrafını sarmıştı. Burada kısa bir mola verdikten sonra yollarına devam ettiler.

Sarah, uçsuz, bucaksız çöle bakıyor ve Petra kayalıklarının nerede olabileceğini merak ediyordu. Etraf, kilometrelerce düz araziden ibaretti. Civarda hiçbir dağ ve tepe görünmüyordu. Acaba gidecekleri yer daha çok uzak mıydı?

Nihayet Ain Musa köyüne geldiler. Arabayı burada terkedecekler ve kendilerini bekleyen kemikleri çıkmış atlara bineceklerdi. Miss Pierce, üzerindeki elbise ile ata binmekte güçlük çekecekti. Leydi Westholme ise, herşeyi evvelden düşünmüş ve pantolon giymişti.

Köyden çıkarak atların sırtında, taşlı ve kaygan bir yolda ilerlemeğe başladılar. Hayvanlardık, sık kayıyor ve sendeliyorlardı. Güneş ufukta kaybolmak üzereydi.

Sarah, kızgın arabanın içinde saatlerce yol almaktan bitkin bir haldeydi. Kendini âdeta sarhoş gibi hissediyordu. Atın üzerinde giderken rüya görüyormuş gibiydi. Sanki Cehennem'in açılan kapısından giriyorlar, hiç durmadan aşağı doğru iniyorlardı. Etraflarında birtakım kayalıklar belirmeğe başlamıştı; kırmızı taşların arasındaki dolambaçlı yollardan aşağı doğru gidiyorlardı. Sarah, gittikçe daralan boğazda tıkanır gibi oluyordu. Kendi, kendine: «Ölüm vadisine giriyoruz, ölüm vadisine giriyoruz..» diye mırıldanmağa başladı.

Böylece devam ettiler. Hava iyice kararmış, kayalıkların kırmızı rengi seçilmez olmuştu. Hâlâ, etrafları sarılmış olarak, daracak yollardan inmeğe devam ediyorlardı.

Genç kız, 'Müthiş birşey, inanılacak gibi değil,' diye düşündü, 'burası ölü bir şehir.'

Bir müddet sonra korkunç kelimeler yine aklına geldi, 'Ölüm vadisi...'

Fenerlerini yakmışlardı. Bir müddet daha daracak yollardan geçtikten sonra birdenbire geniş bir meydana çıktılar, etraftaki kayalar kaybolmuştu. Uzakta bazı ışıklar görünüyordu.

Kılavuz, «Şu görünen yer kamptır!» dedi.

Atlar da adımlarını hızlandırmışlardı. Zavallı hayvanların yürümeğe takatleri kalmamıştı, fakat onlar da nihayet yolculuğun bittiğini anlamışlar ve bir an evvel kampa varmak için süratlenmişlerdi. Yol, şimdi taşlı bir dere yatağını takip ediyordu. Işıklar iyice yaklaşmıştı.

Bir kayalığın önünde birkaç çadır görünüyordu. Kayanın içine de bazı mağaralar açılmıştı.

Nihayet gelmişlerdi. Bedevi hizmetkârlar onlara doğru koşmağa başladılar.

Sarah başını kaldırarak mağaralardan birine baktı. Mağaranın önünde oturan bir şekil vardı. Acaba eskiden tapılan heykellerden biri miydi? Çok büyük olan şekil âdeta şişman bir insanı andırıyordu.

Hayır, meşalelerin titreyen alevleri onu bu kadar büyük gösteriyorlardı. Hareketsiz durduğuna göre herhalde eski putlardan biri olacaktı...

Fakat birden, şekli tanıyarak irkildi. Şaşkına dönmüştü.

Çölün getirdiği sükûnet ve rahatlık hissi birdenbire kaybolmuştu. Yine hürriyetini kaybetmiş, esir olmuştu. Bu kadar yorgunluğa katlanmış, bu vadiye gelmiş ve burada, bir Buda heykeli gibi hareketsiz oturan Mrs. Boynton'la karşılaşmıştı...

ONBİR

Mrs. Boynton burada, Petra'daydı!

Sarah, kendisine sorulan suallere hiç düşünmeden, otomatik olarak cevap veriyordu. Önce yemeğini mi yiyecekti - yemek hazır mı - yoksa temizlenmek mi istiyordu? Bir çadırda mı uyumak isterdi, yoksa bir mağarada mı?

Son soruya hemen cevap verdi. Bir cadın tercih ederdi. Mağaranın önünde oturan hareketsiz şekli hatırlamış ve mağarada yatamayacağını anlamıştı. (Bu kadının, insana benzeyen tarafları neden bu kadar azdı acaba?)

Nihayet yerli uşaklardan birinin peşine takıldı. Adam, üzerinde bir sürü yama olan hâki bir pantolon ve yine parça, parça bir ceket giymişti. Başında, ensesini sıcaktan koruyacak şekilde, uzun bir arkalığı olan ve siyah bir bağla tutturulmuş garip bir sarık vardı. Sarah onun, bir kedi çevikliği ile yürüyüşünü ve başını sağa, sola sallayışını hayranlıkla seyrediyordu. Avrupalıya benzer yegâne eşyası olan ceketi ona hiç yakışmamıştı. Genç kız, 'Medeniyet hiç te iyi birşey değil!' diye düşündü, 'Medeniyet olmasaydı, Misis Boynton gibi kadınlar da olmazdı. Vahşi kabilelerde onun gibi kadınları herhalde yaşatmazlar!'

Birdenbire çok yorgun ve sinirli olduğunu idrâk etti. Neredeyse kendini bırakacak, olduğu yere çöküverecekti. Sıcak suyla banyo yapıp, yüzünü pudraladıktan sonra biraz kendine gelir gibi olmuş ve kısa bir müddet önce paniğe kapıldığı için kendi, kendini ayıplamıştı.

Küçük bir gaz lâmbasının ışığında ve yarısı kırılmış bir aynanın karşısında siyah, gür saçlarını tararken yan gözle yüzünü seyrediyordu.

Bir müddet sonra, hazırlanmış olarak çadırının kapısını araladı ve gecenin karanlığına çıktı. Yemek için aşağıdaki çardağa inecekti.

«Siz - burada, ha!»

Bunu söyleyen şahıs, inanılmaz birşey görmüş gibi şaşırmıştı.

Genç kız hafifçe dönünce, Raymond Boynton'un gözleriyle karşılaştı. Genç adam şaşkına dönmüştü. Gözlerindeki garip ifade, Sarah'ı korkutuyordu. Onu gördüğüne o kadar sevinmişti ki, hiçbirşey söyleyemiyordu. Sanki Cennetin kapısından bakıyor, hayret veren, sevindiren şeyler görüyordu. Sarah, onun bu bakışlarını ömrünün sonuna kadar unutamiyacaktı.

Delikanlı bir müddet sonra tekrar, «Siz ha!» dedi.

Raymond'un bu hafif, titrek bir sesle söylediği kelime genç kızın kalbini altüst etmişti. Korkuyor, utanıyor, fakat herşeye rağmen sevindiğini hissediyordu. Bir an tereddüt ettikten sonra, «Evet,» dedi.

Delikanlı ona biraz daha yaklaştı - şaşkınlığı hâlâ geçmemişti - hâlâ gördüğüne tam olarak inanamıyordu.

Sonra birdenbire Sarah'ın elini yakaladı.

«Sizsiniz,» dedi, «Hakikaten buradasınız, önce sizin hayalinizi gördüğümü zannettim. Çünkü daima sizi düşünüyordum.» Bir an durdu ve sonra, «Biliyor musunuz, sizi seviyorum...» diye devam etti, «Sizi, trende gördüğüm andan beri seviyorum. Bunu iyice anladım. Kabaca hareket ettiğim için de beni affetmenizi ve bunu isteyerek yapmadığımı bilmenizi istiyorum. Ne yaptığımı bilmiyorum. Herhangi bir çılgınlık yapabilirim! Sinirlerime hâkim değilim... Onun bana söylediği herşeyi yapıyorum! Beni anlayacaksınız, değil mi? İsterseniz benden nefret edin-»

Genç kız onun sözünü kesti. Hafif ve ümit edilmeyecek kadar tatlı bir sesle konuşuyordu: «Hayır, senden asla nefret etmiyeceğim.»

«Herşeye rağmen ben alçak, iğrenç bir adamım! Bir erkek gibi hareket etmeliyim.»

Genç kız konuşurken Dr. Gerard'ın nasihatlerini hatırladı. Fakat söylediklerinde, hissettiği herşey vardı. Tatlı ve aynı zamanda otoriter bir sesle, «Bundan sonra bir erkek gibi hareket edeceksin,» dedi.

«Acaba?» Delikanlı düşünceli bir sesle konuşuyordu, «Belki de...»

«Artık cesur olacaksın. Bundan eminim.»

Delikanlı kendini topladı ve başını mağrur bir tavırla kaldırdı.

«Cesaret! Evet, ihtiyacım olan yegâne şey bu! Cesaret!»

Birdenbire başını eğdi ve dudaklarını genç kızın eline değdirdi. Bir dakika sonra Sarah'ın yanından ayrılmıştı.

ONİKİ

Sarah, aşağıdaki büyük çardağa indiği zaman, üç seyahat arkadaşını orada buldu. Bir masaya oturmuş yemek yiyorlardı ve kılavuz onlara, kendilerinden evvel başka bir grubun gelmiş olduğundan bahsediyordu.

«İki gün evvel geldiler. Amerikalı imişler, yarın değil, öbür gün gidecekler. Anne çok şişman, buraya zor gelmiş! Hamallar onu sandalyesi ile beraber taşıdı, çok yorulmuş ve terlemişler. Evet, çok zahmetli iş!»

Sarah kendini tutamıyarak gülmeğe başladı. Şüphesiz, kılavuzun anlattıkları çok komikti!

Şişman kılavuz, memnun bir tavırla ona baktı. Çünkü müşterilerinden birini memnun etmişti. Vazifesi hiç te hafif değildi. O gün Leydi Westholme, onu üç defa haşlamış ve en sonunda da hazırlanan yatağı beğenmemişti. Gruptan, hiç olmazsa bir kişinin neşeli olması çok hoşuna gitmiş, bir çocuk gibi sevinmişti.

Leydi Westholme, «Bakın hele!» dedi. «Bunlar Solomon Otelindeki Amerikalılar değil mi? Evet, onları, şişman annelerinden tamdım. Zannedersen otelde onunla konuşmuşsunuz, Miss King.»

Sarah, bir suç işlemiş gibi kıpkırmızı olmuştu. Leydi Westholme'un, konuşmanın hepsini duymamış elmasım temenni ediyordu.

'Hay Allah, neden yaptım bu işi sanki!' diye düşündü.

Bu arada Leydi Westholme, Amerikalıların hiç te dost görünüşlü insanlar olmadıklarından, hiç kimseyle konuşmadıklarından bahsediyordu. Miss Pierce'in, kendisini tasdik ettiğini görünce, son zamanlarda rastladığı, arkadaş canlısı Amerikalıları hatırlamış ve onlar hakkında birçok şeyler anlatmağa başlamıştı.

Hava, mevsim için çok sıcak olduğundan ertesi sabah erkenden gezintiye çıkmağa karar verdiler.

Sabahleyin saat altıda dördü de kalkmışlar ve kahvaltı masasına oturmuşlardı. Boynton ailesinden hiçkimse etrafta görünmüyordu. Leydi Westholme'un, meyvanın yokluğundan şikâyet etmesinden sonra, pastırmalı yumurta yediler ve sütlü çay içtiler.

Kahvaltıdan sonra yola çıktıklarında, Dr. Gerard ve Leydi Westholme yine konuşmağa başlamışlar ve vitaminin, vücuda olan büyük faydalarından bahsetmeğe başlamışlardı.

Birdenbire kamptan birinin bağırdığını duydular ve durdular. Mr. Jefferson Cope koşarak onlara doğru geliyordu. Yanlarına geldiği zaman yüzü kızarmış ve ter içinde kalmıştı.

«Affedersiniz, eğer bir mahzuru yoksa bu sabah grubunuza beni de kabul eder misiniz? Günaydın, Miss King. Doktor Gerard'ı ve sizi burada görünce çok şaşırdım doğrusu. Burasını nasıl buldunuz?»

Bunu söylerken, eli ile; etraftaki kırmızı kayalıkları gösteriyordu.

Sarah, «Fevkalâde bir yer, fakat şu kayalar biraz korkunç.» dedi, «Burasının görüldüğünden daha romantik olduğunu zannediyordum. Fakat bu kırmızı kayalar etrafa garip bir manzara veriyor.»

Mr. Cope, «Evet, haklısınız,» dedi.

«Fakat herşeye rağmen güzel bir yer.»

Hepsi beraberce tırmanmağa başlamışlardı. Yanlarında iki kılavuz vardı. Sırtlarında fazla yük olmadığı için, kaygan yolda gayet kolaylıkla yürüyorlar, arada, sırada başlarını sallıyorlardı. Bir müddet sonra güçlükler kendini göstermeğe başlamıştı. Sarah ve Dr. Gerard, yüksek yerlerden korkmuyorlar ve rahat bir şekilde ilerliyorlardı. Fakat Mr. Cope ve Leydi Westholme, irtifadan memnun olmamışa benziyorlardı. Hele zavallı Miss Pierce, yüzü bembeyaz olduğu halde, inleyerek ve kılavuzların yardımı ile yürüyebiliyordu.

«Yüksek yerlerden aşağılara hiç bakamam,» dedi, «Çocukluğumdan beri böyleyim.»

Bir ara geri dönmek istedi, fakat çıkılan meyili görünce yüzü yemyeşil oldu ve ilerlemenin, geriye dönmekten çok daha iyi olduğuna kanaat getirdi.

Dr. Gerard, oldukça nazik davranıyor ve ona yardım ediyordu. Birden aklına birşey gelmiş gibi gülümsedi ve elindeki bastonu, yere paralel olarak kadının sol tarafına doğru uzattı. Kadıncağız, uçurumla, kendi arasına giren bastonu görmüş ve yolun kenarında bir parmaklık varmış gibi ferahlamış ti.

Sarah nefes nefese kalmıştı. Bir ara durdu ve yüzünde hiçbir yorgunluk emaresi görülmiyen kılavuzu Mahmud'a, «Yaşlı turistleri buralara çıkarırken hiçbir güçlükle karşılaşmıyor musunuz?» diye sordu.

Mahmut sakın bir sesle: «Karşılaşmaz olur muyuz hiç!» dedi, «Başımıza neler gelir, bir bilseniz!»

«Yine de onları buralara getirir ve etrafı gösterirsiniz demek!»

Mahmut omuzlarını silkti.

«Kendileri gelmek isterler. Buraları görmek için avuç dolusu para harcarlar. Bizim elimizden birşey gelmez ki! Buradaki yerli kılavuzlar çok zeki ve beceriklidirler. Herşeyin bir çaresini bulurlar.»

Nihayet tepeye varmışlardı. Sarah durarak derin bir nefes aldı.

Etraflarında çepeçevre kıpkırmızı kayalıklar görülüyordu. Burası çok garip bir yerdi; kayalar birbirlerinin içine girmişlerdi. Tepede durarak, aşağıdaki şahane manzarayı seyretmeğe başladılar,

Kılavuzun söylediğine göre, burası 'Kurban Yeri' idi. Adam onlara, durdukları düz kayanın ortasından geçen yarığı gösterdi.

Sarah, kılavuzun anlattıklarına aldırmandan diğerlerinden ayrıldı ve düz bir yere oturarak aşağısını seyretmeğe başladı. Bir müddet sonra birinin, yanına yaklaşarak durduğunu hissetti.

Dr. Gerard, «Şeytan, Peygamberimizi bu civarda bir dağın tepesine çıkarmış ve ona dünyayı göstermiş,» dedi, «Sonra da, 'Eğer diz çöküp bana taparsan bütün bu gördüklerini sana vereceğim' demiş. Burada daha kimbilir neler olmuştur. İnsan, kendisini bu kadar yüksekte, büyük bir varlıkmiş gibi hissediyor, değil mi?»

Sarah, onun söylediklerini tasdik eder gibi "basını salladı. Fakat doktor, onun çok daha başka şeyler düşündüğünü anlamıştı.

«Derin düşüncelere dalmış gibi görünüyorsunuz,» dedi.

«Evet, düşünüyorum,» Genç kız bunu söyledikten sonra hayretle doktorun yüzüne baktı. «Burada bir kurban yerinin bulunması ne fevkalâde birşey, değil mi? Bazan bir kurbanın ne kadar lüzumlu olduğunu düşünüyordum... Sizin, bu husustaki fikriniz nedir? İnsanlar hayata ne kadar büyük bir önem veriyorlar! Halbuki ölüm, bizim düşündüğümüz kadar mühim birşey olmasa gerek!»

«Miss King, eğer böyle düşünüyorsanız, doktor olmaktan vazgeçmelisiniz. Ölüm, her zaman bizim düşmanımız olmuştur ve öyle olmalıdır.»

Sarah hafifçe titredi.

«Evet, zannedersem haklısınız. Buna rağmen bazan, ölüm birçok problemleri halleder. Hattâ bazan, daha iyi bir hayat mânasına bile gelebilir...»

Dr. Gerard, ciddî bir sesle, «Demek, birkaç kişinin kurban edilmesi icabediyor,» dedi.

Sarah, şaşkın bir ifadeyle onun yüzüne baktı.

«Bunu demek istemiyordum-» Genç kız birden sustu. Jefferson Cope onlara doğru geliyordu.

Yanlarına gelince, «Ne kadar fevkalâde bir yer, değil mi?» dedi, «Burası o kadar hoşuma gitti ki, ayrılmam zor olacak. Geldiğime çok memnun oldum, Fakat herşeye rağmen, Misis Boynton'la yola çıkmak, bazan oldukça zor oluyor. Zavallı kadıncağız son günlerde kendisini hiç de iyi hissetmiyor. Bunun için de etrafındakilerin neler hissettiğini hiç düşünmüyor. Çocuklarının, ara, sıra da olsa yalnız başlarına gezmek isteyebileceklerini düşünmek dahi istemiyor. Onları etrafında görmeğe o kadar alışmış ki, böyle bir şeyi aklına bile getirmiyor.»

Mr. Cope bunları söyledikten sonra birden sustu. Yüzünde garip bir ifade vardı, canı sıkılmış gibiydi.

«Biliyor musunuz?» diye devam etti, «Misis Boynton hakkında duyduğum birşey, oldukça canımı sıktı.»

Sarah, yine derin düşüncelere dalmıştı. Mr. Cope'un sözleri kulağına, çok uzaktan, adeta mırıltı halinde geliyordu. Fakat Dr. Gerard merakla sordu:

«öyle mi? Nedir o haber?»

«Şimdi söyleyeceğim şeyi, Tiberias'ta, otelde rastladığım bir hanım anlattı. Misis Boynton'un hizmetinde çalışan bir hizmetçi kızcağız, şey, yâni zannedersem...» Mr. Cope hafifçe başını çevirerek Sarah'a baktı, sonra sesini alçaltarak, «Kızcağız hamile kalmış,» diye devam etti, «İhtiyar kadın bunu farketmiş, fakat önceleri hiç sesini çıkarmamış ve kıza gayet iyi muamele etmiş. Fakat zavallı kızın, doğum yapmasına birkaç hafta kala onu kapı dışarı etmiş.»

Dr. Gerard'ın kaşları yukarıya kalktı.

«Ah, çok yazık,» dedi.

«Bana bunları anlatan leydinin yalan söylediğini hiç zannetmiyorum. Sizin ne düşündüğünüzü bilmiyorum ama, bu, bana çok fena tesir etti. Böyle birşey yapması için, insanın çok katı yürekli olması lâzım. Bir türlü anlayamıyorum...»

Dr. Gerard onun sözünü kesti.

«Anlamağa çalışmalısınız, dostum,» dedi, «Bana sorarsanız, Misis Boynton, bu dediğiniz şeyi zevkle yapmış ve kadının hali ile alay etmiştir. Bundan eminim.»

Mr. Cope büyük bir şaşkınlıkla ona baktı.

«Hayır, efendim,» dedi, «Buna inanmam. Söylediğiniz şey hiç te makûl değil.»

Dr. Gerard, evvelce ezberlemiş olduğu bir parçayı, hafif bir sesle okumağa başladı:

«Böylece geriye döndüm ve güneşin altında yapılan bütün kötülükleri düşündüm. Rahat olmayanlar ve düşmanları tarafından zulmedilenler ağlıyorlardı; çünkü düşmanları onlardan daha kuvvetliydi ve kendilerine yardım edecek, onları teselli edecek kimseleri yoktu. O zaman daha evvel ölmüş olup da bunları bilmeyenler için dua ettim. Bizler bu ızdıraplardan kurtulamıyacaktık, onlar bizden çok daha rahattılar....»

Mr. Cope hafifçe öksürdü.

«Zannedersem biraz mübalâğa ediyorsunuz, Doktor Gerard,» dedi. «Her neyse şimdi bunları bırakalım. Buranın havası ne kadar temiz ve güzel, değil mi?»

Genç adam bunu söyledikten sonra onların yanından ayrıldı. Dr. Gerard, hafifçe gülümseyerek Sarah'a baktı. Genç kız yine derin düşüncelere dalmıştı. Kaşlarını çatmıştı ve adeta hüküm veren bir hakimi andırıyordu...

Dr. Gerard, Miss Pierce'in, kendilerine doğru geldiğini görünce gözlerini, genç kızdan ayırdı.

Kadın, heyecanlı bir sesle, «Artık aşağıya dönüyoruz,» dedi, «Aman Yarabbi! Aşağıya asla inemeyeceğimi zannediyorum. Fakat kılavuz, iniş yolunun başka tarafta ve çıkıştan çok daha kolay olduğunu söylüyor. İnşallah doğrudur. Çünkü çocukluğumdan beri yüksek yerlerden çok korkarım...»

İniş yolu bir şelâlenin yanından geçiyordu. Yoldaki çakıl taşları, insanın topuğunu incitiyorsa da, yol hakikaten çıkış kadar meyilli ve baş döndürecek şekilde değildi.

Kampa döndükleri zaman saat, öğleden sonra ikiyi geçiyordu ve hepsi de yorgun olmalarına rağmen iyice acıkmışlardı ve çok neşeliydiler.

Boynton'lar, çardağın altında, büyük bir masanın etrafında oturuyorlardı. Yemeklerini bitirmek üzereydiler. Leydi Westholme hafifçe gülümseyerek onlara baktı ve, «Ne kadar güzel bir sabah, değil mi?» dedi, «Petra, hakikaten fevkalâde bir yermiş.»

Bunları söylerken Carol'un yüzüne bakıyordu. Genç kız önce hiçbirşey söylemek istemedi, fakat sonra annesinin yüzüne kaçamak nazarlarla bakarak, karşısında duran kadına döndü: «Oh, evet - evet, öyle,» dedi. Leydi Westholme, vazifesini yapmış insanların rahatlığı içinde yemeğe oturmuştu.

Dört seyahat arkadaşı, yemeklerini yerken, öğleden sonra neler yapacaklarını kararlaştırmağa başladılar.

Miss Pierce, «Ben bir, iki saat kadar dinlenmek istiyorum,» dedi, «Birdenbire kendimi fazla yormamalıyım.»

Sarah, «Ben biraz etrafı dolaşıp, görmek istiyorum,» dedi, «Siz ne yapacaksınız, Doktor Gerard?»

«Ben de sizinle geleceğim.»

Mrs. Boynton, büyük bir gürültüyle kaşığına düşürmüş ve herkes hayretle ona bakmıştı.

Leydi Westholme, «Zannedersem ben de sizin gibi yapacağım, Miss Pierce,» dedi, «Belki yarım saat kadar uyurum. Ondan sonra da biraz dolaşmağa çıkarız.»

Mrs. Boynton, büyük oğlu Lennox'un yardımı ile ayağa kalktı. Bir an çocuklarının yüzlerine baktı ve sonra, «Bugün hepiniz serbestsiniz,» dedi, «Gidip etrafı dolaşın.»

Bunu söylerken hafif bir tebessüm yüzünü aydınlatıyordu. Çocukları ve gelini, hayretle açılan gözlerini onun yüzüne dikmişlerdi.

«Fakat anne, sen ne yapacaksın?»

«Hiçbirinize ihtiyacım yok. Kitabımı alır ve yalnız başıma otururum. Yalnız Jinny gitmese iyi olur. Yatıp biraz uyusun»

«Anne, ben yorgun değilim. Ben de onlarla gitmek istiyorum.»

«Sen yorgunsun! Başın ağrıyor! Kendine biraz dikkat etmelisin. Git biraz uzan ve istirahat et. Ben, neyin sana iyi geleceğini bilirim!»

«Ben - ben...»

Genç kız başını arkaya atmış, öfkeden parlayan gözlerle annesine bakıyordu; isyan etmek üzereydi. Fakat uzun müddet bu durumda kalmadı. Ancak birkaç saniye dayanabilmiş, nihayet gözlerini indirmişti

Mrs. Boynton, «Yaramaz çocuk,» dedi, «Haydi bakalım, doğru çadırına git!»

Jinny sendeleyerek ayağa kalktı. Diğerleri de onu takip ettiler.

Miss Pierce, «Aman Yarabbi!» dedi. «Ne garip insanlar. Annelerinin yüzü neden öyle mosmor oldu? Kalb hastalığı mı var acaba? Kalbi onu çok rahatsız ediyor olmalı.»

Sarah, «Onları serbest bırakıyor,» diye düşündü, «Raymond'un. benimle beraber olmak istediğini bildiği halde bunu neden yapıyor? Acaba bu bir tuzak mı?» Yemekten sonra, çadırına giderek elbisesini değiştirdi, fakat Mrs. Boynton'nun, çocuklarını neden serbest bıraktığını bir türlü anlayamıyor, halâ onu düşünüyordu. Dün geceden beri hep Raymond'u düşünüyor, ona acıyordu. Demek ki aşk denen şey buydu; insan sevdiğinin acısını paylaşıyor, ona yardım etmek için her çareye başvuruyordu... Evet, Raymond Boynton'u seviyordu. Fakat durumları tersineydi; güç durumda olan Raymond, kurtarıcı durumunda olan ise kendisiydi.

Sevdiği erkeği, Mrs. Boynton denen canavarın elinden kurtarmalıydı. Bu canavarın samimi hareketleri bile genç kızı şüphelendiriyordu.

Sarah, çardağa indiği zaman saat üçü çeyrek geçiyordu.

Leydi Westholme bir sandalyede oturuyordu ve sıcağa rağmen üzerindeki kalın tüvit elbiseyi çıkarmamıştı. Kucağında Kraliyet komisyonunun bir raporu vardı. Dr. Gerard, çadırının önünde duran Miss Pierce ile konuşuyordu; kadının elinde Aşk Dileği isimli bir roman vardı.

Miss Pierce, «Yemekten sonra hemen yatmanın doğru olmayacağını düşündüm,» dedi, «Hazım meselesi bence çok mühimdir. Burası oldukça serin ve güzel, çardağın altında rahatça oturabiliriz. Aman Yarabbi, şu ihtiyar kadın güneşin altında nasıl oturabiliyor öyle? Bana sorarsanız bu, hiç de akıllıca bir iş değil.»

Hepsi başlarını kaldırıp Mrs. Boynton'a baktılar. İhtiyar kadın, bir gece evvel yaptığı gibi koltuğunu, mağarasının kapısı önüne koydurmuş ve oraya oturmuştu; bir Buda heykeli gibi hiç hareket etmeden oturuyordu. Etrafta başka kimse görünmüyordu. Bütün kamp personeli uykuya çekilmişti. Biraz ilerde, vadi hattını takiben küçük bir gurup yürüyerek uzaklaşıyordu.

Dr. Gerard, «İyi kalbli anne, çocuklarım ilk defa yalnız bırakıyor. Belki de yeni bir şeytanlık düşünüyordur,» dedi.

Sarah, «Biliyor musunuz?» diye cevap verdi, «Ben de aynı şeyi düşünüyordum.»

«Ne kadar da şüpheli insanları! Haydi, gelin de şu haylazlara yetişelim.»

Miss Pierce'i, heyecanlı romanı ile başbaşa bırakarak uzaklaşanların arkasından gittiler. Vadinin hafif kıvrımını döndükleri zaman, yavaş yürüyen diğer guruba yetişmişlerdi. Boynton'lar ilk defa mes'ut görünüyorlardı.

Lennox, Nadine, Carol, Raymond ve Mr. Cope, hep beraber yürüyüşe çıkmışlar, konuşarak ilerliyorlardı. Dr. Gerard ve Sarah da kendilerine iltihak edince neşeleri bir kat daha arttı. Kısa bir müddet sonra hep beraber konuşup gülüşmeye başlamışlardı.

Hiç durmadan gülüyorlardı; sanki ellerine geçen bu fırsattan mümkün olduğu kadar fazla istifade etmek istiyorlar, neşelerini bozacak hiçbir şey konuşmuyorlardı. Sarah, Carol ve Lennox'la beraber yürüyor, Dr. Gerard da hemen onların arkasından Raymond ile konuşarak ilerliyordu. Nadine ve Jefferson Cope biraz arkadan geliyorlardı.

Guruptan ilk ayrılan Fransız doktoru oldu. Dr. Gerard'ın sesi bir müddetten beri tuhaf ve titrek çıkmağa başlamıştı. Birdenbire durdu.

«Çok özür dilerim,» dedi, «Fakat muhakkak dönmem lâzım.»

Sarah, meraklı gözlerle ona baktı.

«Birşey mi var, Doktor?»

Dr. Gerard başını salladı.

«Evet, ateşim iyice fazlalaştı. Yemekten sonra biraz ateşlendiğimi hissetmişim, fakat aldırmadım.»

Sarah, hastasını muayene eden bir doktor gibi onun yüzüne baktı.

«Sıtma mı?»

«Evet, hemen çadırıma gidip bir kinin alayım. İnşallah kuvvetli bir sıtma nöbeti olmaz. Bu hastalığa Kongo'ya gittiğim zaman yakalanmışım.»

Sarah, «Sizinle geleyim mi?» diye sordu.

«Hayır, hayır, rahatsız olmayın. Yanımda lüzumlu ilâçlarım var. Böyle şeyler insanın neşesini kaçırıyor işte! Siz gezintinize devam edin.»

Doktor, bunları söyledikten sonra acele adımlarla kampa doğru yürümeğe başladı.

Sarah bir müddet üzüntülü gözlerle onun arkasından baktı. Sonra başını çevirdi ve Raymond'un kendisini süzdüğünü görünce gülümsedi. Fransız unutmışlardı bile.

Bir müddet daha hepsi beraberce yollarına devam ettiler. Sonra kendileri de farkına varmadan yavaşça diğerlerinden ayrıldıklarını farkettiler. Raymond'la beraber kayalıkları tırmandılar, daracık yollardan geçtiler ve gölgeli bir yerde durdular.

Derin bir sükût her tarafı kaplamıştı. Bir müddet ikisi de hiçbir şey söylemediler. Sonra, Raymond, «İsminiz nedir?» diye sordu, «Soyadınızın King olduğunu biliyorum, fakat ilk isminiz nedir?»

«Sarah.»

«Sarah. Size bu isimle hitap edebilir miyim?»

«Tabii.»

«Sarah, bana biraz kendinizden bahseder misiniz?»

Genç kız, arkasındaki kayaya yaslanarak ona, Yorkshire'deki evinden köpeklerinden ve kendisini büyüten halasından bahsetti.

Raymond onu dinledikten sonra, biraz da mahcup bir tavırla kendi hayatını anlattı.

Bundan sonra yine bir müddet konuşmadılar. Elleri birbirini bulmuştu. Kendilerini çok mes'ut hissediyorlar, hiç konuşmadan elele, çocuklar gibi oturuyorlardı.

Uzun müddet bu şekilde kaldılar. Güneşin alçalmağa başladığını görünce, Raymond hafifçe kımıldadı.

«Şimdi geriye dönüyorum,» dedi, «Hayır, yalnız gideceğim. Yalnız başıma gitmek istiyorum. Söylemem ve yapmam icabeden bazı şeyler var. Bunu yapıp ta bir korkak olmadığımı kendi, kendime ispat ettikten sonra senin yardımını da istiyeceğim. Yardımına ihtiyacım olacak. Belki de senden borç para istiyeceğim.»

Sarah hafifçe tebessüm etti.

«Hakikatları görmeğe başladığına memnun oldum. Bana güvenebilirsiniz.»

«Fakat bunu, yalnız başıma yapmalıyım.»

«Neyi yapacaksın?»

Delikanlının çocukça yüzü birdenbire ciddileşti,

«Cesaretimi ispat etmem lâzım,» dedi, «Bunu ya şimdi yaparım, ya hiçbir zaman.»

Sonra birdenbire ayağa kalktı ve koşar adımlarla genç kızın yanından uzaklaştı.

Sarah arkasına yaslanarak onun arkasından baktı. Söylediği şeyler genç kıza birdenbire endişeye sevkmişti. Raymond çok sinirli ve azimli görünüyordu. Bir an için, onunla gitmediğine pişman oldu...

Fakat sonradan fikrini değiştirdi. Raymond yalnız gitmek istemişti. Cesaretini denemek, bir korkak olmadığını kendi, kendine ispat etmek istiyordu. Bu, onun en tabii hakkıydı.

Genç kız, içinden, onun cesaretinin kırılmaması için dua etti...

Sarah, kampa yaklaştığı zaman güneş batmak üzereydi. Akşamın karanlığında, Mrs. Boynton'un halâ mağarasının önünde oturmakta olduğunu görebiliyordu. Yaşlı kadının, kımıldamadan bir heykel gibi duruşu, her nedense genç kızın içini ürpertmişti...

İhtiyar kadının hemen alt tarafından geçti ve aydınlatılmış olan çardağa geldi,

Leydi Westholme, bir koltuğa oturmuş birşeyler örüyordu. Açık mavi yün yumağı kucağında duruyordu. Miss Pierce ise elindeki beyaz bir kumaşın üzerine bir dikiş iğnesi ile bazı işlemler yapıyordu.

Uşaklar, sağa, sola koşuyor, akşam yemeği için hazırlıklar yapıyorlardı. Boynton'lar, çardağın diğer uçundaydılar ve hepsi de ellerine birer kitap almış okuyorlardı. Bir müddet sonra kılavuz Mahmut, ciddî bir tavırla yanlarına geldi ve onlara akşam üstü çay hazırladıklarını, fakat kampta kimseyi bulamadıkları için herşeyi kaldırmağa mecbur kaldıklarını söyledi. Kızmış görünüyordu... Hazırladığı program altüst olmuştu.

Sarah ona, üzülmemesini, yaptıkları gezintiden çok memnun olduklarını ve eğlendiklerini söyledi. Sonra çadırına giderek ellerini yıkadı. Geriye dönerken, Dr. Gerard'ın çadırının önünden geçti ve hafif bir sesle, «Doktor Gerard,» diye seslendi.

Doktorun çadırından hiçbir ses gelmiyordu. Genç kız merakla çadırın kapısını araladı ve içeriye baktı. Dr. Gerard, yatağın üzerinde hiç kimildamadan yatıyordu, herhalde uyumuştur. Sarah onu rahatsız etmemek için hiç gürültü etmeden çekildi.

Bu esnada uşaklardan biri yanına gelerek, parmağı ile çardağı işaret etti; her halde yemeği hazırlamışlardı. Genç kız başını sallayarak oraya doğru yürüdü. Herkes büyük masanın etrafına oturmuştu. Yalnız Dr. Gerard ve Mrs. Boynton gelmemişlerdi. Uşaklardan birini, Mrs. Boynton'a göndererek, yemeğe çağırmasını söylediler. Kısa bir müddet sonra çardağın dışında bir kargaşalık ve gürültü duyuldu. Uşaklardan ikisi koşarak gelmiş ve heyecanlı bir sesle kılavuza arapça birşeyler söylemeğe başlamışlardı.

Mahmut, şaşkın bir tavırla etrafına bakındı ve sonra hiçbir şey söylemeden dışarı çıktı. Sarah, birşeyler olduğunu anlamıştı; hemen yerinden kalktı ve Mahmud' un arkadaşından yürüdü.

«Birşey mi var, Mahmut? Ne oluyor?»

«Abdul, ihtiyar leydinin hasta olduğunu söylüyor, kimildamıyormuş.»

«Gidip bir bakalım.»

Sarah, adeta koşar gibi yürüyordu. Mahmut'la beraber ihtiyar kadının yanına geldiler. Genç kız, onun elini tuttu, sonra nabzına baktı ve hafifçe üzerine doğru eğildi...

Doğrulduğu zaman, yüzü sapsarı olmuştu.

Ne yapacağını şaşırmişti. Bir an tereddüt ettikten sonra oradan ayrıldı ve ağır adımlarla çardağa döndü. Çardağın kapısından girmeden önce eşikte bir ân durdu ve masanın diğer ucunda oturanlara baktı. Konuşurken sesi hafifçe titriyordu:

«Çok müteessirim,» dedi. Sonra ilenin en büyüğü olan Lennox'un yüzüne bakarak, «Anneniz ölmüş, Mister Boynton,» diye ilâve etti.

Söylediği cümlelerin, karşısında duranlar için hürriyeti ifade ettiğim biliyor, onların ne gibi bir tepki göstereceklerini merakla bekliyordu...

2

BİR

Albay Carbury, masanın karşı tarafında oturan misafirlerine gülümseyerek baktı ve sonra kadehini kaldırarak, «Eee, cinayetın şerefine, dostum,» dedi.

Hercule Poirot, muhababının söylediklerini tasdik ediyormuş gibi, başını salladı, gözlerini kırıştırarak ona bakıyordu.

Albay Race'in ricası üzerine, yazdığı tanıtma mektubunu alarak Amman'a, Albay Carbury'ye gelmişti.

Carbury, eski dostu ve meslekdaşı Race'in çok methettiği bu meşhur dedektifi görmeyi çek istiyordu.

Race arkadaşına yazdığı mektupta, Briç Masası Cinayetini anlatıyor ve Hercule Poirot'nun bu meseleyi nasıl hallettiğinden bahsediyordu.

Carbury, «Size civarda gösterilmesi icabeden herşeyi göstermemiz lâzım,» dedi. Bunu söylerken uzun bıyıkları ile oynuyordu. Orta boylu, tıknaz, mavi gözlü ve oldukça derbeder bir adamdı. Yüzünde daimi bir tebessüm var gibiydi. Hiç de askere benzemiyordu. Sıkı disiplinden hoşlanmayan, fakat bunu etrafındakilere belli etmeyen bir adamdı. Bulunduğu yerde herkes kendisini sever ve sayardı.

«Meselâ, Jerash,» diye devam etti, «Böyle şeylerle ilgilenir misiniz?»

«Ben herşeyle ilgilenirim!»

Carbury, «Evet,» dedi, «İnsan hayatta herşeyle biraz ilgilenmelidir. Söyler misiniz bana; gittiğiniz her yerde çalışmak mecburiyetinde kalır mısınız?»

«Efendim? Anlıyamadım.»

«Söylemek istediğim şey şu; dinlenmek ve tatil yapmak için gittiğiniz yerlerde cinayetlerle karşılaşır mısınız?»

«Evet, birkaç kere başıma geldi bu.»

Albay Carbury, «Hımm,» dedi. Düşünceli görünüyordu. Bir an düşündükten sonra, «Buralarda, yakın bir yerde beni oldukça düşündüren bir hadise oldu,» diye devam etti.

«Öyle mi?»

«Evet, burada, Amman'da ihtiyar bir Amerikalı kadın öldü. Kalbi zayıfmış, seyahatin yorucu olması ve zamansız sıcaklar ona fazlasıyla tesir etmiş ve kadıncağzı dayanamamış.»

«Burada, Amman'da, öyle mi?»

«Hayır, Petra'da. Ailesi ile oraya gezmeğe gitmişler. Cesedini bugün buraya getirdiler.»

«Yazık!»

«Herşey gayet tabii olarak cereyan etmiş. Buralarda böyle birşeyin olmasını tabii karşılamak lâzım. Yalnız...»

«Evet, yalnız...?»

Albay Carbury, seyrek saçlı başını kaşdı.

«Bana öyle geliyor ki, onu ailesinden biri öldürdü!»

«Allah, Allah! Sizi bu düşünceye sevkeden sebep nedir?»

Albay Carbury, bu suale direkt olarak cevap vermedi.

«Kimse tarafından sevilmeyen bir kadın olduğunu söylediler. Ölümü, ailesinden hiçkimseyi fazlasıyla üzmemiş. Zaten aile fertleri birbirlerini tutar ve yalan söylerlerse hiçbir şey ispat edemeyiz. İnsan buralarda böyle şeylerin olmasını istemiyor. En iyisi herşeyi gördüğünü gibi kabul etmek. Elimizde hiçbir ipucu da yok. Bir zamanlar bir doktor arkadaşım vardı; emin olmadığın hiçbir işe burnunu sokma, sonra güç durumlara düşersin derdi. Eğer insan sırf şüphe yüzünden tahkikat açar da sonunda da hiçbir şey ispat edemezse çok fena olur. Ne olursa olsun...» Albay, tekrar başını kaşdı ve sonra birdenbire, «Ben temiz, intizamı seven bir adamım,» dedi.

İntizamı seven bir adam olduğunu söyleyen Albayın kravatu iyice sola kaçmış, çorapları aşağıya düşmüş ve bazı yerleri yırtık olan ceketi leke içinde kalmıştı. Buna rağmen Hercule Poirot gülmedi. Albayın hakikaten iyi huylu ve temiz kalbli bir adara olduğunu, ilk bakışta anlamıştı.

Carbury, «Evet, ben temiz bir adamım,» diye tekrarladı, bunu söylerken elini hafifçe sallamıştı.

«Kargaşalıkları sevmem. Karışık bir iş gördüm mü, onu hemen temizlemek isterim. Ne demek istediğimi anlıyorsunuz, değil mi?»

Hercule Poirot ciddî bir tavırla başını salladı. Evet, onun ne demek istediğini gayet iyi anlıyordu.

«Orada hiçbir doktor yok muymuş?» diye sordu.

«Varmış, hem de iki tane. Yalnız doktorlardan biri sıtma nöbetine yakalanıp yatmış. Diğeri ise tıbbiyeden yeni mezun olmuş, genç bir kız, fakat böyle durumlarda, ne yapılacağını herhalde çok iyi biliyormuş. Ölümde, şüpheli hiçbir şey yokmuş. Yaşlı kadının kalbi uzun zamandan beri rahatsızmış, her zaman ilaç alıyormuş. Onun böyle birdenbire ahrete gitmesi hiç de garip bir şey olmasa gerek.»

Poirot, nazik bir sesle, «O halde neden üzülüyorsunuz, aziz dostum?» diye sordu.

Albay Carbury, mavi gözlerini Poirot'nun yüzüne dikti.

«Gerard isminde bir Fransız'dan bahsedildiğini duydunuz mu hiç? Theodore Gerard.»

«Evet, duydum. Kendi sahasında oldukça tanınmış bir adamdır.»

«Evet öyle. Söylenenler beni pek tatmin etmedi ama, bu adam fikrinde ısrar ediyor ve söylediklerine inanmamızı istiyor.»

Poirot hafifçe gülümseyerek, «Doktor Gerard, nöroloji sahasında en büyük otoritelerden biri sayılır,» dedi, «Petra da olanlar hakkında söyledikleri, bu saha ile ilgili mi acaba?»

Carbury kızmış gibi başını salladı.

«Hayır, hayır, böyle birşey yok. Mesele dediğiniz gibi olsaydı hiç düşünmezdim. Söylediklerinin yalan olduğunu da zannetmiyorum, bunu da belirtmek isterim. Yalnız bu da anlayamadığım şeylerden biri. Buradaki yerliler, çölün ortasında arabadan inip, toprağı elleri ile yoklayarak, nerede olduklarını, söyleyiverirler. Nasıl İri bunu anlayamıyorsam, bu meseleye de aklım ermiyor'. Bu sihir değil, fakat ona benziyor. Doktor Gerard'ın hikâyesi oldukça akla yatkın. Sadece hakikatlardan bahsediyor. Eğer ilgileniyorsanız...»

«Evet, evet.»

«Güzel. O halde hemen telefon edip Doktor Gerard'ı buraya çağıracağım. Hikâyesini kendi ağzından dinleseniz daha iyi olur.»

Albay, erlerinden birini çağırıp bazı emirler verdikten sonra Poirot, «Bu dedikleriniz nasıl bir aile?» diye sordu.

«Boynton isminde bir aile. İhtiyar kadının, biri evli olan iki oğlu var. Mister Boynton'un karısı sessiz, makul ve güzel bir kadın. Ailenin iki de kızı var. İkisi de oldukça güzel kızlar. Küçük kız biraz sinirli gibi, fakat annesinin ölümüne üzülmüş olabilir.»

Poirot, «Boynton'lar, ha!» dedi. Kaşlarını yukarı doğru kaldırmıştı. Bir an düşündükten sonra, «Garip,» diye devam etti, «Çok garip!»

Albay Carbury, soran gözlerle ona bakıyordu. Fakat Poirot'nun bir şey söylemediğini görünce, «Annelerinin çok sert bir kadın olduğunu duydum,» dedi. «Hepsini el pençe, divan bekletiyormuş ve her istediğini yaptırıyormuş. Parayı da kendisi idare ediyormuş. Çocukların beş paraları yokmuş.»

«Bu çok mühim, işte! O öldükten sonra para ne olacaktı?»

«Ben de kendilerine, pek mühimsemiyormuş gibi aynı suali sordum. Para, hepsine müsavi olarak taksim edilecekti.»

Poirot başını salladı. Sonra, «Hepsinin suç ortağı olduğunu mu düşünüyorsunuz?» diye sordu.

«Bilmiyorum, bu hususta hiçbir fikrim yok henüz. İşin en güç tarafı da bu olacak galiba. Bu işi hepsi birden mi plânladılar, yoksa yalnız biri mi yaptı, kestiremiyorum. Belki de bütün bunlar birer faraziyeden ibaret kalacak. Ben şimdi sizin ne düşündüğünüzü öğrenmek istiyorum. Hah, işte, Doktor Gerard geldi!»

İKİ

Fransız doktoru, acele adımlarla içeri girdi. Albay Carbury'nin elini sıkarken, meraklı gözlerle Poirot'yu süzüyordu.

Carbury, «Sizi, Mister Poirot ile tanıştırayım,» dedi, «Kendisi benim misafirimdir. Petra'daki hadise hakkında konuşuyorduk.»

«Oh, öyle mi?» Dr. Gerard gözlerini tekrar Poirot'ya çevirdi. Bir an tereddüt ettikten sonra, «Bu hadise ile ilgileniyor musunuz?» diye sordu.

Hercule Poirot ellerini iki yana açtı.

«İnsan, kendini ilgilendiren mevzularla ister, istemez ilgileniyor!»

«Doğru, haklısınız.»

Carbury, «Birşeyler içer misiniz?» diye sordu.

Sonra bir bardağa viski ve soda koyarak, Dr. Gerard'ın önüne bıraktı. Poirot, başını sallamış ve istemediğini söylemişti. Albay Carbury, viski şişesini yerine bıraktıktan sonra sandalyesine oturdu.

«Evet,» dedi, «Neredeydik?»

Poirot, Dr. Gerard'a dönerek, «Zannedersem Albay Carbury henüz tam manâsile tatmin olmuş değil,» dedi. Dr. Gerard, omuzlarını silkti.

«Bu da benim hatam!» dedi, «Fakat yanılmış olabileceğimi de hesaba katmalısınız.»

Carbury, anlaşılmaz birşeyler homurdandı.

«Poirot'ya, olanları anlatırsanız memnun olurum,» dedi.

Dr. Gerard, Petra'ya gelmelerine tekaddüm eden hadiseleri kısaca nakletti. Sonra, Boynton ailesi fertleri hakkında malûmat verdi ve onların ne gibi şartlar altında yaşadıklarını anlattı.

Poirot, büyük bir ilgiyle dinliyordu.

Dr. Gerard bundan sonra, Petra'daki ilk günlerini ve hastalanarak çadırına dönüşünü anlattı.

«Çok fena bir sıtma nöbetine yakalanmıştım,» dedi, «Bunun için kendime damardan bir kinin iğnesi yapmağa karar verdim .Bu, benim her zaman yaptığım normal tedavi usullerimden biridir.»

Poirot hafifçe başını salladı.

«Ateşim oldukça yükselmişti. Çadırıma güçlükle varabildim, fakat ecza çantamı bulamıyordum; birisi onu koyduğum yerden almış, başka bir yere koymuştu. Nihayet çantayı buldum, fakat bu sefer de şırınga çantada yoktu. Bütün aramalarıma rağmen şırıngayı bulamadım ve bir kinin hapı olarak kendimi yatağa attım.»

Dr. Gerard bir an durup dinlendi. Sonra devam etti. «Misis Boynton'un öldüğü, ancak güneş battıktan sonra anlaşıldı. Oturduğu koltuğa yaslandığı için, öldükten sonra da pozisyonu bozulmamış ve durumu, kimsenin dikkatini çekmemişti. Saat altı buçukta uşaklardan biri onu yemeğe çağırarak için yanına gittiği zaman, kımıldamadığını görmüş ve öldüğü, ancak o zaman anlaşılmış.»

Doktor, bundan sonra mağaranın yerini ve çardaktan olan uzaklığını izah etti.

«Ben ateşli olarak yattığım için, Miss King cesedi muayene etmiş. Yapılacak hiçbir şey yoktu tabii. Misis Boynton ölmüş ve bir müddet orada, o vaziyette kalmıştı.»

Poirot, «Acaba öldükten sonra orada ne kadar kaldı?» diye mırıldandı.

Dr. Gerard, hafif bir sesle: «Miss King'in, bu noktayı düşündüğünü hiç zannetmiyorum,» dedi, «Her halde o zaman, bunun mühim bir nokta olabileceği aklına gelmedi.»

Poirot, «Ölmeden önce onu sağ olarak en son gören kimse, bu hususta bize bir fikir verebilir herhalde,» dedi.

Albay Carbury hafifçe öksürdü ve masanın üzerindeki birtakım kâğıtları işaret etti. Bunlar hadise hakkındaki raporlardı.

«Saat 4 ten hemen sonra, Misis Boynton, Leydi Westholme ve Miss Pierce ile konuşmuş. Misis Boynton bundan sonra saat dört buçukta oğlu Lennox Boynton' la, ondan beş dakika kadar sonra da gelini Nadine

Boynton'la konuşmuş. Carol Boynton da annesile bir müddet konuşmuş, fakat zamanını kat'î olarak bildiremiyor. Yalnız diğerleri Carol'un, annesile saat beşi on geçte konuştuğunu söylüyorlar.

«Ailenin, Amerikalı yakın dostu olan Mister Jeferson Cope, Leydi Westholme ve Miss Pierce ile kampa döndüğü zaman, onun uyuduğunu görmüş ve tabii konuşmamış. Bu da, saat takriben altıya yirmi kala olmuş. Raymond Boynton, annesini sağ olarak gören en son şahıs. Saat takriben altıya on kala, çıktıkları bir gezintiden kampa dönmüş ve annesiyle konuşmuş. Kadının öldüğü saat altı buçukta, kendisini yemeğe çağırarak için yanına giden bir uşak tarafından meydana çıkarıldı.»

Poirot, «Mister Raymond Boynton'un, annesi ile konuşmasından sonra, altı buçuğa kadar, kadının yanına hiç kimse gitmemiş mi?» diye sordu.

«Öyle zannediyorum ki, gitmemiş?»

«Fakat birinin gitmiş olması lâzım.»

«Hiç zannetmiyorum. Çünkü saat altıya gelirken uşaklar, yemek hazırlıkları ile meşgul olmağa ve durmadan ortada dolaşmağa başlamışlar. Hiç kimse, ihtiyar leydinin yanına birinin yaklaştığını görmemiş.»

«O halde, Mister Raymond Boynton, annesini sağ olarak gören en son şahıs, öyle mi?»

Dr. Gerard ve Albay Carbury, kaçamak nazarlarla birbirlerine baktılar. Albay Carbury, parmakları ile masanın üzerinde tempo tutuyordu.

«İşte bütün müşkülât da burada başlıyor zaten,» dedi, «Devam edin, Doktor Gerard, bu mesele sizi alâkadar eder.»

«Biraz evvel de bahsettiğim gibi, Miss King cesedi muayene ettiği zaman, ölüm zamanını tespit etmenin lüzumlu birşey olabileceğini düşünememiş. Yalnızca Misis Boynton'un bir müddet evvel öldüğünü söylemiş. Fakat ertesi günü ben, vaziyeti biraz kurcaladım ve kadının, altıdan biraz evvel, oğlu Raymond tarafından sağ olarak görülmüş olduğunu öğrendim. Bunu, Miss King'e söylediğim zaman hayret etti ve bunun imkânsız birşey olduğunu, Raymond'un, annesini sağ olarak görmüş olamayacağını söyledi.»

Poirot kaşlarını kaldırdı. «Garip. Çok garip!» dedi. «Peki, bütün bunlara Mister Raymond Boynton ne söylüyor?»

Albay Carbury, Dr. Gerard'dan evvel atıldı ve, «Annesini sağ olarak gördüğüne yemin ediyor,» dedi, «Annesinin yanına gitmiş ve 'Canım sıkıldı, geriye döndüm. Nasıl istirahat ettin mi anneciğim?' gibi birşeyler söylemiş. Annesinin, kendisine surat ettiğini ve birşeyler homurdandığını, bunun üzerine de çadırına gittiğini söylüyor.»

Poirot, duyduklarına şaşırılmış gibi kaşlarını çattı.

«Çok meraklandım,» dedi, «O anda hava kararmak üzere mi imiş?»

«Güneş henüz batıyormuş.»

Poirot, tekrar, «Çok garip,» dedi, «Siz cesedi ne zaman gördünüz, Doktor Gerard?»

«Ancak ertesi günü görebildim. Ertesi sabah saat dokuzda.»

«Sizin fikrinize göre kadın ne zaman ölmüştür?»

Fransız doktoru omuzlarını silkti.

«Bu kadar uzun bir zaman geçtikten sonra ölüm zamanı hakkında kafi bir şey söylemek imkânsızdır. Bu hususta çok tolerans tanımak lâzım. Eğer mahkemede bana bu suali soracak olurlarsa, ancak on iki ilâ onsekiz saat önce ölmüş olabileceğini söyleyebilirim. Görüyorsunuz ya, bu hususta size bir yardımım dokunmayacaktır.»

Albay Carbury, «Devam edin, Doktor Gerard,» dedi, «Hikâyenin diğer kısımlarını da anlatın.»

Dr. Gerard, «Sabahleyin kalktığım zaman, şırınganın, masanın üzerindeki şişelerin arkasında durduğunu gördüm.» diye devam etti. Bir an durdu ve düşündü. Sonra hafifçe ileri doğru eğildi: «Herhalde bir gün evvel ateşin tesiri ile onu görememiş olabileceğimi düşüneneksiniz. İnsan ne kadar ateşli ve hasta olsa her zaman aynı yere koyduğu bir şeyi kolaylıkla bulabilir zannederim. Aradığım zaman, şırınganın, yerinde olmadığına eminim.»

Carbury, «Birşey daha var,» dedi.

«Evet, ortada iki mühim hakikat daha var ki, bence çok şey ifade ediyorlar, ölmüş olan kadının bileğinde, iğne yapıldıktan sonra kalan izlere benzer bir iz vardı. Kızı, bu izin bir toplu iğnenin batmasıyla meydana geldiğini söylüyor.»

Poirot, merakla ileri doğru eğildi.

«Hangi kızı?»

«Carol.»

«Evet, lütfen devam edin.»

«Size son ve en mühim hakikati söylüyorum. Çantamdaki ilâçları kontrol ettiğim zaman, dijitoksin'in oldukça azalmış olduğunu gördüm.»

Poirot, «Dijitoksin, kalbi zehirleyen bir maddedir, değil mi?» diye sordu.

«Evet. Bu madde dijitalis purpurea'dan elde edilen en zehirli maddedir. Kopp'un yaptığı deneylere göre bu madde, dijitalin ve dijitalein'den en aşağı on kere daha kuvvetlidir. Bu madde, Fransa'da eczanelerde satılır, fakat İngiltere'de satılması yasaktır.»

«Çantanızdan alman dijitoksin oldukça çok muydu?»

«Evet. Damarlara enjekte edilen böyle çok miktarda dijitoksin, kalbi hemen felce uğratar ve ani ölüme sebep olur. Yapılan araştırmalarda varılan neticeye göre dört miligramı, büyük bir insanı hemen öldürebilir.»

«Misis Boynton zaten kalbinden rahatsızdı, değil mi?»

«Evet. Kendisi de, içinde az bir miktarda dijitalin olan bir ilâç alıyordu.»

Poirot, «İşte bu çok enteresan!» dedi.

Albay Carbury, «ölümüne, aldığı fazla miktarda ilâcın mı sebep olduğunu söylemek istiyorsunuz yoksa?» diye sordu.

«Evet, bu da olabilir. Fakat ben aslında başka birşey demek istedim.»

Dr. Gerard, «Bazı yerlerde, dijitalinin küme teşkil eden bir ilâç olduğu kabul edilir,» dedi, «Fakat size şunu belirtmek isterim ki, dijitalinin aktif hali, bir hayatı tahrip edebilir ve hiçbir iz de bırakmaz.» ..

Poirot başını hafifçe sallayarak, doktoru takdir ettiğini belirtti.

«Evet, çok zekice plânlanmış birşey. Bunu bir jüriye ispat etmek oldukça müşkül birşeydir. Eğer bu bir cinayetse, çok ustaca işlenmiş bir cinayettir! Şırınga alındığı yere tekrar bırakılıyor ve kadını öldürmek için, onun kullandığı zehirli bir ilâçtan faydalanılıyor. Hakikaten çok akıllıca bir iş! Herkes kadının, yanlışlıkla fazla aldığı ilâç tesiri ile öldüğünü zannedebilir. Evet, karşımızda oldukça akıllı bir canı veya caniler var.»

Bir müddet hiçbir şey söylemeden oturdu. Sonra birdenbire başını kaldırdı.

«Herşeye rağmen, beni şaşırtan bir şey var,» dedi.

«Nedir o?»

«İğne şırıngasının kaybolması.»

Dr. Gerard, «Şırınganın çalınmış olduğuna eminim,» dedi.

«Çalındı ve sonra tekrar yerine kondu, öyle mi?»

«Evet.»

«Garip! Çok garip! Eğer bu olmasaydı, herşey gün ışığına çıkabilirdi...»

Albay Carbury, meraklı gözlerle Poirot'ya baktı.

«Eee,» dedi. «Ne düşünüyorsunuz, bakalım? Bu bir cinayet mi, değil mi?»

Poirot, elini kaldırdı.

«Bir dakika,» dedi, «Henüz o noktaya gelmedik, Düşünülmesi gereken bazı şeyler daha var.»

«Daha ne olacak? Herşeyi öğrendiniz işte!»

Poirot hafifçe başını salladı ve onların şaşkın yüzlerine gülümsüyerek baktı.

«Benim de size vereceğim, bazı delillerim var,» dedi, «Evet, siz bana hikâyenizi anlattınız. Ben de size birşeyler söylemeliyim, değil mi? Solomon otelinde kaldığım günlerde bir gece, pencerenin kapalı olup olmadığını kontrol etmek için, camın kenarına gittim...»

Carbury, «Kapalı olup, olmadığını mı?» diye sordu.

«Evet. Kapalı olup, olmadığını. Pencere açıldı, tam elimi uzatıp kapatıyordum ki, heyecanlı ve hafif bir sesin garip bazı şeyler söylediğini duydum. Kendi kendime, bu sesi tekrar duyarsam tanıyabileceğimi söyledim. Bu ses ne diyordu, biliyor musunuz? 'Onun, muhakkak öldürülmesi lâzım, anlıyorsun bunu, değil mi?'» Bir an durup karşındakilerin yüzlerine baktı. Sonra devam etti:

«Pek tabii, ilk önce bu sözlerin, bir insanın öldürülmesi ile alâkalı olabileceğini düşünmedim .Bir yazar veya aktörün, bunları söyleyebileceği aklıma geldi. Belki de birisi prova yapıyordu. Fakat şimdi, bundan pek emin değilim. Duyduklarım, ciddi olarak söylenmiş sözler olabilir.» Tekrar durdu. «Beyler, şimdi söyleyeceğim şeyi dikkatle dinleyin. Ertesi gün, bu sözleri söyleyen genç adamın, Raymond Boynton isminde birisi olduğunu öğrendim.»

ÜÇ

«Demek bunları, Raymond Boynton söyledi, öyle mi?»

Bunu, şaşkın bir vaziyette olan Dr. Gerard sormuştu.

Poirot, sakın bir sesle, «Psikolojik olarak, bunun mümkün olamayacağını mı söylemek istiyorsunuz?» dedi.

Dr. Gerard başını salladı.

«Hayır, böyle bir şey söylemek istemem. Fakat çok şaşırdım doğrusu. Çünkü Raymond Boynton, böyle bir cinayet işleyemeyecek kadar iyi kalbli bir gençtir.»

Albay Carbury hafifçe içini çekti. 'Sanki, «Ah, bu ruh doktorları» demek istiyordu.

«Peki, bu hususta ne yapmamızı tavsiye ediyorsunuz?»

Dr. Gerard omuzlarını silkti.

«Ne yapabileceğinizi bilemem,» diye itiraf etti, «Bütün bunlar, neticesi olmayan deliller. Bunun bir cinayet olduğunu kat'i olarak bilerseniz bile, ispat etmek çok güç olacaktır.»

Albay Carbury, «Demek ki, bunun bir cinayet olduğunu öğrensek bile, hiçbir şey yapamıyacak ve oturduğumuz yerde bekliyeceğiz, öyle mi?» dedi, «Ben böyle şeylerden hiç hoşlanmam. Temiz bir adamım ben!»

«Biliyorum, biliyorum.» Poirot, sempatik bir tebessümle başını salladı. «Bu meseleyi temizlemek istersiniz. Bu işin ne şekilde olduğunu kat'i olarak öğrenmelisiniz. Ya siz, Doktor Gerard? Delillerin kifayetsiz! olduğunu ve birşey yapılamayacağını söylediniz. Sözleriniz belki de doğru olabilir. Fakat meseleyi bu şekilde, karanlıkta bırakmamızı ister misiniz?»

Dr. Gerard, hafif bir sesle, «Misis Boynton, yaşlı ve herkese eziyet eden bir kadındı,» dedi. «Aynı zamanda hastaydı da. Bir hafta, bir ay veya en çok bir sene sonra ölebilirdi.»

Poirot inatçı bir sesle, «O halde meseleyi hiç kurcalamıyalım, bunu mu demek istiyorsunuz?» diye sordu.

Dr. Gerard, onun yüzüne bakarak devam etti:

«Hiç şüphe yok ki, bu yaşlı kadının ölümü —nasıl söyleyeyim?— cemiyet için hiç de zararlı bir şey olmamıştır, ölümü ile çocuklarına hürriyet getirmiş oldu. Hepsisi de kısa zamanda iyi ve cemiyete faydalı birer insan olarak aramıza karışacaklardır. Cemiyetin işine yarıyacak azalar olacaktır. Onun için, Misis Boynton'un ölümü, —Benim fikrime göre— üzülmenecek bir hâdise değil, bilâkis sevinilecek bir olaydır.»

Poirot, «Şu halde siz, neticeden memnunsunuz,» dedi.

Dr. Gerard, yumruğunu masanın üzerine indirerek, «Hayır,» dedi, «Dediğiniz gibi memnun değilim! Ben bir doktorum, hiçbir insanın ölümü beni memnun etmez. Bunun için mantığım, bu kadının ölümünün, iyi birşey olduğunu söylerken, vicdanım, buna isyan ediyor! Bir insanın, vakti gelmeden ölmesi iyi birşey değildir, beyler!»

Poirot, hafifçe gülümsedi. İsteddiği cevabı almış olduğu için memnun olmuştu; rahat bir şekilde arkasına yaslandı.

Albay Carbury, «Doktor Gerard, cinayetten hoşlanmıyor,» dedi, «Ben de onunla aynı fikirdeyim.»

Sonra ayağa kalkarak karşı duvardaki dolaba gitti ve bardağına viski, soda doldurdu. Misafirlerinin bardakları halâ dolu duruyordu.

«Evet,» dedi, «Şimdi meselenin çözüm yoluna gelelim. Bu hususta ne gibi bir yol takip edebiliriz? Ne yapabiliriz? Bu mesele hoşumuza gitmiyor! Fakat yine de etrafı telâşa vermeden birşeyler yapmağa çalışmalıyız, öyle değil mi?»

Dr. Gerard hafifçe ileri doğru eğildi.

«Bu hususta sizin fikriniz nedir, Mister Poirot?» diye sordu, «Siz, bu sahada en fazla sözü geçen kimselerden birisiniz.»

Poirot, konuşmağa başlamadan evvel bir müddet düşündü. Hiçbir şey söylemiyor, önündeki kül tablasının içinde bulunan kibrit çöpleriyle oynuyordu.

Nihayet, «Misis Boynton'u kimin öldürdüğünü bilmek istiyorsunuz, değil mi Albay Carbury?» dedi, «Tabii, eceli ile ölmeyip de öldürüldüyse. Ne zaman, ne şekilde öldürüldüğünü, yâni bu meselenin iç yüzünü öğrenmek istiyorsunuz, tamam mı?»

Carbury, sakın bir sesle, «Evet,» dedi, «Bunu öğrenmek istiyorum.»

Hercule Poirot, ağır ağır, «Bunu öğrenmemeniz için hiç bir sebep yok,» dedi.

Dr. Gerard şaşkınlıktan ne yapacağını bilemiyordu. Albay Carbury ise, Poirot'nun söylediklerine aldırnamış görünüyordu.

«Oh, demek ki, hiçbir sebep yok, öyle mi?» dedi, «Peki bunun için ne yapmayı düşünüyorsunuz bakalım?»

«Delilleri, mantığımızı kullanarak, metodik bir şekilde elemeğe başlayacağız.»

Albay Carbury, «Bana göre hava hoş,» dedi.

«Ve aynı zamanda psikolojik imkânları da inceleyeceğiz.»

Carbury, bu sefer, «Bu da Doktor Gerard'ın işi» dedi, «Demek ki, delilleri metodik bir şekilde eleyip, psikolojik imkânları da inceledikten sonra tavşanı şapkadan çıkaracaksınız, öyle mi?»

Poirot, onun alaylı konuşmasına aldırnamadan, sakın bir sesle, «Bunu yapamazsam kendimi çok ayıplarım,» dedi.

Albay Carbury, gözlüğünün üzerinden onu süzüyordu. Karşısındakinin, nasıl bir adam olduğunu anlamak ister gibiydi.

Bir müddet sonra birşeyler mırıldanarak, bardağını masaya bıraktı.

«Buna ne dersiniz, Doktor Gerard?» diye sordu,

«Bu hususta birşey söyleyemeyeceğim... Fakat, Mister Poirot'nun bu sahada çok kudretli olduğunu biliyorum.»

Poirot, «Teşekkür ederim .Doktor Gerard. Beni mahcup ediyorsunuz,» dedi ve sonra mütevazı bir şekilde gülümsedi.

Albay Carbury, birdenbire başını çevirmiş ve hafifçe öksürmüştü.

Poirot, «İlk önce bu cinayetin, bütün aile fertleri tarafından müştereken mi, yoksa içlerinden biri tarafından mı işlenmiş olduğunu bulmamız lâzım,» dedi. «Eğer bu işi, içlerinden yalnız biri yaptıysa, bu iş için en uygun zanlı hangisidir, onu araştırmalıyız.»

Doktor, Gerard, «Bunun için de sizin söylediğiniz şeyi düşünmemiz lâzım, tik olarak ele alacağımız şahıs, bence Raymond Boynton olmalıdır,» dedi.

Poirot, «Sizinle hemfikirim,» diye cevap verdi, «İşittiğim sözler ve genç doktor hanımla, onun söyledikleri arasındaki mübânenet, onu, zanlıların en başına almamızı icabettiriyor. Raymond, Misis Boynton'u, canlı olarak gören en son şahıstır. Kendisi böyle söylüyor. Fakat Sarah King bunu tekzip ediyor. Acaba bu iki gencin aralarında birşeyler var mı, bana söyleyebilir misiniz, Doktor Gerard?»

Dr. Gerard başını salladı:

«Evet, yanılmıyorsam —ki yanıldığımı hiç zannetmiyorum— var.»

«Galiba bu genç hanımı tanıyorum. Esmer, saçlarını geriye doğru tarayan, iri, kahverengi gözlü bir genç kız değil mi, bu Miss King?»

Dr. Gerard onun bu tarifini hayretle dinlemişti.

«Evet, çok güzel tarif ettiniz.»

«Zannedersem onu, Solomon Otelinde görmüştüm. Ben asansörle inerken, Raymond Boynton'la konuşuyordu. Genç adam, o uzaklaştıktan sonra adeta hipnotize olmuş gibi yerinden kımlıdayamadı. Yolumu açması için kendisine üç kere, «Affedersiniz,» demek mecburiyetinde kalmıştım.»

Sustu ve bir müddet düşündü. Sonra, «O halde» dedi, «Bir doktor olarak, Miss Sarah King'in söylediklerini olduğu gibi kabul etmemiz hata olur. Çünkü, Raymond'u korumak için yanlış şeyler düşünmüş veya söylemiş olabilir. Acaba, Raymond Boynton, cinayet işleyebilecek karakterde bir insan mıdır, bu hususta birşey söyleyebilir misiniz, Doktor Gerard?»

Dr. Gerard, ağır bir tonla, «Yâni, plânlı cinayet işleyebilecek tipte bir insan olup, olmadığını mı soruyorsunuz?» dedi, «Evet, bu mümkündür. Fakat onun, böyle birşey yapması için çok ciddî bir buhran geçirmesi lâzım.»

«Böyle bir buhran geçirmiş olamaz mı?»

«Olabilir. Buldukları yerden ilk defa ayrılıp, yabancı memleketler görmek onları çok heyecanlandırmış ve aynı zamanda sınırlarını germiş olabilir. Kendi yaşayışları ile bu hayat arasındaki fark onlara muhakkak ki tesir etmiştir. Sonra Raymond Boynton...»

«Evet, Raymond Boynton?»

«Sarah King'e aşık olması da ona tesir etmiş ve aklına bazı şeyler getirmiş olabilir.»

«Bu sevginin tesiriyle de cinayet işlemiş olabilir öyle mi?»

«Evet, bu da bir ihtimaldir.»

Albay Carbury tekrar öksürdü.

«Bir dakika sözünüzü keseceğim,» dedi, «Şu işittiğiniz cümle «Onun muhakkak öldürülmesi lâzım, anlıyorsun bunu, değil mi?» cümlesi, muhakkak ki birisine söylendi herhalde.»

Poirot, «Çok güzel bir noktaya temas ettiniz, Albay,» dedi, «Bunu unutmuş değilim tabii. Evet, Raymond Boynton kiminle konuşuyordu? Hiç şüphesiz onu dinleyen şahıs, aileden birisiydi. Fakat kimdi bu? Ailenin diğer fertlerinin ruhi durumları hakkında bize bazı şeyler söyleyebilir misiniz, Doktor?»

Gerard hemen cevap verdi:

«Diyebilirim ki, Carol Boynton da ağabeyi Raymond gibi sınırlı, heyecanlı ve kolayca isyan edebilecek bir durumdaydı. Yalnız o, Raymond gibi aşık değildi tabii. Lennox Boynton, isyan edecek durumda değildi, kaderine boyun eğmiş ve hiçbir şey düşünmek istemeyen bir insan olmuştu. Hiçbir şeye karışmıyor, daima yalnız kalmayı tercih ediyordu. Tamamen kendi içine çekilmiş bir adamdı.»

«Ya karısı?»

«Karısı da yorgun ve bedbaht görünmesine rağmen, tamamen akli başında görünüyordu. Akli muvaze nesinin bozuk olduğunu gösterecek hiçbir hareket yaptığını görmedim. Zannedersem bir karar vermek üzere bulunuyordu.»

«Ne gibi bir karar acaba?»

«Kocasını terkedip etmemek hususunda düşünüyordu.»

Dr. Gerard, Jefferson Cope'la yaptığı konuşmayı onlara nakletti. Poirot, onu dirilerken başını sallıyordu.

«Peki, en küçük kız hakkında ne düşünüyorsunuz? Zannedersem ismi Ginevra idi, değil mi?»

Dr. Gerard'ın yüzü birdenbire ciddileşti ve kaşları çatıldı.

«Onun, çok tehlikeli bir durumda olduğunu söyleyebilirim. Akli muvazenesi bozulmak üzere. Daha şimdiden şizofreni alâmetleri göstermeye başlamış. Yaşadığı hayata tahammül edemediği için, bir hayal aleminde yaşamayı tercih ediyor. Kendisinin, bir kral ailesinden geldiğini ve etrafının, düşmanlarla çevrili olduğunu zannediyor. Bütün bunlar hiç de iyiye alâmet değil!»

«Yâni, genç kız tehlikede, öyle mi?»

«Evet, çok tehlikeli bir durumda. Bu gibi hastalar insan dahi öldürebilir ve bunu, öldürmekten zevk aldığı için değil, kendisini müdafaa etmek için yapar. Çünkü karşısındakini bir düşman olarak görür ve kendini korumak ister. Onların nazarında, kendilerine dikkatle bakan her şahıs bir düşmandır ve öldürülmesi lâzımdır.»

«Yâni, Ginevra Boynton da annesini öldürmüş olabilir, değil mi?»

«Evet, olabilir. Fakat, bu şekilde, ilâçla insan öldürebilecek bilgiye sahip olduğunu hiç zannetmiyorum. Bu tip hastalar uzun boylu düşünmeğe ve plân kurmağa lüzum görmezler. Onlar, akıllarına geleni yapar ve en basit usulleri seçerler.»

Poirot, ısrar eden bir tavırla, «Fakat onun da yapmış olması mümkündür, değil mi?» dedi.

«Evet, mümkündür.»

«Acaba ailenin diğer fertleri, bu işi, aralarından, hangisinin yaptığını biliyor mu, ne dersiniz?»

Albay Carbury, birdenbire, «Muhakkak biliyorlardır,» dedi, «Hayatımda şimdiye kadar bu şekilde birbirlerini koruyan ve sır saklayan insanlar görmedim! Birşeyler sakladıkları muhakkak!»

Poirot, «Sakladıkları şeyin ne olduğunu, onlara söyletiriz,» dedi.

Albay Carbury, «Nasıl, zorla mı?» diye sordu.

«Yok canım!» Poirot başını salladı, «Basbayağı konuşarak. Biliyor musunuz, insanlar ekseriya doğru söylemeyi, yalana tercih ederler. Çünkü yalan söylemek oldukça zordur ve dimağı çok yorar. Bir kere, iki kere, üç kere yalan söyleyebilirsiniz, fakat her zaman yalan söyleyemezsiniz. Onun için de hakikat meydana çıkar.»

Carbury, «Evet, doğru,» dedi, «Demek onlarla konuşacaksınız, öyle mi? Yâni bu vak'a ile uğraşacaksınız, ha!»

Poirot hafifçe başını eğdi.

«Herşeyden evvel şunun açıkça anlaşılmasını istiyorum,» dedi, «Sizin istediğiniz ve benim de bulmağa çalışacağım şey, hakikattir. Fakat sözüme dikkat edin, hakikati meydana çıkarsak bile, bunu ispat edecek durumda olmayabiliriz. Yâni, mahkemede bu hakikati ispat edebilecek deliller elde etmemiş olabiliriz. Anlatabiliyor muyum?»

Carbury, «Ne demek istediğinizi anlıyorum,» diye cevap verdi, «Hakikatin ne olduğunu meydana çıkaracak ve beni tatmin edeceksiniz. Ondan sonra, bu hususta birşeyler yapıp yapmamak hakkında karar vermek bana kalıyor. Her neyse, mesele temizlenmiş olacak ya! Böyle problemlerin karanlıkta kalmasını hiç sevmem!»

Hafif bir tebessüm Poirot'nun yüzünü aydınlattı.

Carbury, «Birşey daha söyleyeyim,» dedi, «Size fazla zaman veremem. Bu insanları ilelebet burada tutamam tabii.»

Poirot, sakin bir tavırla konuştu:

«Onları yirmidört saat tutacaksınız. Yarın gece, hakikati öğrenmiş olacaksınız.»

Albay Carbury, inanmaz gözlerle ona baktı.

«Demek kendinize bu kadar güveniyorsunuz, ha!»

Poirot, «Ben, kendi kabiliyetimi bilirim,» diye mırıldandı.

Carbury, bu yabancı dedektifin övünmesini hayretle dinliyordu. Hiçbir İngiliz övünmesini sevmezdi.

«Pekâlâ,» diye mırıldandı, «Siz bilirsiniz!»

Dr. Gerard, «Bu meseleyi, bu kadar kısa bir zamanda çözerseniz, hakikaten bir harika olduğunuzu anlayacağım, Mister Poirot,» dedi.

DÖRT

Sarah King, meraklı gözlerini Poirot'nun yüzüne dikmişti. Adamın, yumurta şeklindeki kafasından, uzun bıyıklarından ve simsiyah saçlarından, gözlerini bir türlü ayıramıyordu. Gözlerinde şüpheli bir ifade vardı.

«Ee, matmazel, tatmin oldunuz mu?»

Genç kız, onun, alaylı bir ifadeyle gülümseyen gözlerine bakınca, utancından kızardığını hissetti.

Beceriksiz insanların telâş ile, «Affedersiniz, anlayamadım!» dedi.

«Du tout! Beni iyiden iyiye tetkik ettiniz, değil mi?»

Sarah rahatlamış gibi hafifçe gülümsedi.

«Siz de bana aynı şeyi yapabilirsiniz, hiç kızmam,» dedi.

«Tabii, ben de aynı şeyi yaptım zaten.»

Genç kız sert nazarlarla ona baktı. Adamın sesinde garip birşey vardı. Fakat Poirot, hiçbir şey olmamış gibi, sakin bir hareketle elini kaldırmış ve bıyığını bükmeğe başlamıştı. Sarah, ikinci defa olarak, «Bu adam şarlatanın biri» diye düşündü.

Kendine olan güvenini tekrar kazanmıştı. Oturduğu yerde hafifçe doğrularak, «Benimle görüşmek istemenizin sebebini iyice anlayamadım,» dedi.

Poirot, «Doktor Gerard, size vaziyeti izah etmedi mi?» diye sordu.

Sarah kaşlarını çattı ve, «Doktor Gerard'ı anlayamıyorum,» dedi, «Bana öyle geliyor ki o tamamen farklı bir şekilde düşünüyor...»

Poirot, «Danimarka devletinde birçok şeyler çürümek üzere,» dedi, «Görüyorsunuz ya, sizin Şekspir'inizi de biliyorum.»

Sarah, elini hafifçe yana doğru salladı.

«Şekspiri bir tarafa bırakalım şimdi. Bütün bu patırtıların sebebi nedir?»

«Eh, bien, insan bu meselenin içyüzünü öğrenmek istiyor, değil mi?»

«Misis Boynton'un ölümü hakkında mı konuşuyorsunuz?»

«Evet.»

«Fakat bunu yapmakla boşuna vakit kaybetmiş olmuyor musunuz? Sizin için böyle hareket etmek belki tabii olabilir, Mister Poirot. Çünkü siz bu sahada çalışmağa alışmışsınız.....»

Poirot, onun sözünü kesti.

«Yâni ben her fırsatta, her ölüm hâdisesinde cinayetten şüphelenirim ve araştırma yaparım, bunu mu demek istiyorsunuz?»

«Şey - evet - söylediklerimi bu şekilde de Kabul edebilirsiniz.»

«Misis Boynton'un ölümü size, hiçbir şekilde şüpheli gelmedi mi?»

Saralı omuzlarını silkti.

«Mister Poirot, size şunu söyleyeyim ki, Petra'ya gitmiş olsaydınız, o yorucu seyahatin, kalbi rahatsız olan ihtiyar bir kadına ne şekilde tesir edebileceğini gayet güzel anlardınız.»

«Demek ki bu ölüm hadisesi sizi hiç şüphelendirmedir, öyle mi?»

«Neden şüphelendirsin? İhtiyar kadın eceli ile öldü. Doktor Gerard'ın davranışlarını anlayamıyorum doğrusu. Ne olduğunu bile bilmeden, ateşler içinde yatıyor du. Tanınmış bir doktor olması hasebile onun fikirlerine hürmet ederim tabii, fakat bu hadisede hiçbir şey bilmiyordu. Eğer benim raporum onları tatmin etmiyorsa, Jerussalem'de, cesede otopsi yaptırabilirler.»

Poirot bir müddet hiç sesini çıkarmadı. Sonra, «Sizin henüz bilmediğiniz bir hakikat var ki, bizi düşündürüyor, Miss King» dedi, «Doktor Gerard size henüz bundan bahsetmedi.»

Sarah, «Nedir bu hakikat?» diye sordu.

«Doktor Gerard'ın ecza çantasından bir miktar dijitoksin çalınmış.»

«Oh!» Sarah vaziyetin yeni bir şekil aldığı görünce şaşkınlıktan ne yapacağını şaşırmıştı. Bu mesele, onu da düşündürmüştü.

«Doktor Gerard, ilâcın çalındığından emin mi?»

Poirot omuzlarını silkti.

«Biliyorsunuz ki, doktorlar konuşurken sözlerine dikkat ederler, matmazel.»

«Oh, tabii. Bunu söylemek bile abes. Fakat Doktor Gerard o zaman sıtma nöbetine yakalanmıştı. Ateşli olarak yatıyordu.»

«Evet, bunu da biliyorum.»

«İlâcın, ne zaman çalındığı hakkında bir fikri var mı acaba?»

«Petra'ya geldiği günün gecesi başı ağrıdığı için bir miktar fenasetin almak istemiş. Ertesi sabah fenasetini ilâç çantasına koyup çantayı kapadığı zaman, hemen hemen herşey yerli yerindeymiş.»

Sarah, «Hemen, hemen mi?» diye sordu.

Poirot tekrar omuzlarını silkti.

«Evet, kendisi de pek emin değil! Fakat her namuslu insan böyle bir şüpheye düşebilir.»

Sarah başını salladı.

«Evet, biliyorum. Kendine fazla itimat eden insanlar daima şüpheyi davet ederler. Fakat herşeye rağmen, söylediğiniz deliller hiç de kat'i değil, Mister Poirot, Bana öyle geliyor ki...» Genç kız birden sustu.

Poirot bir an onun yüzüne baktıktan sonra, cümlesini tamamladı.

«Size öyle geliyor ki, ben ve diğerleri boşuna uğraşyoruz, öyle mi?»

Sarah, gözlerini kırpmadan ona bakıyordu.

«Kusura bakmayın, ben bu şekilde düşünüyorum. Bunun, bir Roma Tatili vakası olmadığına emin misiniz?»

Poirot, hafifçe gülümsedi.

«Bir ailenin başına birçok hadiseler gelmiş, üzüntülerden kurtulamamışlar; bu arada anneleri de ölmüş. Hercule Poirot da bunlardan istifade ile bir müddet kendini oyalamak için bunlarla uğraşiyor. Böyle düşünüyorsunuz, değil mi?»

«Maksadım size hakaret etmek değil, fakat bana öyle geliyor.»

«O halde siz, Boynton ailesinden taraf asınız, matmazel.»

«Evet, zanedersen öyle. Bugüne kadar çok acı çektiler, artık daha fazlasına tahammül edemezler.»

«Demek ki, ihtiyar anne, sevimsiz, müstebit, her kese acı çektirmekten hoşlanan bir kadındı. Onun ölümü aileyi üzmedi, bilâkis sevindirdi, değil mi?»

«Vaziyete bu zaviyeden bakarsanız...» Genç kız birden sustu, yüzü hafifçe kızarmıştı, «Böyle birşey düşünülemez tabii.»

«Fakat söylediğim de yanlış değil, değil mi? Siz ve diğerleri, onun ölümüne sevindiniz. Fakat durum benim için hiç de aynı değildir. Ölen insan, ister melek gibi birisi, isterse, kötülükten başka birşey düşünmeyen bir canavar olsun, benim için hiç farketmez. Bir insanın hayatı alınmıştır. Her zaman söylerim, cinayet denen şey hiçbir zaman hoşuma gitmez.»

«Cinayet mi?» Sarah, birdenbire içini çekti. «Fakat bunun bir cinayet olduğuna nasıl karar verebiliyorsunuz? Birkaç küçük hadise sizi, bu düşünceye sevk ediyor. Fakat Doktor Gerard söylediklerinden emin değil ki!»

Poirot sakın bir sesle, «Başka deliller de var, matmazel,» dedi.

Genç kızın sesi hırçınlaşmıştı.

«Nasıl deliller?» diye sordu.

«Ölmüş olan kadının bileğindeki bir iğne izi. Sonra, sakın, güzel bir gecede, Jerusalem'deki otelde, penceremi kapayacağım zaman işittiğim bir takım konuşmalar da var. Duyduğum sözleri size söyleyeyim mi, matmazel? Dinleyin. O gece Mister Raymond Boynton şöyle söylüyordu: 'Onun muhakkak öldürülmesi lâzım, Anlıyorsun bunu, değil mi?'»

Genç kızın yüzü birdenbire sararmıştı.

«Bunu siz mi duydunuz?» dedi.

«Evet.»

Sarah, boş gözlerle uzaklara bakıyordu. Bir müddet sonra, «Hem, başkası değil de siz duymuşsunuz,» dedi.

«Evet, ben duydum. Böyle şeyler bazan oluyor işte! Şimdi, neden bu işi kurcaladığımı anlıyor musunuz?»

Sarah, sakın bir sesle, «Evet,» dedi, «Anlıyorum, haklısınız.»

«Güzel. Bana yardım edecek misiniz?»

«Tabii.»

Bir müddet evvelki heyecan ve endişelerinden kurtulmuş gibiydi. Sakın gözlerle Poirot'nun yüzüne bakıyordu.

Poirot, hafifçe eğilerek onu selâmladı.

«Teşekkür ederim, matmazel. Şimdi sizden, o gün olan hadiseler hakkında beni aydınlatmanızı, neler olduğunu anlatmanızı rica edeceğim.»

Sarah, bir an düşündü. . . «O sabah, kamptan ayrılıp etrafta bir gezinti yapmıştı. Boynton'ların hiçbiri bizimle gelmemişlerdi. Onları ancak kampa döndüğümüzde gördük; öğle yemeğini bitirmek üzereydiler. Misis Boynton, oldukça neşeli görünüyordu.»

«Demek ki, her zaman neşeli görünmezdi, öyle mi?»

Sarah, «Onun neşeli olduğunu ancak birkaç kere gördüm,» dedi.

Genç kız bundan sonra, Misis Boynton'un, çocuklarını nasıl serbest bıraktığını anlattı.

«Bu da mı sizce gayri tabii bir hadiseydi?»

«Evet, onları ekseriya yanından ayırmazdı.»

«Acaba o anda, yaptıklarına pişman mı oldu, dersiniz? Belki de çocuklarına acıdı ve onları bir müddet kendi başlarına bırakmak istedi.»

Sarah, kısaca, «Hayır, zannetmiyorum,» diye cevap verdi.

«O halde o zaman ne düşündünüz?»

«Şaşırmıştım.. İhtiyar kadının yine bir takım plânlar kurduğuna kanaat getirdim. Herhalde yine bir kedi - fare oyunu hazırlıyordu.»

«Biraz daha açık konuşur musunuz matmazel?»

«Kedi, yakaladığı fareyi, bir an için serbest bırakır sonra tekrar yakalar ve onunla oynar. Misis Boynton da bu kabil oyunlardan hoşlanıyordu. Onun için, yeni bir takım şeytanlıklar düşündüğünden emindim.»

«Ondan sonra ne oldu, matmazel?»

«Boynton'lar kamptan ayrıldılar...»

«Hepsi beraber olarak mı?»

«Hayır, Ginevra kampta kalmıştı. Annesi ona müsaade etmemiş, gidip yatmasını söylemişti.»

«Peki, kız bunu istiyor muydu? Yâni kardeşleri ile gitmek istemedi mi?»

«İstedi tabii. Fakat annesi onun lâfım dinlemek bile istemedi. Zavallı kızcağzı, ihtiyar kadının dediğini yapmağa mecburdu. Dediğim gibi diğerleri onu kampta bırakarak ayrıldılar. Kısa bir müddet sonra biz de onlara yetiştik ve iltihak ettik...»

«Ne zaman oldu bu?»

«Saat takriben üç buçuktu.»

«O zaman Misis Boynton neredeydi?»

«Nadine - Lennox Boynton'un karısı - onu mağarasının önündeki koltuğuna yerleştirmişti.»

«Devam edin, lütfen.»

«Evet, vadinin kıvrımını dönünce onlara yetip tik. Hep beraber yürüyorduk. Bir müddet sonra Doktor Gerard, geriye dönmek mecburiyetinde olduğunu söyledi. Kamptan ayrıldığımız andanberi bir tuhaf görünüyordu zaten. Ateşi olduğunu anlamıştım. Onunla beraber geriye dönmek istedim, fakat bizi rahatsız etmek istemediğini, yalnız başına dönebileceğini söyledi.»

«O zaman saat kaçtı?»

«Oh, zannedersem dört civarındaydı.»

«Diğerleri ne yaptı?»

«Biz yolumuza devam ettik.»

«Yine beraber miydiniz?»

«Önce hepimiz bir aradaydık. Bir müddet sonra ayrıldık,» Sarah bir an sustu, fakat gelecek suali biliyormuş gibi hemen devam etti: «Nadine Boynton ve Mister Cope başka bir istikamete doğru yürümeğe başladılar, biz de, yâni Carol, Lennox, Raymond ve ben de beraberce yürüdük.»

«Bu şekilde mi devam ettiniz?»

«Şey - hayır. Raymond ve ben, bir müddet sonra diğerlerinden ayrıldık. Bir kayanın üzerine tırmadık ve orada oturarak vahşi manzarayı seyrettik. Sonra Raymond, kampa döneceğini söyledi ve gitti. Ben bir müddet daha, yalnız başıma orada kaldım. Geriye dönmeğe karar verip de saatime baktığım zaman, saat beş buçuğa geliyordu. Saat altıda kampa geldim. Güneş batmağa başlamıştı.»

«Misis Boynton'un önünden geçtiniz mi?»

«Evet, onun halâ, kayanın üzerindeki sandalyesinde oturduğunu gördüm.»

«Hiç kımıldamadan oturması dikkatiniz çekmedi mi?»

«Hayır, çünkü geldiğimiz akşam da aynı yerde ve aynı şekilde oturuyordu.»

«Evet, devam ediniz.»

«Temizlendikten sonra çardağa gittim; Doktor Gerard'dan başka hepsi oradaydılar. Uşaklar yemeği hazırladılar ve biri de yemeğin hazır olduğunu, Misis Boynton'a haber vermeğe gitti. Kısa bir müddet sonra uşak koşarak geri geldi ve heyecanla, Misis Boynton'un hasta olduğunu, kımıldamadığını söyledi. Hemen onun yanına koştum, yine her zamanki gibi koltuğunda, kımıldamadan oturuyordu. Fakat eline değer, değmez ölmüş olduğunu anladım.»

«Onun, eceli ile öldüğüne emindiniz, değil mi?»

«Evet. Şüpheli hiçbir şey dikkatimi çekmedi. Onun kalb rahatsızlığından muzdarip olduğunu duymuştum.»

«Orada, oturduğu yerde, kendi, kendine öldüğünü zannettiniz, öyle mi?»

«Evet.»

«Hiç kimseden yardım istemeden, ölmesini garip karşılamadınız mı?»

«Hayır, bazan böyle vak'alar olur. Uyurken dahi ölmüş olabilir, öğleden sonra kampta herkes uyuyordu, o da oturduğu yerde dalmış olabilir. Bağırılmış olsa bile etrafta onun zayıf sesini duyacak kimse bulunmuyordu.»

«Ne kadar zaman önce ölmüş olduğu hakkında bir fikriniz var mıydı?»

«Şey, aslına bakarsanız, meselenin bu tarafım pek düşünmedim. Bir müddet önce ölmüş olduğu muhakkaktı.»

«Bir müddet dediğiniz zaman, nedir, matmazel?»

«Şey - takriben bir saat olabilir. Belki de bir saatten fazladır. Sıcak bir kayalığın üzerinde oturması, vücudun anî olarak soğumasına mani olmuştur.»

«Bir saatten fazla, öyle mi? Fakat, matmazel, Raymond Boynton, sizin dediğiniz zamandan yarım saat evvel annesi ile konuştuğunu ve annesinin o zaman sağ olduğunu söylüyor.»

Genç kız artık onun gözlerine bakamıyordu. Fakat şiddetle başını salladı.

«Hata ediyor. O annesi ile daha önce konuşmuş olacak.»

«Hayır, matmazel, daha önce konuşmuş olamaz.»

Sarah, endişeli gözlerle onun yüzüne baktı.

«Şey,» dedi, «Bu sahada henüz tecrübesiz sayılırım. Fakat bu kadar basit birşeyde de yanılacağımı hiç zannetmiyorum. Ben, Misis Boynton'u muayene ettiğim zaman, asgari bir saat evvel ölmüş bulunuyordu.»

Hercule Poirot, birdenbire, «Bu sizin hikâyeniz ve bunda da ısrar edeceksiniz tabii ki,» dedi, «O halde bana söyler misiniz, annesi ölmüş olduğu halde, Mister Raymond Boynton neden onu sağ olarak gördüğünü ve onunla konuştuğunu söylüyor?»

Sarah, «Bu hususta hiçbir fikrim yok,» dedi, «Belki hepsi de zaman hususunda yanılıyorlar! Çok sinirli olduklarını unutmayın!»

«Onlarla kaç kere konuştunuz, matmazel?»

Sarah, bir müddet kaşlarını çatarak düşündü.

«Bunu size kafi olarak söyleyebilirim,» dedi, «Raymond Boynton'la ilk olarak, Jerusalem'e gelirken, yataklı vagonun koridorunda konuştum. Carol Boynton' la iki kere konuştum' — bir kere Ömer Camiinde, bir kere de odamda. Ertesi sabah, Misis Lennox Boynton'la konuştum. Ondan sonra, Misis Boynton'un öldüğü gün, hep beraber etrafı dolaşmağa çıktık ve hepsi ile konuştum.»

«Misis Boynton'un kendisi ile hiç konuşmadınız mı?»

Sarah hafifçe kızarak,

«Evet,» dedi, «Jerusalem'den ayrılacakları gün onunla birkaç kelime konuşmuştuk.» Bir an durdu ve sonra, «O gün kendimi, herkesin önünde küçük düşürdüm,» diye ilâve etti.

«Neden?»

Sarah, onun soran nazarlarına mukavemet edemeyeceğini anlayınca, ihtiyar kadınla neler konuştuğunu anlattı.

Poirot, onu dinlerken meraklı gözlerle süzüyordu.

«Misis Boynton'un aklı durumu bu hadisenin çözülmesinde bize yardımcı olacaktır,» dedi, «Siz aileden olmadığınız için, fikirleriniz benim için çok daha mühimdir.»

Sarah, ona cevap vermedi. Bu dedektifle daha fazla konuşmak istemiyor, sıkılıyordu:

Poirot, «Teşekkür ederim, matmazel,» dedi, «Şimdi biraz da diğer şahitlerle konuşmam lâzım.»

Sarah ayağa kalktı. «Affedersiniz, Mister Poirot, size bir teklif yapabilir miyim?» dedi.

«Tabii, tabii! Buyrun.»

«Neden bunları biraz tehir edip de otopsinin neticesini beklemiyorsunuz? Otopside sonra şüphelerinizin yerinde olup olmadığım kafi olarak anlar ve ona göre harekete geçersiniz. Bu, daha iyi olmaz mı? Bana, biraz acele ediyorsunuz gibi geliyor.»

Poirot elini yana doğru açtı ve, «Bu, Hercule Poirot'nun metodudur,» dedi.

Sarah, gülmek için dudaklarını ısırıp ve hemen dışarı çıktı.

BES

Leydi Westholme, limana giren bir transtlantik gibi, emin adımlarla içeriye girdi.

Miss Annabel Pierce de, mahcup bir tavırla onun arkasından girmiş ve duvarın dibindeki sandalyelerden birine oturmuştu.

Leydi Westholme, Poirot'nun sormasını beklemeden, «Hiç şüphesiz, size elimden geldiği kadar yardım edeceğim, Mister Poirot,» dedi, «Bu gibi durumlarda her kes kendisine düşen vazifeyi yapmalı, insanlığa yardım etmelidir....»

Leydi Westholme, insanlık hizmetleri hakkındaki küçük konuşmasını bitirir, bitirmez, Poirot ustaca ilk sorunu sordu.

Leydi Westholme, «Bahsettiğiniz günkü hadiseleri gayet iyi hatırlıyorum,» diye cevap verdi, «Misis Pierce ve ben, size elimizden gelen her türlü yardımı yapmağa hâzırız.»

Miss Pierce de heyecanlı bir sesle, «Oh, evet,» dedi, «Ne kadar feci bir şey, değil mi? İnsan, göz açıp kapayıncaya kadar oluveriyor!»

«O gün öğleden sonra, neler olduğunu bana söyleyebilir misiniz?»

Leydi Westholme, «Tabii,» dedi, «öğle yemeğinden sonra biraz kestirmeğe karar vermiştim. Sabahleyin yaptığımız gezinti, beni iyice yormuştu. Ben öyle kolay kolay yorulacak insanlardan değilimdir. İnsan bu gibi yerlerde hislerini pek...»

Poirot, yine ustaca birkaç kelime ile kadına mevzua dönmesini hatırlattı,

«Evet, dediğim gibi biraz uzanıp istirahat etmeğe karar vermiştim. Miss Pierce de benimle hemfikirdi.»

Miss Pierce içini çekerek, «Oh, evet,» dedi, «Ben sabah gezintisinden sonra çok yorulmuşum. Gezintimiz oldukça heyecanlı ve yorucu olmuştu. Çok yükseklerle tırmandık. Tabii ben, Leydi Westholme kadar kuvvetli bir bünyeye sahip değilim.»

Leydi Westholme, «insan yorgunluğu alt etmesini de bilmelidir,» diye devam etti, «Ben, vücudumun isteklerine ekseriya boyun eğmem.»

Poirot, «Şu halde,» dedi, «öğle yemeğinden sonra ikiniz de çadırlarınıza çekildiniz, öyle mi?»

«Evet.»

«Misis Boynton, o anda mağarasının önünde mi oturuyordu?»

«Evet, gelini, kamptan ayrılmadan önce onu, oraya yerleştirmişti.»

«Onu, ikiniz de görebiliyor muydunuz?»

Miss Pierce, «Oh, evet,» dedi, «Bizim karşı tarafımızda, fakat biraz ilerde ve yüksekçe bir kayalığın üzerindeydi.»

Leydi Westholme, arkadaşının söylemek istediğini izah etti:

«Mağaranın önünde kayalık bir çıkıntı ve bu çıkıntının altında da bazı çadırlar vardı. Bu çadırlarla, büyük çardağın arasında küçük bir akar su vardı ve çardağın yakınında da bazı çadırlar bulunuyordu. Miss Pierce ve ben, çardağa yakın olan çadırlardan seçmiştik. Onunki, çardağın sağ tarafında, benimki ise sol tarafındaydı. Çadırlarımızın kapılan, o kayalık çıkıntıya bakıyordu, fakat aramızda biraz mesafe vardı tabii.»

«Zannedersem bu mesafe, ikiyüz metre kadardı, değil mi?»

«Bilmiyorum, herhalde o kadardı.»

Poirot, «Burada, kılavuz Mahmut'un yardımı ile çizilmiş bir plân var,» dedi. Fakat Leydi Westholme, bu plânın doğruluğundan şüphe ediyordu.

«Bu adam hiçbir şeyi tam olarak söyleyemiyor. Anlattıklarını birkaç kere turist el kitabından kontrol ettim, hepsi de uydurma şeyler. Hiç de kitaba uymayan bilgiler veriyor.»

Poirot, «Elimdeki plâna göre,» dedi, «Misis Boynton'un yanındaki mağarada, oğlu, Lennox ve kansı kalıyorlarmış. Raymond, Carol ve Ginevra, mağaranın tam altında, fakat biraz sağ taraftaki çadırlarda yatıyorlarmış. Ginevra'nın çadırının sağındaki çadırda Doktor Gerard, onun yanındakinde ise Miss King kalıyormuş,

Küçük derenin diğer tarafında ise sizin ve Mister Cope' un çadırları varmış. Miss Pierce'in çadırı ise, sizin de söylediğiniz gibi çardağın sağ tarafındaymış. Bütün bunlar doğru mu?»

Leydi Westholme, birşeyler homurdandı ve hatırladığına göre, bunların doğru olduğunu söyledi.

«Çok teşekkür ederim, Leydi Westholme. Şimdi lütfen devam edin.»

Leydi Westholme, bu sefer hafif bir tebessümle devam etti:

«Saat, takriben dörde çeyrek kala Miss Pierce'in çadırına gittim, uyanıp uyanmadığını öğrenmek istiyordum. Miss Pierce çadırının önünde oturmuş, kitap okuyordu. Hava çok sıcak olduğu için, gezintimize yarım saat sonra çıkmayı kararlaştırdık. Böylece, tekrar çadırıma döndüm ve yirmi beş dakika kadar birşeyler okudum. Bu müddetin sonunda tekrar Miss Pierce'in çadırına gittim ve birkaç dakika sonra beraberce oradan ayrıldık. Etrafta hiçkimse görünmüyordu, kampta herkes uyuyordu. Misis Boynton'un, mağarasının önünde yalnız basma oturduğunu görünce, kamptan ayrılmadan evvel, bir yardıma ihtiyacı olup, olmadığını sormamızı teklif ettim. Miss Pierce de bunun iyi birşey olacağı söyledi.»

Bu sırada Miss Pierce, «Evet, hatırlıyorum. Ne kadar düşünceli hareket etmişsiniz!» diye mırıldandı.

Leydi Westholme, mütevazı bir tavırla, «Bunu düşünmek, insanlık vazifemizdi,» dedi.

Miss Pierce, «Fakat o, bu gibi nazik hareketlerden anlayacak bir kadın değilmiş,» diye lâfa karıştı.

Poirot, soran gözlerle bakıyordu.

Leydi Westholme, «Yolumuz, onun oturduğu kayalığın hemen altından geçiyordu,» diye izah etti. «Tam oradan geçerken, Misis Boynton'a seslendim ve kamptan kısa bir müddet ayrılıp etrafı dolaşmağa çıkacağımızı, gitmeden evvel ihtiyacı olan birşey varsa bize söyleyebileceğini bildirdim. Buna mukabil bize verdiği cevap nedir, biliyor musunuz, Mister Poirot? Bize, aşâğılık mahlûklarmışız gibi tahkir eden gözlerle baktı ve anlayamadığımız birşeyler homurdandı!»

Miss Pierce, öfkeli bir sesle, «Ne kadar ayıp etti!» dedi.

Leydi Westholme, hafifçe kızarak, «İtiraf edeyim ki, ben de ona, pek hoş olmayan bir cevap verdim» dedi.

Miss Pierce, «Fakat o durumda başka ne söyleyebiliriniz? Bana kalırsa tamamen haklıdınız,» diye

Poirot, «Ne söylediniz ona?» diye sordu.

«Kızgınlıktan kendimi kaybetmek üzereydim. Suratına bakarak, «Herhalde içki içtiniz, ayık olan bir insan bu şekilde hareket etmez,» dedim. Hakikaten normal ve akli başında bir insan gibi hareket etmiyordu. Alkolün tesiriyle ne yaptığını bilmeyen sarhoşlara benziyordu!»

Poirot, ustaca bir manevra ile, konuşmayı içki bahsinden ayırdı.

«O gün, hareketlerinde bir acailik var mıydı? Yemek zamanı, durumunda bir anormallik gördünüz mü?»

Leydi Westholme bir an düşündükten sonra, «Hayır, zannetmiyorum,» dedi, «Hareketleri, o yaşta bir Amerikalı kadın için oldukça normal sayılırdı.»

Miss Pierce, «Fakat o uşağa nasıl kızdı?» dedi, «Elinden gelseydi dövecekti adamcağız!»

«Biz oradan ayrılmadan az evvel bir uşağa bağırıyordu, hatırladınız mı?»

«Oh, evet, hatırladım. Adamcağıza hakikaten çok kızmış görünüyordu. Bir bakıma ona hak veriyordum, uşakların tek kelime İngilizce anlamamaları, insanı bazan çıldırtacak kadar kızdırıyor, fakat bu gibi seyahatlerde biraz tolerans sahibi olmak lâzım.»

Poirot, «Hangi uşaktı bu?» diye sordu.

«Kampta çalışan yerli uşaklardan birisiydi. Misis Boynton ondan birşey istemişti galiba. Herhalde adam da yanlış bir şey getirdi ki onu kızdırdı. Adamcağız onun kızdığı anı görünce hemen oradan uzaklaştı. Misis Boynton onun arkasından bastonunu sallayıp bağıyordu.»

«Neler bağırdığını duydunuz mu?»

«Maalesef duyamadık, oldukça uzaktaydık. Yâni ben hiçbir şey duymadım. Siz duydunuz mu, Miss Pierce?»

«Hayır, ben de duymadım. Öyle zannediyorum ki, ya adama küçük kızının çadırından birşey getirmesini söylemişti, veya kızının çadırına girdiği için kızıştı. Benim tahminim bu.»

«Nasıl bir adamdı bu uşak?»

Miss Pierce, Poirot'nun kendisine baktığını görünce başını salladı.

«Maalesef bu hususta birşey söyleyemeyeceğim. Onlardan oldukça uzaktaydım. Zaten bu Arapların hepsi de birbirine benziyorlar.»

Leydi Westholme, «Oldukça uzun boylu bir adamdı,» dedi, «Basma, yerlilerin sardığı cinsten bir sarık sarmış, ayağına eski ve yırtık bir pantolon giymişti. Patronları onlara hiç bakmıyordu, disiplinsiz insanlardı!»

«Kamptaki uşakların arasında onu bana gösterir misiniz?»

«Hiç zannetmiyorum. Miss Pierce'in de dediği gibi onlardan oldukça uzaktaydık ve hakikaten hepsi birbirlerine benziyorlar.»

Poirot, düşünceli bir tavırla, «Acaba, Misis Boynton'u bu kadar kızdıracak ne yaptı?» diye sordu.

Leydi Westholme, «Bu uşaklar bazan, hakikaten insanı çileden çıkarıyorlar» dedi, «Onlardan birine, ayakkabılarımı kendim temizleyeceğim demiş ve bunu işaretle de anlatmışım. Buna rağmen adam, ayakkabılarımı alıp yüzüme baka, baka gitti. Ben de o anda müthiş kızıştım.»

Poirot, bir an için soru sormayı bıraktı ve, «Ben de ayakkabılarımı daima kendim temizler ve fırçalarını her yere götürürüm,» dedi.

Leydi Westholme, «Evet, ben de öyle yaparım» diye cevap verdi.

«Bu Araplar, temizliğe pek ehemmiyet vermezler ve insanın herşeyi toz toprak içinde kalır....»

«Haklısınız. İnsan burada her zaman elbiselerini fırçalamalı! Aksi takdirde herşey toz toprak altında kayboluyor.»

Leydi Westholme, mücadelecisi bir kadın olduğunu her hali ile belli ediyordu. Bir müddet düşündükten sonra, «Pazarlardaki o sineklerden çok öğreniyorum!» dedi, «Ne feci pislik!»

Poirot, «Her neyse, nasıl olsa bu adamı bulur ve Misis Boynton'u kızdırmak için ne yaptığını öğreniriz,» dedi, «Lütfen hikâyenize devam edin, Leydi Westholme.»

Leydi Westholme, «Ağır adımlarla oradan ayrıldık,» diye devam etti, «Bir müddet sonra Doktor Gerard'a rastladık. Hasta görünüyor ve yürürken adeta sallanıyordu. Yüzüne bakar, bakmaz çok ateşli olduğunu anlamışım.»

Miss Pierce, «Tirtir titriyordu,» diye ilâve etti.

Leydi Westholme.. «Bir sıtma nöbetine yakalanmak üzere olduğunu anlamışım,» dedi, «Onunla beraber geri dönmeyi ve kendisine kinin vermeyi teklif ettim. Fakat kendisinde kinin ve diğer ilâçların bulunduğunu söyledi.»

Miss Pierce, «Zavallı adam!» dedi, «Biliyor musunuz, bir doktorun hastalanması her zaman tuhafıma gider!»

Leydi Westholme devam etti:

«Evet, bir müddet yürüdüktan sonra bir kayalığın üzerine oturduk.»

Miss Pierce, «O sabahki tırmanış beni fazlasıyla yormuştu,» diye mırıldandı.

«Ben hiçbir zaman kolay, kolay yorulmam. Fakat daha fazla ilerlemenin lüzumsuz olduğunu biliyordum. Oturduğumuz yerden her tarafı gayet güzel görebiliyorduk.»

«Bulduğunuz yerden kampı da görebiliyor muydunuz?»

«Evet, yüzümüzü kampa doğru dönmüştük zaten.»

Miss Pierce, «Kıpkırmızı kayaların ortasında kampın o kadar romantik bir görünüşü vardı ki!» diye mırıldandı.

Bunu söyledikten sonra içini çekti ve başını salladı.

Leydi Westholme, «Kampın idare tarzını ve servis şeklini hiç beğenmedim,» dedi, «Bunu seyahat acentamla konuşacağım. Orada içtiğimiz suyun kaynatılıp sürüldüğünü hiç zannetmiyorum. Bunu onlara söyleyeceğim.»

Poirot hafifçe öksürdü ve, «Bulduğunuz yerden başka kimseleri gördünüz mü?» diye sordu.

«Evet, Mister Lennox Boynton ve karısı da kampa dönerken yanımızdan geçtiler.»

«Beraber miydiler?»

«Hayır, önce Mister Boynton'u gördük. Genç adam, güneş çarpmasına maruz kalmış gibi sendeliyerek yürüyor, adeta bacıklarını sürüyordu.»

Miss Pierce, «İnsan böyle sıcak yerlerde ensesini güneşten muhafaza etmeli!» dedi, «Ben, enseme daima kalın, ipek bir mendil koyarım!»

«Mister Lennox Boynton kampa dönünce ne yaptı?»

Bu sefer, Miss Pierce, Leydi Westholme'dan daha evvel davranmış ve cevabı o vermişti:

«Dosdoğru annesinin yanına gitti, fakat orada fazla kalmadı.»

«Meselâ ne kadar kaldı?»

«Bir, iki dakika kadar.»

Leydi Westholme, «Bana sorarsanız, bir dakikadan biraz fazla kaldı,» dedi, «Ondan sonra kendi mağarasına girip çıktı ve çardağa gitti.»

«Ya karısı?»

«Karısı onbeş dakika kadar sonra geldi. Kısa bir müddet bizim yanımızda durdu ve nazikâne bir şekilde konuştu.»

Miss Pierce, «Çok iyi ve kibar bir kadın,» dedi.

«Evet, ailenin diğer fertleri gibi anormal ve ta-tahammül edilmez bir insan değil.»

«Onun, kampa dönüşünü gördünüz mü?»

«Evet, gördük. Kayınvalidesinin yanına gidip birşeyler konuştu. Sonra mağaraya girerek bir sandalye çıkardı ve Misis Boynton'un yanına oturdu. Orada on dakika kadar oturup onunla konuştu.»

«Peki, sonra?»

«Sonra sandalyeyi yine mağaraya götürdü ve çardağa, kocasının yanına gitti.»

«Evet, devam edin. Sonra ne oldu?»

Leydi Westholme, «Şu garip, genç Amerikalı geldi,» diye devam etti, «Zannedersem ismi Cope'muş. Bize, vadinin kıvrımının bittiği yerde, bazı eski harabeler gördüğünü söyledi. Bunları muhakkak görmemizi tavsiye etti. Biz de onun tavsiyesine uyarak oraya gittik. Mister Cope'un yanında Petra ve Nabateans'dan bahseden bir kitap vardı.»

Miss Pierce, «Çok enteresan şeylerdi,» dedi.

Leydi Westholme devam etti:

«Saat takriben altıya yirmi kala kampa döndük. Hava oldukça serinlemeğe başlamıştı.»

«Misis Boynton halâ eski yerinde oturuyor muydu?»

«Evet.»

«Onunla konuştunuz mu?»

«Hayır. Aslına bakarsanız ona dikkat bile etmedim.»

«Ondan sonra ne yaptınız?»

«Çadırıma gittim .ayakkabılarımı değiştirdim ve sonra çay paketini alarak çardağa gittim. Kılavuz geldiği zaman çay paketini ona verdim ve Miss Pierce ile bana çay yapmasını söyledim. Bana, yarım saat sonra akşam yemeğinin hazır olacağını, uşakların masayı hazırladıklarını söyledi. Fakat ben yine çayı yapmasını söyledim.»

Miss Pierce, «Bir fincan çay insanın bütün yorgunluğunu alır,» diye mırıldandı.

«Çardakta kimse var mıydı?»

«Oh, evet, Mister ve Misis Lennox Boynton çardağın diğer ucunda oturmuş kitap okuyorlardı. Carol da oradaydı.»

«Ya Mister Cope?»

Miss Pierce, «Mister Cope bizimle beraber çay içti,» dedi, «Amerikalıların, çay içmeğe alışkın olmadıklarını, fakat bizim çayımızdan içeceğini söyledi.»

Leydi Westholme hafifçe öksürdü.

«Mister Cope'la fazla samimi olmaktan çekiniyor, onun sırnaşık bir adam olmasından korkuyordum» dedi, «Bu gibi seyahatler esnasında insan çeşitli tiplerle karşılaşılıyor. Bazı Amerikalılar, insanın samimiyetini istismar etmekten çekinmezler.»

Poirot, tebessümünü belli etmemeğe çalışıyordu.

«Bu gibi durumlarda ne yapılacağını gayet iyi bildiğinize eminim, Leydi Westholme,» diye cevap verdi, «Hoşlanmadığınız insanlardan kolayca kurtulabilirsiniz tahmin ediyorum.»

Leydi Westholme, hafifçe öksürerek, «Ben bir çok zor durumlarla karşılaştım ve hepsinden de kolayca kurtuldum,» dedi.

Poirot'nun gözlerinde ani bir parlıltı belirip kayboldu.

«Lütfen o günkü olayları anlatmağa devam ediniz, Leydi Westholme,» dedi.

«Evet, hatırladığıma göre, kısa bir müddet sonra Raymond Boynton ve kızıl saçlı kız da geldiler. Miss King, çardağa en son geldi. O zaman yemek de hazırlanmıştı. Kılavuz, uşaklardan birini Misis Boynton'un yanına gönderdi ve yemeğe çağırmasını söyledi. Birkaç dakika sonra uşak koşarak geri geldi ve kılavuza heyecanlı bir sesle, Arapça birşeyler söyledi. Misis Boynton'un hasta olduğuna dair bazı şeyler konuşuldu. O zaman,

Miss King diğerlerine, rahatsız olmamalarını, gidip, Misis Boynton'a bakacağını söyledi. Bir müddet sonra kılavuzla beraber geriye döndü ve Boynton ailesi fertlerine acı haberi verdi.»

Miss Pierce, «Haberini o şekilde anı olarak vermesini hiç de doğru bulmadım,» dedi, «Bu gibi şeylerin yavaş, yavaş, alıştırlarak söylenmesi lâzımdır.»

Poirot, «Peki, Boynton'lar bu haberi duyunca ne yaptılar?» diye sordu.

Leydi Westholme ve Miss Pierce bir müddet için ne söyleyeceklerini bilemiyormuş gibi birbirlerinin yüzlerine baktılar. Nihayet Leydi Westholme garip bir sesle, «Şey,» dedi, «Bunu söylemek oldukça güç. Haberi duyunca hiçbir şey söylemediler.»

Miss Pierce, «Âdeta dilsizlere dönmüşlerdi.» dedi.

Leydi Westholme, «Ondan sonra hepsi birden Miss King'le beraber gittiler. Miss Pierce ve ben, onların işlerine karışmış olmamak ve üzüntülü bir zamanlarında başlarında kalabalık yapmamak için olduğumuz yerde kaldık,» dedi.

Miss Pierce meraklı gözlerle, arkadaşına bakıyordu.

Leydi Westholme, «Fazla meraklı insanlara çok kızarım,» diye devam etti.

Miss Pierce'in bakışlarından, arkadaşı ile mecburen hemfikir olduğu anlaşılıyordu.

«Daha sonra Miss King ve Kılavuz çardağa döndüler. O zaman uşaklara, bize yemek servisi yapmalarını söyledim. Boynton'lar daha sonra kendi, kendilerine yemeklerini rahatça yerler diye düşünüyordum. Yemekten hemen sonra çadırıma çekildim. Miss Pierce ve Miss King de aynı şeyi yapmışlardı. Mister Cope, ailenin yakın dostu olduğu için çardakta kalmış ve onlara yardım edeceğini söylemişti. Benim bildiklerim bunlardan ibaret, Mister Poirot.»

«Miss King onlara, annelerinin öldüğünü söylediği zaman hepsi beraber onunla gittiler mi?»

«Evet - hayır, hayır, şimdi hatırlıyorum. Kızıl saçlı kız onlarla gitmemiş, çardakta kalmıştı. Belki siz de hatırlarsınız, Miss Pierce.»

«Evet, zannedersem - evet, onun orada kaldığına eminim.»

Poirot, «Ne yaptı?» diye sordu.

Leydi Westholme onun yüzüne baktı.

«Ne mi yaptı, Mister Poirot? Hatırladığıma göre hiçbir şey yapmadı.»

«Yâni, birşeyler mi dikiyordu - kitap mı okuyordu - endişeli mi görünüyordu? Birşeyler söylemedi mi?»

Leydi Westholme bir müddet kaşlarını çatarak düşündü.

«Emin olun hiçbir şey hatırlamıyorum. Zannedersem hiçbir şey yapmadan oturuyordu.»

Miss Pierce, birdenbire, «Parmakları ile oynuyordu,» dedi, «Zavallı kızın ne kadar üzgün ve acı içinde olduğunu o zaman anlamıştım! Yüzünden hiçbir şey anlamak kabil değildi, yalnız elleri durmadan hareket ediyor, parmakları ile oynuyordu!»

Miss Pierce bir an düşündükten sonra devam etti: «Bir kere ben de aynı şekilde bir sterlinlik bir kâğıt parayı yırtmıştım. Halam hastalanmıştı ve ona hangi trenle gideceğimi düşünüyordum. O kadar dalmışım ki, telgrafi yırtıyorum diye elimdeki sterlini parça, parça etmişim.»

Miss Pierce, bunları söyledikten sonra dramatik bir pozla onlara baktı.

Leydi Westholme, onun bu saçma konuşmalarından sıkılmış gibi, soğuk bir sesle, «Soracağınız başka birşeyler var mı, Mister Poirot?» dedi.

Poirot birdenbire dalmış olduğu düşüncelerden sıyrıldı.

«Hayır, hayır. Çok teşekkür ederim. Herşeyi açık olarak anlattınız.»

Leydi Westholme hafif bir tebessümle, «Hafızam oldukça kuvvetlidir,» dedi.

Poirot, «Sizden ufak bir ricam daha var, Leydi Westholme,» dedi, «Lütfen oturduğunuz yerden kımıldamayın ve etrafınıza bakmayın. Evet, şimdi bana, bugün Miss Pierce'in ne giymiş olduğunu söyleyebilir misiniz? Tabii Miss Pierce'in bir itirazı olmazsa..»

Miss Pierce, «Rica ederim, neden itirazım olsun! » diye mırıldandı.

«Affedersiniz, Mister Poirot, acaba...»

«Dediğimi yaparsanız, çok memnun olurum, madam.»

Leydi Westholme omuzlarını silkti ve asık bir suratla cevap verdi:

«Miss Pierce'in üzerinde kahverengi ve beyaz çizgili, pamuklu bir elbise var ve belindeki kemer de kırmızı, mavi karışımı deri bir kemer. Ayağında ipek çoraplar ve kemerli, yanları açık ayakkabılar var. Boynunda, ortasında parlak, mavi, iri bir taş olan bir kolye ve göğsünde de kelebek bir broş var. Sağ elinin üçüncü parmağına büyük bir taşlı yüzük takmış.» Bir an durdu ve ikisinin de yüzüne baktı. Sonra, soğuk bir sesle, «İstedığınız başka birşey var mı?» diye sordu.

Poirot, çaresizlik içinde kalmış gibi ellerini iki yana açtı.

«Zekânıza ve dikkatinize hayran oldum, madam,» dedi.

«Teferruat ekseriye gözümünden kaçmaz.»

Leydi Westholme ayağa kalktı, başı ile Poirot'yu hafifçe selâmladı ve odadan çıktı. Miss Pierce de onun arkasından çıkmak üzereyken Poirot, «Bir dakika kalır mısınız, Matmazel?» dedi.

Miss Pierce merakla onun yüzüne baktı.

«Buyurun?»

Poirot, bir sır tevdi edecekmiş gibi ona doğru hafifçe eğildi.

«Masanın üzerindeki şu yabanî çiçekler buketini görüyor musunuz?»

Miss Pierce, şaşkın bir tavırla, «Evet,» dedi, «Görüyorum.»

«Odaya girdiğiniz zaman, benim bir, iki kere aksırdığım da dikkatiniz çaktı mı?»

«Evet.»

«Aksırmanın, bu çiçekleri koklamaktan ileri geldiğini düşündünüz mü?»

«Şey - Hayır - böyle birşey aklıma gelmedi.»

«Fakat aksırdığımı hatırlıyorsunuz, değil mi?»

«Oh, evet, bunu hatırlıyorum.»

«Teşekkür ederim. Bu çiçeklerin insanı hastalandırabileceğini düşünmüştüm de onun için sordum. Mühim birşey değildi!»

Miss Pierce, «Oh, evet!» diye haykırdı. «Bazı çiçeklerin insanı hasta ettiğini ben de duymuştum. Bu gibi durumlarda buruna çekilecek bazı ilâçlar vardır ..»

Poirot, onun daha fazla konuşmasına mani olmak için nazik birkaç kelime ile dışarı çıkardı. Kapıyı kapadıktan sonra kaşlarını kaldırdı ve, «Fakat ben aksırmadım,» diye mırıldandı, «Bundan eminim, hayır, aksırmadım.»

ALTI

Lennox Boynton acele adımlarla girdi. Dr. Gerard o anda orada olsaydı, genç adamdaki değişikliğe şaşırırdı. Lennox'un üzerindeki durgunluk kaybolmuştu; sinirli görünmesine rağmen, canlanmış gibiydi. Gözleri hiç durmadan odanın duvarlarında dolaşıyordu.

«Günaydın, Mister Boynton.»

Poirot ayağa kalktı ve hafifçe eğilerek onu selâmladı. Lennox, beceriksiz bir tavırla ona mukabele etmişti.

«Benimle konuşmayı kabul ettiğiniz için size çok teşekkür ederim, Mister Boynton.»

Lennox Boynton, «Albay Carbury, bazı formaliteler dolayısıyla sizinle konuşmamın uygun olacağı, bize yardım edeceğinizi söyledi,» dedi.

«Lütfen oturunuz, Mister Boynton.»

Lennox, birkaç dakika evvel Leydi Westholme' un oturmuş olduğu sandalyeye oturdu. Poirot samimî bir sesle devam etti:

«Annenizin ölümü muhakkak ki sizin için büyük bir darbe olmuştur.»

«Tabii, şüphesiz üzüldük. Fakat sizin zannettiğiniz kadar değil... Annemin zayıf bir kalbi olduğunu hepimiz biliyorduk.»

«Bunu bildiğiniz halde onun, böyle yorucu bir seyahate çıkmasına neden razı oldunuz? Onu, bu fikrinden caydırmalıydınız.»

Lennox Boynton başını kaldırıp onun yüzüne baktı. Sonra ciddî bir sesle, «Annem, birşeye karar verdiği zaman onu hiçkimse ve hiçbir şey bu kararından vazgeçiremezdi, Mister Poirot,» dedi.

Bunu söyledikten sonra hafifçe içini çekti. Yüzü birdenbire bembeyaz olmuştu.

Poirot, «Yaşlı insanların ekseriya inatçı olduklarını gayet iyi bilirim,» dedi.

Lennox, asabî bir sesle sordu:

«Bütün bu formalitelerin sebebi nedir, söyler misiniz bana? Neden hepimizi sorguya çekiyorsunuz?»

«Böyle anî ve izahı müşkül olan ölüm hadiselerinde bazı suallere cevap verilmesi gerekir, Mister Lennox.»

Lennox, sert bir sesle, «İzahı müşkül demekle neyi kastediyorsunuz?» diye sordu.

Poirot, omuzlarını silkti.

«Bu gibi vak'alarda, insanın aklına bazı şeyler gelebilir. Meselâ, anneniz eceli ile ölmeyip de intihar etmiş olabilir.»

«İntihar mı?» Lennox, şaşkın nazarlarla Poirot' ya bakıyordu.

Poirot, hafif bir sesle devam etti:

«Siz böyle birşeyin olmayacağından emin görünebilirsiniz. Fakat Albay Carbury şüphe içinde. Bir soruşturma açmanın veya otopsi yaptırmanın lüzumlu olup, olmadığına karar vermesi gerekiyor. Ben de buralarda olduğum ve bu sahada tecrübe sahibi bulunduğum için benden, kendisine yardım etmemi rica etti. Tabii ki, sizin müşkül durumlarla karşılaşmanızı da istemiyor.»

Lennox Boynton, kızgın bir sesle, «Jerusalem' deki konsolosluğumuza telgraf çekeceğim,» dedi.

Poirot sakin görünüyordu.

«Bunu yapmakta tamamen serbestsiniz tabii,» dedi, «Bu, sizin en tabii hakkınızdır.»

Bir müddet ikisi de konuşmadılar. Sonra Poirot, ellerini iki yana açarak, «Eğer, sorduklarıma cevap vermek istemiyorsanız...» dedi.

Lennox Boynton aceleyle, «Yok canım!» diye cevap verdi, «Sizi tamamiyle anlıyorum. Fakat mesele çok basit. Bütün bunlar lüzumsuz şeyler.»

«Evet, fakat yinemde bunların yapılması lâzım. Annenizin öldüğü gün öğleden sonra Petra'daki kamptan ayrılıp gezintiye çıkmışsınız, doğru mu, Mister Lennox?»

«Evet, annem ve küçük kızkardeşim hariç, hepimiz kamptan ayrıldık ve gezmeğe gittik.»

«O zaman anneniz, mağarasının önünde mi oturuyordu?»

«Evet, hemen kapının önünde. Hergün öğleden sonraları orada otururdu.»

«Pekâlâ. Siz kamptan ne zaman ayrıldınız?»

«Zannedersem saat üçü geçiyordu.»

«Peki, döndüğünüz zaman kaçtı?»

«Bunu kafi olarak söyleyemeyeceğim. Belki dört, belki de beşti.»

«Yâni ayrılıştınızdan bir veya iki saat sonra döndünüz, öyle mi?»

«Evet, öyle zannediyorum.»

«Geriyeye dönerken kimseye rasladınız mı?»

«Efendim? Anlamadım.»

«Kampa dönerken kimseye rastladınız mı? Meselâ, bir kayanın üzerinde oturan iki leydi gördünüz mü?»

«Bilmiyorum. Fakat zannedersem gördüm.»

«Geriyeye dönerken çok mu düşünceliydiniz?»

«Evet, düşünceliydim.»

«Kampa döndüğünüz zaman annenizle konuştunuz mu?»

«Evet - evet, konuştum.»

«Size, hasta olduğundan bahsetti mi?»

«Hayır - hayır, gayet iyi görünüyordu.»

«Onunla neler konuştuğunuzu sorabilir miyim?»

Lennox bir an tereddüt etti.

«Erken döndüğümü söyledi. Ben de, 'evet, yoruldu, dedim'» Genç adam tekrar durdu ve düşündü, «Sonra havanın çok sıcak olduğunu söyledim. Bana saati sordu ve kendi kol saatinin durmuş olduğunu söyledi. Saatini kolundan çıkardım, kurdum ve ayarladıktan sonra tekrar bileğine taktım.»

Poirot, hafif bir sesle, «Bu ne vakit oldu?» diye sordu.

«Efendim?»

«Annenizin saatini ayarladığınız zaman saat kaçtı?»

«Oh, o zaman mı? Şey - beşe yirmibeş vardı.»

Poirot, nazikâne bir tonla, «O halde kampa saat kaçta döndüğünüzü tam olarak biliyorsunuz,» dedi.

Lennox'un yüzü hafifçe kızarmıştı.

«Evet, ne kadar aptalım! Özür dilerim, Mister Poirot, o kadar asabım bozuk ki, ne söylediğimi dahi bilmiyorum! Bütün bu üzüntüler...»

Poirot, aceleyle onun sözünü kesti:

«Oh, sizi anlıyorum! Çok iyi anlıyorum, Mister Lennox! Bütün bunlar üzücü şeyler tabii. Evet, sonra ne oldu?»

«Anneme, birşey isteyip, istemediğini sordum. Su, çay veya kahve isteyebilirdi. Fakat hiçbir şey istemediğini söyledi. Yanından ayrılarak çardağa gittim ve masanın üzerinde bir şişe maden suyu bularak içtim. Etrafta uşaklardan hiçbiri görünmüyordu. Koltuklardan birine oturdum ve birkaç eski gazete bularak okumağa başladım. Galiba okurken uykuya dalmışım.»

«Karıınız da çardağa geldi mi?»

«Evet, benden bir müddet sonra o da geldi.»

«Ondan sonra da annenizi sağ olarak bir daha göremediniz, değil mi?»

«Hayır.»

«Kendisile konuştuğunuz zaman kızgın veya üzüntülü müydü?»

«Hayır, her zamanki gibiydi.»

«Uşaklardan birinin, kendisini kızdırdığından bahsetti mi?»

Lennox, meraklı nazarlarla Poirot'ya baktı.

«Hayır, böyle birşey söylemedi.»

«Bana söyleyecekleriniz bu kadar mı?»

«Korkarım ki, bu kadar.»

«Çok teşekkür ederim, Mister Boynton.»

Poirot, konuşmanın bittiğini ima etmek ister gibi başını hafifçe önüne eğmişti, fakat Lennox Boynton, gitmek istemiyormuş gibi yerinden kımıldamıyordu. Nihayet isteksiz bir hareketle ayağa kalktı ve kapının eşiğinde durdu.

«Şey - hepsi bu kadar mı?»

«Bu kadar, Mister Lennox. Karınızı buraya gönderirseniz çok memnun olurum. Onunla da bazı şeyler konuşmam lâzım.»

Lennox, ağır adımlarla odadan çıktı. Poirot, önündeki kâğıda L.B. 4,35 yazmış ve üstünü başka bir kâğıtla kapamıştı.

YEDİ

Poirot, içeri giren uzun boylu, ciddi görünümlü genç kadına meraklı gözlerle baktı. Hemen ayağa kalkmış ve hafifçe eğilerek onu selâmlamıştı.

«Misis Lennox Boynton? Ben Hercule Poirot, hizmetinizdeyim.»

Nadine Boynton oturdu. Yüzünde, düşünceli bir ifade vardı ve Poirot'nun yüzüne bakıyordu.

«Üzüntülü bir zamanınızda sizi rahatsız ettiğim için affınızı dilerim, madam.»

Genç kadın hemen cevap vermedi. Düşünceli gözlerini Poirot'nun yüzünden ayırmıyordu. Nihayet hafifçe içini çekti ve, «Sizinle herşeyi açıkça konuşmam daha iyi olacak zannedersen, Mister Poirot,» dedi.

«Sizinle hemfikirim, Madam.»

«Üzüntülü bir zamanımda beni rahatsız ettiğinizi söyleyerek özür dilediniz. Üzüntülü değilim, Mister Poirot ve üzüntülü görünmeğe de çalışmıyorum. Kayınvalidemi hiç sevmezdim ve öldüğü için de hiç üzülüyorum.»

«Açıkça konuştuğunuz için teşekkür ederim, Madam.»

Nadine, bir an tereddüt ettikten sonra devam etti:

«Üzgün olmamama rağmen başka bir hissin tesiri altındayım. Vicdan azabı çekiyorum, Mister Poirot!»

«Vicdan azabı mı?»

«Evet, çünkü onun ölümüne ben sebep oldum. Bunun için kendimden öğreniyorum.»

«Söylediklerinizden pek bir şey anlayamadım, Madam.»

«Kayınvalidemin ölümüne ben sebep oldum, diyorum. Doğru hareket ettiğimi zannediyordum, fakat netice feci oldu. Kim ne derse, desin, onu ben öldürdüm!»

Poirot, koltuğuna iyice yaslandı.

«Söylediğinizi biraz daha izah eder misiniz, Madam?»

Nadine, başını hafifçe öne eğdi:

«Ben de bunu yapmak istiyordum, ilk önce her şeyi kendime saklamak hususî hayatımdan kimseye bahsetmemek istiyordum. Fakat bu durumda herşeyi açıkça anlatmam daha doğru olacak kanaatindeyim. Herhalde meslek hayatınızda, birçok kimseler sırlarını size açmışlardır, Mister Poirot.»

«Evet, tabii.»

«O halde ne olduğunuzu size açıkça anlatacağım. Evlilik hayatım hiç de mesut geçmedi, Mister Poirot. Bunun kabahatini yalnız kocamda aramamak lâzım. Annesinin onun üzerindeki tesiri müthişti, bu hayata daha fazla devam edemeyeceğimi anlıyordum.»

Genç kadın bir an durdu ve sonra devam etti:

«Kayınvalidemin öldüğü gün, öğleden sonra kendi kendime, bir karar verdim. Çok iyi bir arkadaşım vardı. Bana sık, sık yardım teklif eder, her istediğimi yapacağını söylerdi. O gün onun teklifini kabul ettim.»

«Kocanızı terketmeğe mi karar verdiniz?»

«Evet.»

«Devam edin, madam.»

Nadine, sesini alçaltarak devam etti:

«Kararımı verdikten sonra, hemen tatbik etmem lâzımdı. Yalnız başıma Rampa döndüm. Kayınvalidem, bıraktığımız gibi mağarasının önündeki koltuğunda oturuyordu, etrafta kimsecikler yoktu. Kararımı ona, hemen o anda ve orada bildirmeyi düşündüm ve bir sandalye alarak yanına oturdum. Sonra da düşündüğüm şeyi olduğu gibi anlattım.»

«Söylediklerinizi duyunca şaşır mı?»

«Evet, çok şaşırıldı. Öyle zannediyorum ki, söylediklerim onu şoke etti. Hem şaşırılmış, hem de müthiş kızmıştı. Adeta bir öfke krizine tutulmuştu. Bu mesele hakkında daha fazla konuşmanın lüzumsuz olduğuna kani oldum ve hemen yanından ayrıldım.» Sesi kısılmıştı, «Bir daha da onu sağ olarak görmedim.»

Poirot hafifçe başını salladı ve, «Anlıyorum,» dedi, «Söylediklerinizin, onun ölümüne sebep olduğunuzu mu düşünüyorsunuz?»

«Bundan eminim. Oraya kadar yaptığımız uzun seyahat ve sıcak onu zaten harap etmişti. Söylediklerim onu müthiş öfkelenirdi ve kalbi bu kadar ağırlığa tahammül edemedi... Ben, hemşire kurslarına devam ettim, bu gibi şeylerin ona iyi gelmeyeceğini herkesten önce düşünmem ve bilmem gerekirdi.»

Poirot, bir müddet düşündü, sonra, «Onun yanından ayrıldıktan sonra ne yaptınız?» diye sordu.

«Sandalyemi alarak mağaraya götürdüm ve sonra çardağa gittim. Kocam oradaydı»

Poirot sual sorarken dikkatle onun yüzüne bakıyordu:

«Kararınızdan ona bahsettiniz mi? Yoksa daha önce söylemiş miydiniz?»

Nadine, cevap vermeden önce uzun bir tereddüt devresi geçirdi.

«Hayır, daha önce söylememiştim. O zaman söyledim.»

«Kararınızı öğrenince ne yaptı?»

Genç kadın üzgün bir sesle, «Hasta gibi olmuştu,» dedi.

«Kararınızı tatbik etmeden evvel tekrar düşünmenizi söyledi mi?»

Genç kadın başını salladı.

«Fazla birşey söylemedi. Çünkü ikimiz de uzun zamandanberi böyle birşeyin olacağını bekliyorduk.»

Poirot, «Mazur görün,» dedi, «Fakat diğer erkek Mister Jefferson Cope'du, değil mi?»

Nadine başını önüne eğdi.

«Evet.»

Uzun bir sükût devresinden sonra Poirot sordu:

«Sizin enjeksiyon şırınganız var mıdır madam?» «Evet - hayır.» Poirot, kaşlarını kaldırdı. Genç kadın, «Acil durumlarda kullanılmak üzere ecza çantasında bir şırıngam var,» diye izah etti, «Fakat, onu büyük bavulumda, Jerusalem'de bıraktım.» «Evet, anlıyorum.»

Nadine Boynton endişeli gözlerle Poirot'nun yüzüne baktı ve, «Bunu neden sordunuz, Mister Poirot?» dedi.

Poirot, onun sualine cevap vermemiş, aksine bir sualle mukabele etmişti:

«Duyduğuma göre Misis Boynton, içinde dijitalin olan bir ilâç alıyormuş, doğru mu bu?»

«Evet.»

Poirot, onun, dikkatle kendisini dinlediğinin farkındaydı.

«Bunu, kalbi için alıyordu, değil mi?»

«Evet.»

«Dijitalin, kümeleme yapan bir ilâçtır, değil mi?»

«Zannedersen öyle. Bu ilâç hakkında fazla bir bilgim yok.»

«Eğer Misis Boynton fazla miktarda dijitalin aldıysa...»

«Buna imkân yok. Her zaman çok dikkatli davranırdı. İlâcını ben verdiğim zaman, bende miktarına çok dikkat ederdim.»

«En son kullandığı şişede, eczacının dikkatsizliği sebebiyle fazla ilâç olması ihtimali yok mudur?»

Genç kadın, sakın bir sesle, «Bu çok uzak bir ihtimal,» diye cevap verdi. %

«Her neyse, analizden sonra bunu anlayacağız tabii.»

Nadine, «Maalesef şişe kırıldı,» dedi. ^

Poirot, böyle birşey beklemiyordu.

«Kırıldı mı?» diye sordu, «Kim kırdı?»

«Bilmiyorum. Fakat zannedersen uşaklardan biri, onun cesedini mağaraya taşıırken bir masa devirdi» Hava kararmıştı ve herkes heyecanlıydı.»

Poirot, bir, iki dakika onun yüzüne baktı. Sonra, «Bu çok enteresan birşey», dedi.

Nadine Boynton, oturduğu yerde hafifçe kııldı. Sıkılmış görünüyordu.

«Demek ki siz, kayınvalidemin şok neticesi değil de, fazla miktarda ilâç alarak öldüğünü zannediyorsunuz. Fakat bu imkânsız birşey!»

Poirot, hafifçe öne doğru eğildi.

«Pekâlâ, kampta sizinle beraber kalan Doktor Gerard'ın ecza çantasından mühim miktarda dijitoksin çalındığını söylersem ne dersiniz?»

Genç kadının yüzü birden sapsarı kesildi. Yumruklarım sıkılmış, gözlerini indirmişti. Hiç kıılmıyordum, adeta bir heykel gibi duruyordu.

Poirot, onun birşey söylemediğini görünce, «Eee Madam,,» dedi, «Buna ne dersiniz, bakalım?»

Genç kadın halâ konuşmuyordu. Oldukça uzun bir müddet sonra başını kaldırarak Poirot'ya baktı. Dedektif, onun gözlerindeki ifadeyi görünce şaşırılmıştı.

«Mister Poirot, onu, benim öldürmediğimi biliyorsunuz! Ben, yanından ayrıldığı zaman, hiçbir şeyi yoktu, çok iyi idi. Size birçok şahit gösterebilirim! Masum olduğum için de size yalvarmağa cesaret edebiliyorum. Neden bu işi kurcalıyorsunuz? Size yemin ederim ki, onun ölümü ile adalet yerini bulmuştur! Ne olur, vazgeçin bu soruşturmadan! Siz bilmiyorsunuz, fakat bu ailenin fertleri çok ızdırap çektiler. Tam saadeti ve hürriyeti buldukları bir anda neden herşeyi karıştırıp, onların mes'ut olmalarına mani olmağa çalışıyorsunuz?»

Poirot, oturduğu yerden doğruldu. Gözlerinde yeşil ışıklar parlıyordu.

«Açık konuşalım, Madam,» dedi, «Benden, ne yapmamı istiyorsunuz?»

«Kayınvalidemin, eceli ile öldüğünü söylüyorum ve bunu böylece kabul etmenizi istiyorum.»

«Hayır. Siz kayınvalidenizin, öldürüldüğünü biliyorsunuz ve benden de bu cinayete göz yummamı, müsamaha göstermemi istiyorsunuz!»

«Biraz makûl olmanızı, bize acımanızı istiyorum!»

«Evet - acıma hissinden mahrum olan birine merhamet etmemi istiyorsunuz!»

«Anlamıyorsunuz - mesele hiç de zannettiğiniz gibi değil.»

«Onu siz mi öldürdünüz de, herşeyden bu kadar eminsiniz?»

Nadine Boynton başını salladı. Hareketleri ile suçlu olmadığını gösteriyordu. Sakin bir sesle, «Hayır,» dedi, «Ben yanından ayrıldığım zaman sağdı.»

«O halde ne oldu? Bildiğiniz veya şüphelendiğiniz birşey mi var?»

Nadine müteessir bir sesle, «Duyduğuma göre,. Doğu Ekspresi hadisesinde, resmî karan olduğu gibi kabul etmişsiniz,» dedi.

Poirot meraklı nazarlarla ona baktı

«Bunu size kim söyledi?»

«Yalan mı?»

Poirot, hafif bir sesle, «O hadise tamamen farklıydı!» dedi.

«Hayır, hayır farklı değildi! öldürülen adam, fena bir insandı,» Genç kadının sesi âdeta fısıltı halinde çıkıyordu, «O da kayınvalidem gibiydi...»

Poirot, «Öldürülen kimsenin karakteri beni hiç. ilgilendirmez! Diğer insanların haklarına tecavüz eden ve bir insanın hayatını alan bir kimsenin cemiyet içinde yeri yoktur. Bunu size ben, Hercule Poirot söylüyorum!»

«Ne kadar katı kalblisiniz!»

«Bazı mevzularda çok inatçı ve sert olurum, Madam! Bir cinayete hiçbir zaman göz yumamam! Bu, benim son sözümdür.»

Genç kadın birdenbire ayağa kalktı. Siyah gözlerinde öfke kıvılcımları parlıyordu.

«O halde devam edin!» dedi^ «Masum insanları bedbaht edin! Size söyleyecek başka birşeyim yok!»

«Fakat ben öyle zannetmiyorum, Madam! Sizin, daha çok söyleyecek şeyiniz var.»

«Hayır, hiçbir şeyim yok.»

«Bir dakika, Madam. Siz kayınvalidenizin yanından ayrılıp, çardağa, kocanızın yanına gittikten sonra ne oldu?»

Genç kadın omuzlarını silkti.

«Nereden bileyim?»

«Biliyorsunuz - veya şüpheleniyorsunuz.»

Nadine Boynton, Poirot'nun gözlerine baktı.

«Hiçbir şey bilmiyorum, Mister Poirot,» dedi ve onun cevap vermesini beklemeden odayı terketti.

SEKİZ

Genç kadın odadan çıktıktan sonra, Poirot' kâğıdın üzerine N.B. 4,40 yazdı ve sonra, kapıyı açarak Albay Carbury'nin, kendi emrine tahsis ettiği askeri çağırdı. Ondan, Carol Boynton'u çağırmasını istedi.

Bir müddet sonra içeri giren Carol'un, kestane rengi saçlarına, güzel yüzüne ve sinirli hareketler yapan narin ellerine baktıktan sonra, «Lütfen oturunuz, Matmazel,» dedi.

Genç kız hiçbir şey söylemeden onun emrine itaat etti. Yüzü tamamen renksizdi ve ne. düşündüğü belli olmuyordu. Poirot, genç kızı ürkütmemek için, sempatik bir sesle konuşmağa başladı:

«Hadise günü, öğleden sonra neler yaptığınızı bana lütfen anlatabilir misiniz, Matmazel?»

Carol Boynton, hiç düşünmeden cevap verdi:

«Öğle yemeğinden sonra hep beraber etrafı dolaşmağa çıktık. Bir müddet sonra kampa döndüm...»

«Bir dakika, Matmazel. Dönünceye kadar diğerleri ile beraber miydiniz?»

«Hayır, bir müddet ağabeyim Raymond ve Miss King'le beraber dolaştım, sonra onlardan ayrıldım.»

«Teşekkür ederim. Kampa döndüğünüzü söylüyordunuz. Döndüğünüz zaman, saatin kaç olduğunu hatırlıyor musunuz?»

«Zannedersem beşi on geçiyordu.»

Poirot, kâğıdın üzerine C.B. 5,10 yazdı.

«Peki, sonra ne oldu?»

«Annem halâ, ayrıldığımız zaman bıraktığımız yerde oturuyordu. Onun yanına giderek bir müddet konuştum, sonra çadırıma gittim.»

«Neler konuştuğunuzu hatırlıyor musunuz?»

«Havanın çok sıcak olduğunu ve gidip biraz uzanacağımı söyledim. Annem ise, yerinde kalmak istediğini söyledi. Başka birşey de konuşmadık.»

«Davranışlarında bir gayritabilik gördünüz mü?»

«Hayır. Yalnız biraz»

Genç kız birden sustu ve tereddüt etti.
Poirot sakin bir sesle, «Evet, Matmazel,» dedi, «Cevabınızı bekliyorum.»
«Düşünüyorum da, o zaman pek dikkatimi çekmemişti, fakat şimdi, renginin kıpkırmızı olduğunu hatırladım. Evet, onun bu kadar kızardığım hiç görmemiş* tim.»
Poirot, «Acaba, birisi onu kızdırmış mıydı?» diye sordu.
«Kızdırmış mı?» Genç kız anlamamış gibi bakıyordu.
«Evet, meselâ Arap uşaklardan biri onu kızdırmış olabilirdi, değil mi?»
Genç kız birdenbire kendini toparladı.
«Oh, anlıyorum. Evet, olabilir.»
«Böyle birşeyin olduğundan bahsetti mi size?»
«Hayır, böyle birşey söylemedi.»
«Pekâlâ, ondan sonra ne yaptınız, matmazel?»
«Çadırıma gittim ve yarım saat kadar uzanıp,, istirahat ettim. Sonra kalkarak çardağa indim. Ağabeyim ve karısı oradaydılar, kitap okuyorlardı.»
«Siz ne yaptınız?»
«Oh! Dikilecek bazı şeylerim vardı, onları bitirdim ve sonra elime bir mecmua aldım.»
«Çardağa inerken, annenizle tekrar konuştunuz mu?»
«Hayır, doğruca oraya gittim. 'Zannedersen onun tarafına bakmadım bile.»
«Peki, sonra?»
«Miss King, annemin ölmüş olduğunu bildirinceye kadar orada oturdum.»
«Bütün bildikleriniz bundan ibaret mi Matmazel?»
«Evet.»
Poirot, hafifçe ileri doğru eğildi. Halâ, yumuşak ve samimî bir sesle konuşuyordu.
«O anda neler hissettiniz, Matmazel?»
«Neler mi hissettim?»
«Evet, annenizin —pardon, üvey annenizin— ölmüş olduğunu duyunca ne yaptınız, neler hissettiniz?»
Genç kız, ifadesiz nazarlarla ona baktı.
«Ne demek istediğinizi anlayamıyorum!»
«Zannedersen çok iyi anlıyorsunuz!»
Carol Boynton, gözlerini yere indirdi. Bir an düşündükten sonra cevap verdi: «Adeta şoke olmuşum.»
«Öyle mi?»
Genç kızın bütün kam yüzüne hücum etmişti. Ümitsiz ve korku dolu gözlerle karşısındaki garip adama bakıyordu.
«Çok mu üzülünüz Matmazel? Jerusalem' de bir gece, ağabeyiniz Raymond'la konuştuklarınızı hatırlıyorum da, üzüldüğünüzü hiç zannetmiyorum!»
Poirot'nun bu söylediği tesirini göstermekte gecikmemişti. Genç kızın yüzü bu sefer kireç gibi bembeyaz olmuştu.
Uzun müddet tereddüt ettikten sonra, «Demek bunu biliyorsunuz!» diye fısıldadı.
«Evet, biliyorum.»
«Fakat nasıl - nasıl?»
«Konuşmanızın bir kısmını işittim.»
«Oh!» Carol Boynton, yüzünü ellerile kapadı, Hıçkırıkları masayı sarsıyordu.
Hercule Poirot, bir müddet onun sakinleşmesini bekledi, sonra hafif bir sesle, «Ağabeyinizle beraber, üvey annenizi öldürmeyi tasarlıyordunuz, değil mi?» dedi.
Carol birdenbire başını kaldırdı. Hıçkırıkları dinmişti.
«Deliydik! O gece ikimiz de delirmiştik!» diye haykırdı.
«Belki de.»
«O andaki haleti ruhiyemizi anlamanıza imkân yok!» Oturduğu yerde hafifçe doğruldu ve saçlarını düzeltti.
«Amerika'dayken durumumuz bu kadar feci değildi. Fakat seyahat bizi iyice çılgına çevirdi.»
«Çılgına mı çevirdi?» ~
«Evet, diğer insanlardan ne kadar farklı olduğumuzu görüyorduk! Muazzam bir ümitsizlik uçurumuna yuvarlanmak üzereydik. Zavallı Jinny'yi de düşünüyorduk.»
«Jinny mi?»
«Evet, kızkardeşim. Siz onu henüz görmediniz. Zavallı gittikçe acıipleşiyordu. Annem de onun üstüne düşüyor, onu büsbütün delirtiyordu. Kardeşimin aniden delirmesinden korkuyorduk! Nadine de onun vaziyetini hiç beğenmiyordu. Onun da bu şekilde düşünmesi bizi, yâni Raymond'la beni büsbütün korkuttu. Çünkü Nadine hemşire kursu görmüştür ve bu gibi şeylerden anlar.»
«Evet, evet? Devam edin.»

«O gece Jerusalem'de, bu işe bir çare bulmağa karar vermiştik. Raymond'un akli başındaydı, fakat o kadar kızmıştık ki, düşündüğümüz çılgınca şeyler, bize normalmiş gibi geliyordu! Annem, anormal bir kadındı -böyle bir insanın yaşamaması lâzımdı!»

Poirot, hafifçe başını salladı.

«Evet, insan bazan böyle şeyler düşünebilir. Bunun misallerini çok görmüşümdür.»

«İşte o gece, Raymond'la ben bu şekilde düşünüyorduk...» Genç kız, ani bir hareketle yumruğunu masaya indirdi. «Fakat düşündüğümüzü yapamadık. Sabah olduğu zaman, düşündüklerimizin, ne kadar korkunç ve saçma olduğunu idrak etmekte gecikmedik! Annem, hakikaten eceli ile, kalbinin zayıf olması sebebiyle öldü, Mister Poirot! Ray ve ben hiçbir şey yapmadık, inanın bana.»

Poirot, hafif bir sesle, «Misis Boynton'un, sizin tarafınızdan değil de, eceli ile öldüğüne yemin edebilir misiniz, Matmazel?» dedi.

Carol Boynton başını kaldırıp, onun yüzüne baktı. Sesi gayet sakin ve derinden geliyormuş gibiydi:

«Yemin ederim ki, ona hiçbir zaman, hiçbir zararım dokunmadı...»

Poirot, koltuğunun arkasına yaslandı.

«Demek böyle, ha?» dedi.

Odayı derin bir sükût kaplamıştı. Poirot, sinirli hareketlerle bıyığı büküyordu. Bir müddet sonra, birdenbire, «Plânınız neydi?» diye sordu.

«Plânımız mı?»

«Evet. Herhalde ağabeyinizle beraber bir plân kurmuştunuz.»

Genç kız, cevap vermeden önce birkaç saniye kadar düşündü.

«Hiçbir plânımız yoktu,» dedi, «Bu meselenin üzerinde, plân yapacak kadar fazla durmadık.»

Hercule Poirot, birdenbire ayağa kalktı.

«Teşekkür ederim, matmazel. Şimdilik, konuşmalarımız bundan ibaret kalacak. Bana, ağabeyinizi gönderebilir misiniz?»

Carol, ayağa kalktı ve bir müddet, mütereddit nazarlarla ona baktı.

«Mister Poirot, bana inanıyor musunuz?»

Poirot, hafif bir tebessümle, «İnanmadığımı söyledim mi?» dedi.

«Fakat...» Genç kız sözünü tamamladı.

«Ağabeyinizi buraya gönderir misiniz?»

«Peki.»

Carol, ağır adımlarla kapıya doğru yürüdü. Fa^ kat dışarı çıkmadan önce durdu ve tekrar Poirot'ya baktı:

«Size hakikati söyledim - inanın bana!»

Hercule Poirot ona hiçbir cevap vermedi. Genç kız daha fazla konuşmanın, lüzumsuz olduğuna kanaat getirerek sessizce dışarı çıktı.

DOKUZ

Raymond Boynton içeri girdiği zaman, Poirot, onun, kızkardeşine ne kadar benzediğine dikkat etti.

Genç adam ciddî bir yüzle içeri girmiş olmasına rağmen, korkmuş veya sinirli görünmüyordu. Poirot'nun birşey söylemesini beklemeden bir sandalyeye oturdu ve «Evet, buyrun?» dedi.

Poirot, nazik bir sesle, «Kızkardeşiniz sizinle konuştu mu?» diye sordu.

Raymond başını salladı.

«Evet. Buraya gelmemi söylediği zaman, herşeyi anlattı. Bizden şüphelendiğiniz için size asla kızmıyorum. Jerusalem'deki konuşmamızı duyduktan sonra şüphelenmekte haklısınız! Yalnız, size şunu söyleyebilirim ki, o duyduklarınız, o geceki öfkemizin tesiriyle söylenmiş şeylerdi, adeta deli gibi olmuştuk! Muazzam bir baskının tesiri altındaydık ve hiçbir şey yapamıyorduk. Bu şekilde konuşunca adeta ferahlar gibi olmuştuk!»

Hercule Poirot, hafifçe başını eğdi.

«Evet,» dedi, «Bu mümkündür.»

«Sabahleyin, konuştuklarımızın ne kadar saçma olduğunu anladık tabii! Size yemin ederim ki, bu mesele üzerinde bir daha asla düşünmedim, Mister Poirot! »

Poirot, hiçbir şey söylemedi.

Genç adam, aceleyle, «Oh, evet,» dedi, «Bunu söylemenin, gayet kolay olduğunu düşünüyorsunuz. Sırf bu şekilde konuştuğum için, benim sözlerime inanacağını zannetmiyorum. Fakat ortadaki hakikatları düşünün. Ben annemle konuştuğum zaman saat henüz altıya geliyordu; annem o zaman sağdı. Çadırıma gittim, ellerimi, yüzümü yıkadım ve çardağa giderek diğerlerinin yanına oturdum. O andan sonra ne Carol, ne de ben yerlerimizden kımıldamadık. Herkes bizi görüyordu. Annemin, eceli ile öldüğüne inanmalısınız, Mister Poirot, çünkü zayıf bir kalbi vardı! Uşakların hepsi ortalıkta dolaşıyorlardı, başka birşey düşünmek bence oldukça saçma bir şeydir!»

Poirot, hafif bir sesle ona cevap verdi:

«Fakat Miss King, saat altı buçukta annenizin cesedini muayene ettiği zaman, onun, birbuçuk veya iki saat evvel ölmüş olduğunu anlamış. Buna ne dersiniz?»

Raymond, şaşkın, şaşkın Poirot'nun yüzüne bakıyordu.

«Sarah, böyle mi söyledi?» dedi.

Poirot başını salladı.

«Şimdi ne söyleyeceksiniz?»

«Fakat bu imkânsız!»

«Miss King bu fikirde. Sizin söylediğinize göre ise, Miss King'in muayenesinden kırk dakika evvel anneniz sağdı.»

Raymond inatçı bir sesle, «Fakat annem o zaman sağdı!» dedi.

«Dikkatli olun, Mister Boynton!»

«Sarah yanılmış olmalı! Nazarı itibara almayı unuttuğu mühim bir faktör olmalı. Meselâ, kayanın sıcaklığını düşünmemiş olabilir. Sizi temin ederim ki, Mister Poirot, annem, saat altıdan biraz evvel sağdı ve ben onunla konuştum.»

Poirot'nun yüzünden, ne düşündüğü belli olmuyordu.

Raymond, hafifçe ileri doğru eğilerek devam etti:

«Bütün bunların, sizi şüpheye düşürdüğünü biliyorum, Mister Poirot. Fakat hadiseler normal cephelerden bakmağa çalışın. Siz herşeyde şüpheli bir taraf aramağa alışmışsınız. Daima bir cinayet atmosferi içinde yaşıyorsunuz. Her ani ölüm, size bir cinayetmiş gibi geliyor! Hadiseleri biraz da normal olarak görmeğe çalışın. Hergün, kalbi zayıf olan birçok insan ölüyor ve kimse de bunların ölümlerinden şüphelenmiyor.»

Poirot, canı sıkılmış gibi içini çekti.

«İşimi bana siz mi öğreteceksiniz?» dedi.

«Hayır, öyle birşey düşünmedim, tabii. Fakat bizim o saçma konuşmamızın, sizi yanlış yola sevkettiği belli. Annemin ölümünden şüphelenmeniz için, bizim o konuşmamızdan başka birşey yok elinizde.»

Poirot, başını salladı.

«Yanıyorsunuz. Birşey daha var. Doktor Gerard'ın çantasından bir miktar zehirli ilaç çalınmış.»

«Zehir mi?» Raymond şaşırılmış görünüyordu. «Zehir, ha!» Sandalyesini geriye doğru itti, «Demek onun zehirlenmiş olmasından şüpheleniyorsunuz?»

Poirot, ona, düşünmesi için bir, iki dakika zaman verdikten sonra ağır bir sesle, «Sizin plânınız farklı mıydı?» diye sordu.

Raymond, adeta bir robot gibi, hiç düşünmeden, «Oh, evet,» dedi, «Fakat bu, her şeyi değiştiriyor... Aklımı başıma toplayamıyorum.»

«Sizin plânınız neydi?»

«Bizim plânımız mı? Şey...»

Raymond birdenbire sustu. Endişeli gözlerle, karşısındaki ufak, tefek detektife bakıyordu.

«Zannedersem bu kadar konuşmam kâfi,» dedi.

«Siz bilirsiniz.»

«Meraklı gözlerle, odadan çıkan genç adamın arkasından bir müddet baktı. Sonra kalemini alarak, önündeki kâğıda R.B. 5,55, yazdı.

Birkaç dakika düşündü ve sonra, boş bir kâğıt alarak yazmağa başladı. İşini bitirdikten sonra başını hafifçe yana eğdi ve yazdıklarını gözden geçirdi:

Boynton ve Jefferson Cope kamptan ayrılıyorlar 3,05 (Takriben)

Dr. Gerard ve Sarah King kamptan ayrılıyorlar 3,15 (Takriben)

Leydi Westholme ve Miss Pierce kamptan ayrılıyorlar 4,15

Nadine Boynton, kayınvalidesinin yanından ayrılıyor. Dr. Gerard kampa dönüyor 4,20 (Takriben)

Lennox Boynton kampa dönüyor 4,35

Nadine Boynton kampa dönüyor ve kayınvalidesi ile konuşuyor 4,40 ,

Nadine Boynton çardağa gidiyor 4,50 (Takriben)

Carol Boynton kampa dönüyor 5,10

Leydi Westholme, Miss Pierce ve Mr. Jefferson Cope kampa dönüyorlar ... 5,40

Raymond Boynton kampa dönüyor ... 5,50

Sarah King kampa dönüyor 6,00

Ceset görülüyor ... 6,30

ON

Hercule Poirot, kendi, kendine, «Acaba?» diye mırıldandı. Sonra kapıyı açarak Kılavuz Mahmut'u, kendisine göndermelerini istedi. İri, yarı kılavuz gevezeliği seven bir adamdı. Poirot'nun sormasına fırsat vermeden konuşmağa başlamıştı.

«Her zaman beni kabahatli çıkarırlar,» dedi, «Bir şey oldu mu, senin yüzünden oldu, derler. Leydi Ellen Hunt da Kurban Yeri'nden aşağı inerken bileğini incittiği zaman beni kabahatli bulmuşlardı. Halbuki, Leydi, altmış, belki yetmiş yaşındaydı ve kayalara yüksek topuklu ayakkabılarla tırmanmağa çalışıyordu. Ha yatımda bir gün olsun, rahat yüzü görmedim zaten! Yahudilerden çektiğimiz yetmiyormuş gibi...»

Poirot, nihayet onu susturmağa muvaffak olmuş ve sorusunu sormuştu.

«Beş buçukta mı dediniz? Hayır, o saatte etrafta hiçbir uşak olduğunu zannetmiyorum. Çünkü öğle yemeğini oldukça geç, saate ikide yemişlerdi. Uşaklar masayı temizledikten sonra uykuya çekildiler. Saat üç buçukta hepimiz yatmıştık. Hizmet ettiğim kimselerin en ufak ihtiyaçlarını dahi düşünürüm. İngiliz Leydilerinin saat beşte çay içeceklerini biliyordum. Onun için beşte uyandım, fakat ortada kimse görünmüyordu. Herkes etrafı dolaşmağa çıkmıştı. Bu benim işime gelirdi, tekrar yatabilirdim. Saat altıya çeyrek kala, iri yarı İngiliz, Leydisi gelerek çay istediğini söyledi. Halbuki çocuklar, akşam yemeği için masayı hazırlamağa başlamışlardı. Leydi kızdı ve muhakkak çay istediğini, suyun iyice kaynamasını söyledi. Ah, Mösyö! Ne hayat - ne hayat! Elimden gelen herşeyi yapmama rağmen yine de yaranamam...»

Poirot, bir müddet düşündükten sonra, «Bir mesele daha var,» dedi, «Sizin çocuklardan birisi, ölen Leydiyi kızdırmış. Bunun yapanın, uşaklardan hangisi olduğunu ve meselenin içyüzünü biliyor musunuz?»

Mahmut ellerini havaya kaldırdı.

«Maalesef bilmiyorum. Çünkü ihtiyar leydi bana böyle birşeyden bahsetmedi.»

«Bunu öğrenebilir misiniz?»

«Maalesef, bu imkânsız birşey mösyö. Çocuklardan hiçbiri şu anda, böyle bir şey yaptığını ve ihtiyar leydiyi kızdırdığını söylemez tabii. Hepsı birbirlerinin üzerine atarlar kabahati. Bu adamlar çok aptaldır, bir şey anlamazlar.»

Bir an sustu ve derin bir nefes aldıktan sonra devam etti:

«Ben ise onlara benzemem. Bir müddet Misyonada okudum size Keats ve Shelley'den bahsedebilirim...»

Poirot sıkılmağa başlamıştı. İngilizce, onun ana lisanı olmadığı halde bu adamın garip konuşması canını sıkıyordu.

Onun sözünü keserek, «Çok güzel, çok güzel!» dedi, «Sizi bütün turist arkadaşlarıma tavsiye edeceğim.»

Sonra yaptığı yardımdan dolayı teşekkür ederek, kılavuzu savdı ve yazdığı kâğıdı alarak Albay Carbury'nin ofisine gitti.

Carbury, yana kaymış olan kravatını hafifçe düzelterek sordu:

«Birşey öğrenebildiniz mi?»

Poirot, «Size teorilerimden birisim söyleyeyim mi?» dedi.

Albay Carbury, hafifçe içini çekti ve, «Siz bilirsiniz,» dedi. Bu adamın buraya gelişinden beri, birçok teori dinlemişti zaten.

«Pekâlâ, işte söylüyorum. Kriminoloji, dünyadaki en kolay ilimlerden biridir! İnsan, suçluyu konuşturmasını bilmelidir. Suçlu ergeç size hakikati söyler.»

«Daha önce de böyle birşeylerden bahsettiğinizi hatırlıyorum. Size birşeyler anlatan birini mi buldunuz?»

Poirot, ona, konuştuğu kimselerden edindiği intibaları anlattı.

Carbury, «Hıram,» dedi, «Evet, birşeyler dinlemişsiniz. Fakat hepsi de aksi istikameti gösteriyorlar. Araştırma yapmamızı icabettirecek bir vaka var mı, bunu öğrenmek istiyorum.»

«Hayır.»

Carbury tekrar içini çekti.

«Ben de bundan korkuyordum.»

Poirot, «Fakat,» dedi, «Gece olmadan size hakikati söyleyeceğim!»

«Bunu bana söz vermişsiniz zaten! Fakat sözünüzü yerine getiremeyeceğinizden korkuyordum. Söylediğinizden emin misiniz?»

«Tamamen eminim.»

«İnsanın, kendine inanması güzel bir şeydir!»

Poirot, onun söylediklerine aldırmamış, yaptığı listeyi çıkararak uzatmıştı.

Albay Carbury, «Güzel,» dedi ve listeyi okumağa başladı.

Bir müddet sonra, «Biliyor musunuz, ne düşünüyorum?» diye sordu.

«Söylerseniz çok memnun olurum.»

«Genç Raymond Boynton'u, şüpheliler arasından çıkarmak lâzım.»

«Oh, öyle mi?»

«Tabii. Onun ne düşündüğü gün gibi meydanda. Dedektif hikâyelerinde de şüpheyi en fazla üzerine çeken şahıs ekseriya masumdur. Bunu herkes bilir.»

«Polis romanları okur musunuz?»

Albay Carbury, «Evet, çok okurum,» dedi, «Tabii, romanlardaki dedektiflerin yaptıklarını siz, hakiki hayatta yapamazsınız. Demek ki mühim bazı şeyleri sırayla yazdınız. Tabii, bunlar hiçbir manâ ifade etmiyor gibi görünmesine rağmen çok mühim hakikatlardır, değil ini?»

Poirot, nazik bir sesle, «Siz galiba, romanlardaki gibi bir dedektif hikâyesi yaşamak istiyorsunuz,» dedi, «Pekala, sizin hatırayız için böyle bir hikâye meydana getirmeğe çalışacağım.»

Bunu söyledikten sonra önüne temiz bir kâğıt çekti ve okunaklı bir yazı ile yazmağa başladı:

MÜHİM NOKTALAR

- 1) Mrs. Boynton, içinde dijitalis olan bir ilâç alıyordu.
- 2) Dr. Gerard'ın enjeksiyon şırıngası kaybolmuştu.
- 3) Mrs. Boynton, çocuklarının yabancılarla temasını önüyor ve bunu yapmaktan büyük bir zevk alıyordu.
- 4) Hadise günü, öğleden sonra, Mrs. Boynton çocuklarına izin verdi ve kendisini yalnız bırakmalarını istedi.
- 5) Mrs. Boynton, mental bir sadistti.
- 6) Çardakla, Mrs. Boynton'un oturduğu yer arasındaki mesafe, aşağı, yukarı ikiyüz metredir.
- 7) Mr. Lennox Boynton, ilk önce kampa kaçta geldiğini hatırlamadığını söyledi. Fakat sonra, annesinin yanına gelip, onun saatini ayarladığını itiraf etti.
- 8) Dr. Gerard'la, Ginevra Boynton'un çadırları yanyanaydı.
- 9) Saat altı buçukta, yemek hazır olunca, bunu Mrs. Boynton'a haber vermek için bir uşak gönderildi.

Albay Carbury, bunları okuduktan sonra, tatmin olduğunu gösteren bir ifadeyle, Poirot'nun yüzüne baktı. «Çok güzel!» dedi, «Fakat bana öyle geliyor ki, kasten ihmal ettiğiniz bazı noktalar var. Bilmiyorum ama, herhalde böyle yapmakla birşeyler elde edeceksiniz.»

Poirot'nun gözlerinde birtakım kıvılcımlar belirip kayboldu. Fakat Albaya hiçbir şey söylemedi.

Albay Carbury, «Meselâ, ikinci maddeyi ele alalım,» dedi, «Doktor Gerard, bir enjeksiyon şırıngası ve aynı zamanda, dijitalin ihtiva eden bir miktar ilâç kaybetmiş.»

Poirot, «Bence asıl mühim olan, şırınganın kaybolmasıdır,» dedi.

«Fevkalâde!» Albay, Poirot'nun yüzüne bakarak hafifçe tebessüm etti. «Fakat ben, ilâcın kayboluşunun, daha mühim olduğunu zannediyordum! Peki, şu uşak hikâyeleri ne oluyor? Yemeğin hazır olduğunu bildirmek için onun yanına bir uşak göndermişler. Daha önce da uşaklardan birisi onu kızdırmış. Herhalde ihtiyar kadını, şu zavallı çöl uşaklarından birisi öldürmemiştir! Çünkü, böyle birşey varsa beni kandırmanızı istemem. Herşeyi açıkça anlatın.»

Poirot, hafif bir tebessümle onun yüzüne baktı, fakat cevap vermedi.

Albayın ofisinden çıkarken, kendi, kendine, «Hayret!» diye mırıldandı, «Şu İngilizler hiçbir zaman büyümüyor!»

ONBİR

Sarah King, bir tepenin üzerine oturmuş, etrafındaki yabanî çiçeklerden koparıyordu. Dr. Gerard da onun yakınında, küçük taşlardan yapılmış bir duvar kalıntısı üzerine oturmuştu.

Genç kız birdenbire, acı bir sesle, «Bütün bunları neden karıştırdınız sanki?» dedi, «Eğer siz olmasaydınız...»

Dr. Gerard, hafif bir sesle, «Susmamı mı tercih ederdiniz?» diye sordu.

«Evet.»

«Bütün bildiğim şeylerden sonra da mı?»

«Hiçbir şey bilmiyordunuz.»

Fransız doktor, içini çekti.

«Biliyordum. Fakat insan, bildiklerinden tam manâsiyle emin olamıyor. Bunu da itiraf ederim.»

Sarah, kat'i bir sesle, «Yanıyorsunuz,» dedi, «İnsan bildiklerinden emin olabilir.»

Doktor omuzlarını silkti.

«Siz her bildiğiniz şeyden emin misiniz?»

Sarah, «Siz ateş içinde yatıyordunuz,» dedi, «Hiçbir şey hakkında normal karar veremezsiniz. Belki de şırınganız hep yerindeydi, belki ilâcınız hakkında dahi yanlış şeyler söylüyorsunuz. Uşaklardan biri de ilâç çantanızı merak saikasıyla karıştırmış olabilir.»

Dr. Gerard, küskün bir sesle, «Üzülmenize lüzum yok!» dedi, «Eldeki delillerle hiçbir netice alamazlar. Göreceksiniz, dostlarınız Boynton'lar, bu işten yakalarını sıyracaklar!»

Sarah, sert bir sesle, «Böyle birşey olmasını da istemiyorum!» diye haykırdı.

Dr. Gerard ona bakarak başını salladı.

«Fakat mantıksızca hareket ediyorsunuz!»

Sarah, «Jerusalem'de bana, herkesin işine karışmamam için nasihat veren siz değil miydiniz?» dedi, «Şimdi yaptığınız şeye bakın!»

«Ben kimsenin işine burnumu sokmadım. Yalnız bildiklerimi söyledim!»

«Ben de hiçbir şey bilmediğinizi söylüyorum. Oh, Allahım! Dönüp dolaşip aynı yere geliyoruz.»

Gerard, nazik bir sesle, «Affedersiniz, Miss King,» dedi.

Sarah hafif bir sesle konuşuyordu:

«Görüyorsunuz ya, hâlâ onun elinden kurtulamadılar! Hiçbiri kurtulamadı! Mezarından bile uzanıp onlara mani oluyor. O çok müthiş bir kadındı. Öldükten sonra dahi, çocuklarının başına muazzam bir dert bıraktı! Herhalde şu anda mezarında da onların çektiklerinden zevk alıyordu!»

Sinirli bir hareketle ellerini kenetledi. Bir müddet sonra kendini toparladı ve normal bir sesle, «Şu küçük adam, tepeden yukarı geliyor,» dedi. «

Dr. Gerard omuzunun üzerinden geriye baktı.

«Oh, zannedersem bizi arıyor.»

Sarah, «Acaba görüldüğü kadar aptal bir adam mı?» diye sordu.

Dr. Gerard, ciddî bir tonla, «Hiç te zannettiğiniz gibi aptal bir adam değildir,» dedi.

«Ben de bundan korkuyordum zaten!»

Poirot onların yanına geldiği zaman derin bir «Oh» çekti ve alnındaki terleri sildi. Sonra kederli gözlerle ayakkabılarına baktı.

«Aman Yarabbi! Ne kadar taşlık bir arazi. Zavallı ayakkabılarım!»

Sarah, nazik bir sesle, «Ayakkabılarınızı temizlemez için Leydi Westholme'un, takımlarından istifade edebilirsiniz,» dedi, «Onun yanında her türlü temizlik takımı var.»

Poirot, kederli bir tavırla başını salladı ve, «Maalesef, boya bu sıyrıkları kapatmaz, Matmazel,» dedi.

«Evet, haklısınız. Fakat böyle bir arazide neden bu şekilde nazik ayakkabılar giyiyorsunuz?»

Poirot, başını hafifçe yana eğdi.

«Alışkanlık. Her zaman temiz giyinmeyi severim.»

«Fakat çölde bu alışkanlıktan vazgeçmek lâzım.»

Dr. Gerard, «Bazı kadınlar kendilerine hiç bakmıyorlar,» dedi, «Miss King, her zaman için temiz ve güzel giyinir. Fakat şu, Leydi Westholme'un, kalın mantoları, süvari pantolonları ve çizmelerle ne garip bir manzarası var! Zavallı Miss Pierce de daima soluk şeyler giyer ve boynuna bir sürü boncuk takar! Hattâ güzel bir kadın olan Misis Lennox Boynton dahi, giydiklerini kendisine yakıştırmayı pek beceremiyor.»

Sarah, hafifçe gülümseyerek, «Herhalde, Mister Poirot, buraya kadar, elbiseler hakkında konuşmak için gelmediler,» dedi.

Poirot, «Haklısınız,» diye cevap verdi, «Buraya, Doktor Gerard'ın ve sizin fikirlerinizden istifade etmek için geldim, Matmazel. Misis Boynton hakkında neler düşündüğünüzü, onu nasıl tanıdığınızı öğrenmek istiyorum.»

«Bütün bunları halâ öğrenemediniz mi?»

«Hayır. İçimde, Misis Boynton'un, aklı durumunun, bu vakada çok mühim bir yer işgal ettiğine dair bir his var... Bu gibi tipler muhakkak ki, Doktor Gerard için yabancı değillerdir.»

Doktor, «Haklısınız,» diye cevap verdi, «Üzerinde durulup, tedavi edilmesi gereken bir hastaydı.»

«Bana, ondan biraz bahseder misiniz?»

Dr. Gerard, bir müddet düşündü ve sonra aile hakkında neler düşündüğünü, Jefferson Cope ile konuşmalarını ve Cope'un, Boynton'lar hakkındaki yanlış fikirlerini anlattı. Onun görüşüne göre, Jefferson Cope, durumun ciddiyetini müdrük değildi.

Poirot, «Herhalde hassas bir adam olacak,» dedi

«Oh, öyle diyebilirsiniz. Jefferson Cope, hayatın daima iyi taraflarını görmeğe alışmış bir adam. İnsanların hepsini iyi ve dünyanın her tarafını güzel olarak görüyor! İnsanların hakikî benliklerinden asla haberdar değil!»

Poirot, «Bu düşünceler bazan tehlikeli olabilir,» dedi.

Dr. Gerard devam etti:

«Misis Boynton'un, çocuklarına fazla düşkün olduğu için o şekilde hareket ettiğini zannediyor ve bu fikrinde ısrar ediyordu. Gençlerin, ihtiyar kadının her emrine itaat etmelerini hep sevgiye bağlıyor, onların her an isyana hazır olduklarını göremiyordu.»

«Ne kadar budalaca birşey!»

«Herneyse, insan ne kadar iyimser olursa olsun, bir müddet sonra hakikatların farkına varıyor tabii. Zannedersem Mister Jefferson Cope'un gözleri de, Petra'ya yapılan, seyahat esnasında açılmağa başladı.»

Dr. Gerard, bundan sonra Mrs. Boynton'un öldüğü günün sabahı, Amerikalı genç adamla yaptığı konuşmayı nakletti.»

Poirot, düşünceli bir tavırla, «Şu hizmetçi kız hikâyesi oldukça enteresan,» dedi, «İhtiyar kadının metodları üzerine biraz ışık saçarak gibi oluyor.»

Gerard, «O sabah, etrafta garip bir hava vardı zaten,» diye devam etti. «Petra'ya gitmediniz, değil mi, Mister Poirot? Eğer giderseniz, Kurban Yeri denen mahalli muhakkak görmenizi tavsiye ederim. Oranın — Nasıl söyleyeyim?— kendine mahsus bir havası var!» Kurban Yeri'ndeki manzarayı tafsilâtı ile anlattı. «O gün Matmazel, bir kayanın üzerinde oturarak, kurbanlardan bahsetmişti. Hatırlıyor musunuz, Miss King, «Birkaç kişiyi kurtarmak için bir kişiyi kurban etmeli» demiştiniz!»

Sarah, hafifçe titredi.

«O meşum günden balısetmiyelim artık! Bunu sizden rica ediyorum!»

Poirot, «Hayır, hayır,» dedi, «Daha önceki hadiselerden bahsedelim. Misis Boynton hakkındaki fikirlerinizi öğrenmek istiyorum, Doktor Gerard. Madem ki, çocuklarının, yabancılarla temas etmelerini istemiyordu, neden böyle bir seyahat tertipleddi? Yabancı diyarlarda, aile fertlerinin, yabancılarla muhakkak temas edeceklerini ve otoritesinin sarsılacağını herhalde düşünmüştü.»

Dr. Gerard, heyecanlı bir tavırla ileri doğru, eğildi.

«Fakat, dostum, ihtiyar kadınlar dünyanın her tarafında aynıdır! Canlan sıkılınca yeni birtakım şeyler ararlar. İnsanlara azap vermekten zevk alan bir insan için de bu değişmez! Misis Boynton, kaplanlarını terbiye etmişti! Çocuklar delikanlılık çağında ona karşı başkaldırmak istemişler ve ona bu zevki de tattırmışlardı. Fakat artık herşeye boyun, eğiyor, hiçbir şeye seslerini çıkarmıyorlardı. Lennox'un, Nadine'le evlenmesi de bir maceraydı. Fakat bir müddet sonra herşey onun canını sıkmağa başladı. Lennox, kendini melankoliye o kadar kaptırmıştı ki, ona acı çektirmek, imkânsızdı. Raymond ve Carol da artık onun her dediğini yapıyor, isyan etmeyi akıllarına bile getirmiyorlardı. Ginevra ise hepsinden beterd. O kendini bir hayal alemine kaptırmıştı ve etrafında olanların farkında bile değildi. Annesi ona eziyet etmek istedikçe, o hayal alemine dalıyor, kendisini kraliyet ailesine mensup bir prenses olarak görmeğe başlıyordu. Misis Boynton, bütün bunlardan bıkmıştı. Fethedecek yeni dünyalar, yaşanacak yeni maceralar aramak ihtiyacını hissediyordu. İşte bunun için böyle bir seyahat tertipleddi. Bu gezi esnasında çocukları belki de ona karşı isyan edecekler ve o da onlara eziyet ederek zevk duyacaktır! Bu belki de size çok saçma gibi geliyor, fakat dediğim doğrudur! İhtiyar kadın, yeni heyecanlar yaşamak istiyordu.»

Poirot derin bir nefes aldı.

«Evet, söyledikleriniz doğru olabilir. Hâdiseler de sizin haklı olduğunuzu gösteriyor. Misis Boynton, tehlikeli bir hayat yaşamak istedi ve bunun cezasını da hayatı ile ödedi!»

Sarah, hafifçe onlara doğru eğildi. Soluk yüzünde, ciddi bir ifade vardı.

«Yani,» dedi, «Kurbanlarının üzerine haddinden fazla düştü ve onlar veya onlardan biri de daha fazla dayanamadı, öyle mi?»

Poirot hafifçe başını eğdi.

«Peki, ama, ona karşı bu şiddetli isyan hareketini gösteren hangisidir?»

Poirot, genç kıza baktı. Sarah öfkeli hareketlerle oturduğu yerdeki çiçekleri yoluyordu.

Ona cevap vermek üzereydi ki, Dr. Gerard, omuzuna dokundu ve, «Bakın,» dedi.

Tepenin yamacında bir genç kız, etrafına bakınarak dolaşıyordu. O kadar ritmik hareketlerle yürüyordu ki, insan onun sahici olduğuna inanmak istemiyordu.

Kızıl saçları güneşin ışıkları altında pırıl, pırıl parlıyor ve garip bir tebessüm dudaklarını süslüyordu. Poirot; hafifçe içini çekti.

«Ne kadar güzel,» diye mırıldandı, «Ne kadar garip bir güzelliği var... Ofelya böyle oynanmak işte! Başka dünyalardan gelmiş ve insanların neşelerinden, üzüntülerinden haberi olmayan genç tanrıçalara benziyor!»

Dr. Gerard, «Evet, haklısınız,» dedi, «İnsanın rüyalarına girecek bir yüz, değil mi? Ben onu rüyamda gördüm. Hastalığım esnasında ateş içinde yatarken, bir ara gözlerimi açtım ve onun, gülümseyen yüzünü gördüm... Ne tatlı bir rüya idi. Uyandığımı üzül müştüm...»

Dr. Gerard bunları söyledikten sonra, birdenbire toparlandı ve, «Bu gördüğünüz, Ginevra Boynton'dur,» dedi.

ONİKİ

Bir müddet sonra genç kız, onların yanına gelmişti.

Dr. Gerard, tanıştırma merasimini üzerine aldı.

«Miss Boynton, bu Mösyö Hercule Poirot'dur.»

«Öyle mi?» Genç kız, şüpheli gözlerle detektifi süzüyordu. Parmakları, sinirli hareketlerle açılıp kapanıyorlardı. Sihirler diyarından gelmiş bir periyi andırıyordu. Fakat, nedense kendine hâkim olamıyor, sinirli görünüyordu.

Poirot, «Sizi burada gördüğüm için kendimi bahtiyar addediyorum, matmazel,» dedi, «Sizi otelde de görmek istemiş, fakat muvaffak olamamıştım.»

«Öyle mi?»

Zoraki bir tebessüm genç kızın yüzünü aydınlattı. Parmakları, şimdi elbisesinin kemeri ile oynuyordu.

Poirot, nazik bir sesle, «Benimle biraz yürür müsünüz, matmazel?» dedi.

Ginevra, hiç sesini çıkarmadan onun dediğini yaptı.

Bir müddet sonra, birdenbire, heyecanlı bir sesle sordu:

«Siz bir detektifsiniz, değil mi?»

«Evet, matmazel.»

«Meşhur bir detektifsiniz, değil mi?»

Poirot, çok basit birşey söylüyormuş gibi, «Dünyanın en iyi detektifiyim,» diye cevap verdi.

«Buraya, beni korumak için mi geldiniz?» Genç kızın sesi âdeta uzaklardan geliyormuş gibiydi, güçlükle duyuluyordu.

Poirot, düşünceli bir tavırla bıyığını büktü. Sonra, hafif bir sesle: «Tehlikede misiniz, matmazel?» diye sordu.

«Evet, evet!»

Genç kız, seri hareketlerle ve şüpheli gözlerle etrafına bakındı. Sonra âdeta fısıldar gibi, «Bu mesele hakkında Doktor Gerard'la, Jerusalem'deyken konuşmuştum,» diye devam etti, «Doktor çok zekice hareket etti. Etrafa hiçbirşey belli etmemesine rağmen beni o kırmızı kayalı yere kadar takip etti, yalnız bırakmadı.» Hafif bir titreme geçirdi, «Orada beni öldürmek istiyorlardı. Çok dikkatli olmam icabediyordu!»

Poirot hafifçe başını salladı.

Ginevra Boynton bir an düşündükten sonra, «Çok iyi ve nazik bir adam,» dedi, «Bana da âşık.»

«Öyle mi?»

«Oh, evet. Uykusunda, benim ismimi söylüyor...» Sesi tekrar titremeğe başlamıştı. Fısıltıyla konuşuyordu. «Yatağında ateşli olarak yatıyor ve sağa. sola dönerek benim ismimi sayıklıyordu... Hemen oradan kaçtım.» Bir an durup, Poirot'nun yüzüne baktı. «Acaba sizi de o mu çağırdı, diye düşündüm. Biliyor musunuz, o kadar çok düşmanım var ki! Hepsi de etrafımda dolaşıp duruyorlar. Bazan kıyafet değiştirip yakınımaya kadar sokuluyorlar.»

Poirot, yumuşak bir sesle: «Evet, evet,» dedi, «Fakat burada emniyette sayılırsınız. Bütün kardeşleriniz yanınızda.»

Genç kız mağrur bir tavırla doğruldu.

«Onlar benim kardeşlerim değil! Onlarla hiçbir alâkam yok benim. Kim olduğumu size dahi söyleyemem - bu, büyük bir sırdır. Bilmeniz çok şaşırırsınız.»

«Annenizin ölümü sizi çok üzdü mü matmazel?»

Ginevra ayağını hiddetle yere vurdu.

«O benim annem değildi - söylüyorum size! Düşmanlarım ona, annem gibi görünmesi ve beni gözden kaçırmaması için para veriyorlardı!»

«O öldüğü gün, öğleden sonra neredeydiniz?»

«Çadırdıydım... Çadırın içi çok sıcaktı, fakat dışarı çıkmağa cesaret edemiyordum... Dışarı çıkarsam beni yakalayacaklarından korkuyordum. Hattâ bir tanesi başını uzatıp çadırımdan içeri bile baktı. Kıyafetini değiştirmişti, fakat onu tamdım ve uyur gibi yaptım, Onu Şeyh göndermişti. Şeyh beni kaçırmak istiyordu tabii.»

Poirot, bir müddet onun yanında sesini çıkarmadan yürüdü. Sonra birdenbire, «Bu uydurduğunuz masallar hakikaten güzel!»

Genç kız birden durdu ve kızgın gözlerle ona baktı. Sonra, ayağını tekrar yere vurarak, «Hikâye değil Dunlar. Size hakikatten bahsediyorum,» diye bağırıldı.

Poirot, «Evet,» dedi, «Çok güzel uydurulmuş şeyler. Hakikate benziyor.»

«Bunlar uydurma değil, diyorum size! Doğru bunlar - doğru!»

Genç kız bunları, Poirot'nun yüzüne haykırdıktan sonra birden döndü ve yokuş aşağı koşmağa başladı. Poirot hiç yerinden kıvıldamamış, onun arkasından bakmağa başlamıştı. Bir müddet sonra yanibaşında bir ses duydu:

«Ona ne söylediniz?»

Dr. Gerard, nefes, nefese yanında duruyordu. Sarah ta onlara doğru geliyordu. Fakat genç kızın adımları oldukça sakindi.

Poirot, bir an düşündükten sonra doktora cevap verdi:

«Ona, kendi, kendine bazı hikâyeler uydurduğunu söyledim.»

Doktor, düşünceli bir tavırla başını salladı.

«Buna kızdı, değil mi? Bu, iyiye alâmettir. Kızması, hafızasını tamamen kaybetmediğini, tamamiyle delirmediğini gösteriyor. Şu halde, söylediklerinin doğru olmadığını kendisi de biliyor. Onu tedavi edeceğim.»

«Demek, onun tedavisini üzerine alıyorsunuz.»

«Evet. Bu meseleyi, genç Misis Boynton ve kocasıyla konuştum. Ginevra Paris'e gelip, benim kliniklerimden birine yatacak. İyileştikten sonra da sahne tahsiline devam edecek.»

«Sahne mi?»

«Evet - sahnede çok muvaffak olacağından eminim. Onun ihtiyacı olan şey bu! Bazı bakımlardan annesine çok benziyor.»

Sarah, isyankâr bir sesle: «Hayır!» diye bağırdı.

«Bu size imkânsız gibi görünüyor, fakat söylediğim doğrudur. İkisinde de mühim kimseler olduklarını, etrafa gösterme ihtirası vardı. O da annesi gibi etrafındakileri tesiri altına alabileceğini zannediyor! Şimdiye kadar, şahsiyetini ortaya koyacak fırsatı bulamamış.» Doktor, hafifçe güldü. «Nous allons changer tout ça!»

Bunları söyledikten sonra hafifçe eğilerek onları selâmladı ve, «Müsaadenizle,» diyerek Ginevra'nın arkasından yürüdü.

Sarah, «Doktor Gerard, hastalarına karşı çok müşfik davranıyor,» dedi.

«Evet, şefkatinin farkındayım.»

Sarah kaşlarını çatarak, «Ne olursa olsun,» dedi, «Onun, şu zavallı kızı, annesine benzetmesine tahammül edemedim. Bir zamanlar ben bile Misis Boynton'a aramıştım, fakat...»

«Ona ne zaman aramıştınız, matmazel?»

«Jerusalem'de neler yaptığımı size anlatmıştım. O anda birdenbire yanlış düşündüğüm zehabına kapılmış ve ona aramıştım. Bilirsiniz, insanlar bazan çok kısa bir zaman için herşeyi ters tarafından görürler. Bu yüzden de herkesin yanında saçma, sapan konuşup kendimi rezil ettim!»

«Oh - yok canım!»

Sarah, yine Mrs. Boynton'la olan konuşmasını hatırlamış ve kızarmıştı.

«O anda kendimi ne kadar mağrur, ne kadar heyecanlı hissetmişim! Sonradan Leydi Westholme bana tuhaf, tuhaf bakarak, Misis Boynton'la konuşmamı gördüğünü söylediği zaman çok utandım. Onun, söylediklerimi duyduğunu zannetmişim.»

Poirot, «Misis Boynton size ne söylemişti?» diye sordu, «Söylediklerini tam olarak hatırlayabilir misiniz?»

«Zannedersem hatırlıyorum. Söyledikleri oldukça garibime gitmişti. 'Hiçbir zaman unutmam/ demişti, 'Bunu hatırla. Hiçbirşeyi unutmadım. Ne hareketleri, ne isimleri, ne de gördüğüm yüzleri unuturum' Evet, aynen böyle söyledi.» Genç kız hafifçe titredi. «Bunları söylerken yüzüme dahi bakmıyordu. Bu sözleri hâlâ kulağımda hissediyorum...»

«Bu sözler size çok mu tesir etti?»

«Evet. Kolay, kolay korkmam, fakat bazan onun bu sözleri ve fenalık ifade eden yüzünü hatırlayarak titriyorum. Aman Yarabbi!» Genç kız tekrar titredi ve Poirot'nun yüzüne baktı.

«Mösyö Poirot, bunu sormanın belki yeri ve zamanı değil, fakat yine de soracağım. Bir neticeye vardınız mı? Kat'î birşey öğrenebildiniz mi?»

«Evet.»

«Öyle mi?» Genç kız bunu söylerken, dudakları titriyordu.

«O gece, Jerusalem'de, Raymond Boynton'un konuştuğu şahsın, kızkardeşi Carol olduğunu öğrendim.»

«Demek Carol'la konuşuyormuş! Ona söylediniz mi - sordunuz mu ona?...»

Genç kız, daha fazla devam edemeyeceğini anlıyarak sustu. Poirot, anlayışlı nazarlarla ona baktı ve sonra sakın bir tavırla, «Bu, sizin için çok mühim, değil mi, matmazel?» dedi.

Sarah, «Benim için herşey demektir!» diye cevap verdi. Sonra hafifçe doğrularak devam etti: «Fakat bilmem lâzım.»

«Bana, o geceki konuşmasının, büyük bir öfke krizi neticesi olduğunu söyledi! Kızkardeşi ile çok kızmışlar ve kendilerine hâkim olamıyarak o şekilde konuşmuşlar. Sabah olduğu zaman ikisi de düşündüklerinin ve söylediklerinin saçmalığını anlamışlar.»

«Anlıyorum...»

Poirot, nazik bir sesle, «Korkunuzu sebebini bana söylemeyecek misiniz, Miss King?» dedi.

Saran, ümitsizlik ifade eden beyaz yüzünü ona çevirdi.

«O gün öğleden sonra beraberdik,» dedi. «Bir ara, yanımdan kalktı ve birşey yapacağım söyledi. 'Cesaretim varken bunu yapmalıyım/ dedi ve gitti. İlkönce, durumumuzu annesine söyleyeceğini ve bunu kaydettiğini zannetmişim. Fakat ya başka birşey demek istediye...»

Genç kızın sesi titriyordu. Kontrolünü kaybedeceğini anlıyarak sustu.

ONÜÇ

Nadine Boynton otelin kapısından çıktı ve bir an, ne yapacağını düşünmek ister gibi durakladı. Aynı anda, Mr. Jefferson Cope birden ortaya çıkmış ve birkaç seri adımla onun yanına gelmişti.

«Şu. tarafa doğru yürüyelim mi?» diye sordu, «Burası biraz kalabalık.»

Genç kadın hiç sesini çıkarmadan onun dediğini yaptı.

Yanyana yürürlerken, Mr. Cope konuşuyordu. Nadine'in, dinleyip, dinlemediğinin farkında bile değildi. Çiçeklerle kaplı bir tepenin yanından geçerken, genç kadın birden onun sözünü kesti.

«Jefferson, affedersin. Fakat seninle mühim birşey konuşmak istiyordum.»

Bunu söylerken yüzü sararmıştı.

«Tabii canım! Ne istiyorsan söyleyebilirsin. Böyle üzülme razi olamam.»

Nadine, «Sen, zannettiğimden daha makul ve akıllı bir insanmışsın,» dedi, «Ne söyleyeceğimi biliyorsun, değil mi?»

Mr. Cope, bir an onun yüzüne baktı. Sonra, «Hâdiselerin, durumları değiştirdiği bir hakikattir,» diye cevap verdi, «İçinde bulunduğumuz durum dolayısıyla, daha evvel verdiğimiz kararlar bir daha düşünmeliyiz.» Bir an durdu ve hafifçe içini çekti, «Hissettiklerini yapmakta tamamen serbestsin. Ne istiyorsan yapabilirsin, Nadine.»

Genç kadın, heyecanlı bir sesle, «Ne kadar iyi, ne kadar sabırlı bir insansın,* Jefferson!» dedi. «Sana karşı çok fena hareket ettiğimin farkındayım, fakat elimden başka birşey gelmiyor.»

«Bana bak, Nadine, herşeyi açıkça konuşmalıyız. Seni ilgilendiren meselelerde, limitlerimin nerede son bulunduğunu bilen bir kimseyim. Seni, tanıdığım gündenberi sever ve hürmet ederim. Bütün istediğim, senin mesut olmandır. Senin bedbaht olduğunu gördükçe deli gibi oluyordum. Bunun için de Lennox'u kabahatli buluyordum. Senin bedbaht olduğunu bildiği halde birşeyler yapmıyor, mesut etmeğe çalışmıyordu.»

Mr. Cope bir an durup, derin bir nefes aldı ve sonra devam etti:

«Sizinle Petra'ya geldikten sonra fikrim değişir gibi oldu. Bütün kabahatin, Lennox'ta olmadığını anlamağa başlamıştım. Bazı durumlarda annesini ve kendisini düşünmediği halde seni düşünüyor ve üzmemek için elinden geleni yapmağa çalışıyordu. Ölmüş bir insanın arkasından kötü şeyler söylemenin iyi birşey olmadığı biliyorum. Fakat yine de, öyle zannediyorum ki, kayınvaliden, geçinilmesi güç olan bir kadındı.»

Nadine, «Evet, bu sözlerin tamamıyla doğru,» diye mırıldandı.

Mr. Cope, «Her neyse,» diye devam etti, «Dün bana geldin ve Lennox'u terketmeğe kat'î olarak karar verdiğini söyledin. Bu kararını çok beğenmiştim. Yaşadığın hayat, sana göre değildi. Benimle gayet açık olarak konuştun. Benden biraz hoşlandığını, fakat bana âşık olmadığını biliyordum. Fakat herşeye razıydım. Bütün istediğim, seni himaye etmek ve lâyük olduğun hayatı temin etmek için elimden geleni yapmağa çalışmaktı. Seninle konuştuktan sonra, ne kadar sevindiğimi anlatamam. Dün, benim en mesut günlerimden biri olmuştu.»

Nadine, «özür dilerim! Affet beni!» diye bağırdı.

«Üzülme canım! Çünkü böyle birşeyin hakikat olamayacağını biliyordum. Senin, bir kızgınlık anında o kararı verdiğini anlamıştım. Fakat artık herşey değişti. Bundan sonra Lennox'la istediğin hayatı yaşayabilir ve mesut olabilirsin.»

Nadine, «Evet,» dedi, «Lennox'u terkedemeyeceğimi anladım. Ne olur, affet beni!»

«Affedilecek hiçbirşey yok. Yine eskisi gibi iki eski arkadaş olarak kalacağız. Dün öğleden sonra aramızda geçenleri unutacağız. Hepsi bu kadar.»

Nadine, elini yavaşça onun kolu üzerine koydu.

«Sevgili Jefferson,» dedi, «Çok teşekkür ederim. Çok iyi bir insansın. Şimdi, müsaade edersen gidip Lennox'u bulayım.»

Bunu söyledikten sonra hemen onun yanından ayrıldı ve geldikleri istikamete doğru, koşar adımlarla gözden kayboldu. Mr. Cope bir müddet onun arkasından bakmış, sonra yoluna devam etmişti.

Nadine, Lennox'u, eski tiyatro harabesinin yıkık bir duvarı üzerinde otururken buldu. Genç adam o kadar dalmıştı ki, onun farkına ancak, nefes, nefese yanına çöktüğü zaman vardı.

«Lennox.»

Genç adam, hafifçe döndü ve hayret ifade eden bir sesle: «Nadine!» dedi.

«Şu ana kadar rahatça konuşmak fırsatını bulamadık. Fakat senden ayrılamıyacağımı herhalde anlamışsındır.»

«Beni terketmeyi, ciddi olarak düşünmüş muydun, Nadine?»

Genç kadın başını salladı.

«Evet. Çünkü benim için yapılacak başka birşey kalmamıştı. Benim arkamdan geleceğini ümit ediyordum. Zavallı Jefferson! Ona karşı ne kadar fena hareket ettim!»

Lennox, birdenbire kısa bir kahkaha attı. «Hayır, hiç te öyle yapmadın. Onun gibi adamlar böyle hareketlere kızmazlar. Ona, asaletini ispat etmek fırsatını verdiğin için sevinmiştir bile! Beni terkedip onunla beraber gideceğini söylediğin zaman bir şok geçirdim, Nadine! Böyle birşeyi hak ettiğimi ben de biliyordum. Çünkü son zamanlarda ne kadar acaipleştiğimin farkındaydım. Neden annemin söylediklerini dinlemeyip te, seninle beraber kaçmadım, bilmiyorum.»

Genç kadın, müşfik bir sesle: «Bunu yapamazdın, canım!» dedi. «Yapamazdın.»

Lennox, düşünceli bir tavırla: «Annem çok garip bir kadındı... Galiba hepimizi hipnotize etmişti,» dedi.

«Evet, öyle.»

Bir müddet konuşmadılar. Sonra Lennox, «O gün bana kararını bildirdiğin zaman başımı bir kayaya çarpmış gibi oldum. Âdeta sersemlemiştim! Düşüne, düşüne geriye dönerken ne kadar aptal olduğumu anlamıştım! Seni kaybetmemek için yapılacak bir tek şey vardı!»

Genç kadın, gayri ihtiyarî, kendini sıktığını hissetti.

Lennox, «Kampa döndüm ve...» diye devam etmek istedi.

«Hayır, Lennox! Anlatma!»

Genç adam, gözlerini karısının yüzüne çevirdi.

«Gittim ve annemle münakaşa ettim,» dedi. Dikkatli bir tonla konuşuyordu. «Onunla senin aranda bir tercih yapmak mecburiyetinde olduğumu ve seni tercih ettiğimi söyledim.»

Bir an durdu, sonra yine aynı tonla devam etti:

«Evet, anneme aynen böyle söyledim.»

ONDÖRT

Poirot, geriye dönerken iki kişiye tesadüf etti.

Bunlardan birincisi, Jefferson Cope'tu.

«Mösyö Hercule Poirot, sizsiniz, değil mi? Benim ismim, Jefferson Cope'tur.»

İki erkek, nazik bir tavırla birbirlerinin ellerini sıktılar. Mr. Cope, onunla yanyana yürürken, Poirot ile konuşmak istemesinin sebebini izah etmeğe başladı:

«Duyduğuma göre, eski bir ahababım Misis Boynton'un ölümü hakkında soruşturma yapıyorsunuz. Bu hâdise hakikaten hepimizi fazlasiyle üzdü. İhtiyar kadının böyle bir seyahate çıkması zaten hatalı birşeydi. Fakat o kadar inatçı bir kadındı ki, çocukları ona asla söz geçiremezlerdi, Mösyö Poirot. Her istediğini yaptırır, âdeta bir derebeyi gibi etrafındakilere hükmetmekten hoşlanırdı. Daima onun sözü dinlenirdi.»

Bir an durup, Poirot'nun yüzüne baktı.

«Size, Boynton ailesinin eski bir dostu olduğumu söylemek istiyordum, Mösyö Poirot. Bu hâdise onları çok üzdü ve harap etti, müthiş sinirli oldular. Onun için yapılması icabeden şeyler varsa, yani cesedin Jerusalem'e nakledilmesi için bazı formaliteleri yerine getirmek icabediyorsa, seve, seve yapmağa ve onlara her hususta yardım etmeğe hazırım. Böyle bir durum olursa bana haber vermenizi rica edeceğim.»

Hercule Poirot, «Eminim ki, Boynton ailesi bu hareketinizi takdir edeceklerdir,» dedi, «Zannedersen genç Misis Boynton'un da eski bir arkadaşısınız, değil mi?»

Mr. Jefferson Cope, hafifçe kızardı.

«Bu mesele hakkında konuşmamayı tercih ederim, Mösyö Poirot. Bu sabah Misis Lennox Boynton'la konuşmuş olduğunuzu öğrendim. Belki Nadine, size aramızda geçenler hakkında bazı şeyler söylemiştir. Fakat artık herşey bitti. Nadine Boynton çok iyi bir kadındır ve böyle bir zamanda yerinin, kocasının yanı olduğunu müdriktir.»

Genç adam bunları söyledikten sonra sustu. Poirot, söylenenleri hafif bir baş işaretiyle tasdik etmişti.

«Albay Carbury, Misis Boynton'un öldüğü gün, öğleden sonra, Petra'da neler olduğunu öğrenmek istiyordu,» dedi, «O gün siz ne yaptınız, Mister Cope?»

«Ben mi? Öğle yemeğinden sonra kısa bir müddet dinlendik ve sonra da etrafı dolaşmağa çıktık. O gezeve kılavuzdan kaçabildiğimiz için hepimiz memnunduk. Adamcağız, Yahudiler hakkında konuşmağa bayılıyordu. İşte o gezi esnasında Nadinele konuştum. Daha sonra da, kocasıyla bu mesele hakkında konuşmak istediğini söyledi ve yanımdan ayrıldı. Ben de bir müddet sonra kampa doğru ağır, ağır yürümeğe başladım. Kampın yarı yolunda beraberce etrafı dolaşmağa çıkmış olan iki İngiliz leydisine rastladım - leydilerden biri, zannedersen asil bir adamın karısıymış.»

Poirot, bunun doğru olduğunu söyledi.

«Evet, çok zeki ve bilgili bir kadın. Diğeri ise oldukça zayıf görünümlü bir kadındı ve yorgunluktan bitmişti. Böyle kayalık ve yüksek yerlerde dolaşmak muhakkak ki, yaşlı kadınlar için kolay birşey değildir. Onlara civardaki harabeler hakkında biraz bilgi verdim ve sonra saat altıya doğru beraberce kampa döndük. Leydi Westholme; kendileri ile çay içmemde ısrar etti. Çaydan pek hoşlanmam, fakat Leydi Westholme'un çayında hoş giden bir koku vardı. Bir müddet sonra uşaklar yemek masasını hazırladılar ve içlerinden biri, yemeğin hazır olduğunu, Misis Boynton'a bildirmeğe gitti. Fakat birkaç dakika sonra geri geldi ve ihtiyar kadının yerinden kıınılmadığını söyledi.»

«Geriye dönerken ona dikkat etmiş miydiniz?»

«Evet, gözüm takıldı, fakat her zaman aynı yerde oturduğu için, pek dikkatli bakmadım. Çünkü oturduğunda hiçbir gayri tabiiyet yoktu. Kampa girerken Leydi Westholme'la konuşuyordum. Bir taraftan da Miss Pierce'e dikkat etmem icabediyordu. Çünkü zavallı kadın o kadar yorulmuştu ki, ayakta duracak hali kalmamıştı ve iki adımda bir bileği burkuluyordu.»

«Teşekkür ederim, Mister Cope. Acaba Misis Boynton çocuklarına ne kadar miras bıraktı? Bundan malûmatınız var mı?»

«Oldukça mühim bir para bıraktı, zannediyorum. Zaten para tamamen onun değildi. Yaşadığı müddetçe paranın idaresini o üzerine alacak ve öldüğü zaman da miras, çocuklar arasında eşit olarak bölünecekti. Vasiyetnamenin aslı bu şekildeydi.»

Poirot, «Para herşeyi değiştirir,» diye mırıldandı, «Onun için ne cinayetler işlenmiştir!»

Mr. Cope, şaşkın nazarlarla onun yüzüne baktı. Sonra, «Evet, doğrudur,» dedi.

Poirot tekrar, kendi, kendine konuşur gibi, «Fakat cinayet için birçok sebepler vardır,» diye söylendi. Yardımınız için çok teşekkür ederim, Mister Cope.»

Jefferson Cope, «Birşey değil, efendim,» dedi ve etrafına bakındıktan sonra ilâve etti: «Şurada oturan, Miss King galiba, değil mi? Onunla biraz konuşmak istiyordum.»

Poirot, onun yanından ayrılarak yamaçtan aşağı doğru inmeğe başladı. Bir müddet sonra, yukarı doğru tırmanmağa çalışan Miss Pierce'e rastlamıştı. Kadın nefes, nefese onu selâmladı.

«Oh, Mösyö Poirot, sizinle karşılaştığıma çok memnun oldum. Biraz evvel şu Boynton'ların en küçüğü ile konuştum. Bana o kadar garip şeyler söyledi ki, şaşırDIM kaldım! Anlattığına göre, etrafında, kendisini gözetleyen birçok düşmanı varmış ve bir Şeyh te kendisini kaçırmak istiyormuş. Ne kadar hayali geniş bir kız! Leydi Westholme, onun saçmaladığını, yalan söylediğini söylüyor. Hizmetçilerinden birisi de böyle yalanlar uydurmuş. Fakat Leydi Westholme bazan çok katı yürekli oluyor. Kızın söyledikleri doğru da olabilir, değil mi? Birkaç sene evvel okuduğum bir kitaptan Çarın kızlarından birinin, ihtilâlde ölümden kurtulduğunu ve gizlice Amerika'ya kaçtığını öğrenmişim. Zannedersen ismi de Grandüşes Tatiana idi. Belki de bu kız, Çarın kızıdır! Kraliyet ailesine mensup olduğundan filân bahsetti. Zaten, görünüşü de bir prensesi andırıyor! Ne kadar heyecanlı birşey, değil mi?»

Poirot, hafifçe tebessüm ederek, «Hayatta, olmayacak hiçbirşey yoktur!» dedi.

Miss Pierce, ellerini çırparak devam etti:

«Bu sabah sizin kim olduğunuzu birdenbire hatırlayamamışım. Halbuki, sizin gibi meşhur bir detektifi hemen hatırlamam lâzımdı! Sizin ABC vakasını okumuştum. Ne kadar heyecanlıydı! O zamanlar Doncaster yakınlarında bir pansiyonda müdirelik yapıyordum.»

Poirot birşeyler mırıldandı. Fakat Miss Pierce, onun ne söylediğini anlamamış, konuşmasına devam etmişti: «Onun için bu sabah, yanılmış olabileceğimi düşündüm. İnsan, bildiği herşeyi anlatmalıdır, değil mi? Bazan en küçük birşey, büyük mânalar ifade edebilir. Siz bu işle uğraştığınıza göre, bu işte birşeyler vardır. Demek ki, Misis Boynton eceli ile ölmeyip, öldürüldü! Acaba, şu Mahmut denen kılavuz bir komünist ajanı olamaz mı? Belki Miss King bile bir casustur! İyi yetiştirilmiş birçok yüksek aile kızlarının Komünist Partisine âza olduğunu duymuştum! İşte bunun için, aklıma gelenleri size söyleyip, söylememeyi düşünüyordum. Çünkü oldukça garip şeyler bunlar!»

Poirot, «Haklısınız,» dedi, «Onun için, siz bütün bildiklerinizi bana anlatın.»

«Söyleyeceklerim, size belki de pek mühim şeyler değilmiş gibi gelecektir. Fakat herşeye rağmen anlatacağım. Misis Boynton'un öldüğü günün ertesi sabah oldukça erken kalkmış, güneşin doğuşunu görmek istemişim. Fakat maalesef göremedim, çünkü güneş, ben kalkmadan bir saat evvel doğmuştu. Dediğim gibi sabahın çok erken bir saatiydi...»

«Evet, evet, ne gördünüz?»

«Çok garip birşey! O anda üzerinde fazla durmadım. Boynton'ların kızı, çadırından çıkmış ve elinde tuttuğu birşeyi dereye fırlatmıştı. Bu, gayet tabii bir olaydı, fakat genç kızın suya attığı şeyin, güneşte parlaması dikkatimi çekmişti.»

«Kızlardan hangisiydi bu?»

«Zannedersen ismi Carol olan güzel kızdı, ağabeyine ne kadar da benziyor. İnsan onları âdeta ikiz zannediyor. Fakat en küçük kız da olabilir, çünkü güneş gözlerimi kamaştırıyordu, iyi göremedim. Fakat kızın saçları kızıl değil, bronz renkliydi zannediyorum. Bu bronz renkli saçlara bayılıyorum!»

Poirot, «Demek ki, dereye, güneşte parlayan birşey attı, öyle mi?» dedi.

«Evet, fakat dediğim gibi o anda bunun üzerinde fazla durmadım. Bir müddet sonra derenin kenarında dolaşırken Miss King'e rastladım. Orada, atılmış olan bir sürü lüzumsuz şey arasında parlak bir metal kutu dikkatimi çekmişti. Tam kare şeklinde olmayan, biraz uzunca bir kutuydu bu. Herhalde ne demek istediğimi anlıyorsunuz...»

«Tabii, tabii, gayet iyi anlıyorum. Şu boyda bir kutu muydu?»

«Evet, ne kadar zekisiniz! Kendi, kendime, 'Herhalde genç kızın attığı kutu bu olacak' diye düşündüm. Merakımı tatmin etmek için onu suyun kenarından aldım ve açtım. İçinde bir enjeksiyon şırıngası vardı. Aynen, tifo olduğum zaman koluma vurdukları iğneye benziyordu. Böyle sağlam birşeyin atılması merakımı uyandırmıştı. Bunları düşünürken arkamda Miss King'in sesini duydum. Onun yanıma geldiğini

farketmemiştim. Elimdekini görünce, 'Oh, çok teşekkür ederim. Bu, benim şırıngam. Ben de onu aramağa geliyordum,' dedi. Ben de bunun üzerinde elimdekini ona verdim. Alır almaz yanımdan uzaklaştı.»

Miss Pierce, bir an durup onun yüzüne baktı. Sonra aceleyle devam etti:

«Belki de bunda anormal hiçbirşey yoktur. Fakat Carol Boynton'un, başkasına ait bir şırıngayı atması garibime gitmişti. Ne demek istediğimi anlıyorsunuz, değil mi? Belki de siz bunun izahını gayet basit bir şekilde yapabilirsiniz.»

Tekrar durdu ve soran gözlerle Poirot'nun yüzüne baktı.

Poirot bir müddet düşündü. Sonra, ciddi bir sesle: «Çok teşekkür ederim, matmazel,» dedi, «Söylediğiniz şey, yalnız basma bir mâna ifade etmeyebilir. Fakat benim, problemi tam olarak çözmeme yardım etti! Şimdi herşey anlaşılmiş ve sıraya girmiş durumda!»

«Oh, ciddi mi söylüyorsunuz?»

Miss Herce, mahcup bir çocuk gibi kızarmıştı. Sevinçli görünüyordu.

Poirot onu otele kadar götürdü ve sonra kendi odasına çıkarak, notlarına bir madde daha ilâve etti.

Madde 10. «Hiçbir zaman unutmam. Bunu hatırla. Hiçbirşeyi unutmadım..»

Sonra, kendi, kendine: «Mais oui,» diye mırıldandı, «Şimdi herşey anlaşılıyor!»

ONBEŞ

Hercule Poirot, «Benim bütün hazırlıklarım tamamdır,» dedi.

Sonra hafifçe içini çekti ve geriye doğru çekilerek, odadaki boş yatağa baktı.

Albay Carbury, duvarın dibine itilmiş olan karyolaya yaslandı ve piposundan derin bir nefes çekerek, «Ne garip bir adamsınız, Mösyö Poirot,» dedi, «Herşeyi dramatize etmekten hoşlanıyorsunuz!»

Ufak, tefek detektif, «Belki de haklısınız,» dedi, «Fakat insan bir komedi oynayacağı zaman sahneyi iyi tanzim etmelidir.»

«Bu, bir komedi mi?»

«Trajedi de olsa dekor güzel olmalıdır.»

Albay Carbury meraklı nazarlarla onun yüzüne baktı.

«Siz bilirsiniz,» dedi, «Ne yapacağınızı bilmiyorum. Fakat herhalde birşeyler buldunuz.»

«Benden istediğinizi size vermekle şeref duyacağım. Size hakikati olduğu gibi anlatacağım.»

«Mücrimi itiraf ettirebilecek miyiz acaba?»

«Size verdiğim söze göre yalnız hakikati meydana çıkaracaktım, dostum.»

«Güzel. Ben buna da razıyım. Belki böyle olması daha iyi olur.»

Poirot, «Neticeyi, daha ziyade psikolojik yollar takip ederek aldım,» dedi.

Albay Carbury içini çekti ve, «Ben de bundan korkuyordum,» dedi.

«Fakat duyacaklarınız, sizi tatmin edecektir. Benim fikrime göre, hakikat meraklı ve güzel birşeydir.»

Albay Carbury, «Hakikatler bazan, çok çirkin ve acı da olabilir,» dedi.

«Hayır, hayır, siz şahsî görüşünüzü söylüyorsunuz. Hâdiseleri biraz da manevî yönlerinden görmeğe çalışın.

Olayların mantıklı kısımları tamamiyle cazibeli.»

«Pekâlâ, dediğinizi yapmağa çalışacağım.»

Poirot saatini çıkararak baktı. Bu, büyük ve komik görünüşlü bir cep saatiydi.

Albayın meraklı gözlerle baktığı görünce, «Bu saat bana, dedemden kalmıştır,» dedi.

«Evet, antika birşey olduğu belli.»

«Artık işimize başlayabiliriz. Siz, Albayım, şu masanın arkasında oturacak ve kanunu temsil edeceksiniz.»

«Oh, pekâlâ,» Albay, birşeyler homurdandı, «Üniformamı giymeme lüzum yok, değil mi?»

«Hayır, hayır. Yalnız müsaade ederseniz, kırvatınızı biraz düzelteyim.»

Poirot, böyle diyerek onun, her zamanki gibi yana kaymış olan kırvatını düzeltti. Albay, hafifçe sırtarak onun gösterdiği sandalyeye oturdu ve birkaç saniye sonra, farkında olmadan yine elini boynuna götürerek, kırvatını yana doğru çekti.

Poirot, sandalyeleri tanzim ederek, «Bunlara, Boynton ailesi fertlerini oturtacağız,» dedi, «Bu tarafa da, bu hâdise ile alâkaları olan üç yabancıyı alacağız. Doktor Gerard'ın fikirleri bize yardımcı olacaktır. Miss King de, cesedi muayene etmiş bir doktor olarak burada bulunacaktır. Aynı zamanda Boynton'lardan birisi ile gönül bağı da vardır. Mister Jefferson Cope ise Boynton ailesinin çok eski bir dostudur ve dolayısıyla bu hâdise ile ilgisi var sayılır.»

Birden dışarı doğru baktı ve, «İşte geliyorlar!» dedi.

Sonra kapıyı açarak kenara çekildi ve onların geçmesine müsaade etti.

İçeriye ilk olarak Lennox Boynton ve karısı girdiler. Onların arkasından Carol ve Raymond geliyordu.

Ginerva Boynton yalnız başına yürüyordu ve dudaklarında garip bir tebessüm vardı. Dr. Gerard ve Miss King beraber geldiler. Mr. Jefferson Cope birkaç dakika gecikmişti ve içeri girdikten sonra hepsinden özür diledi. O da yerini aldıktan sonra Poirot odanın ortasına doğru ilerledi.

«Bayanlar, baylar,» dedi, «Sizleri buraya hususi mahiyette bir toplantı için çağırdık. Tesadüfen Ammar'da bulunuyordum. Albay Carbury, benimle bir hususta fikir teatisinde bulunmak nezaketini gösterdiler...»

Bu esnada hiç beklenmedik birşey olmuş, Lennox Boynton birdenbire, sert bir sesle: «Sizi bu işe ne diye karıştırdı sanki!» diye bağırarak ayağa kalkmıştı.

Poirot, onun oturmasını bekledikten sonra, gayet sakin bir tavırla: «Bu gibi anı ölüm vak'alarında beni daima çağırırlar,» dedi.

Lennox Boynton kinayeli bir sesle: «Doktorlar, kalb sektesinden ölen hastaları için sizi mi çağırırlar?» diye sordu.

Poirot hiç te kızmış görünmüyordu.

«Kalb sektesi hiç te ilmî bir söz değil,» dedi.

Albay Carbury, münakaşanın uzayacağını anlamış ve hafifçe öksürerek, resmî bir tonla konuşmağa başlamıştı:

«Meseleyi ben izah edeyim. Bir müddet önce bana, civardaki turistlerden birinin öldüğüne dair bir rapor geldi. Vaziyette bir anormallik görmedim. Havanın sıcak olması ve yorucu bir seyahat, kalbi zayıf olan yaşlı bir kadını öldürebilirdi. Herşey gayet normaldi. Fakat bundan bir müddet sonra Doktor Gerard bana geldi ve birşeyler anlattı...»

Albay bir an sustu ve Poirot'ya baktı. Detektif hafifçe başını salladı.

«Evet, Doktor Gerard, dünyaca tanınmış doktorlardan biridir. Onun anlattıklarını dikkatle dinledim. Doktorun söylediğine göre, Misis Boynton'un öldüğü günün ertesi sabah, ilâç çantasından, kalb üzerinde tesiri çok büyük olan bir miktar ilâcın kaybolmuş olduğunu farketmiş. Bir gün evvel öğleden sonra da enjeksiyon şırıngasının kaybolmuş olduğunu görmüş ve bütün aramalarına rağmen onu bulamamış. Fakat şırınga o gece eski yerine konmuş. Sonra ölmüş olan yaşlı kadının bileğinde de enjeksiyon deliğine benzer bir delik vardı.»

Albay tekrar durdu ve etrafına bakındı.

«Durum bu şekli alınca, bir soruşturma yapmanın lüzumlu olduğu kanaatine vardım. Mösyö Hercule Poirot bu esnada misafirim olarak burada bulunuyordu ve bana her hususta yardım edeceğini bildirdi. Bunun üzerine ona geniş selâhiyet verdim ve istediği şekilde araştırma yapabileceğini söyledim. Şimdi, burada, onun "bu hâdise hakkındaki raporunu dinlemek üzere toplanmış bulunuyoruz.»

Odada uzun bir sessizlik oldu. Bu esnada yandaki odalardan birisinde bir gürültü olmuş ve herkes irkilmmişti. Yan tarafta kalan müşterilerden biri belki de ayakkabısını yere düşürmüştü .

Poirot gözlerini önce sağ tarafında oturan üç kişiye çevirdi, sonra da solda oturmakta olan ve korkulu gözlerle kendisini süzen gruba baktı.

Bir an düşündükten sonra, sakin bir sesle: «Albay Carbury bana bu meseleden bahsettiği zaman fikrimi ona bildirdim,» diye başladı, «Bu mesele ile ilgili olan şahıslarla konuşarak hakikati kendisine bildirebileceğimi, fakat mahkemenin istediği gibi kat'î deliller bulmanın, mümkün olamayacağını söyledim. Bir cinayeti meydana çıkarmak için yapılacak en mühim şey, şüpheli kimse veya kimselerle konuşabilmek ve onları istediğiniz mevzua sürüklemektir. En sonunda size hakikati veya hakikate yakın olan şeyleri söylerler!

Bir an durdu ve sözlerinin tesirini görmek ister gibi etrafındakilerin yüzlerine baktı.

«İşte siz de bana çeşitli yalanlar söylemiş olmanıza rağmen, en sonunda hakikati anlattınız.»

Bu esnada sağ tarafında oturanlardan biri hafifçe içini çekti ve bir sandalye gıcirtısı duyuldu. Fakat Poirot başını çevirip bakmadı. Gözlerini, Boynton'lardan ayırmıyordu.

«İlkönce, Misis Boynton'un, eceli ile ölmüş olması ihtimali üzerinde durdum. Fakat kısa bir müddet sonra bu düşüncenin yanlış olduğunu anlamakta gecikmedim. Kaybolan zehirli ilâç, enjeksiyon şırıngası ve çocukların, annelerine karşı tutumları beni şüphelendirmişti.

«Ailenin her ferdi, annelerinin öldürüldüğünü biliyor ve birbirlerini korumak için yalan söylüyorlardı. Dolayısıyla hepsi de suçlu durumuna giriyorlardı.

«Fakat suçun da dereceleri vardır, tabii. Delilleri gözden geçirdim ve Misis Boynton'un, plânlı bir şekilde öldürülüp öldürülmediğini araştırdım. Ailenin herhangi bir ferdi onu öldürmüş olabilirdi. Çünkü annelerinin ölümü ile, hepsi de zengin oluyorlar ve hürriyetlerine kavuşuyorlardı. O öldükten sonra istedikleri gibi bir hayat yaşayabileceklerdi.

«Fakat bu işin plânlı bir şekilde yapılmış olduğunu zannetmiyordum. Çünkü Boynton ailesi fertlerinin anlattıkları birbirini tutmuyordu. Bana öyle geliyordu ki bu işi ailedendir veya iki kişi yapmış ve diğerleri de onlara yardım etmişti. Acaba bu işi yapan hangisi veya hangileri olabilirdi? Burada şunu belirteyim ki, yalnız benim bildiğim bir ipucu oldukça işime yaradı.»

Poirot bir an sustu ve sonra, Jerusalem'deki otelde duyduklarını anlatarak sözüne devam etti:

«Tabii bütün bunlar, Mister Raymond Boynton'un, bu işin başında olduğunu gösteriyordu. Aile fertleri üzerinde bir müddet tetkikat yaptıktan sonra, onun en yakın sır ortağının, kızkardeşi Carol olabileceğini düşündüm. İkisi de fizikî bakımdan birbirlerine çok benziyorlardı ve yine ikisi de asabî mizaçlı gençlerdi, öfkeli

bir anlarında, kardeşlerini bu hayattan kurtarmak için böyle birşeye teşebbüs etmeğe karar vermişlerdi.» Poirot bir an sustu.

Raymond Boynton birden birşey söylemek ister gibi ağzını açmış, fakat tekrar kapatmıştı. Poirot'ya bakan gözlerinde derin bir ıstırabın izleri görülüyordu.

«Raymond Boynton aleyhinde söyleyeceklerime geçmeden evvel, mühim bazı noktaları ihtiva eden notlarımı size okumak isterim. Bu listeyi Albay Carbury de bugün öğleden sonra okumuştun.

MÜHİM NOKTALAR

1. Mrs. Boynton, içinde dijitalin olan bir ilâç alıyordu.
2. Dr. Gerard, bîr enjektör şırıngası kaybetmişti.
3. Mrs. Boynton. çocuklarının yabancılarla görüşmesine mâni oluyor ve bundan, büyük bir zevk alıyordu.
4. Hâdisе günü Mrs. Boynton, çocuklarına izin verdi ve kendisim yalnız bırakmalarını istedi.
5. Mrs. Boynton, mental bir sadistti.
6. Çardakla, Mrs. Boynton'un oturduğu yer arasındaki mesafe, aşağı, yukarı ikiyüz metredir.
1. Mr. Lennox Boynton ilkönce, kampa kaçta geldiğini, hatırlamadığını söyledi. Fakat sonra, annesinin yasına gelip, onun saatini ayarladığını itiraf etti.
8. Dr. Gerard'la, Ginevra Boynton'un çadırları yanyanaydı.
9. Saat altıbuçukta, yemek hazır olunca, bunu Mr. Boynton'a haber vermek için bir uşak gönderildi.
10. Mrs. Boynton, Jerusalem'de şu kelimeleri kullandı: 'Hiçbir zaman unutmam .Bunu hatırla. Hiçbir şeyi unutmadım.'

«Bu noktaları ayrı, ayrı belirtmiş olmama rağmen, bunları ikişer, ikişer de ele alabiliriz. Meselâ, Misis Boynton'un dijitalin ihtiva eden bir ilâç alması ve Doktor Gerard'ın bir enjeksiyon şırıngası kaybetmesi birbirlerini tamamlıyor.. Bu vakada ilk olarak dikkatimi çeken noktalar bunlar oldu. Ne demek istediğimi anlamıyor musunuz? Her neyse biraz sonra aynı mevzua döneceğim. Bu iki noktanın izah edilmesi benim için çok mühimdi.

«Şimdi sizlere, Raymond Boynton'un suçlu olup olmadığını anlamak için yaptığım çalışmalardan bahsedeceğim. Bahsedeceğim şeyler hakikatlerdir. Raymond Boynton, annesini öldürmekten bahsetmişti. Bunu konuşurken çok sinirli ve heyecanlıydı. Çünkü kısa bir müddet evvel âşık olmuştu - affedersiniz matmazel -> Bunu söylerken mahcup bir tavırla Sarah'a baktı, «Hislerinin tesiri ile çeşitli şekillerde hareket edebilirdi. Meselâ annesi dahil, etrafındakilere daha müşfik davranıp, dünyayı sevmeğe başlayabilir, ona isyan etmek cesaretini gösterip, tesirinden kurtulabilir veya annesini öldürmek hususundaki teorisini gerçekleştirebilirdi. Bu psikolojik birşeydir! Şimdi hakikatleri gözden geçirelim.

«Saat üçü çeyrek geçe Raymond Boynton da diğerleriyle beraber kamptan ayrıldı. O esnada Misis Boynton gayet iyi idi ve yerinde oturuyordu. Bir müddet sonra Raymond Boynton ve Miss King başbaşa kalarak konuştular. Ondan sonra Raymond onun yanından ayrıldı. Kendi ifadesine göre kampa altıya on kala döndü. Annesinin yanına giderek birkaç dakika onunla konuştu, sonra çadırına girdi ve birkaç dakika sonra da çardağa gitti. Söylediğine göre altıya on kala, Misis Boynton sağdı.

«Fakat ortada bir hakikat var ki, bu söylenenleri tekzip ediyor. Misis Boynton'un ölmüş olduğu, saat altı buçukta bir uşak tarafından meydana çıkarıldı. Cesedi muayene etmiş olan Miss King yaşlı kadının bir saat, hattâ daha uzun bir zaman evvel ölmüş olduğunu söylüyor. Yani Miss King'in ifadesine göre, Misis Boynton beş buçuktan evvel ölmüştür.

«Sizin de anladığınız gibi elimizde, birbirini yalanlayan iki ifade var. Miss King'in, bir hata yaptığını düşünebilirsek...»

Sarah, onun sözünü kesti.

«Hata yapmadım,» dedi, «Yapsaydım, bunu kabul ederdim.»

Sert, fakat kendinden emin bir sesle konuşuyordu. Poirot, başını hafifçe eğerek onu selâmladı.

«O halde iki ihtimal var - ya Miss King, veya Mister Boynton yalan söylüyorlar! Raymond Boynton'un, yalan söylemek için ne gibi sebepleri olabilir. Miss King'in yanılmadığını ve isteyerek yalan söylemediğini kabul edelim. Hâdiselerin seyri nasıldır? Raymond Boynton kampa dönüp, annesinin, mağaranın önünde oturduğunu görür, yanına gider ve ölmüş olduğunu anlar. O zaman ne yapar? Kimseden yardım talep eder mi? Kamptakileri durumdan haberdar eder mi? Hayır, birkaç dakika bekler, çadırına girer ve sonra da çardağa giderek kardeşlerinin yanına oturur. Bu şekilde hareket etmesi biraz garip değil mi?»

Raymond, asabî bir sesle ona cevap verdi:

«Bütün bunlar gayet tabii saçma şeyler. Bunlar da gösteriyor ki, dediğim gibi ben kampa geldiğim zaman annem sağdı. Miss King'in asabı bozulmuştu ve bundan dolayı farkında olmadan bir hata yaptı.»

Poirot, «İnsan kendi, kendine, bu şekilde hareket etmek için bir sebep bulunabilir mi, diye soruyor!» diye devam etti, «Raymond Boynton annesinin yanına geldiği zaman Misis Boynton ölmüş olduğuna göre, o suçlu olamaz. Raymond Boynton'un masum olduğunu kabul edersek, davranışlarını nasıl izah edebiliriz?»

«Şimdi bunu da izah edeceğim. Onların, Jerusalem'deki otelde konuştuklarını hatırlarsanız, bunun izahım sizler de yapabilirsiniz. Raymond Boynton kızkardeşi Carol'a, 'Onun muhakkak öldürülmesi lâzım, anlıyorsun bunu, değil mi?' demişti. Kampa dönüp te annesini ölü olarak görünce, hemen kardeşi ile konuştukları aklına geldi. Plânları tatbik edilmişti. Bunu yapan muhakkak kızkardeşi Carol'du. Raymond böyle düşündü ve...»

Raymond, hafif ve titrek bir sesle: «Yalan bunlar!» dedi.

Poirot, onu duymamış, gibi devam etti:

«Şimdi, Carol Boynton'un katil olması ihtimalini düşünelim. O da ağabeyi gibi asabî mizaçlı bir gençti ve yaşadıkları hayattan bıkmıştı. O gece Jerusalem'de Raymond ile konuşan da oydu. Carol Boynton beşi on gece kampa döndü. Kendi ifadesine göre annesinin yanına giderek onunla konuşmuş, fakat konuştuklarını kimse görmemiş. Kamp bomboşmuş ve uşaklar uyuyorlarmış. Leydi Westholme, Miss Pierce ve Mister Cope kamp etrafındaki mağaraları dolaşmağa çıkmışlar. Carol Boynton'un, ne yaptığını gören hiçkimse yok. Onun kampa dönüş zamanı da Misis Boynton'un öldürüldüğü zamana uyuyor. O halde Carol Boynton'dan haklı olarak şüphelenebiliriz.» Poirot birden durdu ve Carol'a baktı. Genç kız başını kaldırmış, kederli gözlerle onun yüzüne bakıyordu.

Poirot, devam etti:

«Bir nokta daha var. Ertesi sabah çok erken bir saatte, Carol Boynton, dereye birşey atarken görülmüş ve bu attığı cisim de bir enjeksiyon şırıngası imiş.»

Dr. Gerard, şaşkın gözlerle Poirot'ya baktı ve: «Comment?» dedi, «Fakat benim şırıngamı geri getirmişlerdi. Evet, evet, benim enjeksiyon şırıngam şu anda ecza çantamdadır.»

Poirot, ona bakarak başını salladı.

«Evet, evet. Ortada ikinci bir şırınga var; çok enteresan bir durum! Bana söylenenlere göre, zannedersem bu ikinci şırınga, Miss King'e aitmiş, öyle mi acaba?»

Sarah bir an tereddüt eder gibi oldu. Fakat onun konuşmasına fırsat kalmadan Carol, «Hayır,» dedi, «O şırınga, Miss King'in değil, benimdi.»

«O halde onu dereye attığınızı kabul ediyorsunuz, öyle mi, matmazel?»

Genç kız bir an tereddüt etti. Sonra, «Evet,» dedi, «Neden atmayıym?»

«Carol!» Bunu söyleyen Nadine'di. Genç kadın, öne doğru eğilmiş, üzgün ve endişeli bir ifadeyle Carol'a bakıyordu. «Carol... Oh, anlamıyorum...»

Carol dönerek ona baktı. Bakışlarında düşmanca bir ifade vardı.

«Anlaşılmıyacak hiçbirşey yok! Eski bir şırıngayı dereye attım, hepsi bu! Yalnız zehire asla dokunmadım.»

Sarah araya girdi ve, «Miss Pierce'in size anlattığı doğrudur, Mösyö Poirot. O, benim şırıngamdı,» dedi.

Poirot, hafif bir tebessümle onlara baktı.

«Bu şırınga meselesi oldukça karışık,» dedi, «Fakat zannedersem izahı mümkün. Son duruma göre Raymond Boynton'un masum, Carol'un ise suçlu olduğunu kabul etmemiz lâzım. Fakat bunlar beni tatmin etmiyor. Carol Boynton'un masum olması halinde neler olabileceğini gözden geçirelim.»

«Farzedelim ki, Carol kampa döndü ve üvey annesinin yanına gidince onun ölmüş olduğunu gördü! Aklına hemen, bu işi ağabeyi Raymond'un yapmış olması ihtimali geldi. Ne yapacağım şaşırılmıştı; kimseye birşey söylemedi. Bir müddet sonra Raymond da kampa döndü ve aynı şeyi görünce, o da susmayı tercih etti. Onun konuşmadığını görünce, Carol'un şüpheleri kuvvetlendi. Belki de Carol çadırına gitti ve orada bir enjeksiyon şırıngası görünce, hemen sakladı. Ertesi sabah ta herkes uyurken onu dereye attı.»

«Carol Boynton'un masum olduğunu gösteren bir nokta daha var. Onu sorguya çektiğim zaman, öfkelerinin tesiriyle o şekilde konuşmuş olduklarını söyledi ve ısrarım üzerine, üvey annesini öldürmemiş olduğuna yemin etti. Yalnız yemini, kendi hesabına etti ve ağabeyinden bahsetmedi.»

«Böylece Carol Boynton'un, masum olduğunu anlamış bulunuyoruz. Şimdi biraz geriye gidelim ve bir müddet için Raymond'un suçlu olduğunu farzedelim. Yine, Carol'un hakikati söylediğini ve Misis Boynton'un, beşi on gece sağ olduğunu kabul edelim. Raymond, hangi şartlar altında suçlu olabilir? Diyelim ki altıya on kala annesinin yanına konuşmak için gitti ve onu öldürdü. Kampta dolaşan uşaklar vardı, doğru, fakat hava kararıyordu. Bundan istifade ederek istediğini yapabiliirdi. Fakat o zaman da Miss King'in yalan söylemiş olduğunu kabul etmemiz lâzım. Hatırlarsanız o da kampa, Raymond'dan beş dakika sonra gelmişti. Uzaktan Raymond'un, annesinin yanına gittiğini görmüş olabilirdi. Sonra dan, Misis Boynton'un ölmüş olduğu anlaşılınca, onu, Raymond'un öldürmüş olduğunu zannetti ve kurtarmak için yalan söyledi. Doktor Gerard'ın ateşli olarak yattığını ve yalanını meydana çıkaramıyacağını biliyordu!»

Sarah, sakın bir sesle: «Ben yalan söylemedim!» dedi.

«Bir ihtimal daha var. Dediğim gibi Miss King kampa, Raymond'dan beş dakika sonra vasil oldu. Raymond'un geldiğinde, Misis Boynton'un sağ olduğunu kabul edersek, öldürücü enjeksiyonu, Miss King'in

yapmış olabileceğini de düşünebiliriz. Misis Boynton'un fena bir insan olduğunu biliyordu ve Boynton ailesini ondan kurtarmak için onu öldürdü. Sonra da onun, çok daha evvel ölmüş olduğunu bildirerek yalan söyledi.»

Sarah, sapsarı olmuştu. Hafif ve monoton bir sesle konuştu:

«Evet, birkaç kişiyi kurtarmak için bir kişinin ölmesi lâzımdır, diye konuştum. Kurban Yeri'ni ziyarete gittiğimiz zaman bunu düşünmekten kendimi alamadım. Fakat ihtiyar kadına birşey yapmadığıma ve yapmayı da düşünmediğime yemin ederim!»

Poirot, yumuşak bir sesle: «Fakat,» dedi, «İkinizden biri muhakkak yalan söylüyor!»

Raymond Boynton, oturduğu yerde hafifçe kıvıldandı. Sonra hiddetli bir sesle: «Pekâlâ, Mösyö Poirot, kazandınız!» diye bağırdı. «Yalan söyleyen benim! Yanına gittiğim zaman annem ölmüştü. Ne yapacağımı şaşırılmışım. Onun yanına, kendisiyle konuşmak ve bundan sonra kendisini dinlemeyeceğimi, istediğim şekilde hareket edeceğimi söylemeğe gitmişim. Kararlıydım, fakat yanına gittiğim zaman ölmüş olduğunu gördüm! Elleri buz gibiydi. Söylediğiniz gibi aklıma hemen Carol geldi ve bu işi onun yaptığını zannettim Bileğindeki iğne yerini de görmüştüm...»

Poirot aceleyle onun sözünü kesti.

«Tam olarak bilmediğim nokta da bu zaten. Siz onu öldürmek için ne gibi bir metod kullanmayı düşünüyordunuz? Onu öldüreceğiniz zaman, bir enjeksiyon şırıngasından faydalanmayı düşünmüştünüz. Eğer size inanmamı istiyorsanız bana herşeyi doğru olarak anlatın.»

Raymond, «Bu metodu, bir İngiliz polis romanında okumuştum,» dedi. «Bir insana boş bir enjeksiyon şırıngası tatbik ederek öldürüyorlardı. Bizim de bundan faydalanabileceğimizi düşünmüştüm. Gayet ilmî bir metottu.»

Poirot, «Evet, anlıyorum,» dedi, «Bunun için de bir enjeksiyon şırıngası satın alınız, öyle mi?»

«Hayır, satın almadım. Nadine'in şırıngasını aşırımdı.»

Poirot, nazarlarını Nadine Boynton'a çevirdi.

«Şu sizin, Jerusalem'de, otelde bıraktığınız şırınga, öyle mi?» diye mırıldandı.

Genç kadının yüzü hafifçe kızarmıştı. «Onun, yerinde olduğunu zannediyordum,» diye mırıldandı.

«Çok anlayışlısınız, madam!»

ON ALTI

Kısa bir sessizlik oldu. Sonra Poirot, hafifçe öksürerek devam etti:

«Şu halde, ikinci şırınganın esrarını da çözmüş bulunuyoruz. Bu şırınga, Misis Lennox Boynton'a aitti. Raymond Boynton onu, Jerusalem'deki otelden ayrılmalarından evvel gizlice aldı. Sonra, bu şırınga Carol'un eline geçti. Carol onu dereye attı, dereden Miss Pierce buldu; ondan da Miss King aldı. O halde şırınga şu anda, Miss King'de olmalı.»

Sarah, «Evet, bende,» dedi.

«Şu halde, onun, size ait olduğunu söylediğiniz zaman, bize yalan söylediniz. Halbuki yalan söylemedim ve söylemem diyordunuz!»

Sarah sakın bir tavırla, «Bu, farklı bir yalan,» dedi, «Profesyonel bir yalan değil!»

Dr. Gerard, onu takdir ediyormuş gibi başını salladı.

«Evet, bu da doğru. Sizi gayet iyi anlıyorum, matmazel.»

Sarah: «Teşekkür ederim,» dedi.

Poirot, tekrar öksürdü.

«Şimdi zaman tablosunu gözden geçirelim. Lütfen dinleyin:

Boynton'lar ve Jefferson Cope kamptan ayrılıyorlar 3.05 (takriben)

Dr. Gerard ve Sarah King kamptan ayrılıyorlar. 3.15 (takriben)

Leydi Westholme ve Miss Pierce kamptan ayrılıyorlar 4.15

Dr. Gerard kampa dönüyor 4.20 (takriben)

Lennox Boynton kampa dönüyor 4.35

Nadine Boynton kampa dönüyor ve Mrs. Boynton'la konuşuyor 4.40

Nadine Boynton kayınvalidesinin yanından ayrılıyor ve çardağa gidiyor 4.50 (takriben)

Carol Boynton kampa dönüyor 5.10

Leydi Westholme, Miss Pierce ve Jefferson Cope kampa dönüyorlar 5.40

Raymond Boynton kampa dönüyor. 5.50

Sarah King kampa dönüyor 6.00

Mrs. Boynton'un ölmüş olduğu anlaşılıyor. 6.30

«Dikkat ederseniz, Nadine Boynton'un, kayınvalidesinin yanından ayrılışı (4.50) ile, Carol'un dönüşü (5.10) arasında yirmi dakikalık bir zaman var. Eğer Carol hakikati söylüyorsa, Misis Boynton, bu yirmi dakikalık zaman zarfında öldürülmüştür.

«Onu kim öldürmüş olabilir? Bu esnada Miss King ve Raymond Boynton beraberler. Mister Cope, Leydi Westholme ve Miss Pierce'le beraberdi. Lennox Boynton, karısı ile beraber çardaktaydı. Doktor Gerard ateşler içinde, yatağında yatıyordu. Kampta kimse yoktu, uşaklar uyuyorlardı. Cinayet işlemek için bundan daha müsait bir zaman bulunamazdı! Bu sırada civarda, bu işi yapabilecek birisi var mıydı?»

Düşünceli bir tavırla nazarlarını Ginevra'ya çevirdi.

«Evet, vardı. Ginevra Boynton, o gün öğleden sonra hep çadırındaydı. Çünkü annesi ona, çadırından çıkmamasını söylemişti. Fakat onun çadırdan çıktığına dair elimizde deliller var. Ginevra Boynton ağzından birşey kaçırdı ve Doktor Gerard'ın, uykusunda, kendi ismini sayıkladığını söyledi. Doktor Gerard da rüyasında, Ginevra'nın yüzünü gördüğünden bahsetti. Fakat bu bir rüya değildi! Doktor hakikaten, yanında duran Ginevra'nın yüzünü görmüştü - ateşin tesiriyle bunu rüya zannetti. Evet, Ginevra, Doktor Gerard'ın çadırın a girmişti. Acaba oraya, kullanmış olduğu enjeksiyon şırıngasını yerine bırakmak için gelmiş olamaz mıydı?»

Ginevra Boynton, kızıl suçlarla kaplı başını hafifçe kaldırdı. İri, güzel gözlerini Poirot'ya dikmişti. Fakat ne düşündüğü belli olmuyordu.

Dr. Gerard, «Ah, ça non!» diye haykırdı.

Poirot, «Yani bunun, psikolojik olarak imkânsız olduğunu mu söylemek istiyorsunuz, doktor?»

Dr. Gerard gözlerini indirmişti. Onun yerine Nadine Boynton, sert bir sesle cevap verdi:

«Bu, tamamiyle imkânsız birşey!»

Poirot, nazarlarını birdenbire ona çevirdi.

«İmkânsız mı, madam?»

«Evet,» Genç kadın bir an tereddüt etti, dudaklarını ısırıldı. Sonra, «Ginevra'nın böyle birşey yapmış olabileceğine inanmıyorum! Bunun imkânsız olduğunu hepimiz biliyoruz!»

Ginevra, oturduğu yerde hafifçe kımlıladı. Dudaklarında hafif, masum genç kızlarda görülen bir tebessüm belirmişti.

Nadine, tekrar: «İmkânsız,» dedi.

Yüzünün hatları gerilmişti ve azimli olduğu belli oluyordu. Gözlerini kırpmadan Poirot'ya bakıyordu.

Poirot, selâm veriyormuş gibi hafifçe eğildi. Sonra, nazik bir sesle: «Madam, çok zekisiniz,» dedi.

«Ne demek istiyorsunuz, Mösyö Poirot?»

«Bu işin başından beri, zeki bir kadın olduğunuzu anlamıştım.»

«İltifat ediyorsunuz.»

«Hayır, iltifat etmiyorum. Hâdiseler başladığından beri, durumu dikkatle takip ve kritik ediyorsunuz. Kayınvalidenizi sevmemenize rağmen onunla gayet iyi geçinmeyi de becerdiniz. Bir müddet önce, mesut olmanız için, kocanızın evi terketmesi lâzım geldiğini anladınız ve bunu yapması için onu tazyik ettiniz. Onu alıp, kayınvalidenizin yanından uzaklaşmak için elinizden gelen herşeyi yaptınız, fakat muvaffak olmadınız, madam. Lennox Boynton, hürriyet kelimesinin mânasını dahi unutmuştu. Kendini tamamiyle melankoliye kaptırılmış ve etrafını görmez olmuştu.

«Bu arada şunu da belirteyim ki, madam, siz kocanızı çok seviyorsunuz. Onu terketmek isteğinizin sebebi, başka bir erkeğe olan sevginiz değildi. Bunu, başka birşey yapmak imkânına sahip olmadığınız için, son bir çare olarak yapmak istiyordunuz. Sizin durumunuzda olan bir kadın üç şey yapabilir. Kocasını kandırmağa çalışır, ki, siz bunu denediniz ve muvaffak olmadınız; onu terkedeceğini söyler ve bu şekilde tehdit ederek, uyandırmağa, harekete geçirmeğe çalışır. Bu ikinci şık ta Lennox Boynton'a tesir etmeyecek, hattâ belki de onu daha derin bir melankoli çukuruna yuvarlıyacaktı. Son koz olarak, onu bırakıp başka bir erkekle kaçmayı düşündünüz. Bunu yapmakla belki onu harekete geçirebilirdiniz. Çünkü erkekler kıskançlık tesiriyle, yapılmıyacak pek çok şeyler yaparlar. Eğer Lennox buna da aldırılmaz, gitmenize göz yumarsa, kendinize yeni bir hayat kuracaksınız.

«Fakat farzedelim ki, sizin bu son teşebbüsünüz de bir fayda temin etmedi. Kocanız, kendisini terkedeceğinize fazlasiyle üzülmüş olmasına rağmen, bunu önlemek için hiçbir teşebbüste bulunmamıştı. Demek ki artık normal düşünen bir erkek değildi. Kendisini melankoliye iyice kaptırılmış ve etrafında olanları düşünmek istemiyen bir adam olmuştu. Onu bu durumdan ancak bir tek şey kurtarabilirdi! Üvey annesinin ölümü! Eğer Misis Boynton hemen ölürse, Lennox belki kendini toparlar ve hürriyetin ne demek olduğunu anlayarak yeni bir hayata doğru ilk adımını atardı.»

Poirot, birden durdu ve sonra yumuşak bir sesle devam etti: «Eğer kayınvalideniz ölseydi...»

Nadine'in gözleri hâlâ onun üzerindeydi. Genç kadın bir an tereddüt ettikten sonra, hafif bir sesle : «Bütün bunlara benim sebep olduğumu söylemek istiyorsunuz, değil mi, Mösyö Poirot?» diye sordu, «Fakat yanılıyorsunuz. Misis Boynton'a, kendilerini terkedeceğimi söyledikten sonra, hemen çardağa, Lennox'un yanına gittim. Onun ölüm haberini duyuncaya kadar da çardaktan ayrılmadım. Evet, söylediklerimle onu şoke

etmiş ve bu şekilde, ölümüne sebep olmuş olabilirim. Fakat dediğiniz gibi öldürülmüşse (ki bunu otopsi yapılmadan evvel kat'î olarak söyleyemezsiniz) bunu yapmak için zamanım olmadığını ve çardaktan hiç ayrılmadığımı size söylüyorum.»

Poirot, «Kayınvalidenizin öldüğü anlaşılincaya kadar çardaktan ayrılmadığınızı söylüyorsunuz, Misis Boynton,» dedi. «Bu meselede, beni meraklandırın hususlardan biri de buydu zaten!»

«Ne demek istiyorsunuz?»

«Yazdığım şu listedeki dokuz numaralı maddeye dikkatinizi çekerim. Burada, saat altı buçukta yemek hazır olduğu zaman, Misis Boynton'a bunu haber vermek için bir uşak gönderildiği belirtiliyor.»

Raymond, «Hiçbirşey anlamadım,» dedi.

«Ben de anlamadım.» Bunu söyleyen Carol'du.

Poirot, hepsinin yüzüne ayrı, ayrı baktı.

«Anlamıyorsunuz demek, ha! Annenize, yemeğin hazır olduğunu bildirmek için neden içinizden biri gitmedi de, bir uşak gönderildi? Her zaman ona yardım etmek istemez miydiniz? Her zaman içinizden biri onu yemeğe getirmez miydi? Onun, kendi, kendine yerinden kalkamayacağını biliyordunuz. Her zaman biriniz onun koluna girer ve yardımla yürütürdünüz. O halde yemeğin hazır olduğunu öğrendiğiniz zaman yine içinizden biri onun yanına gitmeli ve onu masaya getirmeliydi. Halbuki bunu yapmadınız ve hepiniz, hipnotize olmuş gibi yerinizde kaldınız. Sizin yerinize, yemeğin hazır olduğunu haber vermek için Misis Boynton'un yanına bir uşak gitti.»

Nadine, sert bir sesle: «Bütün bunlar saçma şeyler, Mösyö Poirot!» dedi. «O akşam hepimiz çok yorgunduk. Evet, onun yanına gidip yardım etmemiz lâzımdı, fakat o akşam her nedense bunu yapamadık!»

«Evet, evet - o akşam bunu yapamadınız! Siz onun ölmesini hepsinden fazla istiyordunuz, madam. Siz her zaman otomatik olarak ona yardım eder, bunu diğerlerine bırakmazdınız. Fakat o akşam, vazifenizi yapmadınız. Neden? Bunu kendi, kendime defalarca sordum, ve cevabını bulmakta da gecikmedim. O akşam onun yanına gitmek lüzumunu hissetmemiştiniz, çünkü ölmüş olduğunu biliyordunuz...»

«Hayır, hayır, sözümü kesmeyin, madam!» Poirot, sert bir hareketle elini havaya kaldırdı, «Şu anda beni, Hercule Poirot'yu dinlemeğe mecbursunuz. Misis Boynton'la konuşmanıza şahit olan bazı kimseler var. Fakat bu şahitler sizden oldukça uzakta oldukları için konuştuklarınızı duyamamışlar. Leydi Westholme ve Miss Pierce, sizin, kayınvalidenizle konuştuğunuzu görmüşler. Fakat ne olduğunu bilemiyorlar tabii! Ben şimdi size bir teoriden bahsedeceğim. Siz, zeki bir kadınsınız, madam. Kocanızın annesini ortadan kaldırmağa karar verdiniz ve bunun için bazı hazırlıklar yaptınız. Doktor Gerard sabah gezintisine çıktığı zaman onun çadırına girdiniz. Orada, istediğiniz evsafa bir ilaç bulacağınızdan emindiniz. Hemşire kurslarına devam ettiğiniz için bu sahada bilginiz vardı. İlaç çantasını açtınız ve ihtiyar kadının aldığı ilaçta bulunan dijitoksin'den bir miktar aldınız. Sonra doktorun enjeksiyon şırıngasını buldunuz, çünkü sizinki kaybolmuştu. Doktor dönmeden önce işinizi bitirip, şırıngayı yerine koyacağınızı ümit ediyordunuz.»

«Teşebbüse geçmeden evvel, son bir defa daha kocanızı uyarmağa çalıştınız. Ona, kendisinden ayrılacağını ve Jefferson Cope ile evleneceğinizi söylediniz. Kocanız, çok üzülmüş olmasına rağmen birşey yapamadı, böylece siz de plânınızı tatbik etmek mecburiyetinde kaldınız. Kampa dönerken, Leydi Westholme ve Miss Pierce'le birkaç kelime konuştunuz. Onlardan ayrıldıktan sonra kayınvalidenizin yanına geldiniz. İçinde ilaç bulunan şırınga yanınızda hazır. Kurslarda birçok hastaya iğne yaptığınız için, onun kolunu yakaladınız ve o daha ne olduğunu anlayamadan iğneyi koluna hatırdınız. Sizi uzaktan görenler ne yaptığınızı farketmemiş, Misis Boynton'la konuşuyorsunuz zannetmişlerdi. Ondandan sonra çadırdan bir sandalye alarak onun yanına oturdunuz ve konuşuyormuş gibi yaptınız. İhtiyar kadın hemen ölmüştü, fakat sizin bir ölü ile konuştuğunuzu kim anlayabilirdi? Bir müddet sonra sandalyeyi, aldığınız yere bıraktınız ve çardağa, kocanızın yanına gittiniz. Ondandan sonra da çardaktan ayrılmamağa dikkat ettiniz! Misis Boynton'un, kalb kifayetsizliğinden öldüğüne, herkesin inanacağını biliyordunuz. Yalnız bir yerde işiniz ters gitti. Doktor Gerard'ın şırıngasını yerine koyamamıştınız. Çünkü doktor, sıtma nöbetine yakalanmıştı ve çadırındaydı. Belki de şırıngasının kaybolduğunu farketmişti. Bu terslik olmasaydı, hiçbirşey meydana çıkmayacaktı.»

Uzun bir sessizlik oldu. Sonra Lennox Boynton birdenbire ayağa fırladı ve, «Yalan,» diye bağırdı, «Bunların hepsi yalan! Nadine hiçbirşey yapmadı. Onun böyle birşey yapmasına imkân yoktu, çünkü annem zaten ölmüştü!»

Poirot, nazarlarını yavaşça ona doğru çevirdi.

«Yaa! Demek öyle! O halde üvey annenizi siz öldürdünüz, Mister Boynton!»

Genç adam birden ne yapacağı şaşırılmıştı. Yavaşça, kalktığı sandalyeye çöktü ve titreyen elleriyle yüzünü örttü.

«Evet - doğru - onu ben öldürdüm!»

«Doktor Gerard'ın çantasından dijitoksin'i siz mi aldınız?»

«Evet.»

«Ne zaman?»

«Şey - sizin söylediğiniz gibi sabahleyin.»

«Ya şiringayı?»

«Şiringayı mı? Evet, onu da ben aldım.»

«Onu neden öldürdünüz?»

«Bunu sormayın bana!»

«Cevap verin, Mister Boynton. Üvey annenizi ne^ den öldürdünüz?»

«Neden olduğunu bilmiyor musunuz? Karım beni bırakıp, Cope'la gidiyordu...»

«Fakat bunu öğleden sonra öğrenmişsiniz.»

Lennox, şaşkın nazarlarla ona baktı.

«Evet, dolaşmağa çıktığımız zaman...»

«Fakat şiringayı ve ilâcı, sabahleyin, daha bunu öğrenmeden evvel aldınız, öyle mi?»

«Ne diye beni çeşitli suallerle şaşırtmağa çalışıyorsunuz?» Genç adam titreyen eliyle, alnındaki terleri sildi.

«Bütün bunlar neticeyi değiştirir mi?»

«Hem de çok değiştirir, Mister Boynton. Bana, hakikati anlatmanızı tavsiye ederim.»

«Hakikati mi?» Lennox, hiçbirşey anlamıyormuş gibi ona bakıyordu.

«Evet, hakikati söyleyin.»

Genç adam bir an tereddüt etti. Sonra birdenbire, «Söyleyeceğim, fakat bana inanıp, inanmıyacağınızı bilmiyorum,» dedi. «O gün öğleden sonra Nadine'den ayrılınca ne yapacağımı şaşırmıştım; perişan bir vaziyetteydim. Onun, beni bırakıp başkasına gideceğine bir türlü inanamıyordum. Sarhoş gibi olmuştum, kendime hâkim değildim!»

Poirot, başını salladı. Sonra, «Leydi Westholme, zaten yanlarından geçerken ne kadar dalgın olduğunuzdan bahsetmişti,» dedi. «Onun için karınızın doğru söylemediğini anlamıştım. Sizden ayrılacağını, kampa döndükten sonra değil gezinti esnasında size söylemişti. Devam edin, Mister Boynton.»

«Ne yaptığının asla farkında değildim... Fakat kampa yaklaşınca biraz kendime gelir gibi oldum; kafam çalışmağa başlamıştı. Bütün kabahati kendimde buluyordum. Serserinin, aptalın biriydim! Üvey anneme herşeyi söylemeli ve karımı alarak onların yanından uzaklaşmalıydım. Bunu, senelerce evvel yapmam lâzımdı. Şimdi de yapsam çok geç kalmış olmazdık. Bu esnada kampa girmiş ve kırmızı kayalıkların üzerinde heykel gibi oturan o zalim kadını görmüştüm. Dosdoğru onun yanına gittim. Niyetim, onunla açıkça konuşmak ve onları terk edeceğimi söylemekti. Oralardan bir an evvel ayrılmak için, içimde dayanılmaz bir arzu duyuyordum. Nadine'le hemen oradan ayrılmamız lâzımdı. Hemen o gece hareket etmeliydik.»

«Oh, Lennox - sevgilim.»

Genç kadın bunu söylerken hafifçe içini çekti.

Lennox, müşfik nazarlarla karısına baktıktan sonra devam etti:

«Yanma gittiğim zaman bayılacak gibi oldum. Üvey annem ölmüştü! Ne yapacağımı şaşırmıştım - bağırarak istememe rağmen sesim çıkmıyordu. Âdeta taş kesilmiştim! O anda neler hissettiğimi size şimdi izah etmem imkânsızdır... O esnada, düşünmeden, kucağında duran, kol saatini aldım ve buz gibi bileğine taktım.

Evet, kol saati kucağında duruyordu...» Genç adam bir an durdu ve hafifçe titredi, «Aman Allahım, ne müthiş birşeydi! Bir an düşündükten sonra acele adımlarla çardağa gittim. Birisini çağırıp, annemin ölmüş olduğunu anlatmalıydım, fakat bunu yapamadım. Orada hiç kımıldamadan, elimdeki mecmuanın sabitelerini çevirerek oturdum ve bekledim...»

Lennox, Poirot'nun yüzüne baktı ve sustu.

«Herhalde bana inanmıyacaksınız,» dedi, «Neden Nadine'e söylemedim veya birini çağırıp vaziyeti anlatmadım, bilmiyorum!»

Dr. Gerard hafifçe öksürdü.

«İfadeniz, hiç te mantığa aykırı değil, Mister Boynton,» dedi, «Asabınız çok bozulmuştu. Arka, arkaya iki şok geçirmişsiniz. Karınızın sizden ayrılma haberi zaten sizi perişan etmişti. Onun tesiri geçmeden, annenizin ölümü ile karşılaşmanız asabınızı iyice bozdu. Söylediğiniz şekilde hareket etmeniz gayet tabiidir; başka birşey yapamazdınız. Normal bir insan gibi karar vermenize ve hareket etmenize imkân yoktu; Mental bir kriz geçiriyordunuz.»

Doktor bunları söyledikten sonra, Poirot'ya döndü.

«Söylediklerim tamamıyla doğrudur dostum! Sizi temin ederim!»

Poirot, «Oh, size inanıyorum,» dedi, «Ortada küçük bir hakikat daha var ki, daha önceden not etmişim. Mister Boynton, annesinin kol saatini, bileğine takmış olduğunu söyledi. Bunu ya, yapmak istediği hareketi örtmek için yaptı veya bu hareket, Misis Boynton - yani, Nadine Boynton - tarafından görüldü ve yanlış tefsir edildi. Çünkü o da kocasından beş dakika sonra kampa dönmüştü; onun yaptıklarını görmüş olabilirdi. Kayınvalidesinin yanına gidip te onun ölmüş olduğunu anlayınca ve bileğinde de enjeksiyon izi görünce gayet tabii bu işi kocasının yapmış olduğunu zannetti kendisini terkedeceğini söylemesi kocasına, hiç beklemediği

bir şekilde tesir etmişti. Yani, kısaca Nadine Boynton, kocasını cinayete teşvik etmiş olduğunu zannediyordu.»

Bir an durdu ve Nadine'in yüzüne baktı.

«Söylediklerim doğru değil mi, madam?» Genç kadın hafifçe basanı eğdi. Sonra, «Hakikaten benden şüphe ettiniz mi, Mösyö Poirot?» diye sordu. «Evet, sizin de bu işi yapabileceğinizi düşündüm.»

Nadine, meraklı gözlerle ona bakarak sordu: «Peki, aslında bu işi kim yaptı, Mösyö Poirot? Nasıl oldu bu?»

ONYEDİ

Poirot, «Evet,» dedi, «Hâdise nasıl oldu?»

Arkasında duran sandalyeyi çektii ve oturdu. Tavırları birdenbire değişmiş, etrafında samimî bir hava yaratmıştı.

«Dijitoksin ilâç çantasından alınmış, enjeksiyon şırıngası kaybolmuştu ve Misis Boynton'un bileğinde bir enjeksiyon iğnesinin izi vardı. Bütün bunlar insanı meraklandırıyor, değil mi?»

«Birkaç gün içinde otopsinin neticesi meydana çıkacak ve bizler de Misis Boynton'un, fazla miktarda alınan dijitalin tesiriyle ölüp ölmediğini öğrenmiş olacağız. Fakat o zamana kadar beklersek geç kalmış olabiliriz! Hakikati bu gece, katil henüz yakınımızda iken meydana çıkarmalıyız.»

Nadine, sert bir hareketle başını kaldırdı.

«Yani, hâlâ içimizden birinin, bu odada oturanlardan birinin bu işi yaptığını mı...» Genç kadın daha fazla konuşamadı.

Poirot, onu dinlerken ağır, ağır başını sallıyordu.

«Albay Carbury'ye, hakikati meydana çıkaracağıma söz verdim. Yazdığım bazı şeylerde mübâyenet var ve bunlar beni ilkönce kararsızlığa şevketti.»

Albay Carbury ilk defa olarak lâfa karıştı.

«Dinleyelim şunları bakalım, Mösyö Poirot,» dedi.

Poirot, vakur bir eda ile, «Ben de size şimdi bunlardan bahsedecektim,» diye devam etti, «Herşeyden evvel, yaptığım listedeki şu ilk iki maddeyi tekrar ele alalım: Misis Boynton, içinde dijitalin olan bir ilâç alıyordu ve Doktor Gerard'ın enjeksiyon şırıngası kaybolmuştu. Bunlar inkâr edilemeyecek hakikatlerdir. Boynton ailesi fertlerinin suçlu davranışlarını da gözönüne alırsak, bu işi onlardan birinin yapmış olduğuna inanabiliriz! Bütün bunlara rağmen, bahsettiğim şu iki hakikat, o teoriye uymuyordu. Çünkü, doktorun, ilâç çantasından dijitalin çalmak hakikaten akıllıca bir işti; Misis Boynton'un, dijitalinli bir ilâç aldığı herkes biliyordu. Fakat bu işi aileden biri yapsaydı, dijitalini doğrudan doğruya, ihtiyar kadının ilâç şişesine karıştırırdı! Yapılacak en kolay ve en doğru hareket buydu!

«Misis Boynton nasılsa, içinde fazla miktarda dijitalin olan bu ilâçtan alacak ve ölecekti. Nasıl öldüğü meydana çıksa bile, şişedeki fazla dozun, eczacı tarafından yanlışlıkla konduğu zannedilecekti. Tabii hiçkimse, hiçbirşey ispat edemiyecekti!»

Poirot, bir an durdu ve sonra devam etti:

«O halde enjeksiyon şırıngası neden çalındı?»

«Bunun da iki türlü izahı olabilir? Ya Doktor Gerard şırıngayı iyice aramadı, veya katil Misis Boynton'un ilâcım ele geçiremedi - yani Boynton ailesi fertlerinden biri değildi. Şimdi ortaya bir ihtimal daha çıkıyor; bu işi aileden olmayan birisi de yapmış olabilir!

«Bu ihtimali gözönünden uzaklaştırmamış olmama rağmen, Boynton ailesi fertlerinin suçlu davranışları beni şaşırtıyordu. Herşeye rağmen Boynton'lar masum olabilirler miydi? Bunu düşündükten sonra, onların masum olduklarını farzederek işe, bir de bu cepheden giriştim!

«Şimdi, Misis Boynton'un, aileden olmayan biri, yani bir yabancı tarafından öldürülmüş olduğunu düşünelim. Katil, Misis Boynton'la samimî değildi ve bundan dolayı da çadırına girip, ilâcı ele geçirmesi çok müşküldü.»

Poirot, yine kısa bir müddet sustu ve etrafına bakındı.

«Şu anda odada, hâdise ile ilgileri olan, fakat Boynton ailesinden olmayan üç kişi var.

«Mister Cope, Boynton ailesinin eski dostlarından biridir. Onun bu işi yapabileceğine ihtimal verebilir miyiz? Bence veremeyiz. Çünkü Misis Boynton'un ölümü onun aleyhine oldu ve bazı ümitlerini söndürdü. Boynton ailesi gençlerini bu ihtiyar kadından kurtarmak için böyle birşey yaptığını düşünebilirsek te bu çok küçük bir ihtimaldir. (Yalnız Mister Cope bu işi, tamamen başka, bizim bilmediğimiz bazı sebeplerle yapmış olabilir. Çünkü onun aile ile olan münasebetlerini tam olarak bilmiyoruz)»

Mr. Cope ciddî bir sesle: «Bu söyledikleriniz olmayacak şeyler, Mösyö Poirot» dedi, «Hiçbir zaman bu işi yapabilecek zamanım olmadı ve zaten bunu düşünmek bile bana gülünç geliyor. Ben bir insanın hayatını nasıl alabilirim.»

Poirot, «Evet,» dedi, «Onun ölümü ile hiçbir fayda temin etmiyecek olan yegâne insan sizsiniz. Bazı hallerde bu gibi şahıslardan daha fazla şüphelenmek lâzımdır.» Sandalyesinde hafifçe döndü. «Şimdi, biraz da

Miss King'den bahsedelim. Miss King, Misis Boynton'a kızıyor ve gençleri onun elinden kurtarmak istiyordu. Fakat o da saat üç buçukta diğerleri ile beraber kamptan ayrılmış ve ancak altı sularında geriye dönmüştü. Bunun için bu işi yapacak müsait bir zamanı yoktu.

«Geriye Doktor Gerard kalıyor. Burada, Misis Boynton'un hangi saatte öldüğünü nazarı itibara almamız lâzım. Mister Lennox Boynton'un son ifadesine göre Misis Boynton, dört otuzbeşte sağ değildi. Leydi Westholme ve Miss Pierce'e göre ise, ihtiyar kadın, onların yürüyüşe çıktığı saat olan dördü onaltı geçe sağdı. Arada yirmi dakikalık boş bir zaman kalıyor. İki leydi kamptan uzaklaşırken, Doktor Gerard'ın kampa döndüğünü gördüler. Doktorun, kampa döndükten sonra neler yaptığını gören hiç kimse yok. Onun bu cinayeti işlemesi mümkündür. Kendisi bir doktor olduğu için, sıtma nöbetini gayet güzel taklit edebilir ve etrafındakileri kandırabilirdi. Doktor Gerard, aile fertlerinden birini veya hepsini bu ihtiyar kadının elinden kurtarmak için bu işi yapmış olabilirdi.»

Dr. Gerard, şaşkın bir sesle: «Aman Yarabbi!» dedi, «Neler söylüyorsunuz?»

Poirot, onu duymamış gibi devam etti:

«Fakat Doktor Gerard bu işi neden karıştırdı ve Albay Carbury'ye giderek, bu ölümün bir cinayet olması ihtimalinden bahsetti? O karışmasaydı, herkes Misis Boynton'un eceli ile öldüğünü zannedecek ve hiçbir şey olmayacaktı. Bu, insanın akımı karıştırıyor!»

Albay Carbury, «Evet, karıştırıyor,» diye homurdandı.

«Bir ihtimal daha var. Misis Lennox Boynton, küçük görümcenin bu işi yapabileceğine ihtimal vermedi ve buna itiraz etti. Fakat hatırlarsanız bir ara kampta kimse bulunmuyordu. Leydi Westholme ve Miss Pierce oradan ayrılmışlar ve Doktor Gerard da henüz dönmemişti. Ginevra Boynton çok kısa bir müddet te olsa kampta yalnız başına kaldı...»

Ginevra hafifçe kımıldandı. Hafifçe ileri doğru eğilmiş, masum ve şaşkın nazarla Poirot'nun yüzüne bakıyordu.

«Ben mi yaptım? Bu işi ben mi yaptım zannediyorsunuz?»

Bunları söyledikten sonra hiç beklenmedik bir şey yaptı. Birden, oturduğu yerden fırlayıp Doktor Gerard'ın yanına koştu ve onun dizleri dibine çökerek yüzünü kaldırdı.

«Ne olur, bunları söyletmeyin ona!» diye yalvardı, «Etrafıma tekrar duvar çevirmeğe başladılar! Ben hiçbirşey yapmadım! Onların hepsi benim düşmanım, beni hapsedmek istiyorlar! Bana yardım etmelisiniz; yardım edin bana!»

Dr. Gerard, sakın hareketlerle onun başını okşadı ve: «Korkma kızım, yardım edeceğim,» dedi. Sonra Poirot'ya döndü: «Söyledikleriniz çok saçma,» diye ilâve etti.

Poirot, «Suçlu imiş gibi korkuyor,» diye mırıldandı.

«O, bu işi yapmış olsaydı, bu şekilde plânlı olarak yapmazdı, öfkeli bir anında annesini bıçaklayabilirdi. Size söylüyorum dostlarım; bu, önceden plânlanmış bir cinayettir!» Dr. Gerard bunları söylerken Ginevra'nın başını okşuyor, onu teselli etmeğe çalışıyordu.

Poirot, tebessüm etti. Sonra birdenbire hafifçe eğildi ve nazik bir sesle: «Je suis entierement de votre avis,» dedi.

ONSEKİZ

Kısa bir sessizliği müteakip Poirot, «Anlatacaklarım henüz bitmedi,» dedi, «Şimdi biraz da hâdisenin psikolojik cephesini ele alalım. Hakikatleri ve delilleri öğrendik, hâdiseleri kronolojik sıraya koyduk. Sıra psikolojiye geldi. Bu vakada en mühim şey de Misis Boynton'un psikolojik durumudur.

«Meselâ şu benim listedeki üçüncü ve dördüncü maddelere bakın; Misis Boynton, çocuklarının yabancılarla temasına mâni olur ve bundan büyük bir zevk alırdı. Hâdis gününü Misis Boynton çocuklarına izin verdi ve kendisini yalnız bırakmalarını söyledi.

«Bu iki şey birbirini tekzip ediyor! O gün Misis Boynton birdenbire her zamanki hareket tarzını neden değiştirmişti? Acaba o güne kadar yaptıklarından birdenbire pişman mı olmuştu? Bunu hiç zannetmiyorum. Bu şekilde hareket etmesi için muhakkak bir sebep vardı. Neydi bu sebep?

«Misis Boynton'un ne karakterde bir kadın olduğunu tekrar gözden geçirelim. İhtiyar kadın etrafındakilere ıstırap çektirmekten, acı vermekten zevk duyan, herkese hükmetmekten hoşlanan yarı deli bir insandı. Miss Sarah King, Jerusalem'de ona acımış ve çaresi olmayan bir hastalığa yakalandığını anlamıştı. Bu kadın onun görüşüne göre sadist ve deliydi. Ona ancak acımak lâzımdı.

«Misis Boynton doğuştan zalim ve etrafındakilere hükmetme ihtirasına sahip bir kadındı. Bu hissini körletmeğe bakmadı, bilakis yaşı ilerledikçe bu ihtirası da kuvvetlendi. Fakat ne de olsa hiçbirşeyi olmayan bir kadındı. Ondan korkan, nefret eden, ismini duyunca titreyen büyük bir kütle yoktu. Yalnız aile fertlerine hükmedebiliyordu; Bunun için bir müddet sonra sıkıldı ve bu seyahati tertipledi. Fakat yabancı diyarlarda, ne kadar önemsiz bir insan olduğunu anlamıştı! Bunu hissetmek ona çok acı geliyordu!

«Şimdi sizlere, onun Sarah King'e Jerusalem'de söylediği şeylerden bahsedeceğim. Sarah King, onun yanına gitmiş ve nasıl bir insan olduğunu yüzüne karşı söylemiştir. Miss King bana, 'benimle çok soğuk bir sesle ve yüzüme bakmadan konuşuyordu' dedi. Ona şunları söylemiş: 'Hiçbir zaman unutmam. Ne hareketleri, ne isimleri, ne de gördüğüm yüzleri unuturum.'

«Bu sözler Miss King'e çok tesir etmiş. İhtiyar kadın bu sözleri korkunç bir sesle söylemişti ve bunlar Miss King'e o kadar tesir etmişti ki, bu kelimelerin ne mâna ifade edebileceğini bile düşünememişti.

«Bunun ne maksatla söylenmiş olabileceğini sizler düşünebiliyor musunuz? Bunlar Miss King'in söylediği şeylere cevap teşkil etmiyordu. İhtiyar kadının durup, dururken böyle birşey söylemesi çok saçmaydı. Eğer, meselâ 'Küstahlıkları hiçbir zaman unutmam' deseydi, normal birşey söylemiş olabilirdi. Fakat Miss King'in konuştukları ile alâkası olmayan birşey söylemişti.»

Bir an durdu ve hafif bir tebessümle etrafına bakındı. Sonra ellerini oğuşturarak devam etti:

«Şimdi beni dinleyin. Miss King'e söylenmiş gibi görünen bu kelimeler aslında ona söylenmiş değildi! Misis Boynton bunu, Miss King'in arkasında durmakta olan başka birisine söylemişti.»

Tekrar durdu ve sözlerinin tesirini görmek ister gibi etrafına bakındı.

«Evet, o anda Misis Boynton müthiş bir öfkenin tesiri altındaydı ve birdenbire mazisi ile ilgili bir sima görmüştü. Bütün öfkesini bu yeni kurbanından çıkarabilirdi!»

«Görüyorsunuz ki, yine bir yabancı ile karşı karşıyayız! Şu halde hâdise günü, Misis Boynton'un neden yalnız kalmak istediğini anlayabiliriz. Yeni kurbanı ile yalnız kalmak ve ona işkence etmek istiyordu...

«Meseleyi bu yönden ele alarak, o gün öğleden sonra olanları düşünelim! Boynton'lar geziye çıkmışlardır, Misis Boynton ise mağarasının önünde yalnız başına oturmaktadır. Bir an için Leydi Westholme ve Miss Pieree'i ele alalım. Miss Pierce, dikkatsiz, herşeye inanan saf bir kadındır. Halbuki Leydi Westholme, gözünden hiçbirşey kaçmayan zeki bir insandır. İkisi de uşaklardan birisinin, Misis Boynton'u kızdırdığını ve onun yanından koşarak kaçtığını söylüyorlar. Leydi Westholme, uşağın, ilkönce Ginevra Boynton'un çadırına girdiğini söylüyor. Fakat Ginevra Boynton'un çadırı ile doktor Gerard'ın çadırı yanyanaydı. Arap uşağın, doktorun çadırına girmiş olması da mümkündür!»

Albay Carbury, «Yani şu bizim saf Araplardan biri, ihtiyar kadının koluna iğne yaparak onu öldürdü, öyle mi?» dedi, «İnanılacak gibi değil!»

«Biraz bekleyin, Albay Carbury, söyleyeceklerimi henüz bitirmedim. Arabın, doktorun çadırından çıktığım farzedelim. İki kadın da onun yüzünü iyice görememiş ve konuşulanları duyamamışlar. Bu gayet tabii birşey. Çünkü Misis Boynton'un mağarası ile çardak arasındaki mesafe ikiyüz metreye yakın. Leydi Westholme uşağın kıyafeti hakkında gayet güzel malûmat verdi, fakat yüzünü seçememiş.»

Poirot hafifçe ileri doğru eğildi.

«Bu bana çok garip geldi dostlarım. İkiyüz metre mesafeden adamın yüzünü görememesi ve sesini duyamaması gayet tabii idi. Fakat bu kadar mesafeden onun pantolonundaki yamayı da seçememesi lâzımdı!»

«Bu, büyük bir hata idi! Neden adamın kılığında bu kadar büyük bir dikkatle bahsediyordu? Leydi Westholme ve Miss Pierce buldukları yerlerden adamı görebiliyor, fakat birbirlerini göremiyorlardı. Bunu, Leydi Westholme'un Miss Pierce'in oturduğu yere giderek onu yoklamasından anladım. Onun uyuyup uyumadığını anlamak istiyordu. Miss Pierce'in çadırının önüne geldiği zaman onun orada oturduğunu görmüştü.»

Albay Carbury, birdenbire oturduğu koltukta doğruldu ve hayret ifade eden bir sesle: «Aman Yarabbi!» dedi, «Yani...?»

«Evet, Leydi Westholme, kampta uyanık olarak bulunan yegâne insanın da çadırında oturduğunu görünce, kendi çadırına döndü ve daha önceden hazırladığı birtakım şeylerle kendisini bir araba benzetti. Basma da onlar gibi bir sarık sardı. Sonra Doktor Gerard'ın çadırına girdi, ilâç çantasından istediği ilâcı aldı ve masanın üzerinde bulunduğu şırıngayı bu ilâçla doldurarak doğruca kurbanının yanına gitti.

«Misis Boynton herhalde uykuya dalmıştı. Leydi Westholme hiç vakit kaybetmeden onun bileğini yakaladı ve iğnenin ucunu batırdı. Misis Boynton iğnenin acısı ile uyandı ve bağırarak yerinden kalkmak istedi. Fakat muvaffak olamadı, Arap ta ihtiyar leydiyi kızdırdığı için koşarak oradan uzaklaştı. Misis Boynton bastonunu aldı ve ona dayanarak kalkmak istedi, fakat tekrar koltuğuna yığıldı.

«Birkaç dakika sonra Leydi Westholme, Mir Pierce'in yanına gitti ve ona biraz evvel gördüğü sahneden, uşağın Misis Boynton'u kızdırmasından bahsetti. Onu da, bu sahneyi gördüğüne ikna etmek istiyordu. Sonra beraberce etrafı dolaşmağa karar verdiler ve Misis Boynton'un ölü olarak oturduğu yerin alt kısmından geçerken Leydi Westholme ona birşeyler söyledi. Ölü kadından hiçbir ses çıkmayınca da Miss Pierce'e döndü ve, 'Ne kadar kaba bir kadın! Homurdanıp duruyor!' dedi. Miss Pierce, Misis Boynton'un homurdandığını duymadığı halde arkadaşının söylediğini kabul etti. Çünkü birkaç kere Misis Boynton'un homurdanarak konuştuğunu duymuştu. İcabederse onun homurdandığını duyduğuna yemin bile edebilirdi. Leydi Westholme, Miss Pierce gibi kadınlar üzerinde ne gibi bir tesir yarattığını gayet iyi biliyordu. O ana kadar

herşey plâna uygun olarak yürümüştü. Fakat Doktor Gerard'ın vaktinden evvel kampa dönmesi ve şırıngayı yerine koyamaması işlerin bozulmasına sebep oldu. Doktor Gerard'ın, şırınganın yokluğunu farketmemesini ümit ediyordu. Geceleyn bir fırsatım bularak enjeksiyon şırıngasını yerine koydu.»

Poirot, yorulmuştu. Bir müddet sustu ve derin bir nefes aldı.

Saran, «Fakat neden?» diye sordu, «Leydi Westholme, Misis Boynton'u neden öldürmek istesin?»

«Jerusalem'de otelde Misis Boynton'la konuşurken, Leydi Westholme'un size yakın durduğunu söylememiş miydiniz? Misis Boynton o sözleri size değil, Leydi Westholme'a söylemişti. Evet, 'Hiçbir zaman unutmam -ne hareketleri, ne isimleri, ne de gördüğüm yüzleri unutturum' cümlesini doğrudan, doğruya ona söylemişti. Misis Boynton'un, bir hapisanede baş gardiyan olarak çalıştığını düşünürseniz, hakikat hakkında birşeyler öğrenmiş olursunuz. Lord Westholme, karısına Amerika'dan dönerken vapurda rastlamıştı. Onun mazisi hakkında hiçbirşey bilmiyordu. Halbuki Leydi Westholme, lordla evlenmeden önce ağır bir suç işlemiş ve uzun müddet hapisanede yatmıştı.

«Misis Boynton onu tanıdı. Mesleği, sosyal durumu, ihtirasları velhasıl herşeyi tehlikedeydi! Onun hangi suçla hapiste yattığını henüz bilmiyoruz. Fakat yakında öğreniriz, öyle zannediyorum ki, -suçu siyasî bir suç değildi. Misis Boynton adı bir şantajcı değildi, para istemiyordu. Bir müddet onunla alay edecek, ona acı çektirecek, sonra da herkese onun kim olduğunu söyleyecekti! Misis Boynton yaşadığı müddetçe. Leydi Westholme emniyette değildi, o ihtiyar kadının ölmesi lâzımdı. Misis Boynton onunla gizlice konuşmuş ve Petra'da randevu vermişti. Leydi Westholme hiç itiraz etmeden onun teklifini kabul etti, fakat bir taraftan da onu öldürmek için plânlar hazırlıyordu. Plânını tatbik ederken iki hata yaptı. Misis Boynton'u kızdıran uşağın pantolonunda yama olduğunu söyledi. Sonra da Doktor Gerard'ın çadırı yerine ilkönce Ginevra'nın çadırına baktı. Ginevra ile konuştuğum zaman, kıyafet değiştirmiş bir Arap Şeyhinin, çadırının kapısından baktığını ve kendisini kaçırmak istediğini söylemişti.»

Bir an durup kendisini dinleyenlere baktı.

«Bugün kendisine belli etmeden, Leydi Westholme'un parmak izlerim aldım. Bunları, Misis Boynton'un bir zamanlar, gardiyan olarak çalıştığı hapisaneye yollarsak hakikati kısa zamanda öğrenebiliriz.»

Bu esnada dışarda, silâh sesine benzeyen bir ses duyulmuştu.

Dr. Gerard, «Nedir bu?» diye sordu.

Albay Carbury, aceleyle ayağa kalkarak, «Silâh sesine benziyordu,» dedi, «Yandaki odadan geldi. O odada kim kalıyor acaba?»

Poirot, «Ben biliyorum galiba,» diye mırıldandı, «Orası, Leydi Westholme'un odasıdır...»

NETİCE

Akşam gazetesinden bir haber:

Leydi Westholme'un, müessif bir kaza neticesi öldüğünü teessürle bildiririz. Leydi Westholme, seyahatlere çıktığı zaman daima yanına aldığı küçük tabancasını temizlerken, tabanca ateş almış ve kendisini öldürmüştür. Leydi Westholme hemen ölmüştür. Sayın Lord Westholme'un acılarını paylaşır...

Beş sene sonra, sıcak bir Haziran akşamı, Sarah Baynton ve kocası, Londra tiyatrolarından birinde oturuyorlardı. Oynanan temsil meşhur Hamlet'ti. Ofelya'nın sözleri kulaklarına gelirken, Sarah, Raymond'un kolunu yakaladı:

Senin hakikî aşkını, diğer bir aşktan
Nasıl ayırayım? Bu buruşuk şapkası, giyimi
Ve sandallarıyla O öldü artık, uçtu leydi,
O öldü artık; Başucunda yeşil çimler
Topuklarında bir taş.

Sarah'ın boğazına birşey tıkanmış gibi oldu. Sahnede bunları söyleyen genç kız, bulunmaz güzelliği ve masumane tebessümü ile bütün gözleri üzerine çekiyordu. ..

Sarah, kendi, kendine: «Ne kadar güzel...» diye mırıldandı.

Genç kızın, eskiden de güzel bir sesi vardı. Fakat müzik terbiyesinden sonra harikulade birşey olmuştu.

Perdeler ağır, ağır inerken, genç kadın kendisini tutamadı ve, «Jinny büyük bir aktris!» diye mırıldandı.

Bir müddet sonra beraberce Savoy'da bir masanın etrafında oturuyorlardı. Ginevra hafif bir tebessümle, yanında oturan sakallı adama döndü:

«Bugün oldukça iyidim, değil mi, Theodore?»

«Fevkalâdeydin, şekerim.»

Mesut bir tebessüm genç kızın dudaklarını süsledi.

Bir an düşündükten sonra, «Sen bana her zaman inandın zaten,» diye mırıldandı, «Benim iyi şeyler yapabileceğimi biliyordun...»

Pek uzak olmayan başka bir masada, o gece Hamlet rolünü oynayan aktör üzgün bir sesle: «Tavırları çok garip!» diyordu, «Evet, seyirci ilkönce bundan hoşlanır. Fakat bu şekilde hareketler Şekspir'de gitmez! Görmediniz mi, çıkışımı nasıl berbat etti?»

Ginevra'nın karşısında oturan Nadine, «Jinny'nin meşhur bir aktris olduğunu görmek ve onu Londra'da Ofelya olarak seyretmek ne heyecanlı birşey!» dedi.

Ginevra hafif bir sesle, «Geldiğinize çok sevindim,» dedi.

Nadine gülümseyerek etrafına bakındı ve, «Güzel bir aile toplantısı,» dedi. Sonra Lennox'a dönerek, «Çocukları da matineye getirmeli,» diye ilâve etti, «Artık büyümüş sayılırlar ve Jinny halalarını da sahnede görmeyi isterler!»

Lennox, mesut bir tebessümle bardağını kaldırdı.

«Yeni evliler, Mister ve Misis Cope şerefine!» Jefferson Cope ve Carol da gülerek bardaklarını kaldırdılar.

Carol gülmeğe devam ederek: «Seni hain!» dedi, «Jeff, sen ona bakma! İlkönce ilk aşkının şerefine içelim. Bak karşında oturuyor!»

Raymond neşeli bir sesle: «Jeff utandı, bak yüzü kızarıyor,» dedi, «Eski günleri hatırlamak istemiyor galiba.»

Bunu söyledikten sonra yüzü birdenbire ciddileşmişti, fakat Sarah'ın kolunu okşamasıyla tekrar neşelendi.

«O günler, sanki fena bir rüya imiş gibi geliyor bana,» dedi.

Birden yanlarında bir adam durdu. Hercule Poirot, bıyıklarını bükerek hafifçe eğildi ve onları selâmladı.

Ginevra'ya dönerek: «Matmazel,» dedi. «Mes hommages. Harikuladeydiniz!»

Hepsi gülerek onu selâmladılar ve masada ona da bir yer açtılar.

Bir müddet sonra hepsi neşeyle konuşmağa başlamışlardı. Bir ara Poirot yanında oturan Sarah'a doğru eğildi ve hafif bir sesle: «Eh, bien,» dedi, «Boynton ailesinin bütün işleri yolunda zannedersem!»

Sarah, «Sayenizde,» diye cevap verdi.

«Kocanız kısa zamanda kendine iyi bir isim yaptı. Bugün son kitabı hakkında yazılanları okudum. Çok güzel.»

«Evet, çok mesuduz. Carol ve Jefferson Cope'un evlendiklerini biliyor muydunuz? Lennox ve Nadine'in de iki güzel çocukları oldu. Jinny ise sahne hayatında emin adımlarla ilerlemesine devam ediyor. Fevkalâde kabiliyetli bir sanatkâr.»

Sarah bunları söyledikten sonra, karşı tarafında oturan Jinny'ye baktı ve birden yüzü ciddileşti. Sonra ağır, ağır bardağını kaldırarak dudaklarına götürdü.

Poirot, «Şerefimize, madam,» dedi.

Sarah, hafif bir sesle: «Teşekkür ederim,» diye cevap verdi, «Jinny'ye bakınca birdenbire annesini hatırladım. Ona çok benziyor, fakat onun yüzündeki kötülük ifadesi yerine Jinny'de bir güzellik ve aydınlık var...»

Ginevra onların konuştuklarını duymuş gibi birdenbire, «Zavallı annem,» dedi, «Çok garip bir kadındı... Artık mesuduz ve şimdi ona acıyorum. Hayatta istediği şeyleri elde edemedi. Çok acı çekmiş olmalı.»

Bunları söyledikten sonra birden yüzü değişik ve yumuşak bir sesle Cymbeline'den mısralar okumağa başladı:

«Artık güneşin hararetinden korkma, öfkeli kışın soğuşundan da; Sen dünyadaki vazifeni yapmış Ve borçlarını ödemişsin...»